IOANNIS DAVIDIS MICHAELIS

GRAMMATICA SYRIACA.

HALAE,

IMPENSIS ORPHANOTROPHEI.

MDCCLXXXIV.

PRAEFATIO.

Succedit haec grammatica patris mei, Chriſtiani Benedicti Michaelis, Syriasmo, ex quo orta, eumque quodammodo abolet, quod quomodo acciderit lectores docere opus duco, ne impium factum exiſtiment.

Linguam Syriacam ante quinquaginta prope annos a patre didici, quo ille tempore Hardtiana in praelectionibus grammatica utebatur. Nimis illa brevis erat et paupercula, magno diſcentium incommodo. Sex fere menſes, aut, ut proprie loquar, quinque tribui Syriacae linguae diſcendae in academiis ſolent: breve, ſed tamen ſufficiens facillimae linguarum tempus, modo copioſam habeant et divitem grammaticam, quam non totam explicet doctor, ſed ex qua res primarias excerpat, viva voce traditurus, quamque legere totam, et inter diſcendum evolvere poſſint: maxima enim pars breviculi temporis lectioni et interpretationi librorum

 Syria-

Syriacorum impendenda. At in ſterili grammaticae brevitate alterum accidere neceſſe eſt, ſive ut tempus teratur eam ſupplendo, iisque calamo etiam excipiendis, quae impreſſa magno temporis compendio legi potuiſſent, (ſtupente quidem ad dictata quantumvis quotidiana imperitiorum turba, ac forte magiſtrum admirante) quod ipſum tempus libris Syriacis legendis perit; ſive ut multa ignorent ſcitu neceſſaria, linguamque aliquo legendi uſu imperfectius ac minus grammatice diſcant.

Hac quidem neceſſitate coactus pater anno 1741. ſumtibus orphanotrophei Halenſis edebat, *Syriasmum, id eſt, grammaticam linguae Syriacae, cum fundamentis neceſſariis, tum paradigmatibus plenioribus, tum denique ubere ſyntaxi et idiomatibus linguae inſtructam.* Quae quidem grammatica et alium ingentem omnium prope grammaticarum defectum ſupplebat, exemplis probantibus copioſe inſtructa, ut non jam credere grammatico opus haberent lectores, ſed ſuis oculis viderent, vera eſſe paradigmata, veras regulas: ſaepe enim antea acciderat, ut paradigmata vel falſa, maxime ſuffixorum, legerentur, non ex libris Syriacis fideliter excerpta, ſed quae ſibi aliqua ex analogia finxerat grammaticus.

Hac grammatica et plures alii in docenda lingua Syriaca filo uſi ſunt, et nos quidem per quadraginta

annos.

annos. Viginti quidem primis plane ſatisfaciebat, ſed ſenſim ita creſcebat adnotandorum et addendorum copia, ut jam circa annum 1770 nimia eorum multitudine obruerer, nec ſcitu modo utilium, ſed et neceſſariorum, quod lectioni librorum Syriacorum nimium temporis ſurripiebat. Nempe creverat linguae Syriacae plenior cognitio, creverant opes ex quibus illa promenda. Aſſemanorum, et Ephraemi Syri operibus, uti pater meus non potuerat, quod nec ipſius bibliotheca, nec paupercula academiae Halenſis, illa habebat, ne quidem Amyrae grammatica, licet jam 1596 Romae edita, ex qua ego quidem multa didici, licet paradigmata male digeſta, ac cum recentioribus neutiquam comparanda ſint. Sed et plane nova, quae vaticinari aut ſperare pater meus non auſus eſſet, accedebant: alphabetum Palmyrenum ex inſcriptionibus erutum, Philoxeniana N. T. verſio edi coepta, linguae Galilaeae ſeu Sabiorum ſpecimina, et alia multa, quorum in bibliotheca noſtra Orientali frequens facta mentio. Ex ſola verſione bibliorum regulas et exempla depromſerat pater, maxime Polyglottis Anglicanis, at jam tantae ſe offerebant librorum Syriacorum opes, ex quibus multo plenior colligi grammatica poterat, ut illis obruerer, tempusque ad utendum deeſſet. Alia certe in multis ratio, lingua, oratio, auctoris,

ctoris, ſua ſcribentis, alia interpretis. Sed et ipſa Philoxeniana verſio N. T. ubi ab antiqua recedit, multa nos ad grammaticam facientia docet: vetus quidem comtior et elegantior, tota coloris Syriaci, Philoxeniana nimis literalis; ſed tamen ea ipſa diverſitas ſaepe grammatico utilis.

Ergo, ut auditoribus meis prodeſſem, novam pro divitiis noſtri temporis meditabar grammaticam Syriacam: quae ne officinae librariae damno cederet, cujus ſumtu paterna prodierat, ſignificabam id bibliopolii orphanotrophei Halenſis praefecto, interrogabamque, quot grammaticae paternae exempla ſupereſſent, malle enim me novam editionem differre, donec illa vendita eſſent. Reſpondebatur, divendita eſſe prope omnia, ipſeque offerebat, meam grammaticam evulgandam ſuſcipere. Conſenſimus.

Quidquid in patris grammatica, toties auditoribus explicata, boni erat, illud omne in hanc transfudi: in ſuffixorum autem doctrina, et magna parte ſyntaxis, veritus, ne in tanta exemplorum copia in deſcribendis numeris errores admitterentur, grammaticam patris mei, modo in margine corrigens, aut augens, typis deſcribendam tradidi. Hinc factum, ut et ſtilus et orthographia diſcrepet: quod ſpero non inique laturos lectores, cum in grammatica orientali nec ſtili ſpecte-

tur

tur elegantia nec unitas. Erant aliqua, quae abesse posse existimabam, sed delere, quae magna opera pater congesserat, ingratus filio labor. Sic alicubi paucioribus defungi exemplis potuisset, ablegans ad Schaafii lexicon, (quamquam ipsum ad manus ei non erat): sed raro aliqua induxi, plura nolui, nec omnem eam ubertatem stilo depascere, aliis forte gratam. In syntaxi multa reliqui, quibus carere grammaticam, meliusque ditari posse lexicon arbitrabar: sed perpauca expunxi, plura, delere religioni fuit, maxime, cum lexicon, quod meditabar Syriacum, quamvis permulta ei collegerim, jam non sit exspectandum.

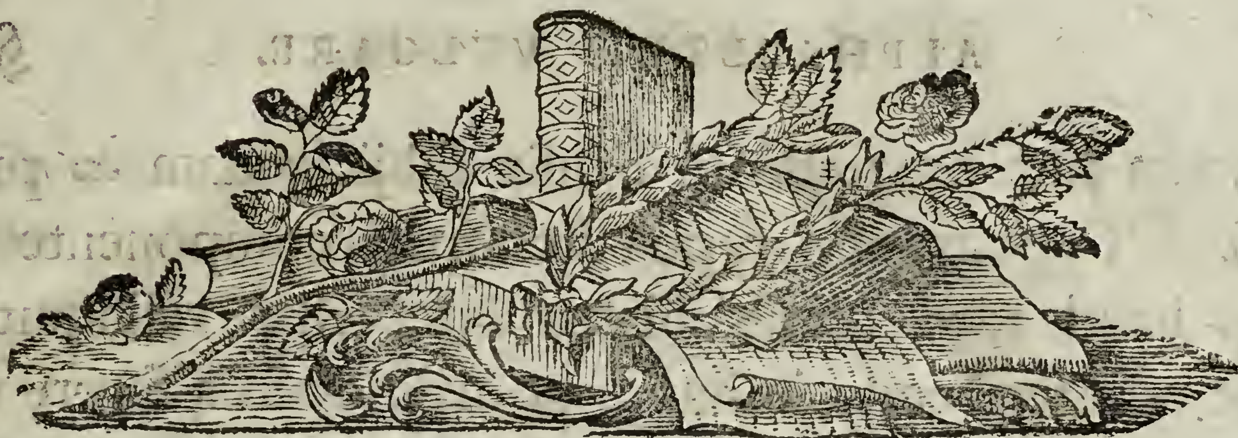
Quid novi post XL annorum scholas praestitum sit, non meum est, dicere, viderint lectores: sed unum subticeri nefas duco. Reliquerat mihi pater suae grammaticae exemplum, adnotationibus manuscriptis ditatum, inprimis, exemplorum probantium nova copia: harum magnam partem grammaticae meae inserui. Paterna semper a meis distinguere lectoribus ingratum futurum videbatur: sufficiat ergo, hic semel profiteri, non omnia, quae addidi mihi, sed et partem patri deberi.

Lectionis librorum Syriacorum potissimae in lingua discenda partes sunt, et vero, non versionum ex aliis libris, sed libere a Syris scriptorum, hi enim ingenium linguae

linguae fidiſſime exprimunt. Ex novo quidem teſtamento nulla omnino lingua bene diſci poteſt, ob vocabulorum paucitatem. Edidi ergo anno 1768 chreſtomathiam Syriacam, cujus ſecunda anno 1783. prodiit editio: quam quidem auditoribus praelegere et interpretari ſoleo, idque facere pergam. Placuit tamen et alia lectionis exercitia ipſi grammaticae ſubjungere, quae eam brevi excipient, ut hiſtoriae Gregorii Barhebraei partem nondum editam, et particulas bibliorum hexaplarium Origenis, non editas, quas Clariſſimi viri, Brunſius et Norbergius mihi conceſſerunt, et alia. Dabam Goettingae die 3 Oct. 1784.

CAPUT

CAPUT PRIMUM,

DE

LITERIS, SEU CONSONANTIBUS.

§. I.

Generalia de alphabeto.

Literae Syrorum, ut Phoenicum Hebraeorumque ſunt XXII, eodem alphabeti ordine, atque a dextra ad ſiniſtram ſcribendae, quarum hic primo tabulam damus, addito etiam valore, de quo deinceps agemus, numerico. Ante omnia autem ſcitu neceſſarium, Syros non, ut Hebraei, ſingulas vocum literas ſigillatim ſcribere, ſed ductus conjungere, unde quadruplex earum figura, 1) ſeparata 2) conjuncta cum praecedente litera 3) conjuncta cum ſequente litera, 4) conjuncta cum utraque. Solae literae ܐ ܕ ܗ ܘ ܙ ܨ ܪ ܬ jungi ſequentibus nequeunt, unde illis ad conjun-

ctio-

ctionem cum praecedente oculis ſubjiciendam ܒ praemiſi. Typographo typos literarum componente aliquis haud raro tenuis hiatus inter illas relinquitur; hunc noli ſcribendo imitari, ut male doctos facere memini, ſed, quantum fieri poteſt, unus eſto ductus junctarum literarum, nullo intervallo relicto.

Calligraphiae Syri, non ut Arabes, operam dederunt, unde in manuſcriptis eorum libris vix ulla literarum elegantia: noſtri quibus in Germania utimur, typi, non ſcriptis ſolum pulcriores, ſed et his, quos magis fidae typographiae Romanae ponunt.

§. II.

Alphabetum vulgare.

Figura ſeparata	Figura connexa	Nomen			Sonus	Valor numericus
ܐ	ܒܐ	Olaf	ܐܠܦ	א	Spiritus lenis	1
ܒ	ܒܒܒ	Beth	ܒܝܬ	ב	B. V.	2
ܓ	ܓܓܓ	Gomal	ܓܡܠ	ג	G	3
ܕ	ܒܕ	Dolath	ܕܠܬ	ד	D	4
ܗ	ܒܗ	He	ܗܐ	ה	H	5
ܘ	ܒܘ	Vau	ܘܐܘ	ו	V vel W	6
ܙ	ܒܙ	Zain	ܙܝܢ	ז	z Gallorum	7
ܚ	ܚܚܚ	Cheth	ܚܝܬ	ח	ch vel hh gutturale.	8

Figu-

Figura separata	Figura connexa	Nomen			Sonus	Valor numericus
ܛ	ܛܛܛ	Teth	ܛܝܬ	ט	T purum	9
ܝ	ܝܝܝ	Jud	ܝܘܕ	י	J	10
ܟ	ܟܟܟ	Coph	ܟܦ	ך	K Ch	20
ܠ	ܠܠܠ	Lomad	ܠܡܕ	ל	L	30
ܡ	ܡܡܡ	Mim	ܡܝܡ	מ	M	40
ܢ	ܢܢܢ	Nun	ܢܘܢ	נ	N	50
ܣ	ܣܣܣ	Semcath	ܣܡܟܬ	ס	S	60
ܥ	ܥܥܥ	Ee	ܥܐ	ע	literis noſtris ſcribi nequit	70
ܦ	ܦܦܦ	Pe	ܦܐ	פ	P vel F	80
ܨ	ܨܨ	Tzode	ܨܕܐ	צ	tz	90
ܩ	ܩܩܩ	Koph	ܩܘܦ	ק	K gutturalius	100
ܪ	ܪܪ	Riſch	ܪܝܫ	ר	R	200
ܫ	ܫܫܫ	Schin	ܫܝܢ	ש	ſch Germanor. ſh Anglorum	300
ܬ	ܬܬ	Thau	ܬܘ	ת	th Anglorum ſeu Θ Graecor.	400

Ipſa tabula docet, eſſe Syris aliquas, ut Hebraeis, literas finales, ſed non easdem, quinque utrique genti, ſed alteri alias: Hebraeis ךםןףץ, Syris, ܟ (Coph) ܠ (Lomad) ܡ (Mim) ܢ (Nun) ܥ (Ee). In Alphabeto etiam Palmyreno, quod eſt primi a Chriſto usque ad tertium ſeculum, Swintonus literas finales detexit.

Olaph

Olaph et Zain, Lomad finale et Coph finale, figura simillimae literae, sola magnitudine differunt sed et hac facillime distinguuntur: Olaph et Lomad supra reliquas literas eminet, ܒܐ, ܒܠ, Zain et Ee finale illas aequant ܒܙ, ܒܗ.

Typographi artificio qui utitur, non omnes ductus literarum imitari potest, typi enim non ductiles. Liberiores quosdam, aut elegantiores literarum vulgarium ductus si quis oculis usurpare aveat, videat sigillum patriarchae Maronitici, quod *la Rocque* in *itinerario Libani* (Voyage du Liban) T. II. p. 10. aere expressit, haec verba habens, ܐܓܢܛܝܘܣ ܦܛܪܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܡܫܝܚܝܐ. Recogitans exprimi curavi in tabula aenea paragrapho quinto adjecta. In hoc uno sigillo non pauca eorum inveniet, quae dicturus sum.

Olaph non semper recta est illa linea, quam typus expressit, sed magna varietate flectitur, ut fiat anguiforme; curvatur, recurvatur, maxime autem praecedentis vocis Lomad finali innectitur, ܫܠܡܐ. Eadem in voce cum Lomad concurrens, si praecedat, inclinatur, ܐܠܗܐ pro ܐܠܗܐ, sin sequatur, Olaph rectum consistere cogit, ܠܐ pro ܠܐ.

ܕ et ܪ ubi praecedenti literae annectuntur, angularem figuram nanciscuntur in typographiis Germaniae; aliquid orbicularis figurae in Romanis, multisque codicibus servant. Punctum, quo solo differunt, saepe a libra-

librariis omittitur, unde aliis male puncta supplentibus multa varietas lectionis, maxime in nominibus propriis. Innumera scriptionis vitia hinc orta, socordiaeque Gabrielis Sionitae accepta referenda, versionem Syriacam prisci foederis in Polyglottis Parisiensibus et Londinensibus inquinarunt, ut in quaestione critica, fueritne nomen proprium Hebraice per ר an per ד scriptum, versioni Syriacae, qualis nunc Gabrielis culpa est, non solum non mediocris, sed plane nulla fides sit.

Jud nonnunquam perexiguum, ut fere vel oculos fugiat minus attentos, plerumque mediocre, atque etiam majusculum. Hinc fit, ut saepe cum Nun, sola magnitudine diverso, confundatur, maxime in nominibus propriis, quod in bibliis polyglottis innumeris locis accidit, Hebraico textu manifestum errorem arguente. Hanc ergo sibi legem rogent critici, si in codicis Hebraici lectione dijudicanda quaestio sit de litera Jod vel Nun, nullam esse auctoritatem Syriacae versionis, atque ex hac quidem sola ne lectionem quidem variam textus Hebraici, quae Jod pro Nun, aut Nun pro Jod habeat, comminiscendam; solus si incedat Syrus, merum sphalma librariorum esse. Nec in nominibus propriis solum, sed et aliis in verbis idem mendum frequens, elegans nonnunquam et bonam fundens sententiam, sed tamen mendum. Jobi V, 12. pro Hebraico

יגנב (*furtim allatum est*) Syriacum legens ܐܬܥܢܝ (*responsum est*), et XXX, 17. pro נקרו (*eroduntur* vel *erodunt* vermes ossa mea), ܝܩܪܘ *gravia sunt mihi ossa mea*, prope certum habebit, Syrum ibi ܐܬܓܢܒ scripsisse, hic ܢܩܪܘ, *erodunt*. Vetus quidem uterque error, in illo jam exemplo Syriaco commissus, ex quo Arabs Jobum vertit: est et bona sententia, elephantiasi enim laborantibus ossa ipsa gravia atque oneri sunt. Verum variam lectionem textus Hebraici hic ex Syro exsculpere magnae esset incogitantiae, cum נ et י Hebraicum figura sit dissimillimum, nec facile, ut in Syriaco, errori locus.

Lomad ܠ et Nun ܢ satis quidem magnitudine differunt, et recta inclinatave figura: verum cum festinantius pingentes Nun incurvent, majus solito faciant, aut contrarium in Lomad accidat, saepe utriusque literae figura confunditur: quod iterum critico notandum. Sic Jes. XXXII, 6. pro Hebraico חֹנֶף (*impietas, ethnicismus,*) inveniens Syriacum ܠܟܦܘܬܐ, recte suspicaberis ipsum interpretem ܢܟܦܘܬܐ scripsisse, quod *ethnicam superstitionem* significat. Idem forte eidem verbo accidit Jes. XXX, 4. Sed dubii expers exemplum Jobi XIII, 16. ubi pro Hebraico חנף legimus nunc quidem ܠܟܦܐ, sed Arabe vertente حنيف *profanus*, ut eum ܚܢܦܐ legisse in suo Syriaco exemplo certum sit. Aliud exemplum pete ex Job. XXXVI, 13.

Du-

Duplex Lomad in fine vocis concurrens, hoc modo jungitur, ܡܠܠ

Literae ܣ apices, in impreſſis rotundi, in manuſcriptis ſaepe acutiores eſſe ſolent.

Quae de appellatione literarum dici poſſent, ex grammatica Hebraica Arabicaque ut nota ſumo, haec modo pauca memorans.

Literarum ܒܓܕܟܦܬ apud Syros, plane ad praeceptum maſoretharum, quod ipſum ex Chaldaica lingua transtuliſſe magiſtri videntur, duplex, adſpirata et pura: quae in quibusdam Syrorum libris puncto diacritico diſtinguitur, nec vero nigro, ne cum aliis punctis confundatur, ſed plerumque, ut Amira monuit, rubro. Punctum infra literam poſitum ܒܓܕܟܦܬ adſpirationem, ſuperne poſitum ܒܓܕܟܦܬ puram, adpellationem notat. De Beth, Coph, Pe et Thau res expedita: ܒ enim V conſonum, pro quo et in nominibus propriis exteris non raro ponitur, ut ܒܝܛܠܝܢܐ *Vitalianus* (chreſt. p. 66.) ܟ *Ch*, ܦ *F*, ܬ Th Anglicum ſonat: at de ܓ et ܕ quomodo adſpirate pronuntientur, nihil adhucdum certi habeo dicere.

Gomal eſt G purum, non Arabicum, quod ubi in nominibus exoticis exprimere volunt Syri, atque a ſuo diſtinguere, punctum ipſi literae corpori medio inſerunt ܓ.

ܓ li-

ܥ literae ſonum non poſſum niſi viva voce docere: quod autem Amira habet, *Aa* eum exprimens, neutiquam erroris adcuſandum, licet rem non perficiat, nam et Arabem ſi quis عَبْد (Ain ſequente Patcha) appellantem audiat, duplex ſibi A percipere videtur, *Aabd.*

ܟ cum puncto diacritico ſuperno, et ܩ, licet utrumque K ſit, ſono tamen magnopere differunt, unde rara harum literarum aut permutatio aut confuſio: ܩ gutturale quid ſonare dicunt grammatici Syrorum indigenae: quos ut intelligas, tenta appellare nomina Germanica, *Kerl* et *Karl*, ſenties, in Kerl mediam partem linguae palati parti anteriori adplicari, in Karl, eam linguae partem, quae gutturi vicina eſt, palato intimo. Hinc fit, ut Arabes ſuum Fatha aliter efferant, literis ك et ق impoſitum, كَلْب *Kelb*, قَلْب *Kalb.* Suſpicor, id Syros quoque feciſſe, ſed certum rei auctorem non habeo, ac vix in lingua, propemodum mortua, habere poſſum. Ipſum literae nomen ܩܳܦ (ſic enim ſcribendum, neutiquam ܩܘܦ) ſitne *Kof* adpellandum, an *Koef*, dubito.

ܫ quantum novimus, non niſi verum eſt ש Hebraeorum: in nominum tamen Graecorum terminatione nonnunquam pro Σ ponitur, ut Marc. V, 22. Luc. VIII, 41. ܝܐܝܪܘܫ Ἰάειρος.

§. III.

§. III.

Mutata literarum ܐ, ܗ, ܒ, ܠܐ, *et* ܝ *adpellatio.*

Quarundam literarum adpellatio alicubi mutatur.

Olaph inter duas vocales medium legitur ut Jud. Exempla sunto, quae, si velis in quatuor dispertiri leges grammaticas possis, sed recordaturo molestas, ܐܐܪ *ojar*, *aër*, ܡܠܐܐ *Melojo*, *plenitudo*, ܩܐܡ *Kojem*, *stans* (participium mediae radicalis Vau) ܥܐܠ *Ojel*, *ingrediens* (participium mediae radicalis geminatae, ab ܥܠܠ) ܫܐܠ *Schojel*, *mutuum sumens*, (participium mediae radicalis Olaph).

Vau post O et U, quiescit, vel, ut Latinus dixerit, vocale fit, ܩܘܦ *Koph*, nomen literae, ܝܘܡ *Jum*, *dies*: post A et E diphthongescit, ܝܘܡܐ *Jaumo*, (dies) ܠܘ *lau* (neutiquam) ܠܐܘܬܐ *Leutho* (labor).

Jud initiale ubi subjectum sibi vocalem I (ܻ) habet, vocale fit, atque ut I adpellatur; vel quod idem est, nil aliud sonat quam Olaph sequente vocali I. ܝܠܕ *Iled* (*pepererunt*) ܝܩܪ *Ikar* (gravis fuit.) Volunt aliqui Judaeorum grammatici, idem et in Hebraicis obtinere, יִפְקֹד יִשְׂרָאֵל similibusque, de quo jam non est, nunc sententiam dicere, saepe tamen ita LXX nomina propria scribunt: sed alius erit hoc argumentum tractandi locus, indicasse hic sufficiat.

B Jam

Jam cum Jud in his nominibus ut Olaph adpelletur, accidit quoque, ut aliqui aliquando hoc ipſum, quod ſolum auditu percipitur, Olaph praemitterent, ܐܝܣܪܝܠ (*Israel*) pro ܝܣܪܝܠ, ܐܝܗܘܕܐ (*Juda*) pro ܝܗܘܕܐ, utraque ſcriptione, cum et ſine Olaph, licita. In aliis adeo pene neceſſarium factum eſt Olaph prostheticum, ut ܐܝܘܡܐ (*dies*) ܐܝܩܪܐ (*honor*) ܐܝܕܐ (*manus*). Contra et ſunt alia, in quibus rariſſime, et prope per anomaliam et heterographiam (quid enim prohibet, ut orthodoxiam et heterodoxiam habemus, ita et heterographiae nomen fingere, dummodo graeco fonte cadat) ponitur, ut ܐܝܕܥ *novit*, pro ܝܕܥ T. I. operum Ephraemi p. 57.

Literas gutturales ܐܗܚܥ plane appellare non potuerunt Galilaei, Syriaca illi poſt reditum ab exſilio dialecto uſi, ejusque vitii rei jam a Thalmudicis aguntur. Vide Wetſtenii notas ad Matth. XXVI, 73. Galilaeae dialectus, in Sabiis ſeu Mendaeis reſidua, hoc confirmat, adeo non diſtinguens has literas ſono, ut non ſolum permutet crebro omnes cum omnibus, ſed et ex quaternis duas modo fecerit. Vide bibliothecam noſtram Orientalem T. XVII. n. 261. ubi Norbergium excerpſimus.

Reliquis Syriae dialectis ab hac infantia immunibus, praecipiunt tamen Syrorum grammatici, ܥ (*Ee*) primae radicalis, ſi ſequatur ſecunda radicalis He, ut Olaph

Olaph adpellari, eique mollioris appellationis signum in nonnullis et manuscriptis codicibus, et impressis, (Romani plerumque omittunt) *linea occultans* subjicitur: ܟܗܕ *recordatus est.* Valet hoc eo usque, ut hoc ܗ plane ut Olaph, de quo infra dicemus, nequeat ab initio vocis sine vocali poni, inque media voce remittat vocalem suam ad praecedentem literam vocali destitutam. Quin in ipsa vera lingua Syriaca, quam a Galilaeae dialecto hic distinxerim, aliquando pro ejusmodi *Ee occultato*, *Olaph* scribitur: sic ܟܗܘܪ et ܐܗܘܪ, *lascivus.* Vide Castelli lexicon.

§. IV.

Valor numeralis literarum.

Valor XXII literarum, idem qui apud Hebraeos, paragrapho secundo jam indicatus est, usque ad 400 pertinens; quod si unitatum, decadum, centuriarum numeri componendi, major a dextra est, a sinistra minor, ܬܡܕ 444. His numeris cum in libris historicis frequenter utantur Syri, necesse est, eos discere, secus atque in Hebraicis: sed discet sine dubio, et vel obiter, qui scripta historica leget.

Verum et ultra hunc, quem dixi numerum, literis suis ut Sifris uti possunt, ad numeros, et vero ingentes, breviter paucisque ductibus exprimendos. A 500 ad 900 non quidem, ut suspicari posset ab Hebraicis literis

teris ad noſtras tranſiens, quinque ſuis finalibus, ſed his utuntur, puncto impoſito

Nun ܢ̇ - - 500 Ee ܥ̇ - - 700
Semkat ܣ̇ - - 600 Fe ܦ̇ - - 800
Tſode ܨ̇ - - 900.

Nempe omne punctum literae impoſitum, eam ad denariam potentiam evehit, ita ut vel ܩ̇ ſit 100, ܪ̇ 200, ܫ̇ 300, ܬ̇ 400.

Millia ſcripturi, literis ſubjiciunt lineam a ſiniſtra ad dextram obliquam, quae illas evehit ad totidem millium potentiam: myriadas, ſubſcribunt lineam horizontalem, quae eas evehit ad 10000: millia myriadum, duas ſubjiciunt lineas obliquas, quae evehunt literam ad potentiam 10000000.

ܐ	1000	ܐ	10000	ܐ	10000000
ܒ	2000	ܒ	20000	ܒ	20000000
ܓ	3000	ܓ	30000	ܓ	30000000
ܕ	4000	ܕ	40000	ܕ	40000000
ܗ	5000	ܗ	50000	ܗ	50000000
ܘ	6000	ܘ	60000	ܘ	60000000
ܙ	7000	ܙ	70000	ܙ	70000000

ܚ	8000	ܚ̱	80000	ܚ	80000000
ܛ	9000	ܛ̱	90000	ܛ	90000000
		ܐ̱	100000	ܐ	100000000
		ܒ̱	200000	ܒ	200000000
		ܓ̱	300000	ܓ	300000000
		ܕ̱	400000	ܕ	400000000
		ܗ̱	500000	ܗ	500000000
		ܘ̱	600000	ܘ	600000000
		ܙ̱	700000	ܙ	700000000
		ܚ̱	800000	ܚ	800000000
		ܛ̱	900000	ܛ	900000000
		ܝ̱	1000000	ܝ	1000000000
		ܟ̱	2000000	ܟ	2000000000
		ܠ̱	3000000	ܠ	3000000000
		ܡ̱	4000000	ܡ	4000000000

Nume-

Numeros contra fractos ita scribunt, ut literae numerali imponant: literam obliquam a sinistra ad dextram ductam, hoc modo ܒ̀ ½ - - ܓ̀ ⅓ &c. &c. ܬ̀ $\frac{1}{400}$.

§. V.

Alphabeta Syrorum.

Hoc quod hucusque exposui alphabetum, est nostro tempore vulgare Syrorum occidentalium, ipsis ܦܫܝܛܐ i. e. *simplex*, et ܣܪܛܐ i. e. *scriptura*, dictum. Possis et Maroniticum vel Jacobiticum vocare, Maronitae enim et Jacobitae eo utuntur. Assemanus quidem, T. III. bibliothecae Orientalis P. II. p. 378. Maronitas ait et Jacobitas has figuras *excogitasse:* contra qui illis utuntur Syri nonnunquam eas ad Jacobum Edessae seculo septimo episcopum, inventorem referunt. Vide nostram bibliothecam Orientalem T. XI. p. 32. Neutrum crediderim, mirorque alterutrum ab Assemano memoriae proditum, lingua ubi jam alphabetum habet, novum non nisi a stultis, ac prope dixerim vesanis, excogitatur, et si quis talia deliret, ea stultitia plurimis non placet, nec plebiscito firmatur. At sensim et occulto aevo literarum figurae mutantur, fiuntque in his regionibus, et vero monasteriis, in quibus olim officinae librariorum, aliae quam in illis, quod a monasteriis deinde ad sectas religiosas pertinuit.

Prae-

Praeter hoc alphabetum Amira, quem, quod Syrus natalibus eſt, atque adeo Edenenſis, fidens ſequor, quousque praeivit, haec quatuor habet alphabeta, typis quoque fidis et elegantibus expreſſa,

2) *Eſtrangelo*, ܐܣܛܪܢܓܠܐ, quo maxime Syri Orientales, Neſtoriani fide, utuntur, et de quo copioſius egit Aſſemanus T. III. biblioth. Or. P. II. p. 378. Volunt, illud a Graeco στρογγύλος, rotundus, nomen accepiſſe, ob figurarum rotunditatem. Id vero meis oculis creditu difficile, videntur enim minime rotundae, ſed angulis potius acuminatae, et quadratae. Aſſemanus quidem, *rotunda*, inquit, *ſeu majuscula literarum forma in pervetuſtis codicibus conſpicitur*, ſed liceat mihi Thomae exemplo peccare, ac, donec videro, non credere. *Majusculum* quidem, et, *rotundum*, non ſunt eadem. Equidem ſuſpicor, ortum potius nomen ex ܣܛܪ *ſcriptura*, et *evangelio* in ܐܢܓܠܐ (Ar. انجيل) contracto, ut ſit, *ſcriptura evangelii*, i. e. ſcriptura chriſtiana, oppoſita Arabicae, qua Muhammedani, atque in rebus ſecularibus ſaepe et chriſtiani, utebantur. Caeterum non ſoli ea utuntur Neſtoriani, ſed et alii in titulis librorum: Widmanſtadii quidem editio Novi Teſtamenti titulos ſcriptura Eſtrangela habet.

3) Habent et Neſtoriani characteres minusculos ex Eſtrangelis ductos, quos Syri ſimpliciter, *Neſtorianos*, ܢܣܛܘܪܝܐ vocant. Hr. R. Michaelis scheint es nicht zu wissen, daß man ganze Werke in dieser Schriftart gedruckt hat. 1.) 4)
doctrina christiana 1688. 8. aus der Druckerei der Propaganda, u. 2.) acta sanctorum martyrum orientalium et occidentalium, welche Stephan Evod. Assemann mit seiner lat. Übersetzung zu Rom 1748. in 2. fol. herausgegeben hat. In diesem Werke, welches Hr. M. nicht bekannt werden seyn muss, hat mancher Buchstabe eine ganz andere Bildung, als bei Amira. verte

Sehr brauchbar u. ganz an ihrer Stelle würde die Bemerkung gewesen seyn, welche Jos. Simon Asseman, der competenteste Richter, angegeben hat, Bibl. or. T. III. P. 2. p. 378. daß bis gegen das 9te Jahrh. alle syrische Schriften mit Estrangelo geschrieben worden; daß vom 9ten Jahrh. an die kleinere Schriftart eingeführt worden, u. neben der vorigen in allgemeinem Gebrauch geblieben sey, bis mit dem 13. Jahrh. die Maroniten u. Jacobiten ihr itzt gewöhnliches Alphabet, Peschito, zu brauchen angefangen haben, da im Gegentheil die Nestorianer dem vorigen getreu geblieben sind.

4) ܟܦܝܠܬܐ *duplicatum*, quo in titulis librorum uti Syri ſolent, ſimillimum Eſtrangelo ſeu potius Eſtrangelo ipſum, ſed plerumque duplicem ductum ejusdem literae habens, medio cavo, unde et ܦܣܝܩܬܐ i. e. *ſciſſi* caracteres dici ſolent. Sed his alphabetis, quorum figuras Amira expreſſit, alia accedunt, ipſi, et diu poſt eum Syrorum grammaticis, aut ignota, aut ſilentio praetermiſſa,

5) *Palmyrenum*, ex inſcriptionibus Palmyrenis erutum, quarum quidem prima eſt anni chriſtiani 49, recentiſſimae, ſeculi a nato Chriſto tertii.

In his inſcriptionibus, quarum fama dudum per Europam percrebuerat, legendis, male olim rem egerant eruditi, ipſeque adeo Relandus, nec ſua culpa, ſed quod male delineata exempla offerrentur: cum vero Robertus Wood, vir immortalis deque literis Orientalibus immenſium meritus, fidam dediſſet delineationem, ſtatim, ſua quisque ſponte, Barthelemy et Swinton, expedite et recte inſcriptiones Palmyrenas legerunt, alphabetumque nobis Palmyrenum dederunt, ſed multo perfectius Swinton. Vocales non habent, habent literas quasdam finales, numerales figuras, nec tamen literas, ſed potius ſifras. Vide *Ruins of Palmyra otherwiſe Tedmor, in the deſart. London* 1753. *Reflexions ſur l'Alphabet et ſur la langue, dont on ſe ſervoit autre-*

autrefois à Palmyre, par Barthelemy. à Paris 1754. -- et, *Swintons Explication of all the inſcriptions in the Palmyrene Language and Character hitherto publiſhed, in five letters, to the Rev. Thomas Birch,* quae Swintoni literae prodierunt in *transactionibus philoſophicis Londinenſibus* Vol. 48. Tom. 2. p. 690-756 (*).

6) *Mendaeum, ſeu Sabiorum:* vel, ut magis dicam proprie, Galilaeum. Hoc utuntur, *discipuli Joannis*, id eſt, ܡܕܝܝ ܝܘܚܢܢ ſeu, omiſſo Joannis nomine, (ut Chriſtiani omiſſo etiam Chriſti nomine μαθηταὶ vocantur), ܡܕܝ̈ܝܐ, alio etiam nomine dicti ܕܨܒܝ *Sabii*, id eſt, *baptiſtae, hemerobaptiſtae*, et ܢܨܪ̈ܝܐ *Naſſareni* vel contemtim ܢܨܝܪ *Naſſair* Naſſarenuli, Europaeisque, *chriſtiani ſancti Joannis*, de quibus vide bibliothecam noſtram orientalem ſub numeris, 245. 248. 261. 291. 300. Ortu ſine dubio Palaeſtinenſes ſunt, (undenam enim niſi ex Palaeſtina, Joannis discipuli, maxima illum ac prope divina religione colentes?) ipſi ſe Galilaeos dicunt, Muhammedis tempore ſub Sabiorum nomine incliti fuerunt, nunc in duas diſperſi colonias, quarum alteram Baſſorenſem, ad Tigridis oſtia dudum novimus, de altera in ditione Syriae Mercab dicta, Norbergius nuper retulit, cui quae objecta ſunt, ad ea in Tomo biblio-

(*) Vide et, quae de hoc libro retuli in *Göttingiſchen gelehrten Anzeigen*, 1756. p. 586-590.

bibliothecae Orientalis XX. num. 291. et 300 refponfum. Fuerunt, qui hoc alphabetum *Nabataeum* vocarent, nullam aliam ob cauffam, quam quod Baffora primum ad nos allatum: verum nec lingua, quae his literis fcribitur, Nabataea eft, fed plane Syro-Galilaea, nec Basfora prima patria Johannem colentium, fed, ut dixi Palaeftina.

Habere dicitur vocales, eamque ob cauffam la Crozio, in differtatione, quam Joannis Chamberlayne *orationi dominicae multilingui*, recufae Amftelodami 1715, fubjecit, vifum omnium alphabetorum Orientalium antiquiffimum. Argumentum invalidum, fed et quae de vocalibus audierat la Crozius male intellexerat. Vocales feparatas nullas habet, fed literarum figuris innexas, eftque, fere ut Habeffinorum, fyllabarium potius quam alphabetum. Nempe quatuor habet literarum figuras, unam feparatam, alteram literae cum A, tertiam cum I, quartam cum U adpellandae, ut exemplo utar, B, Ba, Bi, Bu.

Mendaeae fcriptionis fpecimina dederunt, Thevenotus (*), Hydius (**), et Norbergius (***): ipfum alpha-

(*) *Relations de divers Voyages*, in fine fectionis quae incipit, *ἐκ τῆς κοσμοῦ τοπογραφίας*.

(**) *in hiftoria religionis Perfarum* p. 521. primae, 551 fecundae editionis.

(***) In *commentatione de religione et lingua Sabaeorum*, (quae commentationibus Societatis regiae Scient. Goettingenfis per annum 1780. inferta eft) Tab. II.

alphabetum Thevenotus (*), quem Büttnerus (**) sequutus eſt, quaternas literarum figuras habens, Kämpferus (***), et a fabro Baſſorenſi ſecta Mendaeo acceptum, Niebuhrius (****), ſed hi non niſi unicam cujusvis literae figuram habentes: denique perfectiſſimum, librorum Sabiorum multus lector, deſcriptor, interpres, Norbergius, *in commentationibus Societatis Regiae Goettingenſis ſcientiarum per annum* 1780, tabula prima aenea, commentationi de religione et lingua Sabaeorum adjecta.

Duae huic alphabeto figurae literarum perierunt, ut dici quodammodo poſſit non niſi viginti literas habere. Nempe cum Galilaei literas gutturales diſtinguere non poſſent, unam eandemque figuram obtinuerunt,

1) Olaph et Ee, ab Ain antiquo, mutuam ſumtam.

2) He et Cheth.

De quibus ſi plura ſcire lubeat, praeter ipſam Norbergii commentationem adibis bibliothecam noſtram orientalem T. XVII. p. 49-56. ubi et conjecturam noſtram de vocali, quae literae ſub finem additur, a Graecis vocalibus figuram mutuante, invenies.

7) Ignotum hucusque alphabetum Syriacum, quo codex Vaticanus XIX anno 1030 ſcriptus eſt, detexit,

C 2 me-

(*) loco vixdum citato.

(**) In *Vergleichungs-Tafeln.*

(***) in amoenitatibus exoticis faſc. II. relat. XI. ad p. 441.

(****) In parte ſecunda itinerarii, tabula aenea 2. litera F.

mecumque communicavit Adlerus: de quo codice ex ejus literis primum in bibliotheca Orientali T. XIX. p. 127. retuli. Evangelicas lectiones Syriace versas exhibet, sed dialecto, quae eo usque ignota grammaticis fuerat: quam quia proxime ad Chaldaicam accedit, ego quidem Hierosolymitanam esse, suspicor. Bibliothecarius Vaticanus, Jos. Simon. Assemani codici inscripserat, PALAESTINAE; quo jure, aut qua ductus ratione id fecisset, interrogatus a me Adlerus se scire negabat, pleraque addebat Assemanum nulla caussa fecisse. Ergo ne nomen temere inditum erroris aliquod contagium communicet, nec Palaestinense nec Hierosolymitanum vocare ausim alphabetum, sed nomen ei, ut botanici facere solent, ab inventore duco, Adlerianum. Literam ܦ, ubi F et P est, figura distinguit.

Addi curavi in tabula adjecta specimina, et vero,

1) *simplicis*, 2) *estrangelo* 3) *Nestoriani* 4) *duplicati*. Haec ex Amirae grammatica desumta. Habebam et alia exempla, benevole mecum communicata, sed Amirana jam delineata erant, noluique nimia copia pretium libri augere.

5) *Adleriani*, quod Adleri dono habeo, cui gratiam habebunt lectores.

6) *Palmyreni*, ex Barthelemy sumti: Swintonianum enim, ob ipsas divitias locum in tabula aenea habere non poterat.

7)

Dies Alphabet hatte längst seinen Unterscheidungsnamen. Die Handschrift, aus welcher Hr. Adler zu Rom es genommen hat, ist im Verzeichniß der Vaticanischen Handschriften, welches die beiden Asseman Stephan Evodius und Joh. Simonius gemeinschaftl. verfertiget haben, ausführlich genug beschrieben P. I. T. II. p. 70–103. und hier ist ihr dialect und ihr Schriftcharacter Palaestinensisch-Syrisch genannt. cf. A. L. Z. 1786. Febr. p. 232.

7) *Mendaei*, quod mutuum sumsi ex commentationibus societatis scientiarum Goettingensis, quamquam et ipse aliud ejus exemplum Norbergii manu scriptum habebam. Sed concinere vidi.

8) *Sigillum patriarchae Antiocheni*, p. 4 memoratum.

9) *Specimen versionis Syriacae*, *quam Adlerus detexit*, dialecto, ut puto, Hierosolymitana. Sunt versus notatu dignissimi ob variam lectionem, quae Barabbam, *Jesum Barabbam* vocat. Vide bibl. Or. T. XIX. p. 129. 130 et introductionem nostram in Nov. Test. p. 299.

10) Nomen, *Philippus*, eodem alphabeto scriptum, in quo F et P figura distinguuntur.

Si licuerit, et aliam tabulam addam, compendia scriptionis, siphrasque Palmyreni alphabeti, ex Swintono, exemplumque librorum Mendaeorum habituram, forte et alia quaedam: sed bibliopola interrogandus, ne nimis pretium grammaticae augeatur.

§. VI.

Divisio literarum.

Literarum divisionem, secundum organa oris, quae in illis efferendis comprimuntur, sic instituo, ut Arabum grammatici, utque ipse in Hebraica Arabicaque grammatica mihi praeivi, ut sint,

1) gutturales ܐܗܚܥ
2) labiales ܒܘܡܦ
3) palatinae ܓܝܟܩ
4) linguales ܕܙܛܠܢܣܨܪܬ
5) dentalis unica ܫ.

CAPUT SECUNDUM,
DE
VOCALIBUS.

§. VII.

Syri olim tres habebant vocales, nunc quinque, duplici figura, Graeca, et punctis expressas. Quod quomodo evenerit?

Ad ea tempora non regredimur, quibus Syri, ut alii Orientales, vocalium signis forte omnino caruerunt: Palmyrenae inscriptiones nullas quidem habent, sed inde non consequitur, ut Syri eo tempore non habuerint, puncta enim vocalia, et alia non omnino necessaria, in nummis et inscriptionibus omitti solent. Ergo hac tota ultimae antiquitatis quaestione abstineamus, donec aliquid novae lucis inexspectato adfulgeat.

Quo tempore Arabes a Syris literas sumserunt mutuas, quod factum est Muhammedis aetate, seculo septimo

ptimo ineunte, aut paulo antea, tres modo vocales habuiſſe Syros neceſſe eſt; tot enim ab illis acceperunt Arabes, *Fatha*, *Kesre*, *Damma*, quas et Cuphica jam ſcriptio habuit (*): totidemque vocales, literis ipſis innexas Sabiorum ſeu Galilaeorum alphabetum habet.

Sufficiebant illae Syriaca ſcripturis, ſed nominibus propriis graecis, aut adpellativis exoticis, Syriaca civitate donatis, perſpicue ſcribendis ſufficere non videbantur: eratque tempus, quo ſummo ſtudio minutias etiam graeci ſermonis, omnes ſonos nominum propriorum Graecorum, (ſi vel ortu non graeca ſed orientalia eſſent) emphaſesque ut putabant Novi Teſtamenti graeci, exprimere Syri allaborabant, Monophyſitae maxime, eruditi quidem non raro, ſed ex monachorum fanaticorumque ſchola egreſſi, literarumque captatores. Teſtis Philoxeniana verſio N. T. ſeculo VI facta, et VII ineunte denuo correcta, de qua vide bibliothecam Orientalem T. XVI n. 254. Jam et incipiebant, vocales Graecas literis ſuis ſubſternere aut imponere, ſed

(*) Vide commentationem noſtram de Syrorum vocalibus ex Ephraemo, (octavam earum, quas in ſocietate Scientiarum Goettingenſi praelectas ab anno 1758 ad 1769 ſeorſim edidimus): et qui haec ex Cuphicarum literarum ſpeciminibus confirmavit, *Sebaldum Ravium*, *de eo quod Arabes ab Aramaeis acceperunt* P. II. §. 4. denique, qui Ravianum de vocalibus Cuphicis εὕρημα ita perfecit, ut de eo dubitari amplius nequeat, *Adlerum in deſcriptione codicum Cuficorum.*

ſed initio modice, et ubi valde opus putabant, quod deinde latius fluxit. Fuerunt etiam, qui tentarent, punctorum vocalium varietates ad ſeptenarium numerum evehere, ut poſſent graeca perfectius ſcribere, petiitque a Jacobo Edeſſeno Theophilus Paulus Antiochenus, ut id perficeret; ſed recte negavit vir ſapiens, novam comminiſci orthographiam, quae libros antiquos ea nondum uſos, lectu difficiles factura et quodammodo abrogatura erat (*). Senſim tamen factum eſt, ut quinque vocalium figurae, cum graecae, tum punctis expreſſae, invaleſcerent, quibus in hunc usque diem utuntur.

Graecis figuris primum uti coepiſſe Theophilum Edeſſenum, qui circa annum Chriſti 791 obierit, cum Homerum Syriace verteret, auctor eſt Aſſemanus (**): ſed ſuſpicor, id jam antea factum in verſione Philoxeniana, ſuperſtitioſa diligentia ſonos Graecos redditura; in eo certe ejus exemplo quod Oxonii editum eſt, Marci V, 4. invenio ܡܘܡܒ ܐܟܠܫܐ, aliaque ſimilia, T. XVI. bibliothecae Orientalis p. 145. 146. notata: nec tamen diſſimulandum, ab aliis codicibus ejusdem verſionis Romae adſervatis, Graecas vocales abeſſe. (***). Cae-

(*) De Syrorum vocalibus §. 2. Aſſemani bibl. Or. T. I. p. 477. 478.

(**) T. I. bibliothecae Orientalis p. 64.

(***) Vide literas *Adleri* T. XVII. bibliothecae Orientalis pag. 126.

Caeterum Neſtoriani vocalium figuris cum Graecis, tum per puncta expreſſis, uti non ſolent, ſed earum loco punctis quibusdam diacriticis, de quibus infra dicemus, atque et paradigma verborum more Neſtoriano ſcriptum dabimus. Vide *Aſſemanum*, T. III. P. II. *bibliothecae Orientalis*, p. 378. n. 3. Occidentales contra Syri, Monophyſitae, Maronitae, etiam vocabulo Romanae eccleſiae orthodoxi, cum Graecis figuris tum Syriacis utuntur, paſſim et ſuperflue additis punctis diacriticis. In codicibus tamen manuſcriptis plerumque non omnes vocales ponunt, aliquando etiam non niſi illis vocibus, quae ambiguae lectori videri poſſunt, unicam vocalem aut duas adpingunt. Veriſimile, ex ejusmodi codicibus prodiiſſe verſionem Syriacam bibliorum in Polyglottis editam, Gabrielemque Sionitam pleraque puncta addidiſſe, feſtinanter quidem et ſaepe male, ut lector ea ſapiens ſequi non debeat. Vetere Teſtamento Syriaco ſi quis uti voluerit, hoc ſtatim ante omnia ſtatuat, punctorum vocalium nullam omnino eſſe auctoritatem: e. g. Job. XVIII, 17. ne putet Syrum tam fuiſſe vecordem, ut חוץ verteret ܒܪܝܬܐ *creaturam*, ſed efferat ܒܪܝܬܐ *deſertum*, ut et Arabs ex Syro البرية vertit.

Sic, et gravius, non centum, non ſexcentis, ſed innumeris locis a turpi editore erratum, nec tam inſcitia, quam ſumma ſocordia.

§. VIII.

Vacalium figurae, nomina et valor.

Vocales ܡܩܠܢܝܬܐ (*) ܙܘܥܐ *motus*, ܢܩܫܐ *pulsantes* seu *soni*, ܣܘܡܐ vel forte melius ܣܝܡܐ *adjectae*, ܢܘܩܙܐ *puncta*, grammaticis Syrorum, quibus nunc utimur, utunturque Syri occidentales, quinque sunt, duplici, ut dixi, figura, Syriaca, quae punctis vocalem exprimit, et Graeca:

Figura Syriaca	Figura Graeca	Nomen	Valor
ܦܼ	ܦܰ ܦܲ	*Pethocho*, ܦܬܚܐ	A.
ܦܸ vel ܦܹ ܦܼ	ܦܶ ܦܸ	*Revotzo* ܪܒܨܐ	E.
		depressio, i. e. *minus sonora*	
ܦܼ	ܦܺ ܦܻ	*Chevotzo*, ܚܒܨܐ	I.
		stridor (**)	
ܦܳ ܦܵ	ܦܳ	*Zekofo* ܙܩܦܐ	O.
		elatio vocis, clamorosa vocalis	
ܦܘ	ܦܘܼ ܦܘ	*Etzotzo* ܥܨܨܐ	U.
	ܦܘܽ	*compressio oris, vel labiorum*	

Ad

(*) *David Pauli filius*, ab Amira citatus, ܡܟܝܠܐ ܕܝܢ ܡܫܠܡܝܢ ܡܛܠ ܕܗܢܝܢ ܡܢܗܘܢ ܘܠܗܘܢ ܡܠܐ ܡܫܬܡܠܝܢ ܘܠܐ ܫܢܝܢ ܠܫܢܒܪܘܢ ܒܡܫܬܡܠܝܢܘܬܐ ܕܢܩܫܐ ܕܩܠܐ ܕܠܗܘܢ ܐܠܐ ܚܕܐ ܚܕܐ ܡܢܗܘܢ ܡܫܬܡܠܝܐ ܠܡܫܬܡܠܝܘܬ ܕܠܗ

(**) Possit esse, *compressio oris*, quod os minus patet in hac vocali efferenda, quam in A, Ae, E: sed malim, *stridorem*, *tinnitum*, a حَبَضَ, *tinnivit*, *sonum edidit nervus arcus*, unde et حَبْضٌ *vox imbecillior*.

Ad figuras quod attinet, Graecae quidem graecas vocales in Romanis editionibus magis referunt, quam in cisalpinis, ut ܰ, quod in illis magis ad α, sed acutos angulos habens, accedit, ܳ in quo pro puncto nostro exilem circellum habent, ut sit ου: ܺ plane ex Itacismo sumtum, qui eo tempore jam viguit, quo Syri Graecorum se vocalibus indigere putabant. Quaedam ex his, ut ipsa jam tabula indicatum, libere sub et supra literam ponuntur.

Figuram Zekopho et Etzozo ܽ, ܘܽ, ex qua mihi Arabicum Damma ortum videtur, in Romanis editionibus saepe, raro in cisalpinis reperies. Zekopho per duplex punctum expressum, nonnunquam cum puncto diacritico Risch coalescit, ܢܽܘܪܳܐ *ignis*, (ut Cholem Hebr. cum puncto diacritico literae שׁ vel שׂ). Etzotzo vix unquam sine matre lectionis Vau scribitur, solis exceptis vocibus ܟܽܠ, et ܡܛܽܠ, cui impositum facile a Petocho et Zekopho discernitur.

Petocho A clarum est, id certum, sed mihi prope aeque certum, plane ut Arabicum Fatha, alicubi et A Anglicanum, nostrum ae, esse, ut in ܐܰܢܓܠܶܛܶܪܪ *Angleterre.*

Zekopho Syris occidentalibus O est, sed orientalibus, inque re sacra Nestorianis A, ܢܽܘܪܳܐ, *Nuro*, *Nura.* Vide Assemanum T. III. P. II. bibl. Or. p. 379 (*).

Sub Etzotzo etiam Ö et Ü latere, non dubito: nec mihi perfuadere poffum, quod alii volunt, in folis ܟܽܠ et ܡܟܽܠ ut ü, in reliquis omnibus ut U Germanorum, feu OU Gallorum adpellari.

Sunt et alia quibus Syri vocales vocant nomina, a vocali initiali ducta, et memoriae fervientia discentium, Petocho ܐܦܬܳܚܐ, Chevotzo ܐܚܒܨܐ, Chevotzo ܐܚܒܘܨܐ, Zekopho ܐܙܩܦܐ, Etzotzo ܐܨܨܐ. Hi lufus erant magiftrorum alphabeti, quibus nos quidem non indigemus.

§. IX.

(*) De Neftorianis notatu dignisfimam Gregorii Barhebraei narrationem excerpfit Affemanus: *Paulo poft*, inquit Barhebraeus, *obiit Narfes poftquam in fchola Nefibis annos quinquaginta manfiffet. Idem viginti alios annos antea Edesfae commoratus fuerat. In ejus locum Nefibi furrogatus fuerat Jofeph Huzita ejusdem difcipulus, qui lectionem Edeffenam in hanc Orientalem, quam Neftoriani ufurpant immutavit. Caeterum toto tempore Narfetis ita legebant, ut nos Occidentales.* Hic quidem Affemanus Barhebraeum non recte intellectum manifefti erroris arguit, certum enim effe, vel ex vocibus N. T. *Abba*, *Talitha*, *Haceldama*, tum ex nominibus Phoeniciis Graece fcriptis, Zekopho jam olim A fonuiffe. Verum Barhebraeus non de dialecto vernacula loquitur, fed de ea, qua in facris utebantur. Nempe ut nos in inferiore Saxonia ex cathedra facra inque re facra dialecto non vernacula fed Misnica utimur, fic et Orientales Syri in facris olim non fua fed occidentali ufi, ex celeberrima olim Perfarum academia, Edeffa, translatitia, O pro A adpellabant, idque et Barhebraei tempore Jacobitae Orientis fecerunt, at Neftoriani a Jofephi Huzitae tempore vernaculam dialectum in facris introduxerunt.

§. IX.

De inepto tentamine Gabrielis Heva, literas pro vocalibus ſubſtituendi.

Incredibilis atque indies creſcens clericorum Syrorum ignorantia, Syriaca praelegentium, quorum ipſi ne verbum quidem intelligunt, novo orthographiae invento occaſionem hoc noſtro ſeculo Romae dedit, quo tales, quos ex anagnoſtarum loco dejicere potius deceret, juvare conatus eſt *Gabriel Heva Maronita.* Talibus, talis ſuppetias laturus, quinque vocalium figuris, (quaſi ut latina lingua ita et Syriaca quinas natura haberet) ſubſtituere conatus literas ܐ ܘ ܝ diverſimode ſcriptas: nempe pro A ponit curvam literae Olaph figuram, pro O rectam, pro I Jud, pro U Vau, pro E, Olaph cum puncto ſiniſtro, ·ܐ, (caeſuram vocat). Hoc modo in uſum indoctorum anagnoſtarum Romae 1737 edidit, *librum* (in Germania rarum) *Pſalmorum Davidis, idiomate Syro, ex typographia Petri Ferri.* Magna quidem, ut mihi videtur, ſtultitia, ſigna excogitare, ad quae recitent, qui linguam non intelligunt, arcendi potius a recitando; nec nova ſuis damnis careret orthographia, novas, ſi libris inveheretur, nebulas offuſura, ut fieri ſolet in magna orthographiae mutatione. Quisquamne imitatus ſit, indoctine anagnoſtae ejusmodi libris uti coeperint, ignoro. Libro praemiſſae ſunt,

cen-

censurae Romanae, testantes, nihil *contra fidem et bonos mores esse*: de fide fateor, de bonis moribus subdubitare coepi, matris enim turpitudo non revelanda, non propalandum publice, tam indoctos habere Romanam ecclesiam, et quae ei addicta est, Syriacam, anagnostas. Tota libri praefatio, non plausu quidem, sed tamen lectu digna.

§. X.

Corollarium de vocalium quantitate.

De vocalium quantitate parum certi dicere datur, cum nobis lingua Syriaca sit mortua. Ne eos quidem, qui ea in sacris utuntur, tuto sequi possumus, plerisque enim non est nec fuit vernacula, cujusmodi anagnostae in quantitate parum fidei: illos autem pagos circa Edenam in monte Libano, in quibus diu fuit vernacula, consulere non possumus. Nec quaestio magni momenti, ne in poësi quidem Syrorum, in versibus enim componendis syllabas numerant, non ponderant.

Id unum certum videtur, Zekopho semper longam vocalem: ac verisimillimum Patach non nisi brevem esse.

Pater quidem meus p. 15 grammaticae sic statuit: longas esse, *Chevotzo*, *Zekopho*, et *Etzotzo cum fulcro Vau*, reliquas, ancipites, fassus tamen, in mere Syriacis Pethocho semper corripi, quia non nisi pro Patach aut

aut Chateph Patach Hebraico ponatur, ſed in ܦܝܢܝܐ aliisque exoticis produci putabat, ubi ſyllabam ſimplicem facit. Has quidem leges, in quibus aliquid veri, non ex uſu linguae ſtatuit, ſed ex analogia maſorethicorum punctorum invenit, vocalem longam ſyllabe ſimplici, atque etiam tonicae, brevem compoſitae dantium. Ab his autem punctis argumentum ad Syriacae linguae vocales ducere non magis auſim, quam ad Arabicas.

Contra Amira ſic ſtatuit, Petocho ſemper breve, Zekopho ſemper longum, reliquas vocales, Revotzo, Chevotzo, Etzotzo, etiam ubi cum Vau ſcribitur, ancipites. Vide illum libr. VI. c. 1. et 2. ubi et copioſius leges ex quibus ancipites vel producendae ſint vel corripiendae, expoſuit, quas non excerpo. Huic quidem, utpote Edenenſi, quique grammaticam anno 1596 ſcripſit, quo in pagis Edenenſium vernacula eſſe nondum deſierat lingua, potior fides, quamquam nec ab omni errore immunis habendus, fieri enim potuit, ut et aliquando eccleſiaſticam anagnoſtarum adpellationem ſequeretur, non matrem. Unum certe in judicando errorem admiſit, quod ſyllaba ubi longa, et vocalem ſemper longam putat, *omnem ſyllabarum longitudinem ac brevitatem,* (ſunt ipſius verba) *a vocalium omnino longitudine ac brevitate dependere.* Atqui poteſt ſyllaba longa fieri, non vocali ſolum longa, ſed et poſitione.

Cae-

Caeterum aliqui grammaticorum, in ipſa Aſia natorum, et librariorum quantitatem vocalium figuris diſtinguunt, hunc in modum

longum		breve		
[Syriac]	[Syriac]	[Syriac]	[Syriac]	Revotzo
[Syriac]		[Syriac]		Chevotzo
[Syriac]	[Syriac]	[Syriac]		Etzotzo

Denique aliqui, longas a brevibus nomine etiam diſtinguentes, ſeptem, aut ſex vocalium nomina fecerunt, quae ex Elia, et Davide Pauli filio excerpta invenies in Amirae grammatica p. 34. 35. ſed qui ipſe noluit his minutiis ſtudia impediri.

CAPUT TERTIUM, DE NOTIS DIACRITICIS.

§. XI.

De Schva et Dageſch forti, quorum figuram Syri nullam habent.

Antequam de ſignis diacriticis agamus, quae Syri habent, de duobus dicendum, quae ex analogia linguae Hebraicae exſpectaſſes, ſed quibus carent: *Schva* et *Dageſch forti.*

Schva

Schva figura tenus non habent, rem habent: id eſt, ubi Schva mobile Hebraei pingunt, ſemivocalem breviſſimam. *Ludovicus de Dieu* in praefatione ad apocalypſin Syriacam, *memini*, inquit, *a clariſſimo Viro D. Erpenio audire, ſe ex ore doctiſſimi cujusdam Maronitae habere, nullis praeceptis grammaticis, ac vix viva voce, doceri poſſe, quem ſonum Scheva habeat apud Syros.* Ergo ſonum habuit, ſed valde fluctuantem. Maronita, ex cujus ore haec didicit Erpenius, ſine dubio *Gabriel* fuit *Sionita.* Norbergius quoque, qui linguam Syriacam Conſtantinopoli a Maronita Germano Conti didicit, vocalem loco Schva ex ejus ore audivit, ut ܢܩܛܘܠ, *Nekatel*, ܢܩܘܡ *Nekum*, mihique narravit, *Nkatel*, *Nkum*, magiſtro ſuo magnopere diſplicuiſſe; idemque et p. 18. *commentationis de religione et lingua Sabaeorum*, auctor eſt, Galilaeos hic ea uti literarum figura, cui E adjectum. Vide biblioth. Or. T. XVII. p. 57. 58. Quin et teſte Amira p. 42. fuerunt, qui futurum Pael ܢܩܛܠܘܢ pro ܢܩܛܠܘܢ ſcribi juberent.

Dageſch etiam fortis figuram Syri nullam habent, ſtatuentibus grammaticis non paucis, quos inter et fuit pater meus, rem eos habere, geminationem literarum ex Hebraismi et Chaldaismi analogia, ut in Pael, atque Ethpaal, inque verbis primam radicalem Nun, aut mediam geminatam abjicientibus. Poſſit tamen et hoc, in

ſilentio aliorum grammaticorum Aſiaticorum, dubium videri, maxime, cum de Orientalis et Occidentalis Aramaeismi diverſitate haec quoque tradat Aſſemanus T. III. P. II. p. 379. bibl. Orientalis: *Orientales literas geminant, quibus Zekapha ſeu Petacha adpoſita eſt, ſi praecedant motae vocali A ſeu I, quas Petacham et Revaſſam nuncupant. Ita proferunt* ܐܠܗܐ *Allahu,* ܐܬܩܕܫ *Etkaddaſch,* ܩܕܝܫܐ *Kaddiſcha. Ubi occidentales* NULLIBI *literas geminant, ſed pronuntiant, Aloho, Etkadas, Kadiſcho.* Sunt quidem in his aliqua minus diſtincte et dilucide ſcripta, nec regulae ſatis cum exemplis concinit, poſſis forte et ſuſpicari, de geminatione eam loqui, quam Hebraismus et Chaldaismus biblicus non habet, ut in *Allahu:* verum diſerte tradit, NULLIBI occidentalem Syriasmum literas geminare, ne in ܐܬܩܕܫ quidem, licet ſit conjugationis Ethpaal. Ergo, donec aliud edoctus fuero, credo, Occidentales ita molliviſſe adpellationem, ut nullibi literas geminent. Iidem, ubi mediam radicalem ſervandae derivationis cauſſa bis ſcribunt, non videntur adpellando geminaſſe, lineolam quippe occultantem ei ſubjicientes, ܥܡܡܐ *A-me,* ܡܛܠܠܝܢ *Ma-telin.*

In exoticis quidem, quorum litera geminanda, aliqui eam bis ſcribunt, (forte et hic lineola occultante notandam) ut ܝܘܐܢܢܝܣ *Joannes* (*Ivan*) chreſt. p. 85. ܦܝܠܝܦܦܘܣ *Philippus,* ܡܬܬܐܘܣ *Matthaeus,* ܬܕܕܐܘܣ *Thaddaeus,*

daeus, in verſione Philoxeniana (*). Videtur tamen mos eſſe paulo ſequioris Syriasmi, antiqua enim verſio ܦܝܠܝܦܘܣ, ܐܕܝ, ܡܠܝ ſcribit: eoque ita recentiores abuſi ſunt, ut vel ubi Graeci duplicem literam non habent, eos habere putantes, geminam ſcribant, ut ܣܘܢܢܕܘܣ *Synodus*, chreſt. p. 82.

§. XII.

Rucoch et Kuſchoi.

Ad eas pergimus notas quas Syri habent, quarum pleraſque nullo tuo damno ignorabis, et tamen Syriaca expedite leges et intelliges. Ergo his nolim diſcentem fatigari, eorum tamen in gratiam qui adcuratius libros Syriacos tractaturi evolvent, aliqua de ſignis minus ſcitu neceſſariis excerpo. Satis quidem, ſi Ribui et lineam occultantem cognita habeat linguae Syriacae ſtudioſus.

Jam ſupra monuimus (§. 2.) punctum, rubrum plerumque, literis ܒܓܕܟܦܬ ſuperne impoſitum, adſpirationem demere, puraſque facere, ſubjectum adſpiratas eas facere, ܒܓܕܟܦܬ. Hic modo nomina notamus: illud ܩܘܫܝܐ *induratio*, dicitur, hoc ܪܘܟܟܐ *emollitio*. Editiones quidem noſtrae nigro puncto loco rubri uti neceſſe habent.

Eadem fere lege ponitur, qua Dageſch lene et Raphe apud Hebraeos, maximeque Chaldaeos. Vide grammaticam Chaldaicam p. 14. 15.

(*) Bibl. Or. T. XVI. p. 129. 130.

§. XIII.

Puncta diacritica vocalium defectum ſupplentia.

Sunt praeter haec et alia puncta, defectum vocalium ſarcientia, de quibus copioſe et erudite egit vir doctiſſimus, ſuoque fato celeberrimus, *Joannes Laurentius Iſenbiehl*, libello peculiari, cui titulus, *Beobachtungen von dem Gebrauch des Syriſchen puncti diacritici bey den Verbis. Goettingae* 1773. Veriſimile ei viſum, (ut et nobis videtur) haec puncta vocalibus Syrorum antiquiora eſſe, inque academia Edeſſena, in qua et Perſae linguae Syriacae operam dabant, inventa, ut voces iisdem literis ſcriptae, ܩܛܠ *Ketal*, et *Kotel*, ſimilesque, earum beneficio diſtinguerentur. Hinc factum ut maxime illis, ac vere ſolis, Neſtoriani utantur, ex ſchola Edeſſena egreſſi. Libri quidem, quibus vocales adjectae, opus his ſignis non habent, ſed tamen vel in his non raro expreſſa cernas, Romanae quidem editiones optime, ſatis ea ſitu quoque et figura ab aliis punctis diſtinguentes, ſed quod nobis easdem typographicas divitias non habentibus, imitari haud datum.

Multus illorum uſus eſt in ſuffixo ܗ feminino (ܠܗ̇) a maſculino (ܠܗ̣) diſtinguendo; feminino quippe punctum ſuperponunt, ܠܗ̇, id eſt ܠܗ̇. Alias quoque voces, eorum ope diſtinguendas, pater meus et Amira, notaverant, ut ܗܘ̣, idem quod ܗܘ̊, contra ܗܘ̇, ܗܘ̇, ܗܝ̣,

ܗܝ̣

ܗܝ *ipſa*, ܗܝ ܗܝ *illa*, ܐܝܕܐ cum puncto inferno ܐܝܕܐ *manus*, ܐܝܕܐ cum ſuperno, ܐܝܕܐ *quaenam?* ܫܢܬܐ, ܫܢܬܐ *ſomnus*, ܫܢܬܐ, ܫܢܬܐ *annus*, ܚܕܬܐ ܚܕܬܐ *novus*, ܚܕܬܐ ܚܕܬܐ *nova* (*) ܥܒܕܐ, ܥܒܕܐ *ſervus*, ܥܒܕܐ ܥܒܕܐ *opus:* ſuſpicarique incipio, cum in Catena ad Geneſ. XXXVI, 24 (**) ſub Ephraemi nomine legitur, *in utriusque foederis tabulis frequenter occurrere* ܚܡܪܐ, (*aſini*) *pro quo indocti ſubſtituant* ܚܡܪܐ, *nomen aſinis equisque commune*, Ephraemum, ſeu forte, quem annotatio magis ſapit, Jacobum Edeſſenum, utramque vocem non vocalibus diſtinxiſſe, ſed puncto diacritico ܚܡܪܐ et ܚܡܪܐ; quo ſumto pars eorum concidit, quae in commentatione de vocalibus Syrorum hujus loci fiducia ſcripſi.

Rarius quidem puncto diacritico in nominibus utuntur, frequentiſſime in verbis: ſed hoc verbis ſervo, poſt paradigma vocalibus inſtructum aliud ex Iſenbiehlio daturus puncto diacritico diſtinctum. Huic ſi quis adſveſcere cupiat, eodem utatur libro, quo uſus Iſenbiehlius vim puncti detexit, Pſalmis Syriacis ex Erpenii editione, Lugd. Batav. 1615. In chreſtomathia quidem, aliisque

(*) In aliis, quae habet Amira, vera antiqua vocalis figura eſſe videtur, ut cum voci ſubjectum I, ſuperpoſitum O ſignificat, ܙܕܝܩܐ *juſtus*, (ܙܕܝܩܐ) ܙܟܘܬܐ *victoria* (ܙܟܘܬܐ): certe dubitans modo indico, non onero grammaticam exemplis.

(**) Opera Ephraemi T. I. p. 184.

isque libris Syriacis, quos in uſum auditorum excudi aut feci, aut faciam, omittitur, quod typi noſtri ei ſemper et recte ponendo non ſuffecturi videntur.

Habent et Syri aliquas lineas diacriticas ejusdem generis, quae male aliis re diverſiſſimis nomine tenus adjunguntur, ut

1) ܐܘ i. e. ܐܘ, particula exclamandi O, ad diſcrimen ab ܐܘ ܐܘ *aut.* (Amira p. 40).

2) lineam voci ſubjectam imperativum modum a praeterito diſcernentem, quam vide in ipſo paradigmate.

§. XIV.

R i b u i.

In nominibus ſtatus emphatici, ac ſaepe in verbis, ſine vocalibus ſcriptis, ſingularis a plurali diſtingui nequit: e. g. ܡܠܟܐ legens, ignoras adhuc, ſitne *Malco*, *rex*, an, *Malche*, *reges*. Cui ambiguitati ut occurrerent, invenerunt ſignum pluralis numeri, *Ribui* (ܪܒܘܝ) dictum (*), duo puncta ſupra vocem horizontalia. Exempla ſunto, cum adjecto ſingulari, a quo diſtingitur pluralis.

Sing.

(*) Vocantur etiam haec duo puncta, ut Amira monuit, ܣܝܡܐ *adpoſitiones*, ܢܘܩܙܐ *puncta*, ܛܘܦܐ *guttae*.

Sing.	Plur.
ܕܝܩܢܐ *minister*	ܕܝܩܢ̈ܐ *ministri* Joh. IV, 35.
ܡܛܝ *pervenit* (masc.)	ܡܛܝ̈ *pervenerunt* (fem.) Luc. XXIV, 1.
ܐܝܬܝ *attulit* (masc.)	ܐܝܬܝ̈ *attulerunt* (fem.)
ܛܝܒ *para* (imperat.)	ܛܝܒ̈ *pararunt* (praeterit.)
ܐܬܨܪܝ *ruptus est* (masc.)	ܐܬܨܪܝ̈ *ruptae sunt* (femin.) Matth. XXVII, 51.
ܐܬܟܣܝ *tectus est*	ܐܬܟܣܝ̈ *tectae sunt* Luc. XIX, 42.

Huc et vel maxime referendum, cum Vau vel Jud tertiae personae generis feminini omisso, e. g. ܡܛܝ̈ pro ܡܛܝܘ vel ܡܛܝܢ, verbum plurale singularem simulat, ut Hebr. VII, 13. ܕܐܬܐܡܪ̈ ܥܠܘܗܝ ܗܠܝܢ in bibliis Polyglottis pro ܕܐܬܐܡܪܝ Genes. VIII, 13. ܢܓܒ̈ ܐܦܝ̈ ܐܪܥܐ X, 18. ܐܬܦܪܫ̈ ܥܡܡ̈ܐ. Nec solum in libris vocalium signa non habentibus, in quibus eo opus erat, Syri Ribui ponunt, sed et in his, quibus vocales vel omnes adjectae sunt, atque ita ei adsveverunt, ut vel optimae editiones, licet vocalibus additis, vix unquam omittant.

Ex literis ipsis ubi pluralis agnoscitur, ne in libris quidem vocales non habentibus hoc signo opus, jubentque grammatici ea ut superflua non adpingi, e. g. ܡܠܟܝܢ, licet id fieri ante suffixa velint, ut Ps. XIX, 9. ܦܘܩܕܢܘ̈ܗܝ ܕܡܪܝܐ ܬܪܝܨܝܢ, quantumvis ex suffixo ܘܗܝ adpareat,

reat, ܒܩܘܪ̈ܒܝܗܘܢ plurale esse, ibidemque v. 10. ܕܒܢ̈ܝܗܘܢ ܕܡܢ̈ܝܐ ܒܡܘܫܐ ܘܥܠܝܢ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܦܘܠܘ̈ܣܛܝܩܘ ܡܢ ܕܗܘܐ ܘܟܠ ܥܠ̈ܝܐ ܬܘ̈ܠܕܬܐ (exempla cita, quae Amira dedit, et in quibus Polyglotta Londinensia consentiunt) quod tamen discrimen non omnes observant. In nominibus numeralibus, ipsa significatione pluralibus, dissidium grammaticorum, et librariorum, aliis hic plane Ribui supervacaneum non addentibus, ܬܠܬܐ, ܬܠܬܝܢ, (quod probabat Amira) aliis in solo feminino, et ante suffixa, ܬܠܬ, ܐܪ̈ܒܥܬܗ, et a ܬܪܝܢ, ܬܪ̈ܬܝܗܘܢ, (quod idem narrat) denique aliis ubique ponentibus, ut in bibliis Polyglottis Lond. Ezr. II, 28. ܡܐ̈ܬܝܢ ܘܥܣ̈ܪܝܢ ܘܬܠ̈ܬܐ *ducenti viginti et duo.* Sunt hae minutiae, non dignae in quibus elaboremus, sed scitu tamen necessariae, ne in illis aut conquirendis aut dijudicandis laboremus.

Sunt et hoc signo aut usi ad abusi, ad collectiva notanda et distinguenda, ut ܥܢ̈ܐ *grex ovium*, ab ܥܢܐ, *ovis*, ܒܩ̈ܪܐ *grex*, Matth. VIII, 30. 31. 32. Marc. V, 11. 13. Luc. VIII, 32. 33. (nempe, ut distinguas a ܒܩܪܐ *bos*, nec ܕܚܙܝܪ̈ܐ ܒܩܪܐ *bovem* male sanus intelligas *porcorum*) ܚܡ̈ܪܐ *asini* Genes. XXIV, 35. ܩܘܪ̈ܝܐ *pagi* Marc. V, 14. ܐ̈ܢܫܐ *hominum genus*, *homines*, *aliqui*, ut distinguas a ܐܢܫܐ *homo*, *aliquis*. Vide biblia Polygl. Joh. IV, 12. 13. VI, 10. 14. X, 1. 2. 3. seqq. Sed multa in his orthographiae varietas, nec nostrum, de minutiis incertis sententiam dicere: non

non decernimus quid fieri oportuerit, aut oporteat, ſed quid a quibusdam aut a multis factum ſit referimus.

Denique alterum ex duobus punctis, ſi ſupra literam Riſch poſita ſunt, cum ejus puncto coaleſcit, ne nimiis punctis oneretur et impediatur textus, ut ܩܒܪ̈ܐ, ܐܬܐܡܪ̈, ܝ̈ܪܚܐ. Hoc quidem certum, atque ab ipſis Syrorum grammaticis, ut Amira, notatum. Contrahitur etiam cum Petocho, ut in Gutbiriana editione Matth. VII, 25. ܫܬܐܣܘ̈ܗܝ *fundamenta ejus*, ſed Polyglotta figura Graeca vocalis concurſum punctorum vitant, ܫܬܐܣ̈ܘܗܝ.

§. XV.

Marhetono et Mehagjono.

Marhetono et Mehagjono, lineola ſuperna et inferna, nobis plane ſuperflua, non inviti careremus, nec frequens ejus in libris uſus: ut tamen, quid ſibi velint, intelligatur, ex capite VI. ſumendum, Syros, quibus plurium conſonantium, nulla intercedente vocali, pronuntiatio paulo difficilior, vocalem libere aliquando adſciſcere, ac prout lubuerit eloqui et ſcribere poſſe, ܡܕܒܪܢܐ et ܡܕܒܪܢܐ, ܕܚܠܬܐ et ܕܚܠܬܐ, ܒܫܠܕܗ et ܒܫܠܕܗ. Hujusmodi ergo voces, ubi volunt

audita vocali, tribus ſyllabis appellari, dubiis literis lineam *Mehagjono* dictam ſubjiciunt, ut ܕܚܠܬܐ (*Dechel-tho*) ܡܫܡܠܝܐ *perfectus*, ܡܕܢܚܢܐ *oriens*, ܡܗܝܡܢܐ *fide-*

fidelis, ܡܫܟܒܐ *cubile*, ܡܛܥܝܢܐ *feductor*, ܡܩܪܒܢܐ *bellator*, ܕܒܚܬܐ vel ܕܒܚܬܐ *victima*, ܡܪܘܝܢܐ *inebrians*. Nomen ܡܗܓܝܢܐ (*Mehagjono*), ex etymo ne doctiffimis quidem grammaticorum intellectum, proprie eft, *diftincte in fyllabas dispefci jubens*, *ab* ܗܓܐ, *connexuit literas in fyllabas* (*prout tirones legere difcunt*): *caefuram vocum adpellando expreffit*, unde Syris ܗܓܝܐ *fyllaba*.

Contra, *ubi easdem voces raptim non audita vocali, ut bifyllaba adpellari volunt*, lineam *Marhetono*, (ܡܪܗܛܢܐ, *currere facientem*) fupra eandem dubiam literam ponunt, ut ܕܟܠܬܐ, (*Dech-ltho*) ܙܕܩܬܐ (*Zed-kto*) *elemofyna*, ܥܙܩܬܐ *annulus*, ܒܗܬܬܐ *pudor*, ܡܠܟܬܐ *regina*, ܢܚܛܦܘܢ *rapient*.

Mirum videri poffit, utraque adpellatione vocum licita, et cum in communi fermone plerumque aliqua audiatur vocalis breviffima, licet nullam adfcribas, fcriptores tam effe ftolide folicitos, ut praecipere lectori velint, quo modo vocem efferre debeat, quam forte tacitus leget. Rogarunt aliquas quidem leges grammatici, ut, literas ܠܡܢܕܪ (addunt alii ܣܢ) femper linea Mehagjono adficiendas, quas retulit, fed parum illis fidei habens, Amira p. 41. 42. Vero autem fimillimum, quod idem prodidit, inventum utrumque fignum ad menfuram poëmatum firmandam, atque deinde ex poëfi in profaicam

cam orationem fluxiſſe. Fac in verſu ſeptem ſyllabarum ܕܒܟܬܐ pro duabus modo ſyllabis poſitum eſſe, una ſyllaba redundabit, ſi *De-bach-tho* efferas: jam cum Syri diu ante noſtrarum vocalium uſum non modo verſus conderent, ſed et conciones ſacras metricas haberent, quales plures Ephraemus reliquit, non mirum, addito ſigno monitum lectorem, *Deb-chtho*, an, *Debach-tho* ſcandere vocem dubiam debeat. Sic et nos *apoſtrophi notam* in carmine ponimus, quam alii et in ſcripta proſaica, elegantes ſic ſibi viſi, receperunt. Commemorat idem, Syrorum Poetas aliquando praeter legem ex ſola licentia Mehagjono, ſeu quod idem eſt, vocalem addere, ad verſus ſyllabas ſupplendas: e. g. ܒܠܥܕܝܗ ܕܡܘܗܒܬܟ, quod alicubi in Ephraemi carminibus legitur, non niſi ſex ſyllabas habiturum erat, et tamen ſeptenis opus, ergo effertur Bel-o-dehed-mau-hab-thoch, ſcribitur ܒܠܥܕܝܗ ܕܡܘܗܒܬܟ.

Alius quoque uſus lineae ſupernae, ut compendia ſcriptionis notet, e. g. ܫܘ pro ܫܘܒܚܐ *gloria*, ܐܝܬܘ pro ܐܝܬܘܗܝ *eſt*. (Joh. VIII, 7. in Polygl. Angl. et Gutbierii N. T. Schafius enim habet ܐܝܬܘܗܝ.) Quae quidem compendia, eorumque ſigna, frequentia eccleſiaſticis ſcriptoribus, ut ܩܕ pro ܩܕ̈ܝܫܐ *ſancti*, i. e. *epiſcopi*. Imponi etiam literis ſolet, numeros ſignificantibus, ut p. 73. chreſtomathiae, ܐܪܒܥ ܦܬ̈ܓܡܝܢ, vel ܐܪܒܥ.

§. XVI.

Lineola occultans.

Lineola occultans, literis subjecta, tria significat, 1) *literam plane non audiri*, ut ܒܪܬ *Bath*, filia: quod quibus legibus fiat, in capite de consonantium accidentibus explicamus.

2) *Ee* (ܥ) *primae radicalis ante He mollius atque ut Olaph audiri*, ut ܥܗܕ *meminit.* ܥܗܢ *profuit*, ܥܗܪ *lascivus fuit.* Exempla non addo, satis enim multa sub his radicibus in Castelli Schafiique lexico invenies.

3) *literam sine vocali efferendam esse*, seu, ut Syri loquuntur, quiescere. Ita poni jubent in imperativo Peal verbi ܪܗܛ, ܪܗܛ *curre*, inque imperativo Ethpeel, ܐܬܩܛܠ *Ethkatl:* e. g. ܐܫܬܡܥܘ *obedite* Col. III. 20. 22. ܐܬܡܢܥܘ *perseverate* Col. IV, 2. Satis hoc concinit analogiae linguae Arabicae; quae ipsa quoque imperativum corripit, ut قُلْ pro قُولْ.

Voluerunt alii, e. g. Schafius in praefatione Novo Testamento Syriaco praemissa, idem lineam significare mediae radicali imperativi Ethpaal, et Eschthaphal subjectam, ut ܐܬܩܝܡܘ *stabilimini*, 2 Thess. II, 15. ܐܙܕܝܢܘ *armamini* 1 Petr. IV, 1. ܐܬܚܝܠ et ܐܬܚܝܠܘ *confortamini* 2 Tim. II, 1. Eph. VI, 10. ܐܫܬܚܠܦܘ *transformamini* Rom. XII, 2. Id vero, licet et in Polyglottis ita scriptum reperiatur, dubium visum patri meo, primo,

primo, quod in ultimo exemplo difficile ſit, nulla interjecta vocali *Eſch-thachlf* efferre, deinde quod Coloſſ. III, 18. ܐܫܬܥܒܕܝܢ Matth. IX, 27. ܐܬܪܚܡ cum vocali legatur, itemque aliis locis, quae ad paradigma notabo. Recte vero illum dubitaſſe video, namque et Germanus Conti Norbergio reſpondit, *hanc grammaticorum doctrinam Syros nunquam eſſe amplexuros* (*). Ergo veriſimile, quod et pater ſuſpicabatur, in his non niſi lineam diacriticam imperativi eſſe, ac male editores vocalem omiſiſſe, quod pro occultante haberent. Nempe quod imperativus Ethpeel, forte et alius, lineam occultantem haberet, ea ut ſignum diacriticum modi imperativi uſurpari coepit.

Lineolam occultantem, quam religioſe ponere ſolent Polyglotta Londinenſia, in editionibus Romanis ſaepe omitti videas, quod argumento eſt, et in codicibus manuſcriptis omitti, cum ea opus non eſſe videretur Syriacae linguae perito.

§. XVII.

Puncta diſtinctionis, interrogationis etc.

Signorum diſtinctionis non plane idem apud Syros uſus, ſed varius ſaepe, ut et apud nos. Optime poſita videas in Romanis editionibus, ut Aſſemani bibliotheca

(*) *de Sabaeorum lingua p.* 18.

theca Orientali, ſed vel in chreſtomathia mea, licet ſit ex Aſſemani bibliotheca expreſſa, magnopere mihi diſplicent, noſtris typographeis non ſatis ſufficientibus ſignorum diſtinctionis diſcrimini ab aliis punctis exprimendo. Ex Amirae, quem hic ſequi prope neceſſe eſt, praecepto (*), primo termini artis notandi, ܫܘܕܝܐ *promiſſio*, et ܦܘܪܥܢܐ *retributio:* illo nomine *protaſin*, hoc *apodoſin* Syri dicunt; quibus tamen nominibus et longius inque plura membra diviſum ſubjectum et praedicatum complectuntur. Jam quatuor ſunt Syris diſtinctionis ſigna primaria, (ſeu, ut illi vocant, radicalia, ܫܪ̈ܫܝܐ) ex quibus alii dein plura fecerunt:

1) *duo puncta noſtrum colon figura referentia* (:) ܫܘ̈ܝܐ i. e. *aequalia*, *aut* ܙܘܓܐ *compar*, dicta, ſi protaſis pluribus membris conſtet, ea diſtinguit, eſtque adeo noſtro commati et ſemicolo ſimillimum.

2) *duo puncta oblique a ſiniſtra ad dextram poſita, ita ut dexterum ſit infra lineam* (·.) ܬܚܬܝܐ, *inferius*, *dictum*, protaſin finit et ab apodoſi dirimit. Habet ergo fere eandem vim, quam noſtrum colon.

Interdum ut ſignum interrogationis ponitur, Joh. XIX, 15. ܠܡܠܟܟܘܢ ܐܙܩܘܦ ؛ *regem veſtrum crucifigam?*

3) *duo puncta oblique a dextra ad ſiniſtram poſita, ita ut dextrum punctum paulo ſupra lineam emineat*, ܡܠܝܐ

(*) libro VII. grammaticae.

ܡܫܰܟܢܳܐ *dictum* (:) apodosin in sua membra dispescit, potestate fere idem quod nostrum comma et semicolon.

Interdum etiam post longiorem interrogationem ponitur, ut Matth. XII, 10. ܗܘܘ ܡܫܐܠܝܢ ܠܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܕܒܪܐ ܗܘ: ܐܢ ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ ܠܡܐܣܝܘ: ܠܐ ܐܝܟܢ ܘܢܫܟܚܘܢ ܠܗ.

4) Denique *punctum unum*, ܦܳܣܽܘܩܳܐ *dictum*, periodum finit: (quamquam, cum longioribus periodis non adsveti sint Syri, in harum etiam aliquando medio ponitur, in duas dispertiens, cujus rei exemplum statim in initio chrestomathiae nostrae p. 1. 2. invenies.)

In his tamen regulis observandis multum vel in optimis editionibus dissidii: quin et alia sunt signa distinctionis, quae usurpant, ut

5) *punctum unicum*, pro minima distinctione positum, ac fere nostro commati aequale. (Widmanstadiana sic editio, et Polyglotta Londinensia.)

6) *quatuor puncta* (⁘) (::) pro maximo distinctionis signo, in fine periodi. Sic Erpeniana editio psalmorum.

7) Tria puncta post signum dicti ante orationem longiorem: ut Matth. XIX, 28. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܆ Ponunt et interrogative.

Sed

Sed non vacat, nec lectoribus aut jucundum fuerit, aut proficuum, plura legere: equidem mihi conscius sum, me nunquam ad signa interstinctionis in Syriacis legendis attendisse, et tamen ea intellexisse, adeo sunt facilia. Forte adhaesissem, si vel oculos illis commodassem, ob male posita interstincta.

Alia quoque (nunc iterum Amiram excerpo) Syri signa habent, ut ille vocat, *adfectuum*, id est, *interrogativa*, *vocativa*, *exclamativa*, *laudis*, *gratiarum actionis*, *imperativi:* quibus linguam onerari potius quam scribi, quis est, qui non videt? nec tam hebetibus scribimus, ut talia adpingenda sint. Ut tamen videant lectores, quousque processerit studium omnia signis notandi, quae non plane hebes sua sponte percepisset, atque ne ejusmodi superflua puncta mysterium videantur, aut morentur codices manuscriptos legentem, haec excerpere fas sit.

Est punctum *adfectus*, ut cum Amira loquar, quod primae aut primis vocum literis imponitur, varia significatione et nomine, ut

1) *interrogationis* (ܡܫܐܠܢܐ) ܐܝܟܐ *ubi?*
2) *vocandi*, (ܩܪܘܝܐ) ܬܘ ܠܘܬܝ *venite ad me.*
3) *admirationis* (ܡܬܕܡܪܢܐ) pro quo et interdum duo puncta oblique ponuntur, ܐܝܟܢܐ vel ܐܝܟܢܐ, *quomodo!*

4) *lau-*

4) *laudationis* (ܩܘܠܣܐ) ܓܘܪܐ ܕܐܪܝܐ ܝܗܘܕܐ *catulus leonis Judas!*

5) *beatificationis* (ܢܝܗܒ ܛܘܒܬܐ) ܛܘܒܘܗܝ ܠܓܒܪܐ *beatum virum.*

6) *oſtenſionis, emphaſeos,* (ܡܚܘܝܢܝܬܐ) ܗܐ ܗܢܘ *hic vir, hic eſt.*

7) *imperativi* (ܦܘܩܕܐ) ܙܠ *abi,*

quae tamen, ut minus neceſſaria, ac verbum onerantia ſignis, non lectionem adjuvantia, vel in optimis editionibus omitti videas. Nec ea commemoro, ut adjumento ſint, ſed ne impedimento, lectore ad ignotum ſibi punctum adhaerente. Idem de plerisque ſignis diacriticis dictum eſto: non ea diſcenda, in grammatica tamen hoc fine tradenda, ut lector de illis anxius, quidque ſignificet anquirens, evolvere poſſit.

CAPUT IV.

DE

T O N O.

§. XVIII.

Tonus eſt in penultima.

De tono nota eſt, et tralatitia grammaticorum lex, *eum eſſe in penultima, niſi ultima in conſonam mobilem deſinat,*

nat, tunc enim ultimam tonum habere. Hic quidem omnino dividenda ſententia: ergo

1) *regulariter tonus eſt in penultima*, ut ܡܠܟܐ *Málche*, ܛܘܪܐ *túro* (*mons*) ܡܠܟܘܬܐ *Malchúto*, ܒܬܘܠܐ. Hoc quidem dubio caret, eſtque et pronuntiationi Judaeorum in Polonia et Germania, qui ortu Galilaei dicuntur, conſentaneum.

Quam autem nos penultimam dicimus, ut *Mal* in ܡܠܟܬܐ *Málchto* (regina) ea ob breviſſimam vocalem inter tres conſonantes incerto prope loco intercedentem, *Malchetho*, *Malechtho*, poſſit antepenultima vocari, atque fit etiam ſcribendo nonnunquam antepenultima, ubi ܡܠܟܬܐ, ܕܒܝܢܬܐ cum linea Mehagjono (§. 15.) ſcribitur: verum id ſedem toni non mutat, manet in eadem ſyllaba, ſive penultimam illam vocare lubuerit, breviſſima non numerata, ſive antepenultimam.

In quibusdam, quorum U penultimum breve ſtatuit Amira, p. 462. 463. ut ܐܚܘܢܐ (*fraterculus*) dubito, ſintne non obſtante U brevi paroxytona, *achúno*, an vero proparoxytona, *áchuno:* nec ea lis, non magni momenti, niſi in Edenenſi regione decidi auditu poteſt.

§. XIX.

§. XIX.

nisi ultima in consonam mobilem desinat.

2) At excipiunt ab hac lege, tonumque in ultima habere statuunt, *eas voces, quarum ultima syllaba in consonam mobilem desinit*, ut ܐܬܗܒ *Ithéb*, ܪܬܚ *Rotách*, ܡܠܟܝܢ *Malchín*, ܡܠܟܝ *Malchai*, ܡܠܟܘܬ *Malchúth*, *itemque apocopata in U et I desinentia*, ut ܡܠܟܘ *Malchú*, ܩܪܝ *Korí:* in his enim, quae origine tenus in *Uth* et *Ith* desinebant, apocopen literae ܬ sedem toni non mutare.

Veri his multum subesse credo, suspicor tamen, non paucas ab exceptione faciendas exceptiones esse: fere ut nostri Judaei, quibus Galilaea origo adseritur, multa in consonantem mobilem desinentia, ipsumque רֵאשִׁית, faciunt paroxytona. Certe in Amirae Edenensis grammatica p. 467. 469 legens, I in ܐܘܢܓܠܝܘܢ, ܒܣܝܠܝܘܣ, ܐܢܝܬܗܘܢ, produci, contra U, addita etiam brevitatis nota, corripi in ܥܢܝܬܘܢ *respondistis*, ܩܪܝܢܟܘܢ *lectio vestra*, ܐܝܬܝܟܘܢ *estis*, ܐܢܬܘܢ *vos*, ܢܐܟܘܠ *comedet*, ܢܒܘܙ *diripiet*, vix aliter ea ex hominis Edenensis mente efferre, quam ut paroxytona possum, *Evangelíon*, *Basilíos*, *Anaíthun*, *átthun*, *Nécul* &c. Sed lis exigui momenti, maxime cum ne in Syriaca quidem poësi toni ratio haberi soleat, syllabaeque ut supra dixi, numerentur non ponderentur.

CAPUT V.

DE CONSONANTIUM MUTATIONIBUS ET ACCIDENTIBUS.

§. XX.

Literis quae accidant? - - Quiescere, otiari, occultari, quomodo differant?

Quae literis accidunt, ea eodem ordine tractabo, quem in grammatica Hebraica sequutus sum: 1) *scribuntur sed non adpellantur.* 2) *excidunt.* 3) *adduntur.* 4) *secum invicem permutantur.* 5) *transponuntur.*

Ergo primo literae scribi, sed in loquendo et recitando non audiri, possunt. Id quidem fit triplici modo

1) ut consonantes non audiantur, praecedente vocali, cujus sonum induunt, quod ubi fit, *quiescere*, dicuntur: forte non male diceres, *vocalescere*, vel, *vocales fieri*, sed usu receptum non est. Hic quidem, ut aliis verbis utar, *pro litera vocalis auditur.*

2) ut consonante praecedente plane non audiantur, nullo quoque audito sono vocali. Hoc, *otiari*, vocare coeperunt grammatici, nec nomen rei mutare velim, sufficitque, definitionem addidisse, qua *otiari*, a, *quiescere*, distingui possit.

Hoc

Hoc quidem utrumque ſine ſigno diacritico fit, ſed eſt

3) ubi litera ſcripta non adpellatur, inque ejus rei indicium a librariis adcuratius ſcribentibus ſignum aliquod additur, linea ſub litera poſita, quae *occultans* dicitur. Quod ubi fit, litera *occultari* dicitur. Haec quidem eo fine clarius expoſui, ne, quod alii grammatici admiſerunt, *quieſcere*, *otiari*, *occultari*, nulla addita definitione, res eaedem, et ſolo nomine divelli videantur.

§. XXI.

Literae ܐܘܝ *quieſcunt.*

Literas quieſcentes non niſi tres numerant Syri, Olaph, Vau, et Jud. Fuerunt, qui et He adderent, nec negari poteſt, He ſcriptum ſaepe ſilere, ſed quia alio modo ſilet, lineamque occultantem ſignum ſilentii ſibi ſubjectam habet, de eo deinceps ſeorſim agere lubet. Certe in ſuffixis ut, ܡܠܟܗ̇ ܡܠܟܗ, quieſcere non putandum eſt, ſed conferendum He Mappikato Chaldaeorum, מַלְכֵּהּ מַלְכָּהּ.

ܐ Olaph.

Finale regulariter non quieſcit niſi in O et E, ܠܐ ܝܐ. In quatuor verbis ܛܢܦܐ *impurus fuit*, ܒܝܐ *ſolatus eſt*, ܣܐܐ *foedavit*, ܐܬܦܐܐ *condecoratus eſt*, eorumque

 deri-

derivatis, non quiefcentibus fed gutturalibus accenfendum, et par Hebraico He Mappicato habendum.

In medio vocis amat quiefcere in E et I, ܡܐܬܠܐ, ܡܐܡܪ, ܬܐܪܬܐ *confcientia*, ܫܐܕܐ *daemon*, ܥܐܕܐ *feftum* maxime tamen in I, quae tanquam fua et propria vocalis eft, ut vel prima radicalis Jud, in I quiefcens, mutetur in Olaph, ܡܐܟܠ pro ܡܝܟܠ, inque peregrinis ut mater lectionis vocalis I ponatur, ܙܐܛܡܐ ζητήματα, ܩܐܒܘܬܐ κιβωτὸς, ܝܐܪܘܫ Marc. V, 22. Luc. VIII, 41. Ἰάειρος (his punctis inftruendum putem, ܝܐܪܘܫ, Graeco A per Zekopho expreffo). Eft tamen et ubi in peregrinis pro αι ponitur, ut ܩܐܪܘܣ pro καιρός. Editores et lexicographi ei hic Chevotzo fubjecerunt, rectene? an per errorem? fitne hic I, an ex Etacismo *Ae* adpellandum, in dubiis relinquo: id tamen video, in Philoxeniana verfione faepe pro αι Olaph ut matrem lectionis poni, ut pag. 129. 130. partis XVI. bibliothecae Orientalis, in nominibus Ζεβεδαῖος, Βαρθολομαῖος, Ματθαῖος, Ἀλφαῖος, Θαδδαῖος. Denique, ut ex eodem fpecimine verfionis Philoxenianae intelligitur, in fequiore hoc Syriasmo perfaepe ut mater lectionis graeci A ponitur: fed hoc in bono et antiquo Syriasmo rarius. Unum hic adjicio ex chreftomathia exemplum, fed vel ipfum recentius et monophyfiticum (nam et haerefes fuam fibi orthographiam vindicarunt) ܛܐܓܡܐ τάγμα. In fcriptis recentioribus

ut

ut mater lectionis pro omni E balante ponitur, (nempe quod Petocho etiam Ae esset) ܦܪܐܙܝ πρέζζη, chrest. p. 74. ܐܢܓܠܛܐܪ *Angleterre*, Abulfeda de rebus Richardi p. 1.

Verum haec lex late per omnem Syriasmum, ac quantum equidem memini, sine exceptione regnat: *Aleph medianum vocalem habens, eam ad praecedentem literam vocali destitutam, remittit* (*), *et in ea, quaecunque fuerit, quiescit:* ܢܫܐܠ pro ܢܫܐܠ -- ܐܬܒܐܠ pro ܐܬܒܐܠ -- ܠܐܝܬ pro ܠܐܝܬ (*defatigatus sum*) ܡܐܐ pro ܡܐܐ, -- ܒܐܘܪܟܐ pro ܒܐܘܪܟܐ. Huc et referenda, quae cum Hebraicis comparo, ܟܐܒ *dolor* pro כְּאֵב, ܦܐܪܐ *fructus* neutiquam ex פְּרִי sed ex פְּאֵר *ornatus capitis*, ܒܐܪܐ *cisterna* pro בְּאֵר, ܕܐܒܐ *lupus*, ex זְאֵב, ܬܐܢܐ *ficus* ex תְּאֵנָה.

ܘ Vau.

Vau vocali destitutum plerumque quiescit in U, ut ܣܘܦ finis, ܩܘܡ surge, quin et ut mater lectionis hujus vocalis ponitur. Sic satis constanter in futuro, ܢܦܘܠ. Est

(*) In Romanis quidem editionibus plerisque vocalis scribendo non remittitur, sed literae Olaph imponitur: sequutusque id in chrestomathia sum, cum quod ex Romana editione omnia expressa, tum quod optimorum codicum copia nulla bibliotheca Vaticanae comparanda. Ad rem vero nihil refert, nam vel sic Aleph quiescit, vocalisque statim post praecedentem literam auditur, ܒܐܘܪܟܐ *Bur-cho*.

Caeterum ad illustrandam rariorem orthographiam Hebraicam hoc recte transtulit Pater meus in *luminibus* Syriacis §. 9. Vide et bibliothecam nostram Orientalem T. III. p. 233.

Eſt et ubi ſecundum quorundam morem duo Vau in uno U quieſcunt, ut ܡܘܘܥܕܐ *promiſſio*, ܡܘܘܕܥܐ *indicatio*, ܡܘܘܚܪܐ *cunctatio*, quorum prius eſt fulcrum vocalis Etzotzo, poſterius prima rad. Jud vel Olaph in Vau mutata, ab ܐܘܥܕ, ܐܘܕܥ, ܐܘܚܪ. Vau medianum, duas inter conſonantes conſtitutum, arceſſit ſibi vocalem U, in qua quieſcat: ܫܘܪܪܬܐ pro ܫܘܪܪܬܐ.

In exoticis ut index vocalis O, in qua quieſcit, ponitur, ut Act. X, 1. ܩܘܪܢܠܝܘܣ XVII, 18. ܐܦܝܩܘܪܘܣ, ܐܣܛܘܐܝܩܘܣ, ܐܬܢܘܣ v. 17. ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܐܪܝܘܦܓܝܛܐ Matth. XIX, 28. ܬܪܘܢܘܣ. Hic quidem et ex inſcriptionibus Palmyrenis addere auctoritatem licuerit, Σεπτιμιος, ܣܦܛܝܡܝܘܣ, ſed et libertatem Vau omittendi, earum auctoritate defendere, octava enim et nona defective habent, ܝܘܠܝܣ ܐܘܪܠܝܣ, ſeu ut Graeca quoque, ex Graeca inſcriptione, nomina addam, ΙΟΥΛΙΟΣ ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΣΕΠΤΙΜΙΟΣ. Eandem terminationem Graeciae uſitatiſſimam aliis etiam exoticis addunt, quae eam in Graeco ſermone non habent: ut ܐܪܟܘܣ ἀρχαί.

Secundum editos libros in ejusmodi Graecis in A quoque et E quieſcit, ut ܐܪܟܘܣ ἀρχαὴ in nominativo, at in aliis caſibus ܐܪܟܘܣ Eph. III, 10. itemque ܐܬܝܢܘܣ Ἀθήνας, et ܐܬܝܢܘܣ Ἀθήναις (*): ſed ſuſpicor, male hic a recentioribus vocales adjectas, atque ejusmodi nomina

(*) Loca in Schafii lex. invenies.

na graeca, quibus vel praepoſtere terminatio ΟΣ addita, indeclinabilia Syris fuiſſe, ut ſunt ſua ipſorum vocabula.

ܝ Jud.

Jud non niſi in E et I quieſcit, ut ܕܺܝܢ, ܒܶܝܢ, ܐܺܝܠܶܝܢ: de Jud initiali Chevotzo ſubſtratum habente, quod ipſum, ſi velis, quieſcere dixeris, vide pag. 9. hoc unum addens, ejusmodi ܝܶ initiale, ſi praefixum accedat, vocalem illuc remittere, ut ܝܶܪܚܘ cum Vau praefixo ܘܺܝܪܚܘ (*).

Hinc fit ut in nominibus exteris ſcribendis perſaepe ut mater lectionis ponatur, Graecis I habentibus: exempla non adjicio, quia ex his, quae paulo ante ſub Vau poſui, repeti poſſunt. Sic quidem modeſte et ſapienter veteres Syri, ac maxime verſio antiqua, litera Jud utuntur, recentiores frequentius id faciunt, et maxime verſio Philoxeniana, alicubi adeo AI per Olaph Jud exprimens, ΚΑΙΣΑΡ ܩܐܝܣܪ. (Or. Biblioth. T. XVI. p. 138). Quin et ſequiorum ſeculorum orthographia E Europaeorum breviſſimum per Jud exprimit, ut ܐܝܢܓܠܛܪܐ *Angleterre.*

Jud in medio vocis, inter duas conſonantes conſtitutum, vocaleſcit, id eſt, vocalem ſibi I arceſſit, in qua quieſcat, ut ܙܳܢܺܝܬܳܐ pro ܙܳܢܝܬܳܐ *meretrix*, ܐܶܝܟܰܢ &c.

§. 22.

(*) Transtulit ad Hebraica pater, in luminibus Syr. Vide et Or. Bibl. III. p. 233.

§. XXII.

ܐ ܘ et ܝ otiantur.

Otiantur eaedem literae, i. e., plane non audiuntur:

ܐ Olaph.

Olaph pronominum ܐ̱ܢܽܘܢ et ܐ̱ܢܶܝܢ, praesentis formandi caussa participiis adjectorum, ut ܩܳܛܠܺܝܢ ܐ̱ܢܽܘܢ *Kotelithun* ܩܳܛܠܳܢ ܐ̱ܢܶܝܢ *Kotelothen*, ultimo etiam vocis praecedentis Nun non audito. Vide e. g. Matth. XI, 14. ܨܳܒܶܝܢ ܐ̱ܢܽܘܢ Luc. XXIV, 3. ܫܳܟ݂ܚܳܢ ܐ̱ܢܶܝܢ. Vide plura in capite VII. de verbis, sub, *praesente*.

ܘ et ܝ *Vau et Jud finale.*

1) in terminatione verborum, vocali nulla praecedente: ܩܛܰܠܬܝ (sec. pers. fem.) ܩܛܰܠܘ (tert. pers. masc.) ܩܛܰܠܝ (fem.) ܩܛܘܠܝ, ܩܛܘܠܘ (imperativus) ܢܶܩܛܘܠܝ (fut. fem.): itemque in pronomine secundae pers. sing. feminino, ܐ̱ܢ̱ܬܝ.

In verbis quidem hoc otiosum Vau et Jud a librariis saepe omitti, infra videbimus, ubi ad paradigma verborum perventum.

2) In suffixis, ܡܰܠܟܰܝ, ܡܰܠܟܰܝܟܝ, ܡܰܠܟܰܝܟܶܝ, ܡܰܠܟܰܘܗܝ. Hoc tamen Jud sequente ܗ̱ܘܳܐ pro verbo substantivo, aut superflue posito, ejusque He occultato, mobile fit, Joh. VI, 51. ܦܰܓ݂ܪܝ ܗ̱ܘ *pagriju*, Jes. XLV, 14. ܒܶܟ݂ܝ ܗ̱ܘ *bechju*.

3) In ܐܶܬܡܳܠܝ *heri*, ܫܶܠܝ *tranquillitas*, similibusque: a quo ܫܶܠܝ cum in statu emphatico fiat ܫܶܠܝܳܐ, etiam alia in

in ſolo ſtatu emphatico obvia nomina, ut ܝܠܠܬܐ *ejulatus*, ܒܟܝܬܐ *fletus*, ܠܠܝܐ *nox*, in ſtatu abſoluto ܝܠܠ, ܒܟܝ, ܠܠܝ concipienda videntur.

Patri meo veriſimile, mihi certum videtur, in his omnibus olim ante multa ſecula pro Vau et Jud vocalem U et I auditam fuiſſe, ſed hanc vocalem finalem ſenſim in deſvetudinem abiiſſe. Simile quid et Arabicae accidit linguae in vita communi: vide grammaticam Arabicam §. 36. 63. 65.

§. XXIII.

Occultantur literae.

Occultantur literae, ſubjecta illis lineola horizontali, quam occultantem dicunt (§. 16.):

1) in nominibus mediae radicalis geminatae, quoties utraque litera ſcribitur, ad derivationem nominis orthographia exprimendam, nec tamen adpellatur, prior ex illis, ut ܓܠܠܐ *fluctus*, ܡܢܢܐ *manna*, ܡܛܠܠܝܢ *obumbrantes*, ܡܡܠܠܐ *loquela*, ܬܠܠܐ *acervus*, Deut. XIII, 16. ܥܠܠܬܐ (ſi modo recte poſita a Gabriele Sionita puncta) Deut. XIV, 22. quae *Gale*, *Mano*, *Matelin*, *Mamelo*, *Thelo*, *Altho* efferenda; geminationem enim literarum non amare Syros occidentales, ſupra §. 11. p. 33. 34. ex Aſſemano monuimus.

2) Olaph initiale in ܐܚܝܢ (*chjon*) *cognatus*, ܐܚܝܢܘܬܐ *cognatio*, ܐܚܪܝܢ et ܐܚܪܢ *alius*, ܐܚܪܝܐ et ܐܚܪܝܢܐ *ultimus*,

ܐܚܪܝܬ et ܐܚܪܝܐܝܬ *postremo*, ܐܢܫܐ *homo*, ejusque derivatis pluribus, ܐܪܙܐ *arcanum* (*), aliisque: atque, quod maxime notandum in pronomine ܐܢܐ, quoties verbi ſubſtantivi loco ponitur, ut ܚܙܐ ܐܢܐ *video*, ܐܢܐ ܐܢܐ *ego ſum*.

3) Dolath ſine vocali ante Thau poſitum, ut ܚܕܬܐ *novus*, ܥܕܬܐ *eccleſia:* effer *Chato* pro *Chadto*, *Ito* pro *Idto*, fere ut pro *adtuli* dicimus *attuli*.

4) He, idque

a) in pronominibus ſeparatis ܗܘ et ܗܝ aut pro verbo ſubſtantivo, aut ſuperflue poſitis: quae vocalem ſuam ad praecedentem vocem, vocali propria in fine deſtitutam, remittunt (**), ut, ܠܝܛ ܗܝ *litu*, *maledictus ſit*, ܡܢܐ ܗܝ *quaenam eſt?* ܕܒܗ ܗܘ *in quo eſt*, ܦܓܪܝ ܗܘ *corpus meum eſt*.

Quod ſi praecedens vox in vocalem deſinat, ܗܘ et ܗܝ ita conjuncta ſuam vocalem abjiciunt, Vau et Jud cum vocali praecedentis vocis diphthongeſcentibus: ܩܫܐ ܗܘ *Keſcheu* (*durum eſt*) ܗܕܐ ܗܝ *Hodoi* (*haec eſt*): ita tamen ut O finale vocis praecedentis ante ܗܘ mutetur in A, ܐܢܐ ܗܘ *Enau*, *ego ſum*, pro ܐܢܐ ܗܘ

ܦܓܪܐ - -

(*) quamquam hoc mallet Amira ſcribi, ut in libris antiquis ſe inveniſſe teſtatur, ܪܐܙ, idque Chaldaiſmo et Hebraiſmo convenientius.

(**) Remiſſio non ſemper ſcribendo fit, ſed et poſſis ſcribere, ܠܝܛ ܗܘ, ore autem et voce vel ſic vocalis remittenda, *litu*.

ܒܣܪܐ ܗܘ -- *Besrau, caro est.* Hinc et in scribendo voces in unam saepe coalescunt, ut ܐܝܟܘ *ubinam est,* pro ܐܝܟܐ ܗܘ, ܗܢܘ *hic est,* pro ܗܢܐ ܗܘ.

b) in verbo ܗܘܐ, fuit, quoties vel auxiliare est, formando imperfecto et plusquamperfecto, vel redundat, e. g. ܩܛܠ ܗܘܐ *occidebat,* ܩܛܠ ܗܘܐ *occiderat,* ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ *erat* Joh. I, 1. 2. &c. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܡܡܠܠܝܢ *non vos loquimini* Matth. X, 20. At ubi plane significat, *fuit,* vel *factus est,* lineola illi non substernenda, ut Joh. I, 3. ܟܠ ܒܐܝܕܗ ܗܘܐ *omne per illud factum est* v. 4. ܒܗ ܚܝܐ ܗܘܐ *in illo vita erat,* v. 8. ܠܐ ܗܘ ܗܘܐ ܢܘܗܪܐ, ubi quae editiones lineolam subjiciunt, ut Gutbiriana, peccant.

c) in suffixis, ܐܒܘܗܝ *pater ejus,* ܐܝܕܘܗܝ *manus ejus,* ܡܠܟܘܗܝ *reges ejus,* ܩܪܝܗܝ *vocavit illum,* ܐܦܩܘܗܝ *ejicite illum:* quae adpellabis, *Abui, Idau, malchau, Keroi, apekui.*

d) sub ܗ in nominibus ex Graecia acceptis pro spiritu aspero posito, ܪܗܘܡܝ *Roma,* itemque a Gabriele Sionita in ܝܗܘܕܝܐ *Judaei,* pro quo tamen Gutbiriana editio ܝܗܘܕܝܐ habet.

f) denique in verbo ܝܗܒ *dedit,* pro ܝܗܒ.

5) Vau in ܦܘܘܕܝܐ similibusque, de quibus supra.

6) Lomad in verbo ܐܙܠ, *abiit,* quoties ex analogia habere vocalem debuisset, media autem radicalis

 voca-

vocali vacua erat, remiſſa ad hanc vocali ſua occultatur: ut ܐܙܰܠܬ (*Ezath*) pro ܐܶܙܰܠܬ, ܢܺܐܙܠܽܘܢ *abibunt*, pro ܢܺܐܙܠܽܘܢ. At ubi *prodeſſe* ſignificat, ſine lineola occultante ad regulam paradigmatum flectitur.

7) Nun in pronominibus ſecundae perſonae, ܐܢܬ, ܐܢܬܝ, ܐܢܬܘܢ, ܐܢܬܝܢ, nominibusque non paucis, ܙܒܝܢܬܐ *emta*, ܡܕܝܢܬܐ *urbs*, ܣܦܝܢܬܐ *navis*, ܡܣܟܝܢܬܐ *inops*, ܓܢܒܪܐ *gigas*, ܫܢܬܐ *annus*, ܓܢܒܐ *latus*.

8) Riſch in ܒܪܬ *filia*.

§. XXIV.

Literae excidunt.

Literae etiam in ſcribendo excidunt, ſed earum duplex eſt ratio, Primo enim aliquae earum, quas quieſcere, otiari, occultari, diximus, cum non audiantur, in ſcribendo quoque omittuntur, cujus aliquid jam ſupra notatum: deinde, et aliis literis idem accidit. Ut vero quaerentibus ſubveniamus, non tam rei ordinem quam literarum ſequemur.

ܐ Olaph,

1) quod occultari ſolebat, aliquando et plane excidit: ut ſi ex ܚܕ ܐܢܫ unam vocem facias, ܚܕܢܫ, itemque ܟܠܚܕ pro ܟܠ ܐܚܕ, *unusquisque*, ܣܪܬܐ *finis*, pro ܐܣܪܬܐ, ܒܪܠܗܐ nomen celebris martyris, Barlaami, pro ܒܪܐܠܗܐ.

2) Olaph primae radicalis quibus locis in verbo flectendo excidat, aut certe excidere poſſit, paradigma doce-

docebit: hic ܡܠܦܟ pro ܡܐܠܦܟ ſufficiat.

3) Pro ܐܦ ܐܢ *etiamſi*, per craſin dici poteſt, ܐܦܢ.

ܘ Vau. ܝ Jud.

Jud primae et Vau ſecundae radicalis eodem fere modo quo apud Hebraeos excidunt: regulis hic lectorem non fatigo, ſed ad paradigmata remitto. In nominibus exemplo eſto ܥܕܬܐ *conventus*, *eccleſia*, a ܘܥܕ.

ܢ Nun.

Nun primae radicalis vocali carens eodem modo excidit, quo apud Hebraeos, ſed id paradigma horum verborum regulis melius docebit. Idem et in nominibus fit, plane Hebraico more, ut ܡܒܘܥܐ *ſcaturigo*, pro ܡܢܒܘܥܐ.

Etiam tertia radicalis Nun, vocali deſtituta non otiari ſolum, ſed et excidere poteſt, ut ܓܦܬܐ *vitis*, pro ܓܦܢܬܐ, a גֶּפֶן: at in plurali, ܓܦܢܐ ſervatur, quia vocalem habet.

ܪ Riſch.

rariuscule, ut ܚܨܐ *lumbus* ex חַרְצָא.

In exoticis Syriaca civitate donatis, aliae quoque majore licentia literae excidunt, ut ܒܠܢܐ et ܒܢܐ *balneum*.

Litera bis ponenda.

Media radicalis geminata eodem modo, quo apud Chaldaeos excidit, Chaldaeis eam per Dageſch forte compenſantibus, non Syris. Sed haec uberius docebit paradigma. In nominibus idem fieri poteſt: ab ܥܡܡ *popu-*

populus, a. r. ܥܡܡ, in ſingulari emphatico ܥܡܐ, in plurali ܥܡ̈ܡܐ dicitur; a ܩܢ *nidus*, radicis ܩܢܢ, etiam in plurali ܩܢ̈ܐ.

Duplex Thau nulla vocali interpoſita ubi concurrit in ſtatu emphatico femininorum ſingularis numeri, ut ܚܕܬܬܐ a ſtatu abſoluto ܚܕܬܐ (Hebr. חֲדָשָׁה) alterutrum abjicitur, ܚܕܬܐ.

In paſſivis duo quidem Thau concurrentia ſcribi ſolent, ut ܐܬܬܦܠܚ (Etthaphal) ܐܬܬܣܝܡ (Ethpeel mediae radicalis Vau) ܐܬܬܪܓܡ (a quadrilitero ܬܪܓܡ): at tertio accedente Thau, praeformativo futuri, unum illorum perire ſolet, ut

ܬܬܕܝܫ pro ܬܬܬܕܝܫ *conculcabitur* Matth. V, 13.
ܬܬܕܝܢܘܢ pro ܬܬܬܕܝܢܘܢ *judicabimini* Matth. VII, 1.
ܬܬܪܝܡ pro ܬܬܬܪܝܡ *efferas te* Rom. XI, 20.
ܬܬܡܟܟ pro ܬܬܬܡܟܟ *humiliaberis* Matth. XI, 23. Luc. X, 25.

Sic quidem grammatici praecipiunt, et editiones bonae habent; ſemperne lex obſervetur in codicibus, dicere non auſim. At ubi prima radicalis eſt Thau, vel in hoc concurſu ſervari, et triplex Thau ſcribi ſolet, obſcuritatis vitandae cauſſa, ut Pſ. XVIII, 26. ܬܬܬܡܡ LXII, 11. ܬܬܬܟܠܘܢ.

§. XXV.

Literae adduntur.

Adduntur et vocibus literae:

1) *Olaph*

1) *Olaph prostheticum* ab initio vocis, in quibusdam a litera ſchvata incipientibus: difficile enim Syris, duas in initio ſyllabae conſonantes efferre. ܐܟܘܬ pro ܟܘܬ *ſicut*, ܐܫܬܝ pro ܫܬܝ *bibit*, ܐܫܬܐܣܝܢ *nates*, ܐܫܟܚ *invenit*. Quin et ܫܬܐ *ſex* et ܫܬܝܢ *ſexaginta*, ut ex praefixorum ratione infra adparebit, *Eſchtho* et *Eſchthin* adpellata videntur: et aliquando cum Olaph ſcribuntur, ut ܐܫܬܬ ܝܘܡܝܢ *hexaemeron.* (Aſſem. bibl. Or. T. I. p. 46.)

Maxime autem hoc obtinet in nominibus exteris a ܣ vocali deſtituto incipientibus, ut ܐܣܛܕܝܘܢ *ſtadia*, ܐܣܛܘܐ *ſtoa*, *porticus*, ܐܣܛܘܟܣܐ στοιχεῖα, ܐܣܦܘܓܐ *ſpongia.* Plura ſi quis exempla cupiat, lexicon Syriacum ſub ܐܣ evolvat. Nec tamen haec lex ita valet, ut nunquam migrari poſſit: e. g. Graecum στρατηλάτης p. 60. chreſtomathiae noſtrae ſine Olaph invenies ܣܛܪܛܝܠܛܝܣ, et Stephani nomen p. 59. ܣܛܦܢܘܣ. Eſt et ex Syriaca verſione antiqua excerptu dignum, quod, cum in Judae Iſcharitis nomine varia lectio ſit, Ἰσκαριώτης, et Σκαριώτης, poſterius fere Latinis ſequentibus (Scariot) ac veriſimile videri poſſit, nomen *Scariotes*, more Syrorum addito Olaph prosthetico in *Iscariotes* mutatum fuiſſe, tamen antiquam verſionem Syriacam ſemper ſine Olaph ſcribere, ܣܟܪܝܘܛܐ. Ergo liberum certe fuit, literam addere, et, non addere.

2) *Olaph* mira erroris licentia intexitur vocibus in quibus aut nullum aut valde ambiguum locum habere poterat; ſed hoc ita late per totam obtinet linguam Syriacam, maxime codices manuſcriptos, ut ſubticeri in grammatica nequeat. Sic pro ܡܣܒ (a. r. ܢܣܒ) in chreſtomathia p. 99. invenies ܡܐܣܒ, pro ܡܣܬܐ *libra* ܡܐܣܬܐ p. 103. pro ܡܕܬܐ *tributum* ܡܐܕܬܐ Nehem. V, 4. alibique. Hujus quidem Olaph ratio ex lingua Chaldaica repetenda, quae Dageſch forte abjectum per Aleph compenſans (*), pro מַסַּב, מַסְּתָא, מַדְּתָא, ſcribere et efferre poteſt, מַאסַב, מַסְאַתָא, מַדְאַתָא, quod Syri, licet Dageſch non habentes, ſcribendo tamen imitantur, Olaph vocalem ſuam ad praecedentem literam remittente. Frequentiſſime autem poſt Thau Aleph ſuperfluum invenitur, ut ܬܐܓܪܐ pro ܬܓܪܐ cujus moris originem infra §. 29. pandam; hic monuerim, ad graeca quoque nomina eum transferri, ut ܬܐܓܡܐ ex τάγμα. De ܐܬܐܟܦ pro ܐܬܟܦ ſimilibusque, ad paradigma verborum dicetur. Denique et nominibus mediae radicalis geminatae nonnunquam Olaph inſeritur, male ex participio Peal arreptum, ut ܛܐܒܐ *fama* p. 39. et 95 chreſtomathiae, pro ܛܒܐ.

3) *Olaph*, *Vau* et *Jud*, in nominibus Graecis, propriis maxime, frequenter ut matres lectionis poni, ſupra jam alia occaſione dictum, ubi de quieſcentibus agebamus.

4) He

(*) p. 17. grammaticae Chaldaicae.

4) He in nominibus ex Graeca lingua acceptis ab R incipientibus nonnunquam post hanc literam scribitur, pro spiritu aspero. Ipsi id Romae nomini, licet Latino, accidit ܪܗܘܡܝ, forte quod ejus nomen primo sub Antiocho Magno per Graecos ad Syros propalatum scribi coepit. Sic et Eph. I, 14. Ἀῤῥαβων, ܪܗܒܘܢܐ. Nec tamen id perpetuum: nomina Ῥεμφὰν Act. VII, 43. Ῥήγιον Act. XXVIII, 13. Ῥόδη et Ῥόδος Act. XII, 13. XXI, 1. in versione antiqua (Philoxenianam enim Actorum nondum habemus) sine He scribuntur.

Sequior Syriasmus in compositis etiam Graecis, derivationis exprimendae studio, He pro spiritu aspero ponit, ut ܣܘܢܗܘܕܘܣ et ܣܘܢܘܕܘܣ, *Synodus*, promiscue, quia ortum ab, ὁδός. Quamquam hic sequior Syriasmus litera He etiam ad alia abutitur, forte ut matre lectionis pro Є et AI. Exempla adscribo ex versione Philoxeniana: ܦܗܛܪܘܣ *Petrus*, (sed alibi, ܦܛܪܘܣ) ܙܒܕܗܐܝܘܣ ζεβεδαῖος, ܐܢܕܪܗܐܢ Ἀνδρέαν, ܦܛܘܠܡܗܐܝܘܣ Πτολεμαῖος, ܡܬܬܗܐܝܘܣ Ματθαῖος, ܚܠܦܗܐܝܘܣ Ἀλφαῖος, ܬܕܕܗܐܝܘܣ Θαδδαῖος (Marc. III, 16-19.) ܐܘܢܓܗܠܝܘܢ εὐαγγέλιον Marc. I, 15. ܣܦܗܩܘܠܐܛܘܪܐ σπεκουλάτωρα VI, 27. ܓܗܢܣܪܬ Γεννησαρέτ VI, 53. ܓܗܬܣܡܐܢܝ Γεθσημανῆ Marc. XIV, 32. (*). Leges quidem, ad quas ita scriptum, expediendas nondum suscipio, cum versio Philoxeniana ex uno modo codice prodierit, a quo alios,

 Roma-

(*) Vide bibliothecam Orientalem T. XVI. p. 129. 130. 138. 139.

Romanos, multis in rebus diffidere, compertum habeo (*). Unum addo ex chreftomathia exemplum p. 4. ܡܘܦܣܘܣܛܝܐ Μόψουεστια.

5) *Nun*, plane ut apud Chaldaeos (**), aliquando ponitur, tanquam compenfatio Dagefch fortis aliarum dialectorum, ita tamen, ut lineolam occultantem fibi fubftratam habeat. ܓܰܢܒܳܪܳܐ *heros*, vel *gigas*, ex גַּבְּרָא, indeque ܓܰܢܒܳܪܽܘܬܳܐ *fortitudo*, ܐܢܬܬܐ *femina*, ex אִתְּתָא Hebr. אִשָּׁה.

6) Nun etiam in Graecis duplicari videas, licet Syri duplices literas efferre nequeant, nec folum ubi graece duplex eft, ut ܐܝܘܐܢܢܝܣ Ἰωάννης (***) (pro quo veteres Syri orientali more ܝܘܚܢܢ fcribebant) fed et ubi Graeci nihil tale habent, ut ܣܘܢܢܗܕܘܣ Synodus, pro ܣܘܢܗܕܘܣ vel ܣܘܢܗܘܕܘܣ. Chreftom. p. 82. Mira in graecis fcribendis licentia, et literarum prodigalitas, a fexto inde feculo.

§. XXVI.

Literae ejusdem organi permutantur.

Ut apud Hebraeos, fic et apud Syros literae ejusdem organi nonnunquam permutantur. In gutturalibus id purae Syrorum dialecto perquam rarum, folet tamen nonnumque loco Ee ante He, Olaph poni (vide

§. 3.

(*) Biblioth. Orientalis T. XVII. num. 266.

(**) Vide grammaticam Chaldaicam p. 15. 16.

(***) Chreftom. p. 85. bibliothecae Or. T. XVI. p. 129.

§. 3. p. 10. 11.) ut ܐܗܡܪ *libidinoſus*, pro ܚܗܡܪ: quin et praeter hunc caſum ܐܪܡܐ *rete*, dicitur pro ܚܪܡܐ, a. r. ܚܪܡ *implicuit*. At in Galilaeorum dialecto gutturalis a gutturali adpellando diſtingui nequit, unde, ut ſupra diximus, ܐ et ܥ, ܗ et ܚ unam modo figuram habent, quae ipſae duae figurae ſumma ſecum invicem licentia permutantur. Linguae Galilaeae nulla ratio, nulla regula, quod jam illi a Rabbinis objectum, quibus ſi credimus, et quis non credat, libris Sabiorum plane ita ſcriptis? חמר *aſinus*, עמר *lana*, אימר *ovis*, ore Galilaei prolata diſtingui non poterant.

Beth nonnunquam, ob molliorem Syrorum adpellationem, permutatur cum Vau, ut ܪܘܪܒܢ *magnates*, pro רַבְרְבִין (fere ut 1 Paral. III, 5. בת שוע pro בת שבע), aut more Arabum cum M, ܒܣܪ et ܐܡܣܪ *ſprevit*.

Linguae Syriacae, prorſus ut Chaldaicae haec eſt ratio, ut ſaepe tranſeat,

ז Hebraeorum in Dolath, זָהָב, ܕܗܒܐ *aurum*.

צ Hebraeorum in Tet, צוּר, ܛܘܪܐ, *mons*.

שׁ Hebraeorum in Thau, שׁוֹר, ܬܘܪܐ *bos*

quod quidem innumeris locis accidit, facitque dialecti utriusque diſcrimen, media quodammodo Arabia (*).

Lomad

(*) Ad rara referendum, ac pene ſingulare, quod in ܦܘܡܐ *punctum vocale*, Daleth Hebraeorum in Zain mutatur.

Lomad videri poſſit in Nun mutari, in ܡܪܓܢܝܬܐ *margaretha*, *gemma*, ex Chald. מַרְגְּלִיתָא, ſed ſuſpicor, male nomen ſcribi, corrigendumque eſſe, ܡܪܓܠܝܬܐ, licet jam vetus error ſit, atque, ut in lingua mortua fieri ſolet, late vulgatus. Vide §. 2. p. 6. Huc et referri poſſe videtur ܐܣܛܘܢܐ *columna*, ex στῦλος: ſed habet et Arabia, cui literae N et L non ſunt ſimiles, eſtque forte origine Perſicum, اسْتون.

Thau characteriſticum conjugationis Ethpeel et Ethpaal, cum ſibilantibus transpoſitum, poſt Tſode (ܨ) mutatur in Tet (ܛ) poſt Zain (ܙ) in Dolath (ܕ) ܐܙܕܩܦ *crucifixus eſt*, pro ܐܙܬܩܦ, ܐܙܕܪܥ pro ܐܙܬܪܥ, ܐܙܕܡܢ pro ܐܙܬܡܢ, ܐܨܛܠܒ pro ܐܨܬܠܒ *crucifixus eſt*, ܐܨܛܒܝ pro ܐܨܬܒܝ, ܐܨܛܕܩ pro ܐܨܬܕܩ. - - De ܐܬܛܝܡ in Ethpeel pro ܐܬܬܝܡ vide paradigma med. rad. quieſcentis.

Hae autem omnes literarum ejusdem organi permutationes multo ſunt frequentiores et liberiores, ubi Syri nomina propria exotica exprimunt: ſic Artageram (G quoque per ܓ expreſſo, quod ab Arabibus nomen audiverunt) jam ܐܪܕܓܡܪ ſcribunt, jam ܗܪܕܓܡܪ, jam ܗܪܛܓܡܪ.

§. XXVII.

Mutationes literae R.

Riſch, quod ſuae claſſis ſolum eſt, aliquando permutatur cum Lomad, nempe quod aliqui pro R vel in omni-

omnibus linguis L efferunt: סַפִּיר Σάπφειρος Graecorum, Syris ܣܦܝܠܐ, et, si §. praecedente recte de nominis scriptione conjeci, μαργαρίτης, ܡܪܓܠܝܬܐ.

Volunt etiam R et N permutari, ut cum a ܒܪܐ *filius*, facimus pluralem ܒܢܝܐ. Mihi vero ortu diversa nomina filii esse videntur: ܒܪܐ non ab Hebraico בן, sed a בָּרָא, creavit, pluralis ܒܢܝܐ ab Hebraico בֵּן. Alterum tamen quod adferunt permutationis exemplum, ܬܪܝܢ Hebraice שְׁנַיִם, Chaldaice תְּרֵין, et tamen inde תִּנְיָן *secundus*, Syriace ܬܢܝܢܐ inficiari nequeo, referens, licet solum destituatur, nec rationem mutationis reddere possim.

§. XXVIII.

Literae quiescentes permutantur.

Frequentissima, ut in omnibus linguis Orientalibus, literarum quiescentium ܐܘܝ permutatio: sed hanc malim per paradigmata verborum quiescentium, nominumque tertiae radicalis quiescentis docere, quam hic regulis complecti, ne bis idem dicendum sit.

He quidem ad literas quiescentes Syrorum grammaticas non referre meminimus: sed scitu opus, aliquoties pro media radicali Vau quiescente Hebraeorum a Syris poni, ut ܪܗܛ *cucurrit* a רוּץ, ܒܗܬ *pudefactus est* a בּוֹשׁ. Quin et ipsis Syris ܬܗܪ et ܬܘܗ idem significat, *admirari*, *obstupescere*.

Gali-

Galilaei literas quoque gutturales cum quiescentibus ܘ ܝ permutant, plane ut Samaritani, seu potius multo Samaritanis frequentius: nempe omnes illis gutturales quiescentes sunt, quae in lingua eorum plane non audiuntur. Ipsum Sabiorum nomen exemplo esse possit, [illegible] صبيين a צבע *baptizavit*, q. d. *baptistae*. Vide biblioth. Orient. T. XVII. p. 43.

§. XXIX.

Olaph et Thau permutantur.

Olaph multiplici caussa saepe in Thau mutatur, atque adeo vicissim aliquando Thau in Olaph.

1) *Olaph terminatio femininorum*, (ut He Hebraicum) in statu constructo, atque ante suffixa in Thau mutari, ut ܡܕܝܢܬܐ *urbs*, ܡܕܝܢܬ ܡܠܟܐ *urbs regis*, ܡܕܝܢܬܝ *urbs mea*, paradigmata docebunt.

2) *Olaph characteristicum conjugationis Aphel*, ubi ex illa praeposito ܐܬ fit Etthaphal, praecedenti Thau adcommodari, ac mutari in Thau, ܐܬܬܘܣܦ pro ܐܬܐܘܣܦ paradigma verborum docebit: nec mirum, *Et-au-saf* enim, nisi magna cura syllabas distinguas, festinatione linguae sponte sua fieri *Ettausaf*, ad se adtendens intelliget. Eandem ob caussam

3) primam radicalem Olaph in conjugationibus Ethpeel et Ethpaal mutari in Thau, ut ܐܬܬܚܕ pro ܐܬܐܚܕ, *clausus*

clausus est, ܐܬܬܢܚ pro ܐܬܐܢܚ *ingemuit*, paradigma docebit. Hinc autem

4) nonnunquam accidit, ut Syri sua ipsi verba male a radice concipientes, nomina inde ducant, in quibus Thau loco primae radicalis Olaph est, ut ab ܐܢܚ, ܬܢܚܬܐ *gemitus*, nonnunquam radice incerta. Sic, ut exemplo utar, disputari possit, ܬܓܪܐ *mercator*, sitne ad radicem ܬܓܪ referendum, (quod equidem praetulerim) an, quod patri meo placuit, ad ܐܓܪܐ *merces* et ܐܓܪ *mercede conducere*.

Hinc et saepe accidit, ut ejusmodi nomina scribentes Syri, aut derivationem indicaturi, aut originis incerti, Olaph post Thau scribant, ܬܐܓܪܐ *mercator*, (chrestom. p. 17.) ܬܐܢܚܬܐ *gemitus* (p. 27.) idque ad alia quoque a Thau incipientia transferant, ܬܐܒܝܠ *orbis habitatus*, תֵּבֵל p. 17. Sed et contra, vocabulis a Thau incipientibus tam dubiis,

5) nonnunquam pro Thau, quod scribi debuisset, Olaph substituunt: idque adeo celebratissimo per omnem, non Syriam modo sed et ad Chinam usque, Asiam apostolo Syrorum *Thaddaeo*, (תַּדַּי) accidit, cujus nomen plerumque ܐܕܝ *Adaeus* scribunt, Arabibusque ita scriptum prodiderunt, ادي ab illis scribere discentibus. Illi tamen Thaddaeo, qui Matth. X, 3. Marc. III, 18. commemoratur, ab apostolo Syrorum diverso

(hic enim ex LXX fuit) Thau ſuum reliquit vetus interpres, ܬܕܝ.

6) Nomina ex Aphel formata cum ſaepe Thau praeformativum habeant, videri poſſit Olaph characteriſticum conjugationis, ut He Hebraici Hiphil in nominibus inde derivatis, in Thau tranſire: ܬܘܕܝ *gratiarum actio*, ab ܐܘܕܝ.

§. XXX.

Tſode et Ee permutantur.

Ut Chaldaeis ſic et Syris, obſcurum qua de cauſſa, Tſade Hebraeorum ſaepe tranſit in Ain: אֶרֶץ ܐܪܥܐ *terra*, בֵּיצָה ܒܝܥܬܐ *ovum*, צָרָה ܥܪܬܐ *aemula* 1 Sam. I, 6. צֶמֶר ܥܡܪܐ *lana*, צֵלָע Chald. עִלְעִין, primo Ain in Aleph mutato, ܐܠ̈ܥܐ, *coſtae*, צֹאן ܥܢܐ. מרץ et مرض *morboſus fuit*, ܡܪܥ.

Semel obſervavi in nomine, quod proprium putabatur, Gomal pro Ain Hebraico poſitum, בעל טעם Ezr. IV, 8. ܒܥܠ ܓܥܡܐ, quod ad Karſchunicam ſcriptionem §. 6. grammaticae Arabicae referendum videtur.

§. XXXI.

Literae transponuntur.

Ex lege grammatica, Thau characteriſticum conjugationum paſſivarum transponitur

1) cum prima radicali ſibilante, in Ethpeel et Ethpaal (non in Etthaphal) ut ܐܣܬܠܒ *rejectus eſt*, ܐܣܬܡܟ *innixus*

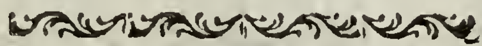
innixus eſt, ܐܶܣܛܰܒܰܪ *nuntiatum eſt*, ܐܶܣܛܰܠܰܩ *in altum ſublatus eſt*, ܐܶܫܬܟܰܚ *inventus eſt*, ܐܶܣܛܰܪܗܰܒ *acceleratus eſt*: Tranſpoſitum Thau poſt ܨ mutari in ܛ, poſt ܙ in ܕ, jam ſupra monitum e. g. ܢܶܨܛܰܕܪܘܢ Hoſ. IV, 19. Ceſſat tamen tranſpoſitio, ubi Thau characteriſticum geminatur, i. e. in Ethpeel verborum mediae radicalis Vau vel Jud, ut ܐܶܬܬܣܺܝܡ *poſitus eſt*, ܐܶܬܬܨܺܝܕ *irretitus eſt*, ܐܶܬܬܫܺܝܛ *contemtus eſt*.

2) cum Schin conjugationis Schafel, in formanda conjugatione Eſchthafal, ut ܐܶܫܬܰܥܒܰܕ a ܫܰܥܒܶܕ. Vide paradigma.

Has regulas migrari non memini.

Ex licentia grammatica media radicalis Olaph in Ethpeel cum praecedente tranſponitur, ut ܐܶܬܐܟܶܒ a ܟܐܶܒ. Sed id melius ad paradigmata dicetur.

Denique ſingularia ſunt ܗܰܪܛ *curre*, a ܪܗܰܛ, -- ܬܕܐܐ *gramen*, *herba recens*, pro Chald. דִּתְאָא ab Hebr. דֶּשֶׁא.

CAPUT VI.

DE VOCALIUM ACCIDENTIBUS ET MUTATIONIBUS.

§. XXXII.

Vocales abjiciuntur.

Vocalibus accidit ut 1) abjiciantur, 2) adſumantur, 3) transponantur, 4) permutentur.

Primo igitur, *vocalis vocis ultima, ubi poſt eam in fine vocis ſyllaba integra accedit, abjicitur:* e. g. ܩܛܝܠ in feminino ܩܛܠܐ, – – ܢܩܛܘܠ in plurali, ܢܩܛܠܘܢ.

Multo haec expeditior lex abjiciendarum vocalium, quam eae, quas linguae Hebraicae punctorum inventores ſtatuerunt. Nunquam abjicitur vocalis penultimae ſyllabae, ſi haec ſimplex fuerit, (quod ſecus eſt apud Hebraeos), ſed ſola ultima vocalis; nec illa abjicitur, ubi litera modo voci additur, (ܩܛܠܗ, ܩܛܠܟ, ܩܛܠܐ) ſed ubi vera ſyllaba, ut ܩܛܠܢܝ, ܩܛܠܬܗܐ.

Nec tamen hoc ita intelligendum, ut ſemper abjicienda ſit, ſed ut abjici poſſit: quod quibus locis fiat paradigmata melius regulis docebunt, quibus nolim lectorem fatigare.

Cae-

Caeterum ſunt, vel in ultima vocum ſyllaba, quae abjici nequeunt

1) poſt quas ex analogia Hebraismi et Chaldaismi Dageſch forte poni debuiſſet, ut ܥܡ *populus* in ſtatu emph. ܥܡܡܐ, ܓܦ *ala*, in ſtat. emph. ܓܦܐ a. r. ܓܦܦ, ܓܒܐ a ܓܢܒ *latus* (*): occidentales enim Syri licet Dageſch forte non habeant, nec re, nec figura, in hoc tamen reliquas dialectos, maximeque Aramaeam orientalem, ſequuntur, ut vocalem non abjiciant, ante literam quae geminari debuiſſet.

2) I et O. A ܙܕܝܩ, ܡܠܟ, ܩܪܝܒ, ܪܚܝܡ, ܓܒܪ, in plurali facimus, ܙܕܝܩܝܢ, ܩܪܝܒܝܢ, ܡܠܟܝܢ, ܪܚܝܡܝܢ, ܓܒܪܝܢ &c. Pater meus et U in invariabilibus numeraverat, ſed ob magnam exceptionum multitudinem, in quibus ipſum eſt paradigma futuri Kal, malim omittere.

Caeterum noli ad abjectionem vocalium referre, ܓܒܪ in ſtatu emph. ܓܒܪܐ, ܢܓܒܪ in fem. ܓܒܪܬܐ, ܩܘܕܫ ſtat. emph. ܩܘܕܫܐ; hic enim vocalis non abjecta, ſed mutata eſt, aut ea quae initio fuerat, rediit: nec ܩܘܪܒ in ſt. emph. ܩܘܪܒܐ et ſimilia, in quibus non abjicitur, ſed transponitur.

§. XXXIII.

Vocales adſumuntur.

Tres literas, Olaph, Jud, et Ee cum lineola occultante, (ut Olaph adpellatum) Syri ab initio vocis

 ſine

(*) Permutatur hic vocalis, id licet, non abjicitur.

ſine vocali efferre nequeunt, ideoque illis, vocalem non habentibus, dant

1) literis ܐ et ܥ, A vel E, ut ܐܙܠ, ܥܗܕ (*recordatus eſt*) ܐܙܠ (imperat.) Vide paradigma verborum primae rad. Olaph. Idem et fit in nominibus, ut ܐܒܝܠܐ *lugens.*

2) literae Jud, I, ut ܝܠܕ (vide paradigma prim. rad. Jud.) ܝܬܡ *orphanus*, ܝܗܝܒܐ *datus*, vel, ut nomen proprium, *Ibas.*

Cum conſonantes Syri non eadem oris volubilitate, qua nos Europaei, efferre valeant, in concurſu duarum conſonantium ſine vocali, vocalis aſſumetur, idque

1) neceſſaria lege, ſi *duae literae, vocali deſtitutae in initio ſyllabae concurrant*, id vero eſt, ab initio vocis, ut ܟܬܒܐ pro ܟܬܒܐ, poſt vocalem longam O, ܦܘܪܚܬܐ (Fo-rchtho) ܦܘܪܚܬܐ, ſi prior illarum ex uſu Hebraeorum Chaldaeorumque Dageſch forte habere debuiſſet, ܐܓܪܬܐ (Eg-grtho, ab אִגְּרָת) ܐܓܪܬܐ, denique ſi in medio vocis tres literae vocali deſtitutae concurrant, ܐܬܩܛܠܬ (*Eth-ktlath*) ܐܬܩܛܠܬ. Hoc ergo ubi acciderit, ſub priore duarum literarum ponitur

a) plerumque Petocho, ut in his, quae vix dum excerpſi, exemplis. Huc et refer ܝܬܡܐ a ſtatu abſoluto ܝܬܡ *orphanus*, nempe quod ܝܬܡ eſt pro ܝܬܡ, a quo ܝܬܡܐ dicendum fuiſſet.

b) per-

b) persaepe Revotzo, ut ܦܶܩܕܶܬ a ܦܩܰܕ, ܟܶܬܒܰܬ a ܟܬܰܒ, ܡܶܠܟܳܐ a ܡܠܰܟ *consilium:* quo et refer ܢܶܡܠܟܳܢ ab ܢܶܡܠܶܟ.

c) Chevotzo ante Jud, ut ܙܳܢܺܝܬܳܐ *scortum* pro ܙܳܢܝܬܳܐ, ܡܶܢܣܺܝܬܟܘܢ et ܡܶܢܣܺܝܬܗܘܢ Dan. I, 10. 16. a ܡܶܢܣܬܳܐ. Quod quidem ut supra monitum, latius etiam patet, semperque Jod inter duas consonantes constitutum, vocalem I in qua quiescat adsciscit: ܓܒܺܝܬܳܐ pro ܓܒܝܬܳܐ (Gab-jtho) ܥܰܪܘܩܝܬܟܘܢ *fuga vestra* Matth. XXIV, 20. pro ܥܰܪܘܩܬܟܘܢ (*Eruk-jchun*) ab ܥܰܪܘܩܬܳܐ. ܡܥܺܝܢܳܐ a מַעְיָן pro ܡܥܝܳܢܳܐ.

Excipitur tamen participium passivum verborum tertiae radicalis Olaph in Pael, Aphel, et Eschthaphal, in quo Petocho adsumitur, ut ܡܫܰܡܠܝܳܐ *perfecta* Jac. I, 16. ܡܶܣܬܰܠܝܳܐ *rejecta* Hebr. VI, 8. quo distinguuntur a participiis earundem conjugationum activis, ܡܫܰܡܠܝܳܐ, ܡܣܰܠܝܳܐ.

d) Etzotzo in statu emphatico sing. quorundam femininorum auctorum ab initio et fine, ut ܡܰܦܠܬܳܐ a ܡܦܰܠ pro ܡܰܦܠܬܳܐ *lapsus* (Map-pltho) ܬܶܕܡܘܪܬܳܐ *miraculum*, a ܬܶܕܡܘܪ, ܬܶܫܒܘܚܬܳܐ *laus*, a ܬܶܫܒܘܚܳܐ.

Praeterea etiam necessario vocalis assumitur pro Vau inter duas consonantes constituto, et vero

a) Petocho si post Vau in initio syllabae positum in eadem syllaba duae sequantur consonantes, ut ܢܶܘܪܬܟܘܢ

ܚܕܘܬܟܘܢ *gaudium vestrum*, a ܚܕܘܬܐ, pro ܚܕܘܬܟܘܢ *Chadvtchun.*

b) Etzotzo, si una modo consonans in eadem sequatur syllaba, ut ab eodem ܚܕܘܬܐ in statu emphatico, ܚܕܘܬܐ pro ܚܕܘܬܐ (*Chad-vtho*) ܚܝܘܬܐ *animal* Hebr. XII, 20. pro ܚܝܘܬܐ (*Chaj-vtho*) et ante suffixa, ܚܕܘܬܢ 1 Thess. II, 20. ܚܕܘܬܗ Matth. XIII, 44.

2) Licite aliquando, ubi prior literarum concurrentium ad praecedentem, posterior ad sequentem syllabam pertinet. Sic pro ܡܕܒܚܐ *altare* licet scribere, ܡܕܒܚܐ, ܡܗܝܡܢܘܬܐ et ܡܗܝܡܢܘܬܐ, ܕܚܠܬܐ et ܕܚܠܬܐ, ܡܫܡܫܢܐ et ܡܫܡܫܢܐ. Huc et paulo rariora referes ܒܫܠܝܐ, --- ܪܘܪܒܬܐ pro ܪܘܪܒܬܐ Dan. XI, 36.

Si tamen posterior concurrentium ita literarum sit Olaph, necesse est, E vocalem adsumi, ut ܢܐܟܠܘܢ pro ܢܐܟܠܘܢ. Nempe, ut hoc aut repetam, aut addam.

Nulla literarum ܐܘܝ *inter duas consonantes constituta, vocali carere potest, sed adsciscit sibi, nullam aliam si ex analogia habet, Olaph vocalem E, Vau U, Jud I, in qua quiescat.*

Alia, ut ܪܥܘܬܐ *pastores*, pro ܪܥܘܬܐ, quod exspectasses a ܪܥܝܐ singulari, cum hic eorum nulla aut ratio reddi, aut lex statui possit, servo adnotationibus ad paradigmata.

§. XXXIV.

§. XXXIV.

Vocales transponuntur.

Transponuntur etiam vocales, (nec id mirum, cum orientales loquentes audiens saepe ne certam quidem sedem vocali assignare possit, jam ante, jam post literam, jam utrobique auditae):

a) In Imperativo plurali masculino Peal, ante Suffixa: ut ܨܠܘܒܘܗܝ *crucifigite eum*, ab absoluto ܨܠܘܒܘ *crucifigite*; et ad ejus imitationem, ܫܡܥܘܢܝ *audite me*, etsi ab absoluto dicatur ܫܡܥܘ, non vero ܫܡܘܥܘ *audite*.

b) In Verbo ܐܙܠ *abiit*, quoties media rad. debuerat esse sine vocali, toties ultima *Lomad* ad eam remittit vocalem suam, ipsa otians: ut ܐܙܠܬ pro ܐܙܠܬ *abii*; ܢܐܙܠܘܢ pro ܢܐܙܠܘܢ *abibunt*.

c) In Nominibus quibusdam formae ܩܘܕܫ *sanctitas*, in incremento finali syllabico; v. g. in statu emphatico ܩܘܕܫܐ pro ܩܘܕܫܐ; ܒܘܪܟܐ *genu*, et ܒܘܪܟܝܢ *genua*, ab absoluto sing. ܒܪܘܟ. Nec non in statu emphatico Nominum quorundam femininorum formae ܩܛܠܐ et ܩܛܠܐ; ut, emphat. ܒܛܘܢܬܐ *gravida*, ܥܓܠܬܐ *vitula*, ab absolutis ܒܛܢܐ, ܥܓܠܐ.

d) In ܩܘܕܡ et ܩܘܪܒ, post praefixum Lomad, ܠܩܘܪܒ, ܠܩܘܕܡ, nisi Beth et Dolath vocalem omittant. Vide plura in praefixis.

e) In Particulis quibusdam compositis: ut ܥܕܡܟܝܠ pro ܥܕܡܟܝܠ *hucusque*, ܥܕܡܐ pro ܥܕܡܐ *usque dum*; et

f) Generatim, quum ܘ et ܝ vocalem ſuam, illud quamlibet, hoc vero *Chevotzo*, ad praecedentem literam vocali vacuam remittunt. Vide ſupra §. XXI. pag. 55 et 57.

§. XXXV.

Vocales permutantur.

Permutantur quoque vocales, plerumque ſatis certis legibus, idque primo, cum ex Hebraicis Chaldaicisque verbis fiunt Syriaca, deinde in ipſa lingua Syriaca.

Ad prius quod attinet, mutationes fere hae ſunt:

1) Pro Kamets Hebraeorum, magisque Chaldaeorum, Syri amant Zekopho, ut ܫܡܳܐ, ܡܰܠܟܳܐ, ܐܳܪܳܡ, quo et ܒ݁ܳܬ݁ܶܐ Hebr. בָּתִּים referendum.

Suae gentis nomen, in quo cuique populo maxime fidendum, cum Syri ܐܳܪܳܡ et ܐܳܪܳܡܳܝܳܐ ſcribant, pro Hebraico אֲרָם et אֲרַמִּי, ſuſpicio oritur, male poſita eſſe puncta Hebraica pro אָרָם et אָרָמִי. Ubi non Aramaeum, ſed ethnicum ſignificat, alia puncta editores ſubjecerunt, ܐܰܪܳܡܳܝܳܐ, recte? an ſecus? neſcio.

2) Pro Cholem Chaldaico diphthongum Au ponunt, ut יוֹמָא, ܝܰܘܡܳܐ, מַלְכוּתִי ܡܰܠܟܽܘܬܶܗ.

3) Pro O et U Hebraico, (Cholem, Kometschatuph, Schurek, Kibbuts) Etzotzo amant, קֹדֶשׁ ܩܽܘܕܫܳܐ, רָגְזִי ܪܽܘܓܙܝ, יוֹם ܝܽܘܡ, כֹּל, כָּל ܟܽܠ, אֶקְטֹל ܐܶܩܛܽܘܠ.

4) Pro

4) Pro Chirek parvo Hebraeorum plerumque habent Revotzo, quam vocalis adpellationem LXX quoque et alii veteres in exprimendis nominibus propriis Hebraicis saepe sequuntur.

5) Pro Tsere Hebraeorum Chaldaeorumque amant Chevotzo, עֵשָׂו ܥܶܣܽܘ.

6) altera dialectus vocales simplices, diphthongos altera substituit, ut in eo, quod vix dum attuli, *Esau*, *Isu*, et statu constructo pluralium masculinorum מַלְכֵי ܡܰܠܟ̈ܰܝ.

In ipsa lingua Syriaca hae potissimum vocalium permutationes notandae,

1) Revotzo praeformativarum infinitivi et futuri Peal, in syllaba simplice fit Chevotzo, ut ܡܶܐܡܰܪ, ܡܶܐܟܰܠ, ܢܶܐܬܶܐ, ܐܶܚܙܶܐ (pro ܐܶܚܙܶܐ). Evolve paradigmata verborum prim. rad. Olaph et Jud, ac secundae rad. Vau vel Jud. Videtur in his I paulo longius fuisse quam E, eo fere more, quo Angli E longius, ut *I see*, I adpellant, aut Graeci η, quod initio E longum erat, ut I longum dudum efferunt.

2) E creberrime, U aliquando ante gutturales et Risch, syllabam finientes, in A transit, vide verba tertiae gutturalis. ܫܰܕܰܪ *misit*, pro ܫܕܰܪ. Nec tamen haec lex perpetua: ܢܶܥܒܽܘܪ, ܫܶܘܝܳܐ (*aequalis*, Phil. II, 6.) ܐܶܚܙܶܐ (*videbo* Rom. I, 11.) et hujusmodi innumera Syri habent.

3) *Ze-*

3) *Zekopho* terminationis femininae ܐ in ſtatu conſtructo mutari in Petocho, ܬܒܐ, ܬܒܠ, non mirum, eſt enim ex A ortum, atque a Syris Orientalibus ut A adpellatur.

Zekopho ſtatus emphatici ante ܗܘ *eſt*, in Petocho mutari, ut cum Vau diphthongeſcere poſſit, jam ſupra p. 60. monitum ܒܣܝܪܐ ܗܘ pro ܒܣܝܪܐ ܗܘ.

CAPUT VII.

DE VERBO.

§. XXXVI.

De radice trilitera.

Ut nota ex grammatica Hebraica Arabicave ſumo, quae linguae Syriacae cum reliquis ſororiis plane ſunt communia: primitiva, (radices vocant) plerumque verba eſſe, licet et dentur verba derivativa, cum a nominibus (denominativa) tum ab aliis verbis, per errorem ad aliam radicem derivatis: eſſe autem primitiva trilitera, id eſt, tribus conſonantibus radicalibus conſtare, licet earum una aut duae excidere, atque etiam novae literae addi poſſint. Horum omnium hic compendium facio lectoribus.

§. 37.

§. XXXVII.

De quadriliteris.

Ut Arabes Hebraeique ita et Syri, habent quadrilitera, cum in verbis, tum in nominibus, i. e. quae prima fronte videntur quatuor aut quinque radicales habere: ſunt tamen illa, quantum eorum inveſtigari hactenus potuit, ſolis exoticis exceptis, orta ex triliteris, idque, iterum ut apud Hebraeos Arabesque, triplici modo.

1) geminatione unius vel duarum literarum radicalium: ut ܐܒܐܒ *concupivit*, in Ethpaal ܐܬܐܒܐܒ ab Hebr. יאב, ܪܘܪܒ *magnificavit* pro ܪܒܪܒ, a ܪܒ *magnus*, (rad. ܪܒܒ), ܛܦܛܦ *exſtinctus fuit*, *crepuit dum exſtingueretur ellychnium*, Jeſ. XLII, 3. Matth. XII, 20. ſive a Chald. טפא Ar. طفئ *exſtingui*, ſive una cum his onomotopoëticum a ſono *Tüf*, *Tüf*.

Hoc quidem frequens admodum in verbis mediae radicalis geminatae, vel Vau quieſcentis, ܪܘܡܪܡ *exaltavit*, ܡܪܡܪ *exacerbavit*. ܓܪܓܪ *traxit* a ܓܪܪ. ܒܠܒܠ *confudit*, a בלל. Vide paradigmata. Huic vero quadriliterorum generi idem accidit, quod Hebraico בָּבֶל pro בלבל, Aramaeo ſine dubio nomini, ut una iterum litera priventur, maxime ubi nomina ex illis fiunt, e. g. ܓܝܓܠܐ *rota*, et ܓܓܘܠܬܐ *cranium* a גלל *volvit*, ܓܓܪܬܐ *guttur*, a ܓܪܪ *traxit*.

2) addita alia litera, e. g.

Vau in medio, ܓܘܪܪ *ruminavit*, a ܓܪܪ *traxit.* ܫܘܓܪ *exonerare fecit*, (ſi fides lexicis, a שְׁגַר *emiſit.*) ܫܘܬܦ *participem fecit*, *conjunxit*, a Chaldaico שתף, ܥܘܩܕ *contorſit*, *convolvit*, *obſtrinxit ſe*, ab עקד Chald. *ligavit.* Convenit quodammodo cum conjugatione Hebraeorum Poël, quam in verbis mediae radicalis geminatae pro Piel ſubſtituunt, eſt tamen rarior Syris quadrilitera forma, atque exempla, quae alii habent, dubitans omitto.

Jud, in medio, ut ܣܝܒܪ *toleravit*, *patiens fuit*, a ܣܒܪ: ܫܚܝܢ *acceleravit* a ܫܚܢ *caluit:* aut in fine, ut ܦܪܣܝ *nudavit*, *publicavit*, ܐܬܦܪܣܝ *celebris factus*, vel, *infamia publica notatus fuit*, a ܦܪܣ *expandit*, ܫܚܠܦ *mutavit*, a ܚܠܦ, ܐܬܡܪܚܝ *audax fuit*, *ferocivit*, *ſuperbivit*, a ܡܪܚ, ܡܟܝܟ *humiliavit* a ܡܟܟ, ܐܫܬܝܪܚ *imminuta fuit* luna decreſcens, ex ܝܪܚ per Schaphel ܫܝܪܚ. Huc et referre poſſis ܫܒܝ *in captivitatem abduxit*, niſi ad geminationem tertiae rad. Olaph, primo in Vau deinde in Jud mutatae, referas.

Semkat in initio vocis, ut ܣܩܘܒܠܐ *adverſarius*, ܐܣܬܩܒܠ *adverſatus eſt*, *occurrit*, a ܩܒܠ, proprie, *e regione fuit*, *adverſus fuit*, ܣܪܗܒ *feſtinare fecit*, *urſit*, idem quod ܐܪܗܒ, a ܪܗܒ: - - in medio vocis idem fieri exiſtimant, in ܒܬܪ et ܒܣܬܪ, POST, ac derivatis; ſed unicum

unicum exemplum legi condendae non ſufficit, maxime cum poſſit eſſe a כתר *latuit*, cum praefixo ܒ, *in latibulo* alicujus, i. e. *poſt eum.*

Riſch, ut ܟܘܪܣܝܐ *thronus*, a כִּסֵּא, ܟܪܟ et ܟܪܟܟ *volvit*, ܓܕܠ et ܓܪܕܠ *nevit*, *implicuit*, ܐܬܟܪܡܠ *torque donatus eſt*, ab ܟܡܪ *ligavit*, ܟܡܠ et ܟܪܡܠ *contorſit*.

Thau initiale, quod verba facit, idem prope cum Aphel ſignificantia, ut ſuſpicari poſſis, pro Olaph characteriſtico conjugationis ſubſtitui, quod in Etthaphal in Thau tranſit. Sic et nomina ex Hiphil orta apud Hebraeos ת pro ה habent. ܬܘܚܪ *moratus eſt*, idem quod, ܐܘܚܪ a. r. ܐܚܪ, ܬܠܡܕ *diſcipulum fecit*, a למד *didicit.* Alias omitto literas, ut Olaph ab initio additum, in ܐܫܬܝ *bibit*, quia mere prostheticum eſt (p. 65): He in ܗܝܡܢ *credidit*, quod credo ex Hiphil Hebraico, האמין, in verbo religionis manſiſſe: Mem, in ܡܣܟܢ *pauperem fecit*, et ܡܣܝܒܪ *ſuſtinuit*, quod duo exemplo, de quorum etymo non liquet, regulae condendae non ſufficiunt, Schin, quod ita frequens eſt, ut peculiarem verbis ܫܦܥܠ conjugationem adſignare, quam ad quadrilitera referre, malim.

3) Ut Hebraei et Arabes, (de quibus vide grammaticam Arabicam p. 125. in nota, ſub n. 3.) ſic et Syri ex duobus triliteris ſimilibus ABC et ABD, componunt quadrilitera ABCD, iis literis, quas utra-

utraque radix habebat, non nisi semel positis. ܙܡܟܪ in passivo ܐܙܕܡܟܪ *turpe duxit*, *erubuit*, a ܙܡܟ, unde ܙܘܡܟܬܐ *foeditas*, et ܙܟܪ *ignominia adfecit*. Est tamen haec quadriliterorum forma, quam apud reliquos orientales rarior: e. g. pro quinquelitero Hebraeorum composito, צְפַרְדֵּעַ, Syri triliterum nomen habent ܐܘܪܕܥܐ *rana*.

4) ab exoticis nominibus, maxime graecis ducta, in quibus non raro literarum una excidit, ut ex quinqueliteris fiant quadrilitera; ut ܦܛܪܟ *patriarcham constituit*, ܩܬܠܩ *catholicum constituit*, ܩܬܪܣ *sede episcopali dejecit*, a, καθαίρεσις, de quo vide Sviceri thesaurum ecclesiasticum T. II. p. 1. 2.

Sunt et alia quadrilitera, quorum ratio etymologica reddi nequit, barbarae forte originis, a vicinis Asiae populis sumta: manifestum exemplum pono ܦܪܕܡܐ Dan. III, 21. sed forte plura sunt ejusmodi, de quibus nil suspicamur, frustraque in illis ad radicem Aramaeam revocandis laboramus, ut ܓܪܢܟܐ.
Quadrilitera universa ad conjugationes Pael, Ethpaal, Schafel et Eschthafal, flectenda.

§. XXXVIII.

Conjugationes.

Syris, prout volueris, quinque vel octo conjugationes sunt, illae frequentioris usus, et ab omnibus

agni-

agnitae grammaticis, hae paulo rariores, ideoque a quibusdam praetermissae. Passivas omnes formant praemissa syllaba ܐܬ.

1) *Peal*, ܩܛܠ, Kal Hebraeorum.

2) *Ethpeel* ܐܬܩܛܠ passivum praecedentis: nonnunquam tamen et conjugationis Aphel, ut ܐܫܬܠܡ *traditus est*, ab ܐܫܠܡ, ܐܬܚܘܝ *ostensus est*, ܐܬܓܥܠ *commendatus, depositus est*, ab ܐܓܥܠ, ܐܬܬܪܝܡ *exaltatus est*, ab ܐܪܝܡ, ܐܫܬܐܠ *commodatus est*, ab ܐܫܐܠ *commodavit.*

Caeterum si prima radicalis sibilans fuerit, cum Thau characteristico conjugationis transponitur, ut ܐܣܬܒܪ, ܐܫܬܒܩ, hocque post Zain in Dolath, post Tsode in Tet mutatur, ܐܙܕܒܢ *emtus est*, ܐܨܛܠܒ *crucifixus est.*

3) *Pael*, ܩܛܠ Hebraeorum Piel. Media radicalis ex analogia reliquarum linguarum Orientalium geminanda fuisset, *Kattel*, atque sic et Orientales Syri pronuntiant: sed occidentales, literis geminandis non adsveti, *Katel* dicunt.

Transitivam habet significationem, aliquando etiam eandem quam Peal: quod enim alii grammatici, de intensiva significatione tradent, ejus diu quaerens, non nisi pauca, et perquam dubia exempla reperi, ܩܛܠ *occidit*, ܩܛܠ *vicit* q. d. *multorum caesorum stragem edidit*, ܚܣܪ *donavit*, ut volunt, *semel*, ܚܣܪ *donavit saepe.*

M 4) *Eth-*

4) *Ethpaal*, ܐܬܦܥܠ passivum conjugationis praecedentis. Prima radicalis sibilans si fuerit, eadem ut in Ethpeel transpositio et mutatio literae Thau: ܐܣܛܠܩ *sublatus est*, ܐܫܬܒܚ *glorificatus est*, ܐܙܕܕܩ *justificatus est*, ܐܨܛܥܪ *ignominia adfectus est*.

5) *Aphel*, ܐܦܥܠ, cum Hebraeorum Hiphil et forma et significatione idem, i. e. transitiva faciens.

Hae quidem conjugationes perquam frequenti usu celebratae, quas omnes grammatici agnoscunt: sed jam sequuntur, quas alii omiserunt.

6) *Etthafal*, ܐܬܬܦܥܠ passivum praecedentis. Hanc conjugationem non agnitam esse a grammaticis et lexicographis prioribus, *Masio*, *Wasero*, *Buxtorfio*, *Schindlero*, *Crinesio*, *Trostio*, monuerat jam pater meus. Recentiores addiderunt, nec male, ut puto, nam et rariores conjugationes in grammatica inveniat, necesse est, quaerens.

Est certe rarissima, multo illis rarior, quas deinde his senis addam: ac fere opus, ut exempli caussa verba quaedam adscribam, in Etthaphal occurrentia, ܝܣܦ, ܐܬܬܘܣܦ *additus est*, ܪܡܐ, ܐܬܬܪܡܝ *dejectus est*, (haec perquam frequenter, ut exempla adjicere non opus sit, ex Schafii lexico facile petenda) ܣܪܚ, ܐܬܬܣܪܚ *designatus est episcopus*, ܥܒܕ *fecit*, ܡܬܬܥܒܕܢܐ *energumenus*, nomen ex ܐܬܬܥܒܕ formatum, ܐܚܪܡ *anathema-*

te

te percuſſit, ܐܬܬܚܪܡ *anathemate percuſſus eſt* (frequens, frequentius quam vellem, eccleſiaſticis ſcriptoribus) ܚܙܐ *vidit*, ܐܬܬܚܙܐ *comparebo*, Pſ. V, 4. ܢܬܬܚܫܟ *obtenebrabitur*, in Philoxeniana verſione Marc. XIII, 24. ܡܬܬܢܦܩ *in ſumtus erogatum*, a ܢܦܩ Aſſ. Bibl. Or. T. III. P. II. p. 124. Operae pretium faceret, qui plura colligeret: haec tamen ſufficiunt, rarae conjugationi, quam ignorare nemo bene poteſt, in paradigma recipiendae.

7) *Schaphel*, ܫܦܥܠ, tranſitiva faciens, atque ejusdem fere cum Aphel ſignificationis, ut ܫܥܒܕ *ſervire fecit.* Hanc ad quadrilitera referre ſolebant, nec plane obnitor, ita tamen crebro recurrit, multo quam Etthaphal frequentius, ut in ipſo paradigmate locus ei concedendus videatur. Primus id fecit Albertus Schultenſius, in grammatica Aramaea ad finem non perducta, quem ſequor.

Exempla adjicio, de quibus aut Caſtelli lexicon, aut, ſicubi prodire potuerit, noſtrum videndum: ܫܒܗܪ indeque ܐܫܬܒܗܪ *gloriatus eſt*, a ܒܗܪ, ܫܒܪܩ *ſcintillavit* a ܒܪܩ *fulminavit*, indeque, ܫܒܘܪܩܐ *chalybs*, ܫܘܕܝ *confeſſus eſt*, ab ܐܝܕܐ, ܫܘܕܥ *notum fecit* ab ܝܕܥ, ܫܘܚܕ unde ܡܫܘܚܕܐ *ſolitarius* ab אחר, ܫܚܠܦ *permutavit*, a ܚܠܦ, ܫܘܚܪ *ſupereſſe fecit, ad diuturnos uſus ſervavit*, et ܐܫܬܘܚܪ *decrevit luna*, q. d. poſterior luna fuit, ab אחר: ܫܟܠܠ *perfe-*

perfecit, ܫܰܠܗܶܒ *inflammavit*, ܫܰܟܠܶܠ *perfecit*, ܐܶܫܬܰܟܠܰܠ *ſuperbivit*, ܫܰܘܬܰܪ *lucratus eſt*, ab ܝܬܰܪ.

Ex his quidem, quae ſatis limpida, forte et aliorum, jam nominum, jam verborum, obſcurior etymologia expediri poterit: verum id omne ad lexicon remittendum, una excepta obſervatione, qua grammatica carere vix poteſt. In verbis, quorum una radicalis excidit, cum conjugatio Schaphel verbum triliterum ſimulet, a Schin incipiens, nova inde aliquando Syri ipſi trilitera fingunt: ܫܘܚܰܡ *niger fuit*, forte ortum ex ܫܰܚܡܶܡ Schaphel verbi ܚܡܰܡ, niger enim color, ut ita dicam, combuſtus; ܫܰܕܶܠ *blandiri*, quod hac ſignificatione ſola habet lingua Aramaea, non Pael ſed Schaphel, a דלל, Hebraeis Arabibusque amatorios oculorum conjectus ſignificante, ſed inde, ac ſi Schin radicale eſſet, ܫܘܕܳܠܳܐ *blandimentum:* ſeu, ut certiore utar exemplo, ab ܐܶܫܬܰܘܚܰܪ quod de luna decreſcente poni diximus, demto Vau radicali novum faciunt verbum quadriliterum ܐܶܫܬܰܚܪܰܪ eadem ſignificatione.

8) *Eſchthaphal* ܐܶܫܬܰܩܛܰܠ paſſivum praecedentis, ipſum quoque multo quam Etthaphal frequentius: tranſpoſito Thau characteriſtico paſſivi cum ſibilante initiali conjugationis. Vide §. 31.

Quae-

Quaelibet conjugatio habet 1) praeteritum, indeque ortum 2) infinitivum, 3) imperativum 4) futurum 5) participium, 6) praesens periphrasticum. Sed de his jam seorsim agamus.

§. XXXIX.

Tempora.

Tempora Syri, ut reliqui Orientales, duo habent, *praeteritum*, et *futurum*, quae quidem magis apud eos propriam significationem obtinent, minusque ἀορίστως ponuntur, quam apud Arabes et Hebraeos (*). Auxiliaris autem verbi pronominisve ope possunt et quinque tempora latinorum, atque adeo aliud sextum exprimere, quin et aliquod habent praesens ex verbo et pronomine auxiliari in unam vocem coalescens, sed cui in tabula paradigmatis locum non dedimus, ne nimis illam oneraremus.

Prae-

(*) Vide omnino grammaticam Arabicam §. 37. Nil Hebraeis Arabibusque frequentius, quam, praeteritum futurumque eadem latitudine poni, qua Graeci suum ponunt aoristum. Hic vero lingua Syriaca jam paulo adstrictior, nec quidem aliquas illis aoristi reliquias negaverim; sunt tamen rarae. Referre, ut exemplo utar, illuc possis ex Ephraemo Syro T. I. p. 41. ܐܢ ܫܦܪ ܩܒܠܬ ܐܓܪܐ ܘܐܦܢ ܕܪ ܠܐ ܩܒܠܬ *si placueris*, ACCIPIES (praet. pro fut.) *mercedem, licet hucusque non acceperis.* Sed puto, puncta male posita; certe omni temporis anomalia caremus, si prius ut praesens ܩܒܠܬ efferas, *si placueris accipis mercedem.* Sic et latinus loqueretur, salva grammatica.

Praeter illud praeteritum, quod in paradigmate habemus, auxiliari voce addita imperfectum quoque et plusquamperfectum faciunt:

1) imperfectum per participium adjecto verbo auxiliari ܗܘܳܐ, ut ܩܳܛܶܠ ܗ݇ܘܳܐ, *occidens fuit*, pro, *occidebat*, et sic porro, ܩܳܛܠܳܐ ܗ݇ܘܳܬ *occidebat femina*, ܩܳܛܠܺܝܢ ܗ݇ܘܰܘ *occidebant*, ܩܳܛܠܺܝܢܰܢ ܗ݇ܘܶܝܢ *occidebamus*.

2) plusquamperfectum, per praeteritum adjecto eodem verbo auxiliari ܗܘܳܐ, ut ܩܛܰܠ ܗ݇ܘܳܐ *occidit fuit*, i. e. *occiderat*.

Sic quidem grammatici praecipiunt: vere illi, sed videtur aliquid de universalitate praecepti demendum: saepe enim legere memini praeteritum cum ܗܘܳܐ, ubi nullus erat plusquamperfecto, locus, sed perfecto potius atque imperfecto, maxime in apocalypsi Syriaca, atque versione Philoxeniana.

Futurum quoque verbum auxiliare aliquando adsciscit, ejus significationem quodammodo mutans, Marc. III, 20. ܐܰܝܟܰܢܳܐ ܕܠܳܐ ܢܶܫܟܚܽܘܢ ܗ݇ܘܰܘ *ita ut non possent* (conjunctive) Ephraemi Oper. T. I. p. 40. *quid damni* ܢܶܗܘܶܐ ܗ݇ܘܳܐ *futurum fuisset, si spicas*, (non quasvis, sed exquisitas) *bonas* ܢܩܰܪܶܒ ܗ݇ܘܳܐ *obtulisset:* ibidem, (de Caino sermo) *habebat et aves* ܕܢܩܰܪܶܒ ܗ݇ܘܳܐ *quas offerret:* p. 44. *petiit* ܕܢܶܥܪܽܘܩ ܗ݇ܘܳܐ *ut fugeret* pag. 53. *homines, videntes a Noacho arcam parari* ܠܳܐ ܐܶܬܛܦܺܝܣܘ ܕܢܶܟܦܪܽܘܢ ܒܺܝܫܳܐ ܠܥܒ̈ܳܕܰܝܗܽܘܢ ܗ݇ܘܰܘ *non persvadebantur, ut opera sua mala abnegarent.* Alia exempla invenies

nies in chreſtomathia pag. 46. lin. 4. pag. 49 linea penultima, - - p. 51. lin. 10.

§. XL.

Imperativus, infinitivus, participia.

Imperativum in omnibus conjugationibus, paſſivis etiam, habent Syri, in ſola tamen ſecunda perſona, nec vetando ſed modo imperando, uſitatum.

De infinitivo quae dicenda ſunt, paradigmati ſervo.

Participium non in Kal ſolum, ut apud Hebraeos, ſed et in Pael, Aphel, et Schaphel, duplex eſt, activum et paſſivum.

Peil, cum proprie paſſivum ſit, nonnunquam tamen et active uſurpatur, ut ܐܚܝܕ *tenens, ſuſtinens*, Hebr. I, 3. pro Graeco φέρων, ſaepe etiam, *habens*, κράτιστος i. e. *potens* Luc. I, 3. ܐܚܝܕ ܟܠ pro Graeco παντοκράτωρ: (vide Schafii lex. plura daturum et haec exemplis firmaturum) ܫܩܝܠ *portans*, Marc. VI, 55. Rom. XI, 18. ܠܒܝܟ *prehendens* chreſt. p. 36. Nempe et Arabes duplicem habent formam قتيل et قتول, activam et paſſivam, quam illi quidem plurali fracto diſtinguunt. Paulo alia ratio eorum, quae active cum verti poſſint, ſunt tamen origine paſſiva, aut adfectuum verba, quos ad paſſionem referunt Orientales, ut Rom. XIII, 4. ܐܣܝܪ ܠܣܦܣܪܐ *accinctus gladium*, (ut Virgilius dixit, *fidumque accingitur enſem*) pro, μάχαιραν φορεῖ, ܐܒܝܠ *lugens*, ܛܥܝܢ *por-*

portans, proprie *oneratus*, cum adcusativo tamen constructum, chrest. p. 79. ܛܥܺܝܢܺܝܢ ܟܪ̈ܺܝܗܶܐ *portantes aegrotos*, quae possis ut pater meus fecit, cum deponentibus latinorum comparare.

§. XLI.

Praesens periphrasticum.

Praesens tempus, quo linguae orientales carere quodammodo videntur, plus una ratione exprimere Syri possunt, atque ut ita dicam, pro uno multiplex habent. Namque

1) ut reliquae linguae Orientales, Hebraica et Arabica, participiis pro praesente utuntur: his tamen

2) plerumque jungunt pronomen personale, paulo contractius, cum lineola occultante sub prima consonante, quod illis verbi substantivi loco est, ut

Singularis

Fem.	Masc.	
ܩܳܛܠܳܐ ܐ̱ܢܳܐ	ܩܳܛܶܠ ܐ̱ܢܳܐ	1
ܩܳܛܠܳܐ ܐ̱ܢ̄ܬܝ	ܩܳܛܶܠ ܐ̱ܢ̄ܬ	2
	ܩܳܛܶܠ ܗ̤ܘ	3
	vel ܩܳܛܶܠ ܗ̤ܘ	

Pluralis

Fem.	Masc.	
ܩܳܛܠܳܢ ܚ̱ܢܰܢ	ܩܳܛܠܺܝܢ ܚ̱ܢܰܢ	1
ܩܳܛܠܳܢ ܐ̱ܢ̄ܬܶܝܢ	ܩܳܛܠܺܝܢ ܐ̱ܢ̄ܬܽܘܢ	2

Ter-

Tertiam perſonam pluralis numeri omitto, quod in uſu non eſt, ſed ſimplex in ea participium praeſenti exprimendo ſufficit.

3) Haec autem pronomina auxiliaria in quibusdam perſonis cum participio non loquendo ſolum ſed et ſcribendo contrahuntur, verumque aliquod praeſens faciunt, ſed quo onerare paradigma noluimus.

Singularis

Fem.	Maſc.
ܩܳܛܠܰܬܝ	ܩܳܛܠܰܬ 2

Pluralis

	ܩܳܛܠܺܝܢܰܢ 1
ܩܳܛܠܳܢܬܶܝܢ	ܩܳܛܠܺܝܬܽܘܢ 2

4) Denique et voce ܐܺܝܬ ut verbo ſubſtantivo utuntur. Eſt illa, ut videtur, proprie non verbum nec particula, ſed nomen, Hebraico יֵשׁ idem, ܝܺܬ, ſed cum Olaph prosthetico, quod forte, *exſiſtentiam*, *eſſentiam*, aut ut iubet, verteris, ſed idem ſignificat, atque, *EST*. Hoc vero, ut nomen pluralis numeri, ܐܺܝܬܰܝ, cum ſuffixis componunt, *exſiſtentiae meae*, pro, *SUM*, *exſiſtentiae tuae*, pro, *ES* &c. hoc typo:

N Singu-

Singularis

F.	C.	M.	
	ܐܝܬܝ		*ſum*
ܐܝܬܝܟܝ		ܐܝܬܝܟ	*es*
ܐܝܬܝܗ		ܐܝܬܘܗܝ	*eſt*

Pluralis

F.	C.	M.	
	ܐܝܬܝܢ		*ſumus*
ܐܝܬܝܟܝܢ		ܐܝܬܝܟܘܢ	*eſtis*
ܐܝܬܝܗܝܢ		ܐܝܬܝܗܘܢ	*ſunt*

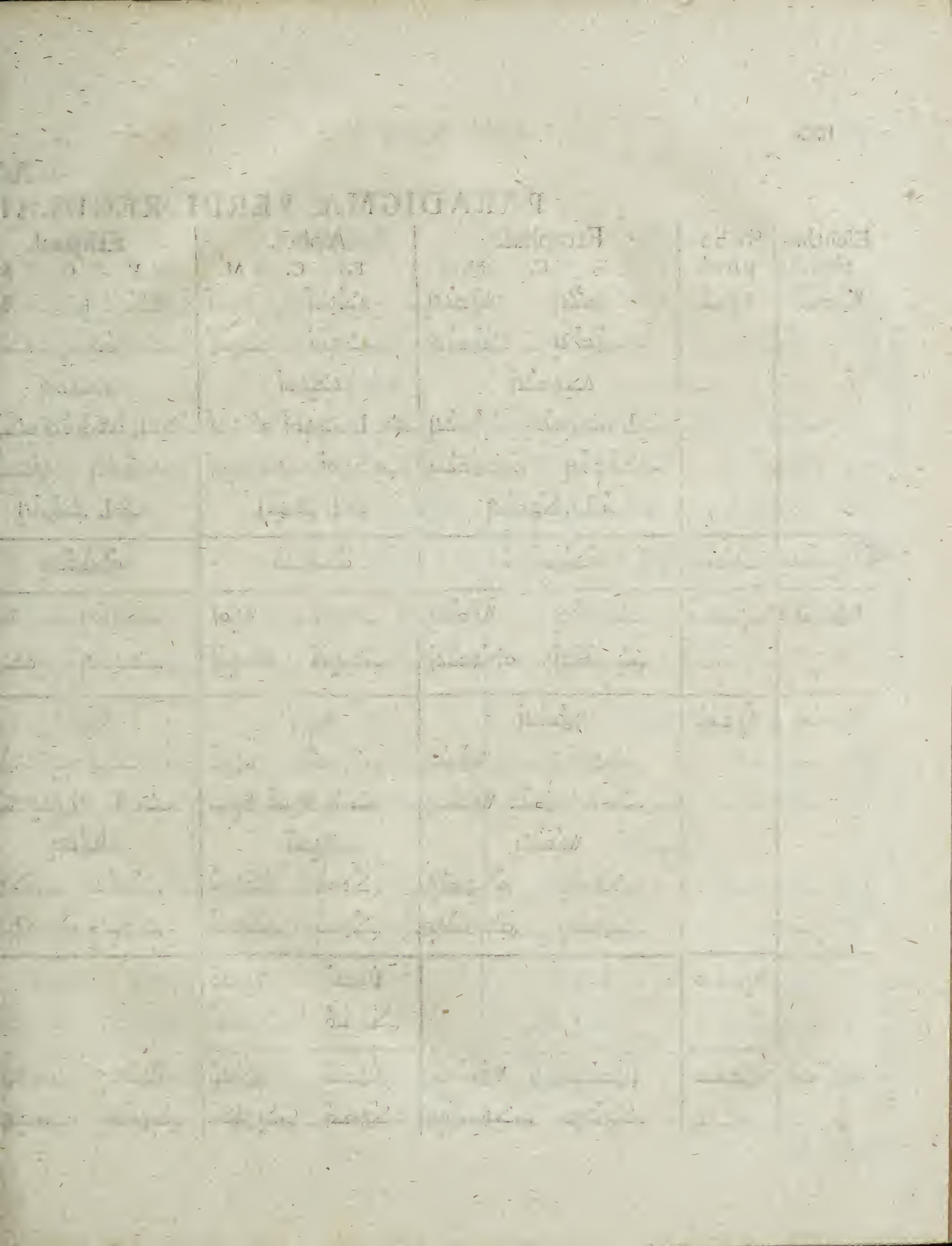
Huic vero ipſi periphraſtico verbi ſubſtantivi praeſenti ubi jungunt verbum auxiliare ܗܘܐ, ex eo novum faciunt imperfectum, ut ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ *erat.*

§. XLII.

Paradigma perfectum cum vocalibus ſcriptum.

Duplex jam paradigma ponimus, alterum verbi cum vocalibus, alterum cum punctis diacriticis ſcripti; eique quae de flexione ſcienda ſunt adnotamus: alterum ſola puncta diacritica habens §. 48.

Ad

Ad

PARADIGMA VERBI REGULARI

Eschtaphal.	Schaphel.	Ettaphal. F.	C.	M.	Aphel. F.	C.	M.	Ethpaal. F.	C.	M.
ܐܫܬܩܛܠ	ܫܩܛܠ	ܐܬܬܩܛܠܬ		ܐܬܬܩܛܠ	ܐܩܛܠܬ		ܐܩܛܠ	ܐܬܩܛܠܬ		ܐܬܩ
		ܐܬܬܩܛܠܬܝ		ܐܬܬܩܛܠܬ	ܐܩܛܠܬܝ		ܐܩܛܠܬ	ܐܬܩܛܠܬܝ		ܐܬܩܛ
			ܐܬܬܩܛܠܬ			ܐܩܛܠܬ			ܐܬܩܛܠܬ	
		ܐܬܬܩܛܠܝ l. ܠܝܢ		ܐܬܬܩܛܠܘ	ܐܩܛܠܝ l. ܠܝܢ		ܐܩܛܠܘ	ܐܬܩܛܠܝ l. ܠܝܢ		ܐܬܩܛܠ
		ܐܬܬܩܛܠܬܝܢ		ܐܬܬܩܛܠܬܘܢ	ܐܩܛܠܬܝܢ		ܐܩܛܠܬܘܢ	ܐܬܩܛܠܬܝܢ		ܐܬܩܛ
			ܐܬܬܩܛܠܢ l. ܢܝ			ܐܩܛܠܢ l. ܢܝ			ܐܬܩܛܠܢ l. ܢܝ	
ܡܫܬܩܛܠܘ	ܡܫܩܛܠܘ		ܡܬܬܩܛܠܘ			ܡܩܛܠܘ			ܡܬܩܛܠܘ	
ܐܫܬܩܛܠ	ܫܩܛܠ	ܐܬܬܩܛܠܝ		ܐܬܬܩܛܠ	ܐܩܛܠܝ		ܐܩܛܠ	ܐܬܩܛܠܝ		ܐܬܩ
		ܐܬܬܩܛܠܝܢ		ܐܬܬܩܛܠܘ	ܐܩܛܠܝܢ		ܐܩܛܠܘ	ܐܬܩܛܠܝܢ		ܐܬܩܛ
ܐܫܬܩܛܠ	ܐܫܩܛܠ		ܐܬܬܩܛܠ			ܐܩܛܠ			ܐܬܩܛܠ	
		ܬܬܬܩܛܠܝܢ		ܬܬܬܩܛܠ	ܬܩܛܠܝܢ		ܬܩܛܠ	ܬܬܩܛܠܝܢ		ܬܬܩ
		ܬܬܬܩܛܠ l. ܠܢ		ܢܬܬܩܛܠ	ܬܩܛܠ l. ܠܢ		ܢܩܛܠ	ܬܬܩܛܠ l. ܠܢ		ܢܬܩ
			ܢܬܬܩܛܠ			ܢܩܛܠ			ܢܬܩܛܠ	
		ܬܬܬܩܛܠܢ		ܬܬܬܩܛܠܘܢ	ܬܩܛܠܢ		ܬܩܛܠܘܢ	ܬܬܩܛܠܢ		ܬܬܩ
		ܢܬܬܩܛܠܢ		ܢܬܬܩܛܠܘܢ	ܢܩܛܠܢ		ܢܩܛܠܘܢ	ܢܬܩܛܠܢ		ܢܬܩ
	ܡܫܩܛܠ				ܡܩܛܠܐ		ܡܩܛܠ			
					ܡܩܛܠܢ		ܡܩܛܠܝܢ			
ܡܫܬܩܛܠ	ܡܫܩܛܠ	ܡܬܬܩܛܠܐ		ܡܬܬܩܛܠ	ܡܩܛܠܐ		ܡܩܛܠ	ܡܬܩܛܠܐ		ܡܬܩ
		ܡܬܬܩܛܠܢ		ܡܬܬܩܛܠܝܢ	ܡܩܛܠܢ		ܡܩܛܠܝܢ	ܡܬܩܛܠܢ		ܡܬܩܛ

XLII.

CUM VOCALIBUS SCRIPTUM.

		Pael. F.	Pael. C.	Pael. M.	Ethpeel. F.	Ethpeel. C.	Ethpeel. M.	Peal. F.	Peal. C.	Peal. M.
PRAETERITUM. Singular.	3	ܦܩܕܬ		ܦܩܕ	ܐܬܦܩܕܬ		ܐܬܦܩܕ	ܦܩܕܬ		ܦܩܕ
	2	ܦܩܕܬܝ		ܦܩܕܬ	ܐܬܦܩܕܬܝ		ܐܬܦܩܕܬ	ܦܩܕܬܝ		ܦܩܕܬ
	1		ܦܩܕܬ			ܐܬܦܩܕܬ			ܦܩܕܬ	
PRAETERITUM. Plural.	3	ܦܩܕ l. ܦܩܕܝܢ		ܦܩܕܘ ܦܩܕܘܢ	ܐܬܦܩܕ l. ܐܬܦܩܕܝܢ		ܐܬܦܩܕܘ ܐܬܦܩܕܘܢ	ܦܩܕ l. ܦܩܕܝܢ		ܦܩܕܘ ܦܩܕܘܢ
	2	ܦܩܕܬܝܢ		ܦܩܕܬܘܢ	ܐܬܦܩܕܬܝܢ		ܐܬܦܩܕܬܘܢ	ܦܩܕܬܝܢ		ܦܩܕܬܘܢ
	1		ܦܩܕܢ l. ܢܢ			ܐܬܦܩܕܢ l. ܢܢ			ܦܩܕܢ l. ܦܩܕܢܢ	
INFINIT.			ܡܦܩܕܘ			ܡܬܦܩܕܘ			ܡܦܩܕ	
IMPERAT.	S.	ܦܩܕܝ		ܦܩܕ	ܐܬܦܩܕܝ		ܐܬܦܩܕ	ܦܩܘܕܝ		ܦܩܘܕ
	P.	ܦܩܕܝܢ		ܦܩܕܘ	ܐܬܦܩܕܝܢ		ܐܬܦܩܕܘ	ܦܩܘܕܝܢ	ܦܩܘܕܘܢ	ܦܩܘܕܘ
FUTURUM. Singular.	1		ܐܦܩܕ			ܐܬܦܩܕ			ܐܦܩܘܕ	
	2	ܬܦܩܕܝܢ		ܬܦܩܕ	ܬܬܦܩܕܝܢ		ܬܬܦܩܕ	ܬܦܩܕܝܢ		ܬܦܩܘܕ
	3	ܬܦܩܕ l. ܬܦܩܕ		ܢܦܩܕ	ܬܬܦܩܕ l. ܬܬܦܩܕ		ܢܬܦܩܕ	ܬܦܩܘܕ l. ܬܦܩܘܕ		ܢܦܩܘܕ
FUTURUM. Plural.	1		ܢܦܩܕ			ܢܬܦܩܕ			ܢܦܩܘܕ	
	2	ܬܦܩܕܢ		ܬܦܩܕܘܢ	ܬܬܦܩܕܢ		ܬܬܦܩܕܘܢ	ܬܦܩܕܢ		ܬܦܩܕܘܢ
	3	ܢܦܩܕܢ		ܢܦܩܕܘܢ	ܢܬܦܩܕܢ		ܢܬܦܩܕܘܢ	ܢܦܩܕܢ		ܢܦܩܕܘܢ
PARTICIPIUM. Activum.		ܡܦܩܕܐ		ܡܦܩܕ				ܦܩܕܐ		ܦܩܕ
		ܡܦܩܕܢ		ܡܦܩܕܝܢ				ܦܩܕܢ		ܦܩܕܝܢ
PARTICIPIUM. Passivum.		ܡܦܩܕܐ		ܡܦܩܕ	ܡܬܦܩܕܢ		ܡܬܦܩܕܝܢ	ܦܩܝܕܐ		ܦܩܝܕ
		ܡܦܩܕܢ		ܡܦܩܕܝܢ	ܡܬܦܩܕܐ		ܡܬܦܩܕ	ܦܩܝܕܢ		ܦܩܝܕܝܢ

§. XLIII.

§. XLIII.

Adnotationes ad paradigma de flexione: 1) *de praeterito.*

In praeterito Kal intransitiva et semipassiva, ad quae et ex more Orientalium verba sensuum et adfectuum referuntur, loco A amant E, ut ܒܛܠ *cessavit*, ܒܗܬ *pudefactus est*, ܒܛܢ *concepit*, *gravida facta est*, ܕܒܩ *adhaesit*, ܕܚܠ *timuit*, ܕܡܟ *dormivit*, ܚܫܟ *caligavit*, ܛܥܡ *gustavit*, ܛܥܢ *portavit*, q. d. *oneratus fuit*, ܟܦܢ *esurivit*, ܠܒܫ *induit* (q. d. indutus, tectus fuit veste) ܢܚܬ *descendit*, ܢܩܦ *adhaesit*, ܣܓܕ *provolutus in terram adoravit*, ܣܗܕ *testatus est* (proprie, praesens fuit rei) ܣܠܩ *adscendit*, ܥܫܢ *invaluit*, ܩܪܒ *propinquus fuit*, *adpropinquavit*, ܪܓܙ *iratus fuit*, ܪܗܛ *cucurrit*, ܪܚܡ *dilexit*, ܪܛܢ *murmuravit*, ܪܟܢ *inclinavit sese*, ܫܟܒ *cubuit*, ܫܠܐ *siluit:* quo in numero et sunt verba med. rad. Olaph, ܟܐܒ *doluit*, ܥܐܩ *aegre tulit*, ܣܐܒ *canuit*. Sunt tamen et alia verba, quae idem, incertum qua de caussa, faciunt. Horum paradigma esto,

Plur.	Sing.
ܒܛܠܘ ܒܛܠܘܢ ܒܛܠܝܢ	ܒܛܠ ܒܛܠܬ
ܒܛܠܬܘܢ ܒܛܠܬܝܢ	ܒܛܠܬ ܒܛܠܬܝ
ܒܛܠܢ l. ܒܛܠܢܢ	ܒܛܠܬ

De verbis primae rad. Jod, E sub media radicali amantibus, infra dicetur.

Aliqua

Aliqua verba utramque vocalem admittunt, interdum manifesta significationis diversitate, aliquando eadem, ut ܝܪܬ et ܝܪܶܬ *hereditavit*, ܠܥܣ et ܠܥܶܣ *comedit, masticavit*, ܦܠܓ *divisus fuit*, (Joh. VII, 14.) et ܦܠܶܓ *divisit* (Rom. XII, 3.) ܫܠܡ et ܫܠܶܡ, ܫܐܠ et ܫܐܶܠ.

Reliqua, quae de flexione praeteriti terminationibusque dicentur, licet in exemplo conjugationis Peal ponantur, ad omnes tamen conjugationes pertinent.

Secunda persona sing. feminini scribendo quidem per Jud additum a masculino distinguitur, ܩܛܰܠܬܝ, verum in adpellando Jud non auditur, *Ketalth.*

Idem tenendum de Vau et Jud, quo masculinum a feminino, in tertia pers. pluralis, contra morem Hebraeorum, quibus ea generis communis est, distinguitur, ܩܛܰܠܘ, ܩܛܰܠܝ, utrumque *Ketal.* Hinc fit, ut Jud femininum persaepe omittatur, scribaturque pluralis femininus ܩܛܰܠ̈ : e. g. ܝܠܶܕ̈ *pepererunt*, Genes. VI, 4. XXXI, 43. ܫܦܰܪ̈ ܡܶܠܝ̈ܗܘܢ *placuerunt verba eorum*, XXXIV, 18. ܒܠܰܥ̈ *deglutiverunt*, XLI, 7. Vide plura exempla Genes. XLIX, 26. Coh. II, 10. Marc. XIII, 28. chrestom. p. 50. Frequentissimum hoc Ephraemo, ut T. I. p. 50. lin. 15. p. 53. l. 15. ܚܙܝ̈ ܡܫܢܝ̈ܬܐ p. 57. statim ab initio capitis IX, ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܢܦܩ̈ ܡܢ ܢܘܚ *familiae quae egressae sunt a Noacho*, p. 71. linea 6 et 7 a fine, p. 72. lin. 13. 15. &c. &c. Vide et Kypkii *recensionem codicis Syro-Arabi-*

Arabici (Regiom. 1746.) p. 4. -- Contra Vau masculini excidentis, nonnisi rarissima, nec aeque certa se, mihi quidem, exempla obtulerunt, quod enim pro ἐμοσχοποίησαν Act. VII, 41. legitur, ܥܒܕ ܠܗܘܢ ܥܓܠܐ possit ad varietatem lectionis trahi, vertique, *fecit illis* Aharon *vitulum.*

Contra utrique terminationi et Nun paragogicum additur, ܩܛܠܘܢ ܩܛܠܝܢ, masculino rarissime, ut ܩܪܒܘܢ *obtulerunt* chrest. p. 75. ܣܒܠܘܢ ܥܡܠܐ *susceperunt laborem*, et ܥܒܕܘܢ fecerunt, Assemani bibl. Or. T. I. p. 235. feminino frequentius, ut vel in paradigmate locum mereri videretur, ܐܙܠܝܢ *abierunt* Matth. XXVIII, 8. 11. ܐܡܪܝܢ *dixerunt*, XXV, 8. ܫܕܪܝܢ *miserunt*, Joh. XI, 3. ܥܠܝܢ *ingressae sunt*, Matth. XXV, 10. Marc. XVI, 5. ܥܒܕܝܢ Apoc. XXI, 3. Puto autem nonnisi brevissime ejusmodi U et E adpellari, cum tono in penultima, *Ketálun*, *Ketálen.*

Pro ܩܛܠܢ in prima pers. plur. et ܩܛܠܢܢ dici potest. Exempla reperies Luc. IX, 13. ܐܙܠܢܢ ܘܙܒܢܢ *nisi abierimus et emerimus*, 1 Thes. II, 2. 2 Petr. I, 18.

§. XLIV.

De infinitivis.

Infinitivorum in lingua Syriaca facillima ratio: omnes omnium conjugationum Mem praeformativum habent, sunt, ut in Hebraica grammatica copiosius doceo, non tam verba, quam nomina substantiva (nomina

mina actionis) verbalia, idque paradigma Syriacum inspicienti manifestum. In conjugationibus omnibus, praeter Peal, terminationem habet nominis feminini in U desinentis, id vero est, apocopati, ante suffixa redituro Thau quod abjectum erat. In solo Peal formam habet masculinam, quamquam et hac in conjugatione aliquando femininam, ut ܡܦܪܩܘ *discedere*, Luc. IX, 33. ܡܥܒܕܘ *facere* Ps. CIX, 16.

§. XLV.

De futuro.

Futurum imperativo praemittendum videtur, quod imperativi vocales ex futuro pendent.

Ergo in Peal media radicalis plerumque habet U, et vero plene cum Vau quiescente scriptum, ܢܶܩܛܘܿܠ: sed ea verba, quae in praeterito E sub media radicali, hic in futuro A (Petocho) habent, ut ܢܶܕܚܰܠ &c. Eandem vocalem etiam amare verba tertiae radicalis gutturalis et Risch, ubi ad anomala deventum, dicemus, sed fas sit, hic occupare. Denique sunt et aliqua pauca, nulla certa lege definienda, quae E (Revotzo) habent, ut ܢܙܒܶܢ Luc. XXII, 36. ܬܬܩܶܠ Matth. IV, 6. ܢܶܬܶܒ (*sedebit* a. r. ܝܬܒ) Matth. XXV, 31. ܬܶܦܶܠ *cades* et ܐܶܬܶܠ *dabo* Matth. IV, 5. (a. r. ܢܦܠ et ܝܗܒ) ܐܶܓܪܘܿܪ *traham* (a. r. ܓܪ) Joh. XII, 32. ܢܦܶܣ *sortiamur!* a ܦܣܣ Joh. XIX, 24. ܢܶܥܒܶܕ *faciet*,

ciet, innumeris locis, quorum indicem habes in *Schafii* lexico p. 401.

Praeformativas literas futurum habet, non ut apud Hebraeos, איתן, ſed tres modo ܐܢܬ: nempe tertia perſona maſculina ſingularis pluralisque numeri, Nun praeformativum habet, ubi reliqui Orientales omnes Jud adſciſcunt. Suſpectum id videri poſſit, eſtque et mihi olim viſum, cum Jud et Nun ſint literae figura ſimillimae, quae a librariis centies centiesque permutantur. Idne et hic factum, et vero in lingua mortua, atque in ſacris uſitata? Idemne hic accidit, quod illi, qui valde defendebat, quod cantillare conſveverat, *mumpſimus corpus tuum*, nec ei credebat, qui *ſumpſimus* canere ſvadebat? Ita quidem dubitari poterat, dum ſolam haberemus linguam Syriacam his characteribus ſcriptam: ſed omne iam perit dubium, cum Sabii ſeu Galilaei, in quorum Alphabeto literae Jud et Nun nil habent commune, tertiam tamen perſonam ſing. et plur. maſculinam, ac pluralis femininam, a Nun praeformativo ordiantur. Vide bibliothecam Orientalem T. XV. p. 129. 130. (*).

Multa

(*) Alia tamen, Judaeae, ut credo, dialectus Aramaea, Jud praeformativum habet: nempe eſt fortaſſis ipſa Hieroſolymitanorum Chaldaica. Bibl. Or. T. XIX. num. 287.

Multa, fateor, inde ambiguitas, ܢܩܛܘܠ enim eſſe poteſt, *occidet*, et *occidemus*, ſed hanc dirimunt puncta *Ribbui*, pluralem a ſingulari diſtinguentia.

Secundae perſonae ſing. fem. ܬܩܛܠܝܢܝ ſurdum Jud in fine addi poteſt, ut ܬܥܠܝܢܝ *ne ingredere* Marc. IX, 25. ܬܐܚܝܢܝ *ſalvabis* 1 Cor. VII, 16. (ubi tamen in Polyglottis Jud omiſſum, ſed expreſſum in aliis editionibus ipſaque Widmanſtadiana). Suſpicor, plane idem eſſe Jod paragogico Hebraeorum, id eſt, ſuffixum primae perſonae redundanter additum: *ne ingredere mihi porro in illum, - - ſalvabis mihi maritum.*

Frequentius tertiae perſonae ſing. fem. ܬܩܛܘܠܝ Jud ſurdum additur, quod et in paradigmate poſuimus, ut, ܬܥܒܪܝ *tranſibit* Matth. XXIV, 34. ܬܦܪܘܫܝ 1 Cor. VII, 10. 11. ܬܫܒܘܩܝ v. 13. ܬܬܚܠܡܝ *ſanabitur* Marc. V, 23. ܬܦܩܝ *prodire facit* Hebr. VI, 8. Exempla tertiae perſonae ſine Jud poſitae ſi deſideres, habebis Marc. IV, 32. IX, 50. Matth. XXIV, 2. &c. In Futuro Pael praeformativae Nun et Thau ſine vocali ſcribuntur, licet in illis aliqua vocalis breviſſima audiatur, quamquam et hanc Galilaei ſcribunt, atque aliqui ex Syrorum grammaticis ſcribi juſſerunt. Vide pag. 33.

§. XLVI.

De imperativis.

Imperativus Peal in ſecunda radicali eandem ex regula vocalem habet, quam futurum, ut ܕܚܠ *time* Rom. XI, 20. ܕܡܟܘ *dormite* Marc. XIV, 41. ܐܟܘܠܘ *comedite* Luc. X, 8. ܕܒܪ *aſſume*, II, 13. ܙܒܢܘ *emite* Matth. XXV, 9. aut, ut et exempla ex anomalis eandem legem ſequentibus adjiciam, ܐܡܪ *dic*, Matth. IV, 3. ܝܠܦܘ *diſcite* XXIV, 32. ܣܒܘ *accipite* Matth. XXV, 28. ܬܒܘ *ſedete* Lev. VIII, 35. ܦܠ *cade* Matth. XXI, 21. ܥܒܕܘ *facite*, Matth. III, 8.

Rarius futurum ab infinitivo vocali diſcrepat, ut ab ܐܙܠ *abiit*, in futuro faciunt, ܢܐܙܠ *abibit*, in imperativo ܙܠ *abi.* Exempla dabit Schafii lex. p. 8. 9.

Media radicalis imperativi in Ethpeel ex praecepto grammaticorum vocali caret, habetque ejus loco ſubſtratam lineam occultantem: nempe imperativum abruptius ipſa natura duce efferre ſolemus, nec Arabes قُول, ſed قُلْ dicunt. Idem et obtinere dicitur in Ethpaal, ac ne hic quidem obnitor, mediam radicalem non geminantibus Syris. At in Etthaphal et Eſchthaphal ob cauſſas §. 16. p. 44. 45. dictas nolui vocalem omittere, cujus et poſiti exempla ibi adducta. Certius his de rebus judicare poſſet, ſi cui aditus ad codices adcuratos manuſcriptos punctis inſtructos, otiumque eos conſulendi.

lendi. Sed eſt minuta quaeſtio grammatica non magni uſus.

§. XLVII.

De participiis.

Participium Peal activum ܩܳܛܶܠ ſemper defective ſcribitur, contra Hebraeorum Arabumque morem; nempe quia Vau Syrorum in O non quieſcit, exceptis exoticis: contra Peil ſemper plene ܩܛܺܝܠ, quod eandem in literis Vau et Jud libertatem, quam Hebraei, Syri non habent.

Reliquarum conjugationum omnium participia ex praeteritis formari, Mem formativo praepoſito, nemo non videt.

Activum et paſſivum participium conjugationum Pael, Aphel, Schaphel, (ita et quadriliterorum) ſola vocali E activorum ſub media radicali, ac paſſivorum A, differre, paradigma docet: ſed hoc diſcrimen abjecta vocali, in ſtatu emphatico, plurali numero, et feminino perit, vocalibus certe non exprimitur, ſed punctis modo diacriticis. Viva voce ſi quis appellabat, in breviſſima vocali, quam Schva mobili Hebraeorum comparaveris, aliquid diſcriminis interceſſerit: ſed id parum ad nos, maxime poſtquam aut mortua eſt, aut vix ultimum halitum trahit lingua Syriaca.

 §. XLVIII.

§. XLVIII.

De Olaph characteristico Aphel.

Olaph characteristicum, cum passivarum conjugationum ab ܐܬ incipientium, tum conjugationis Aphel, in infinitivo, futuro, participiisque, post literas praeformativas abjici, paradigma docet.

In Aphel tamen nonnunquam servatur in verbis anomalis quorum una radicalis periit, ut ܬܐܚܐ *salvabis*, fem. ܬܐܚܝܢ 1 Cor. VII, 16. ܡܐܚܝܢ *vivere sinentes* Exod. I, 16. ܡܐܚܝܘ *salvare* Hebr. VII, 25. ܢܐܓܢ *habitabit* Act. II, 26. 2 Cor. XII, 9. ܡܐܚܒܘ *amare* Rom. XIII, 8. ܡܐܓܪ *protrahens* 2 Petr. III, 9.

Caeterum ܐܫܟܚ *invenit*, *potuit*, et ܐܫܬܝ *bibit*, non sunt conjugationis Aphel, sed Kal, cum Olaph prosthetico, ut ex vocali Chevotzo ei subjecta certum. Prius quidem in flexione infinitivi simulare videri possit Aphel, ܡܫܟܚܘ Genes. XIX, 11. inque participio, ܡܫܟܚ Matth. XIX, 26. verum et infinitivum Peal in U femininum desinere posse, pag. 105. monitum, nec vocalis praeformativis subjecta est conjugationis Aphel, quae ܡܫܟܚܘ et ܡܫܟܚ poposcisset. Futurum ܢܫܟܚ plane et conjugationis Peal, et Petocho ob tertiam rad. gutturalem positum: Aphel esse debuisset, ܢܫܟܚ. In participio etiam passivo plane formatur ut Peal, ܫܟܝܚ, inque Ethpeel ܐܫܬܟܚ.

§. XLIX.

§. XLIX.

Paradigma notis diacriticis ſcriptum, ex Iſenbielio.

Futurum.

Singularis

	Foemin.	Maſculin.
I.		ܐܦܩܘܕ ܐܦܩܘܕ ܐܦܩܕܝܢ
II.		ܬܦܩܘܕ ܬܦܩܘܕ ܬܦܩܘܕ
III.	ܬܦܩܘܕ ܬܦܩܘܕ ܬܦܩܘܕ	ܢܦܩܘܕ ܢܦܩܘܕ ܢܦܩܘܕ

Pluralis

	Foemin.	Maſculin.
I.		ܢܦܩܘܕ ܢܦܩܘܕ ܢܦܩܘܕ
II.		ܬܦܩܕܘܢ ܬܦܩܕܘܢ ܬܦܩܕܘܢ
III.		ܢܦܩܕܘܢ ܢܦܩܕܘܢ ܢܦܩܕܘܢ ܢܦܩܕܘܢ ܢܦܩܕܘܢ

Participium.

	Foemin.	Maſculin.
Praeſens.	ܦܩܕܐ	ܦܩܕ ܡܦܩܕ ܡܦܩܕ ܡܬܦܩܕ ܡܬܦܩܕ
Praeter.		ܦܩܝܕ ܦܩܝܕ ܦܩܝܕ

Praeteritum

Singularis

	Foemin.	Maſcul.
III.	ܦܩܕܬ ܦܩܕܬ ܦܩܕܬ ܦܩܕܬ ܦܩܕܬ	ܦܩܕ ܦܩܕ ܦܩܕ
II.		ܦܩܕܬ ܦܩܕܬ ܦܩܕܬ

Commun.

I. ܦܩܕܬ ܦܩܕܬ ܦܩܕܬ

Pluralis

	Foemin.	Maſcul.
III.		ܦܩܕܘ ܦܩܕܘ ܦܩܕܘ ܦܩܕܘ
II.		
I.		ܦܩܕܢ ܦܩܕܢ

Infinitivus

ܡܦܩܕ ܡܦܩܕ ܡܦܩܕ

ܡܦܩܕ ܡܦܩܕܘ &c.

Imperativus.

Singul. ܦܩܘܕ ܦܩܘܕ ܦܩܘܕ

Plural. ܦܩܘܕܘ ܦܩܘܕܘ ܦܩܘܕܘ ܦܩܘܕܘ

§. L.

§. L.

Anomala.

Quae ab hac paradigmatis lege deflectunt, ſunt, ut apud Hebraeos *gutturalia*, *quieſcentia*, *primae radicalis Nun et mediae radicalis geminatae.*

§. LI.

Gutturalia.

Earum, quae radicalem aliquam ex tribus gutturalem habent, tam paucae anomaliae, ut paradigmate non indigeant: cum enim Syri nec Dageſch forte habeant, nec Schva compoſitum, nec Patach genuba, nec infinitas vocalium mutationes, quas punctorum auctores linguae Hebraicae conſciverunt, ſequitur, ut verba primae et ſecundae gutturalis nullas, tertiae, paucas a paradigmate receſſiones faciant. Olaph primae et ſecundae radicalis ſi paradigmate indiget aut anomaliarum enarratione, non ut gutturalis litera, ſed ut quieſcens, illis opus habet.

Ergo de ſolis dicendum verbis tertiae radicalis gutturalis ܗ, ܚ, ܥ, ad quorum typum et flectuntur,

1) verba tertiae radicalis Riſch

2) quatuor verba Pael et Ethpaal tertiae radicalis Olaph, ܒܝܐ *ſolatus eſt*, ܛܡܐ *contaminavit*, ܣܐܐ *foedavit:* forte et alia dubia. Vide pag. 53. 54.

Haec

Haec ergo, quae dixi verba

1) in futuro et imperativo Peal plerumque eam formam sequuntur, quae Petocho substernit mediae radicali.

2) reliquis etiam in conjugationibus participioque Peal activo, E frequentissime mutant in A, ut ܦܳܠܰܚ *serviens, colens*, ܬܳܩܰܠ *rependens*, ܐܳܡܰܪ *dicens*. In Pael et Aphel hoc constanter fit, ܫܰܕܰܪ *misit*, ܐܰܪܫܰܥ *impie egit*.

(*) Exempla dabit Schafii lexicon. Ad dubia referendum ܓܐܐ, secundum Castellum cujus Ethpaal Jes. II, 12. ܡܬܓܐܐ scribitur; vereor ut recte, cum Exod. XV, 1. ut Olaph quiescentis flectatur, ܐܬܓܐܝܬ: ergo in Jesaiae loco Ethpeel potius esse videtur, his punctis subjiciendis ܡܬܓܐܐ (*Ethegee*). Habent alii in his verbis, Castellum sequuti, ܐܬܒܐܐ *ornatus*, *decoratus fuit*: videtur vero ex eorum numero delendum, cum et sine exemplo a Castello positum sit, et ipse passiva habeat Olaph in Jud mutantia, ܐܬܒܝܬ et ܐܬܬܒܝܬ, quod et nomina ex verbo orta faciunt.

§. LII. VERBUM QUIESCENS

Eschthaphal.	Schaphel.	Ettaphal.	Aphel.	Ethpaal.
ܐܫܬܘܪܬ	n. 9. ܫܘܪܬ	ܐܬܬܘܪܬ	n. 9. ܐܘܪܬ	ܐܬܝܪܬ ܐܬܝܪܬܬ ܐܬܝܪܬܬ ܐܬܝܪܬܬܝ ܐܬܝܪܬܢ vel ܐܬܬܪܝܬ ܐܬܬܪܝܬܬ n. 6. 7.
ܡܫܬܘܪܬܐ	ܡܫܘܪܬܐ	ܡܬܬܘܪܬܐ	ܡܘܪܬܐ	ܡܬܝܪܬܐ l. ܡܬܬܪܝܬܐ
ܐܫܬܘܪܬ	ܫܘܪܬ	ܐܬܬܘܪܬ	ܐܘܪܬ	ܐܬܝܪܬ l. ܐܬܬܪܝܬ
ܢܫܬܘܪܬ	ܢܫܘܪܬ ܬܫܘܪܬ	ܢܬܬܘܪܬ	ܢܘܪܬ	ܢܬܝܪܬ ܬܬܝܪܬ ܬܬܝܪܬܘܢ vel ܢܬܬܪܝܬ ܬܬܪܝܬ ܬܬܪܝܬܘܢ
	ܡܫܘܪܬ		ܡܘܪܬ	
ܡܫܬܘܪܬܘ	ܡܫܘܪܬܘ	ܡܬܬܘܪܬܘ	ܡܘܪܬܘ	ܡܬܝܪܬܘ ܡܬܝܪܬܘܬܐ vel ܡܬܬܪܝܬܘ ܡܬܬܪܝܬܘܬܐ

1. rad. *Olaph*, ܐܶܟܰܠ *comedit.*

Pael.	Ethpeel.	Peal.
ܐܰܟܶܠ ܐܰܟܶܠܶܬ	ܐܶܬܐܟܶܠ ܐܶܬܐܰܟܠܰܬ ܐܶܬܐܰܟܠܶܬ ܐܶܬܐܰܟܠܶܬܘܢ ܐܶܬܐܰܟܠܶܬ n. 5. vel ܐܶܬܬܟܶܠ ܐܶܬܬܰܟܠܰܬ	ܐܶܟܰܠ ܐܶܟܠܰܬ ܐܶܟܠܶܬ ܐܶܟܰܠܬܘܢ n. 1. ܐܶܟܠܶܬ ܐܶܟܰܠܘ ܐܶܟܰܠܝ ܐܶܟܰܠܝܢ ܐܶܟܰܠܬܽܘܢ ܐܶܟܰܠܬܶܝܢ ܐܶܟܰܠܢ ܐܶܟܰܠܢܰܢ
ܡܰܐܟܠܳܐ n. 8. l. ܡܽܘܟܠܳܐ	ܡܶܬܐܰܟܠܳܐ l. ܡܶܬܬܰܟܠܳܐ	ܡܳܐܟܶܠ l. ܡܐܰܟܶܠ n. 2.
ܐܰܟܶܠ ܐܰܟܶܠܝ	ܐܶܬܐܟܶܠ l. ܐܶܬܬܟܶܠ	ܐܶܟܘܠ l. ܐܽܟܘܠ ܐܰܟܘܠܝ ܐܶܟܘܠܘ n. 5. ܐܰܟܘܠܝܢ n. 4.
ܐܰܟܶܠ n. 3. ܢܰܐܟܶܠ l. ܢܳܐܟܶܠ ܢܰܐܟܠܘܢ vel ܢܟܶܠ ܢܟܶܠ ܢܟܠܘܢ	ܐܶܬܐܟܶܠ ܢܶܬܐܟܶܠ ܢܶܬܐܰܟܠܘܢ vel ܐܶܬܬܟܶܠ ܢܶܬܬܟܶܠ ܢܶܬܬܰܟܠܘܢ	ܐܶܟܘܠ l. ܐܳܟܘܠ n. 2. 3. ܢܶܐܟܘܠ l. ܢܐܟܘܠ ܢܐܟܠܘܢ
ܡܰܐܟܳܠܘ ܡܰܐܟܳܠܘ vel n. 8. ܡܽܘܟܳܠܘ ܡܽܘܟܠܳܐ		ܐܶܟܠܳܐ ܐܶܟܠܳܐ ܐܶܟܳܠܘ ܐܶܟܳܠܝ
ܡܰܐܟܠܘ l. ܡܽܘܟܠܘ n. 8.	ܡܶܬܐܟܠܘ ܡܶܬܐܰܟܠܳܢܘ vel ܡܶܬܬܟܠܘ ܡܶܬܬܰܟܠܳܢܘ	ܐܳܟܠܘ n. 1. ܐܳܟܠܳܢܘ ܐܳܟܶܠ ܐܳܟܠܳܐ

§. LII.

§. LII.

Verba primae radicalis Olaph quiescentis.

Numeris distinguo, quae ad paradigma notanda sunt, ut ipsos indicis loco addere paradigmati possim.

1) Olaph initiale vocali destitutum eam adsciscere, ex §. 33. notum: in praeterito quidem Peal Revotzo ܐܟܠ, in imperativo et participio Peil Petocho, ܐܟܘܠ. ܐܟܠ.

2) In infinitivo et futuro Peal, duplicem formam habet:

1) ܡܐܟܠ inque futuro ܐܟܘܠ, ܢܐܟܘܠ

2) ܡܐܡܪ, inque futuro, ܐܡܪ, ܢܐܡܪ. Priore modo flectuntur, ܐܕܒܪ *conduxit*, ܐܚܕ *cepit*, ܐܟܠ *comedit*, ܐܠܐ *ejulavit*, ܐܠܨ *coarctavit*, ܐܣܪ *ligavit*, ܐܪܥ *occurrit*, ܐܫܕ *effudit:* posteriore modo, ܐܒܕ *periit*, ܐܙܠ *abiit*, ܐܠܦ *didicit*, ܐܡܢ *fastidivit*, ܐܡܪ *dixit*, ܐܪܟ *protendit*. Ast ab ܐܬܐ venit in infinitivo dicitur, ܡܐܬܐ, sed in futuro ܐܬܐ.

3) Concursum duorum Olaph in prima persona futuri non ferunt Syri, nec licet ܐܐܟܘܠ ܐܐܡܪ aut in Pael ܐܐܠܦ scribere, sed ܐܟܘܠ, ܐܡܪ, ܐܠܦ. At in reliquis personis Aleph vel scribi vel omitti posse, inque Peal plerumque scribi, paradigma docet.

4) Imperativus Peal verbi ܐܡܪ est, ܐܡܪ ܐܡܪܝ ܐܡܪܘ ܐܡܪܝܢ ob tertiam radicalem Risch. Ab ܐܙܠ *abiit*, et ܐܬܐ *venit*, dicitur, abjecto Olaph

ܙܠ

ܐܙܠ ܐܙܠܝ ܐܙܠܘ ܐܙܠܝܢ

ܬܐ ܬܝ ܬܘ ܬܝܢ

5) In Ethpeel Olaph quiescit, remissa vocali ad praecedentem schvatam, ܐܬܐܟܠ pro ܐܬܐܟܠ. Vide paradigma. Sic et efferendum puto, quod p. 113. male punctatum a Gabriele Sionita in Polyglottis ejusque sequace, Castello, suspicatus sum, ܡܬܥܠܝܐ *exaltatum* Jes. II, 12.

At verbum ܐܚܕ Olaph praecedenti Thau conformat, ܐܬܬܚܕ Matth. XXV, 10. Apoc. XXI, 25.

Denique et alia verba utroque modo flecti possunt, ut ܐܟܠ.

6) Eodem modo duplex est forma conjugationis Ethpaal, altera ܐܬܐܟܠ Olaph quiescente, et vocalem ad praecedens Thau remittente, altera illo in Thau mutato, ut ܐܬܬܢܚ a r. ܐܢܚ, — ܐܬܬܓܪ *negotiatus est*, ut volunt, ab ܬܓܪ.

7) Hinc fit, ut nomina non pauca loco primae radicalis Olaph habeant Thau, ܬܐܢܚܐ *gemitus*, scribanturque servandae originis caussae cum Olaph quiescente, ܬܐܢܚܐ, denique et in aliis, cum nominibus tum verbis, incertum sit, utrum ad primam radicalem Olaph an Thau referenda sint. Sic, ut exemplo utar, ܐܬܬܓܪ *mercaturam exercuit*, ܬܓܪܐ vel ܬܐܓܪܐ *mercator* ܬܐܓܘܪܬܐ *mercatura*, ad radicem ܬܓܪ referre solent, sed vereor, ut recte, certe dubito. ܐܓܪܐ, ad

P 3 quod

quod vocabulum referunt, *mercedem* ſignificat, quam operario damus, non *mercem*, quam mercator emit venditque; Arabibusque mercaturae et verbum et nomina per Thau ſcribuntur, تجر. Conſectaria hoc ex fonte derivata jam occupavimus §. 29.

8) In infinitivo, futuro et participiis Pael, duplex flexio, Olaph jam vocalem rejiciente ad praecedentem literam, et quieſcente, jam prorſus excidente. Hujus quidem exempla ſatis multa cupido dabit Schaafii lexicon ſub ܐܠܦ; unum futuri adſcribo ܢܠܦ Matth. V, 19.

9) In Aphel et Schaphel, harumque conjugationum paſſivis, Olaph mutari in Vau diphthongeſcens ſolet, e. g. ܐܘܚܪ *moram injecit*, ab ܐܚܪ.

Verbum tamen ܐܬܐ, *venit*, primam radicalem in Jud mutat, ܐܝܬܝ, *adduxit*, ܡܝܬܝܘ, ܐܝܬܐ, ܐܝܬܐ, ܡܝܬܐ. Idem facit ܐܡܢ in ܗܝܡܢ *credidit*, quo in verbo et Hebraizans forma, Aphel per He loco Aleph ſcribens, notanda, cum religione Judaica et Chriſtiana in verbo religionis Syriasmo invecta.

10) In his ergo conjugationibus itemque in infinitivo et futuro Peal cum verba primae radicalis Olaph et Jud ſint ſimillima, inde evenit, ut nonnunquam permutentur, altera radicali in alteram tranſeunte. Sic ܐܠܦ et ܝܠܦ plane idem, *didicit*.

11)

11) ܐܙܠ *abiit*, praeter eas, quas hucusque memoravimus anomalias, alia quoque ratione anomalon eſt, tertia radicali occultata, et ad praecedentem remittente vocalem, quoties haec vocalem non habebat, ut ܐܙܠܬ *abiit*, fem. ܐܙܠܬ *abii*, ܬܐܙܠܝܢ *abibis*, ſicque in plurali futuri, ܬܐܙܠܘܢ, ܬܐܙܠܢ, ܢܐܙܠܘܢ, ܢܐܙܠܢ, inque participio, ܐܙܠ, ܐܙܠܝܢ, ܐܙܠܢ. Exempla Schafii lexicon dabit, chartae ergo avarus ſum. - - Verum haec anomalia nihil ad ܐܙܠ *profuit*, quod ad legem reliquorum verborum primae rad. Olaph flectitur.

12) Verba ab ܥܗ incipientia, ideoque Ain occultantia, (vide §. 3. et 16. n. 2.) in qnibusdam paradigma noſtrum ſequuntur, nempe hactenus, ut ſub Ain vocalem adſciſcant, eamque remittant ad praecedentem ſchvatam: non vero in omiſſione aut permutatione literae Ain, (excepto ſolo Galilaismo, qui id quoque audet).

§. LIII.

§. LIII. VERBUM QUIESCENS

Eschthaphal.	Schaphel.		Aphel.	Ethpaal.	
ܐܫܬܘܕܝ	5. ܫܘܕܝ	ܐܬܬܘܕܝ	5. ܐܘܕܝ	ܐܬܝܕܝܬ	ܐܬܝܕܝ
ܡܫܬܘܕܝܘ	ܡܫܘܕܝܘ	ܡܬܬܘܕܝܘ	ܡܘܕܝܘ		ܡܬܝܕܝܘ
ܐܫܬܘܕܝ	ܫܘܕܝ	ܐܬܬܘܕܝ	ܐܘܕܝ		ܐܬܝܕܝ
ܐܫܬܘܕܝ	ܐܫܘܕܝ	ܐܬܬܘܕܝ	ܐܘܕܝ		ܐܬܝܕܝ
	ܬܫܘܕܝ	ܬܬܬܘܕܝ	ܬܘܕܝ	ܬܬܝܕܝܢ	ܬܬܝܕܝ
	ܡܫܘܕܝ		ܡܘܕܝ		
ܡܫܬܘܕܝ	ܡܫܘܕܝ	ܡܬܬܘܕܝ	ܡܘܕܝ		ܡܬܝܕܝ

1. rad. *Jud*, ܝܠܕ *peperit.*

Pael.	Ethpeel.	Peal.
ܝܠܕ ܝܠܕܬ	ܐܬܝܠܕ ܐܬܝܠܕܬ	1. 2. ܝܠܕ ܝܠܕܬ ܝܠܕ
ܡܝܠܕܘ	ܡܬܝܠܕܘ	3. ܡܐܠܕ
ܝܠܕ ܝܠܕܝ	ܐܬܝܠܕ	2. 3. ܝܠܕ ܝܠܕܝ ܝܠܕ
ܐܝܠܕ ܢܝܠܕ ܢܝܠܕܘܢ	ܐܬܝܠܕ ܢܬܝܠܕ ܢܬܝܠܕܘܢ	3. ܐܐܠܕ ܢܐܠܕ ܢܐܠܕܘܢ ܢܐܠܕ
ܡܝܠܕ		ܝܠܕ
ܡܝܠܕ	ܡܬܝܠܕ ܡܬܝܠܕܐ	2. ܝܠܝܕ

§. LIII.

Verba primae radicalis Jud quiescentis.

1) Verba primae radicalis Jud in praeterito Peal frequentius aliis, atque etiam ubi nulla significationis ratio id poscit, sub media radicali E habent, ut ܝܒܫ *exaruit*, ܐܘܟܡ ܝܟܡ *niger fuit*, ܝܠܕ *peperit*, ܝܠܦ *didicit* (eodem verbo per Olaph scripto ܐܠܦ A habente) ܝܢܩ *suxit*,

 ܝܪܬ

ܝܨܦ *solicitus fuit*, *diligentiam adhibuit*, ܝܩܕ *arsit*, ܝܪܒ *magnus fuit*, ܝܬܒ *sedit:* quin et in his Petocho habentibus, ܝܕܥ *novit*, ܝܗܒ *dedit*, ܝܩܪ *gravis fuit*, ܝܬܪ *lucratus est*, A pro E positum ob tertiam radicalem gutturalem vel Resch videtur.

2) Jud, ubi prima radicalis vocali vacua est, vocalem I adsciscere, ut ܝܠܕ pro ܝܠܕ, ex §. 33. sumimus: at ubi in paradigmate regulari prima vocalem habet, ut ܐܬܩܛܠ, flexio praeteriti plane regularis est, ܐܬܝܠܕ, ܐܬܝܠܕ &c. Unum verbum ܝܗܒ vocali I opus non habet, quod He occultatur, suamque primae radicali vocalem remittit, sic flectendum:

ܝܗܒ	ܝܗܒܘ	ܝܗܒܬ	ܝܗܒ
ܝܗܒܬܘܢ	ܝܗܒܬܝܢ	ܝܗܒܬ	ܝܗܒܬ
ܝܗܒܢ		ܝܗܒܬ	

3) Mediam radicalem in futuro et imperativo Petocho amare, ex illis quae de Revotzo in praeterito Kal diximus, consequens est.

Forma infinitivi et futuri verbis primae radicalis Olaph simillima, Jud, ut quiescere in Chevotzo possit, in Olaph mutato, aut post praeformativam primae personae literam Olaph excidente.

At alia ratio verborum ܝܕܥ et ܝܬܒ, quae ad typum verborum primae radicalis Nun flectuntur: infin. ܡܕܥ et ܡܬܒ, imperat. ܕܥ, ܬܒ, fut. ܢܕܥ, ܢܬܒ.

Suspi-

Suſpicari forte poſſis, ea cum Hebraicis, Arabicisque formae אֵלֵד et أَلِدُ conferenda eſſe: nec tamen ita ſe res habet, haec enim Jod excidens non per Dageſch compenſant, quod Chaldaei faciunt, (vide grammaticam Chald. §. 15.) et Syriasmus occidentalis factum ſupponit, praeformativis literis brevem vocalem E, non I, ſubjiciens.

ܝܗܒ in imperativo ad eundem modum habet, ܗܒ: infinitivum et futurum ex ſynonymo ܢܬܠ mutuatur, ܡܬܠ *dare*, ܐܬܠ *dabo.*

4) Pael et Ethpaal plane regulariter flectuntur: vix enim anomaliis accenſendum, quod in illis ܘܥܕ *convocavit*, ܐܬܘܥܕ *convocatus eſt, convenit*, dicitur. Verbum יעד Hebraei habent, non Syri, ergo nec Jud in Vau mutant, ſed cum Arabibus aliquando hoc uno in verbo Vau radicale habere illis liceat.

5) In Aphel, et Schaphel, harumque conjugationum paſſivis, Jud in Vau mutatur, ut ܐܘܕܥ *notum fecit*, ܐܘܪܒ *celebravit.*

In duobus tamen verbis ܐܝܠܠ *ejulavit*, et ܐܝܢܩ *ſuxit*, Jud manet. Marc. V, 38. Jac. V, 1. Matth. XXIV, 19. Marc. XIII, 17. Luc. XI, 27. XXI, 23. XXIII, 29.

§. LIV.

Verba mediae radicalis Olaph quiescentis.

Horum omnis in Peal, Ethpeel, atque Aphel anomalia, ex illa, quam §. 21. p. 55. sanximus lege pendet, *Olaph vocalem remittere ad praecedentem vocali destitutam.* Ad hanc legem habes

in Peal, in praeterito ܛܐܒ *bonus fuit*, ܠܐܝ *fessus fuit*, ܡܐܢܬ ܒܗ *taeduit*, Hebr. III, 10. 17. ܣܐܒ *senuit*, ܫܐܠ *petiit*, - - imperat. ܣܐܢ *calceos indue* Act. XII, 8. plur. ܣܐܢܘ Eph. VI, 15. - - fut. ܢܫܐܠ, *petet*, ܬܡܐܢ ܒܗ *taedebit*. - - Hoc tamen, *Thiman*, cum ob auditum sub praeformativis Chevotzo consonet verbis primae radicalis Olaph, forte primo ab ignaris aut oscitantibus librariis ܬܐܡܐܢ scribi coepit, sed erroribus orthographicis parata venia, ubi invalescunt, ergo sic et reperias scriptum Luc. XVIII, 1. Act. IX, 38. Eph. III, 13. (a primo versionis auctore? id quidem non dixerim, sed tamen in bonis exemplis editionibusque) denique et alii, in dubio, utroque loco Aleph scripserunt, et vel id in consvetudinem abiit, ܬܐܡܐܢ Gal. VI, 9. Non quid fieri oportuerit, sed quid factum sit, ac fieri sensim licuerit, trado.

In Ethpeel, ܐܬܟܐܝ *deprecatus est*, Act. XX, 27. vel paulo alia forma, vocalem addente, quae adpellando auditur, ܐܬܒܐܫܘ Matth. XXVI, 8. ܡܬܒܐܫܝܢ Luc. XI, 53.

(Nem-

(Nempe haec ſcriptio per Mehagjono §. 15.) Sic et Exod. XV, 1. ſcribendum arbitror, ܐܬܐܫܬܐܠ.

In his autem iterum eadem transpoſitio et duplicatio literae Aleph, quam in Peal notavimus, ex vitio in conſvetudinem verſa, ut ܐܬܐܒܐܫ Matth. XXI, 15. ܐܬܐܒܐܫܠ Nehem. II, 10. (ac ſi eſſet ab ܒܐܫ) et ܐܬܐܒܐܫܘ Marc. XIV, 4. In latinis codices ſi ſequeremur, a monachis deſcriptos, aut diſſertationes academicas, quales typographis traduntur ab indoctis, innumera talia et in latinis haberemus. Bonine etiam codices Syriaci, a doctis et diligentibus ſcripti, talia habeant, meum non eſt dicere, nullos enim, ne malos quidem habeo. Id unum ſaepe in orthographia, atque omnino in linguis accidere video, ut error a multis admiſſus, primo impunitatem nanciſcatur, fiatque licitus, deinde, ut aliquando in legem abeat, ubi plurimi eum ſequuti ſunt.

In Aphel, ܐܒܐܫ *malefecit*, Act. VII, 19. ܐܠܐܝ *fatigavit*, Act. XXIV, 4. et eliſo Olaph ܐܠܝ Job. III, 16. ܐܣܐܢ *calceavit* Luc. XV, 22. ܐܘܙܦ *commodavit* Luc. XI, 5. ܐܛܐܒ *bene fecit:* fut. ܢܒܐܫ Act. XII, 1. imperat. ܐܛܐܒܘ *bene facite* Luc. VI, 35. partic. ܡܛܐܒܝܢ Luc. VI, 33. ܡܟܐܒܐ *dolentes* Luc. XIV, 21. ܡܫܐܢ *ceſſans* Gal. VI, 9.

In Etthaphal Caſtellus ܐܬܬܐܡܢ atque ſimilia alia habet in lexico, ſed ſine adjectis auctoritatibus: unde ſuo loco a nobis relinquuntur.

In Pael atque Ethpaal Olaph plerumque mutatur in Jud, ܛܰܝܶܒ *paravit*, Luc. II, 31. ܐܶܬܛܰܝܰܒ *paratus est*, Matth. XX, 23. ܣܰܝܶܒ *polluit*, ܐܶܣܬܰܝܰܒ *pollutus est.* Servant tamen alia Olaph, ut ܐܶܬܪܰܐܰܡ *exaltatus est* Exod. XV, 1. ܐܶܬܒܥܶܐ *inquisitum est* Act. XXV, 26. A ܙܘܐ Castellus utrumque habet, ܐܶܙܕܰܝܰܢ et ܐܶܙܕܰܐܰܢ *foedatus fuit.*

§. LV.

Verba mediae radicalis Vau et Jod quiescentis.

1) In conjugationibus Peal, Ethpeel, Aphel et Eschthaphal, non ad nostrum paradigma flectuntur, sed Vau mobile servant,

a) quae tertiam radicalem Olaph et Jod habent, ܕܘܳܐ *doluit*, ܗܘܳܐ *fuit*, ܪܘܳܐ *tumuit*, ܟܘܳܐ *adussit*, ܒܘܳܐ *pudefactus est*, *timuit*, chrest. p. 107. ܠܘܳܐ et ܠܘܺܝ *comitatus est*, ܣܘܳܐ *desideravit*, ܙܘܳܐ *statuit*, *erexit lapidem*, ܪܘܳܐ *irriguus fuit*, ܫܘܳܐ *aequalis*, *dignus fuit*, ܬܘܳܐ *poenituit.* — — Habet quidem Gutbierius Luc. I, 32. ܢܶܗܘܳܐ *erit*, nec prorsus damnaverim, in Polyglottis tamen ܢܶܗܘܶܐ reperitur.

b) aliqua, quae ad certam legem revocari nequeunt, ut ܣܘܳܦ *cupiit*, Matth. XI, 18. ܥܰܘܶܠ *injuste egit*, Apoc. XXII, 11. ܫܘܰܪ 2 Sam. XXII, 30. in fut. ܐܶܫܘܰܪ *insiliam*, ܪܘܰܙ *exsultavit*, Act. II, 26. Philipp. II, 17. Apoc. XIX, 7. ܫܘܰܪ *exsilivit* Act. III, 8. ܬܘܰܗ *stupuit*, Genes.

Genes. XXVII, 33. Jud. III, 26. Marc. IX, 15. 2 Thess. II, 2. unde et nomen ܬܘܗܪܐ *stupor*, Luc. XXI, 25. ܬܘܗ *stupuit*, Jes. VII, 4. XLII, 17.

Sunt et alia, quae utroque modo flectuntur, sed significatione diversa, ut ܙܘܪ *pugno cepit*, ܙܪ in Aphel ܐܙܝܪ *declinavit a via*, ܚܪ *intuitus est* Marc. X, 27. ܚܘܪ *canduit, albuit*, Levit. XIII, 4. Matth. XVII, 2. Marc. IX, 3. unde et nomen ܚܘܪ *albus*: ܐܪܝܚ *odoratus est* 1 Cor. XII, 17. (a ܪܚ concipiendum) ܐܪܘܚ *refocillavit*, 1 Tim. V, 10. (*) ܦܫ *liquefactus est*, 2 Petr. III, 12. inque Aphel ܐܡܝܚ *audax fuit*, 2 Cor. X, 3. at ܐܦܘܚ *germinavit*, Matth. XIII, 5.

2) Verba mediae radicalis Vau et Jud quiescentis vix ita certis legibus ac significatione ut apud Arabes distincta; sunt tamen aliqua, quae in Kal ut mediae radicalis Jud flectuntur, in reliquis enim conjugationibus omnia indiscreta. Horum paradigma ponimus, in praeterito ܡܝܬ *mortuus est*,

Praet.

Plur.		Sing.	
ܡܝܬܝܢ	ܡܝܬܘ	ܡܝܬܬ	ܡܝܬ
ܡܝܬܬܝܢ	ܡܝܬܬܘܢ	ܡܝܬܬܝ	ܡܝܬܬ
ܡܝܬܢ		ܡܝܬܬ	

Exem-

(*) Dubiis annumeraverim *um*, Jes. LX, 5. ubi biblia Polygl. ܢܦܘܫ ܠܒܟܝ *dilatabitur cor tuum* habent ܢܦܘܫ ego mallem ܢܦܘܫ

Exempla abunde dabit Schafii lexicon. Idem tamen verbum in futuro ut mediae radicalis Vau flectitur, ut ibi alio paradigmate, ܣܝܡ, opus videatur, ܪܝܚ *odoratus est.*

Imperat.

F.	M.	F.	M.
ܣܝܡܝܢ	ܣܝܡܘ	ܣܝܡܝ	ܣܝܡ

Futurum.

Plur.		Sing.	
ܢܣܝܡ		ܐܣܝܡ	
ܬܣܝܡܢ	ܬܣܝܡܘܢ	ܬܣܝܡܝܢ	ܬܣܝܡ
ܢܣܝܡܢ	ܢܣܝܡܘܢ	ܬܣܝܡ	ܢܣܝܡ

3) In paradigmate noſtro infinitivi et futuri Kal praeformativae literae vocalem non habet, ſolo Olaph excepto, quod vocali deſtitui ſine vitio grammaticali nequit. In quo quidem et pleroſque grammaticos, biblia polyglotta, Romanasque Aſſemanorum editiones ſequutus ſum.

Quod ſi vero in codicibus manuſcriptis, ܢܩܘܡ, ܬܩܘܡ et ſimilia, invenias, aut in Gutbiriana N. T. editione Marc. X, 19. ܬܓܘܪ, polyglottis ܬܓܘܪ habentibus, noli id vitii grammaticalis adcuſare. Vocalis certe aliqua auditur, (§. XI.) Mendaei eam ſcribunt, quin et fuerunt, teſte Amira, ex Syrorum grammaticis, qui ܢܩܘܡ, ܬܩܘܡ, ܐܩܘܡ &c. ſcribi juberent. In Chaldaica

lingua

lingua eadem libertas: vide grammaticam Chaldaicam p. 94.

Imperativus verbi ܚܘܣ, *parcere*, ubi ſignificat, *abſit*, Zekopho habet, ܚܣ, Matth. XVI, 22. Act. X, 14. XI, 8. Rom. III, 4. 6. 31. VI, 2. 15. VII, 7. 13. IX, 14. XI, 1. 2. &c. &c. at ubi proprio ſenſu ponitur, *parce*, cum Vau ſcribitur, ut chreſtom. p. 33. ܚܘܣ ܥܠ ܣܝܒܘܬܟ *parce ſenectae tuae.*

4) De adpellatione literae Olaph in participio Peal, quod nempe ut Jud efferatur, in quod et in femininis ac pluralibus mutatur, memineris dictorum §. 3. E hic quoque ante gutturalem et Reſch in A mutari, ut ܓܐܪ *moechans*, Matth. XIX, 9. ܙܐܥ *commotus*, Matth. II, 5. ܚܐܪ *intuens*, Act. XXVII, 12. vix dictu opus.

Caeterum ea, quorum num. 1. mentio facta eſt, verba Vau mobile habentia, hic quoque Vau ſervant, ut ܪܘܐ Phil. II, 17. ܟܘܐ chreſt. p. 107.

5) Thau characteriſticum conjugationis Ethpeel, ut apud Chaldaeos, per totam conjugationem geminatur, niſi quod Chaldaei Dageſch forti utuntur, Syri ipſam literam Thau bis ſcribunt. De cauſſa nihil certi habeo: ſuſpicor, cum quinque conſonantibus conjugationis Ethpeel adſveviſſent aliis in verbis, hic vero una minus haberent, rhytmum tanquam et menſuram aliquam ſyllabarum ſequutos Thau geminaſſe. Cum hoc

autem geminato Thau prima radicalis sibilans non transponitur: e. g. ܐܙܕܥܙܥ *commotus est*, Matth. II, 3.

In futuro tamen post Thau formativum secundae personae unum modo Thau characteristicum conjugationis scribi solet, ut ܬܬܕܝܫ *conculcabitur*, Matth. V, 13. (Vide §. 24. p. 64.)

6) Etthaphal ergo horum verborum plane cum Ethpeel concinit, de cujus uno verbo ܐܬܬܦܝܣ *persvasus est*, *obedivit*, ab ܐܦܝܣ *persvasit*, notandum, plerumque posterius ejus Thau in Tet mutari, ܐܬܛܦܝܣ e. g. Act. XVIII, 20.

7) Conjugationem Schaphel totam omisi, nullum ejus certum exemplum in verbis med. rad. Vau et Jud quiescentis inveniens.

8) In Pael et Ethpaal, Vau servant, suntque regularia, ܐܬܓܘܣܘ *confugit* Act. XIV, 6. ܕܘܕ *turbavit*, ܐܬܕܘܕ *turbatus est*, Galat. V, 7. Joh. XIV, 27. ܢܘܗ *sobrius fuit*, 1 Thess. V, 6. ܙܘܕ *viatico instruxit* Act. XXVIII, 10. ܙܘܓ *copulavit* Matth. XIX, 6. ܐܙܕܘܓ *copulatus est* 1 Tim. V, 14. ܛܘܫ *polluit* Genes. XLIX, 4. ܐܬܛܘܫ *pollutus est* Joh. XVIII, 28. ܟܘܢ *arguit* 1 Tim. V, 20. ܐܬܟܘܢ *correptus est*, Eph. V, 13. ܫܘܢ *excruciavit* Ezech. XXVII, 24. ܥܘܩ *impedivit* 1 Thess. II, 18. ܪܘܚ *dilatavit* 1 Cor. VI, 13.

Contra pleraque in Jud mutant, ut ܦܝܫ *liquefecit*, ܣܝܟ *prospexit*, ܚܝܒ *damnavit*, ܩܝܡ *stabilivit*, ܪܝܡ *exaltavit*.

Aliqua

Aliqua utrumque faciunt, ſed diverſo ſignificatu, ܥܰܘܰܪ *excoecavit*, ܐܶܬܥܰܘܰܪ *excoecatus eſt*, ܥܺܝܪ *excitavit.*

Denique et quadrilitera vice harum conjugationem frequenter funguntur, ut ܙܰܥܙܰܥ *commovit*, ܐܶܙܕܰܥܙܰܥ *commotus eſt*, a ܙܳܥ, – ܪܰܘܪܶܡ *exaltavit*, ܐܶܬܪܰܘܪܰܡ, a ܪܳܡ.

9) Verbum ܚܝܳܐ vixit, mediam radicalem mobilem habens, ſingulari tamen ipſique ſoli propria anomalia Jud ejicit ubi prima radicalis vocalem non habet, praeceſſitque praeformativa, ut infinit. ܡܶܚܳܐ pro ܡܶܚܝܳܐ Ezech. XVIII, 21. 22. atque adeo inſerto Olaph ܡܶܐܚܳܐ (forte melius ܡܐܚܳܐ) Geneſ. VI, 20. fut. ܐܶܚܶܐ pro ܐܶܚܝܶܐ Pſ. CXVIII, 16. ܢܶܚܶܐ Joh. VI, 57. Olaph etiam inſerto, forte primum per errorem librariorum, quod verbo primae rad. Olaph conſonaret, ܬܶܐܚܽܘܢ Joh. V, 34. ܢܶܐܚܽܘܢ Jeſ. XXVI, 19. In Aphel praet. ܐܰܚܺܝ Matth. XXVII, 42. infinit. ܡܰܚܳܝܽܘ ibid. cum Olaph erronee inſerti ܡܰܐܚܳܝܽܘ Hebr. VII, 25. fut. ܐܰܚܶܐ Joh. XII, 47. ܬܰܐܚܶܐ et fem. ܬܰܐܚܶܝܢ 1 Cor. VII, 16. imperat. ܐܰܚܳܐ Luc. XXIII, 37. part. ܡܰܚܶܐ vel ܡܰܐܚܶܐ.

Quin et nulla praecedente praeformativa tamen nonnunquam, remiſſa vocali ad praecedentem ſchvatam excidit, ut in imperativo Peal ܚܝܺ pro ܚܝܺܝ Dan. II, 4. inque participio fem. ܚܝܳܐ pro ܚܰܝܳܐ 1 Tim. II, 15.

In plurali participii Peal reperies ܚܰܝܺܝܢ mutato Olaph in Jud Matth. XV, 27. 1 Cor. XV, 2.

Ad §. LV. VERBVM QUIESCENS

Ettaphal.	Aphel.	Ethpaal.
ܐܬܬܘܕܥ ܐܬܬܘܕܥܬ	ܐܘܕܥ ܐܘܕܥܬ	ܐܬܝܕܥ 8. ܐܬܝܕܥܬ
ܐܬܬܘܕܥܬ ܐܬܬܘܕܥܬܘܢ	ܐܘܕܥܬ ܐܘܕܥܬܘܢ	
6. ܐܬܬܘܕܥܬ	9. ܐܘܕܥܬ	
ܡܬܬܘܕܥܢܐ	ܡܘܕܥܘ	ܡܬܝܕܥܘ
ܐܬܬܘܕܥ ܐܬܬܘܕܥܝܢ	ܐܘܕܥ ܐܘܕܥܝܢ	ܐܬܝܕܥ ܐܬܝܕܥܝܢ
ܐܬܬܘܕܥ	ܐܘܕܥ	ܐܬܝܕܥ
ܬܬܘܕܥ ܬܬܘܕܥܝܢ	ܬܘܕܥ ܬܘܕܥܝܢ	
ܢܬܬܘܕܥ ܬܬܘܕܥܝܢ	ܢܘܕܥ ܬܘܕܥܝܢ	
	ܡܘܕܥ ܡܘܕܥܢܐ ܡܘܕܥܢܝܬܐ	
ܡܬܬܘܕܥ ܡܬܬܘܕܥܢܝܬܐ	ܡܘܕܥ ܡܘܕܥܢܐ	ܡܬܝܕܥ

med. rad. *Vau* et *Jud* quiefc. (n. 1. 2.)

Pael.	Ethpeel.	Peal.
8. ܩܝܡ ܩܝܡܬ	ܐܬܬܩܝܡ ܐܬܬܩܝܡܬ ܐܬܬܩܝܡܬ ܐܬܬܩܝܡܬܝ 5. ܐܬܬܩܝܡܬ	2. ܩܡ ܩܡܬ ܩܡܬ ܩܡܬܝ ܩܡܬ ܩܡܘ ܩܡܝ ܩܡܝܢ ܩܡܬܘܢ ܩܡܬܝܢ ܩܡܢ ܩܡܢܢ
ܡܩܝܡܘ	ܡܬܬܩܡܘ	2. 9. ܡܩܡ
ܩܝܡ ܩܝܡܝ	ܐܬܬܩܝܡ ܐܬܬܩܝܡܝ ܐܬܬܩܝܡܘ ܐܬܬܩܝܡܝܢ	3. ܩܘܡ ܩܘܡܝ ܩܘܡܘ ܩܘܡܝܢ
ܐܩܝܡ ܢܩܝܡ ܢܩܝܡܘܢ	ܐܬܬܩܝܡ ܢܬܬܩܝܡ ܢܬܬܩܝܡܘܢ ܬܬܬܩܝܡ ܬܬܬܩܝܡܝܢ	2. 3. 9. ܐܩܘܡ ܢܩܘܡ ܢܩܘܡܘܢ ܬܩܘܡ ܬܩܘܡܝܢ ܬܩܘܡ ܢܩܘܡܘܢ ܢܩܘܡܢ ܬܩܘܡܘܢ ܬܩܘܡܢ
ܡܩܝܡ		9. ܩܐܡ ܩܝܡܐ ܩܝܡܝܢ ܩܝܡܢ
ܡܩܝܡ	ܡܬܬܩܝܡ ܡܬܬܩܝܡܐ	ܩܝܡ ܩܝܡܐ ܩܝܡܝܢ ܩܝܡܢ

§. LVI.

§. LVI.

Verba tertiae radicalis Olaph quiescentis.

1) Ad hoc paradigma flectuntur verba tertiae radicalis, Olaph quiescentis, non ea, quae Olaph gutturale habere §. 51. diximus.

2) Complectuntur autem Syri sub tertia radicali Olaph quiescente tria verborum genera quae Arabes, et duo, quae Hebraei distinguunt: Arabica tertiae radicalis Eliph mobilis, Vau et Jud; Hebraica tertiae rad. א et ה quiescentis. Lingua ergo Syriaca hac parte minus distincta; unde fit, ut sub eadem radice diversae plane significationes aliquando concurrant.

3) In plurali praet. Peal, tertiae personae ܫܪܘ et ܫܪܝܢ esse pro ܫܪܐܘ ܫܪܐܝܢ vel nemine monente quisque videt: id tamen notandum, posse quoque Olaph servari, licet id fiat rarius, ut in Philoxeniana versione Marc. XI, 4. (et vero, quod magis etiam a solito recedit, si modo sana est lectio, in Aphel) ܐܫܪܐܘܗܝ *solverunt eum.*

Aliqua verba, Olaph in Jud mutantia, flectuntur ut praeterita reliquarum conjugationum, hoc typo

Plur.	Sing.
ܫܪܝܢ 1. ܫܪܝ ܫܪܝܘ	ܫܪܝܬ ܫܪܝ
ܫܪܝܬܝܢ ܫܪܝܬܘܢ	ܫܪܝܬܝ ܫܪܝܬ
ܫܪܝܢܢ 1. ܫܪܝܢ	ܫܪܝܬ

Sunt

Sunt autem ea maxime, quae, si perfecta fuissent, in media radicali E habitura erant, ut ܚܕܝ *gavisus est*, ܠܐܝ *laboravit*, ܪܒܝ *crevit*, ܣܪܝ *putidus factus est*, ܪܘܝ *inebriatus est*, ܫܠܝ *cessavit*, *quievit*, ܐܫܬܝ *bibit*, pro ܫܬܝ. Exempla dabit Schafii lex. Utramque formam habet *jurandi* verbum, ܝܡܐ (sic plerumque,) et ܝܡܝ, unde Gen. XXI, 31. est ܝܡܝܘ *jurarunt*, forte, quod jurandi verba Orientalibus aliquando passiva sunt, ut נשבע.

Verbum ܐܫܬܝ, quod in his posuimus, non est conjugationis Aphel, ut ex vocali sub Olaph intelligitur, sed Peal cum Olaph prosthetico: flexionis haec exempla habe, ܐܫܬܝܬ *bibit* Hebr. VI, 7. ܐܫܬܝܬ *bibi*, Matth. XXVI, 42. ܐܫܬܝܢ *bibimus* in Polyglottis, Luc. XIII, 26. at in editione Gutbieriana ܐܫܬܝܢܢ, sicque secundum utramque editionem Act. X, 41. (ac si esset ab ܐܫܬܐ) ܐܫܬܝܘ *biberunt*, masc. Marc. XIV, 23. In futuro, infinitivo et participio Olaph prostheticum, quo non amplius opus, prima radicali vocalem habente, abjicit.

Haec ipsa verba in singulari masculino imperativi solent, ut in reliquis conjugationibus, Petocho habere, ut ܝܡܝ *jura*, Genes. XXI, 23. XLVII, 31. ܐܫܬܝ *bibe*, Genes. XXIV, 14. 16.

4) In imperativis reliquarum conjugationum, feminino pluralis numeri pater meus Zekopho dederat, ܐܬܩܛܠܝܢ &c.: nec id damno, magna enim esse videtur

tur vocalium libertas, malui tamen Romanas editiones ſequutus mediae radicali Chevotzo dare. Vide p. 27. chreſtomathiae noſtrae, ex Romana editione deſcriptae, ܐܬܪܦܝܘ p. 29. ܕܠܝܢ.

Media radicalis in ſingulari maſc. plerumque, ut eſt in paradigmate, Petocho habet, e. g. Pſ. XCIV, 1. Apoc. III, 3. 19. a ܦܢܐ tamen et formatur ܐܬܦܢܝ *converte-re*, Luc. IX, 38. XXII, 32. abjectoque Jud ܐܬܦܢ Pſ. VI, 5. LXXX, 15. CXIX, 132. (ut Hebraei in verbis tert. rad. ה imperativum apocopatum habent.)

Feminini ſing. exemplum habe, ܐܬܦܢܝ Pſ. CXVI, 7.

pluralis maſculini, ܐܬܦܢܘ Act. III, 19. Zach. I, 4. (ſed et ܐܬܦܢܝܘ Pſ. XLVI, 11.) ܐܬܡܠܘ Eph. V, 18.

plur. feminini etiam ܐܡܠܝܢ ſcribitur in Polyglottis Cant. V, 8.

5) Loco Pael et Ethpaal his verbis uſitata quadri-litera formae ܫܠܡܝ, (fere ut Hebraei dicunt השתחוה) e. g. ܡܫܠܡܝܢ chreſtom. p. 104.

6) Verba quadriliterae formae ܦܪܣܝ, i. e. in ܝ ad-ſcitium deſinentia, eodem typo flectuntur ut Pael atque Ethpaal.

7) In compoſitione participiorum cum pronomine perſonali ad faciendum praeſens Olaph in Jud quieſcens tranſire videas, ut p. 34. chreſtomathiae ܡܪܘܪܒܝܢܐ pro ܡܪܘܪܒܐ ܐܢܐ a ܪܘܪܒ *jactanter incedere*, *ſuperbire*.

8) Du-

8) Dupliciter anomala, ut ܢܬܠ a r. ܝܗܒ, aut ܐܙܠ, ܐܬܐ, ܐܟܠ primae vel ſecundae radicalis Olaph anomalias addentia, hic non tracto, ſed ad eorum verborum paradigmata ablego.

§. LVII.

Verba primae radicalis Nun.

Verborum primae radicalis Nun, nulla alia anomalia, quam quod in infinitivo, imperativo ac futuro Kal, totaque conjugatione Aphel, (Schaphel primae radicalis Nun me legere non memini) Nun abjiciunt: quam et legem, ut ſupra diximus, ſequuntur verba primae radicalis Jud, ܝܠܕ et ܝܕܥ. Ergo paradigmate omnium conjugationum non opus, ſed earum modo, quae Nun abjiciunt. A radice ܢܦܩ *egreſſus eſt*, dices in Peal, in

infinitivo

ܡܦܩ

imperativo

ܦܘܩܝܢ ܦܘܩܘ | ܦܘܩܝ ܦܘܩ

futuro

Plur.		Sing.	
ܢܦܘܩ		ܐܦܘܩ	
ܬܦܩܢ	ܬܦܩܘܢ	ܬܦܩܝܢ	ܬܦܘܩ
ܢܦܩܢ	ܢܦܩܘܢ	ܬܦܘܩ	ܢܦܘܩ

S Ad

Ad §. LVI. VERBUM QUIESCENS

Eschthaphal.	Schaphel	Etthaphal.	Aphel.	Ethpaal.
ܐܫܬܘܠܕ	ܫܘܠܕ	ܐܬܬܘܠܕ ܐܬܬܘܠܕܬ	ܐܘܠܕ ܐܘܠܕܬ	ܐܬܝܠܕ ܐܬܝܠܕܬ ܐܬܝܠܕܬ ܐܬܝܠܕܬܘܢ ܐܬܝܠܕܬ
ܡܫܬܘܠܕܘ	ܡܫܘܠܕܘ	ܡܬܬܘܠܕܘ	ܡܘܠܕܘ	ܡܬܝܠܕܘ
ܐܫܬܘܠܕ	ܫܘܠܕ	ܐܬܬܘܠܕ ܐܬܬܘܠܕܝ	ܐܘܠܕ ܐܘܠܕܝ	ܐܬܝܠܕ ܐܬܝܠܕܝ
ܢܫܬܘܠܕ	ܢܫܘܠܕ ܬܫܘܠܕ	ܢܬܬܘܠܕ ܬܬܬܘܠܕ ܬܬܬܘܠܕܘܢ ܢܬܬܘܠܕ ܬܬܬܘܠܕ	ܢܘܠܕ ܬܘܠܕ ܬܘܠܕܘܢ	ܢܬܝܠܕ ܬܬܝܠܕ ܬܬܝܠܕܘܢ
	ܡܫܘܠܕ		ܡܘܠܕ ܡܘܠܕܐ	
ܡܫܬܘܠܕ	ܡܫܘܠܕ	ܡܬܬܘܠܕ ܡܬܬܘܠܕܐ	ܡܘܠܕ ܡܘܠܕܐ	ܡܬܝܠܕ ܡܬܝܠܕܐ ܡܬܝܠܕܝܢ ܡܬܝܠܕܢ

ult. rad. *Olaph*, ܓܠܐ *manifeſtavit.* (1. 2.) pag. 137.

Pael.	Ethpeel.	Peal.
5. 6. ܓܠܝܬ ܓܠܝ	ܐܬܓܠܝܬ ܐܬܓܠܝ	11. 3. ܓܠܬ ܓܠܐ
ܓܠܝܬܝ ܓܠܝܬ	ܐܬܓܠܝܬܝ ܐܬܓܠܝܬ	ܓܠܝܬܝ ܓܠܝܬ
ܓܠܝܬ	ܐܬܓܠܝܬ	ܓܠܝܬ
ܓܠܝܢ 1. ܓܠܝ ܓܠܝܘ	ܐܬܓܠܝܢ 1. ܐܬܓܠܝ ܐܬܓܠܝܘ	ܓܠܝܢ 1. ܓܠܝ ܓܠܘ
ܓܠܝܬܝܢ ܓܠܝܬܘܢ	ܐܬܓܠܝܬܝܢ ܐܬܓܠܝܬܘܢ	ܓܠܝܬܝܢ ܓܠܝܬܘܢ
ܓܠܝܢܢ 1. ܓܠܝܢ	ܐܬܓܠܝܢܢ 1. ܐܬܓܠܝܢ	ܓܠܝܢܢ 1. ܓܠܝܢ
ܡܓܠܝܘ	ܡܬܓܠܝܘ	3 ܡܓܠܐ
4. ܓܠܝܢ ܓܠܐ	4. ܐܬܓܠܝ ܐܬܓܠܝ	3. ܓܠܝ ܓܠܝ
ܓܠܝܝܢ ܓܠܘ	ܐܬܓܠܝܢ ܐܬܓܠܘ	ܓܠܝܝܢ ܓܠܘ
ܐܓܠܐ	ܐܬܓܠܐ	3. ܐܓܠܐ
ܬܓܠܝܢ ܬܓܠܐ	ܬܬܓܠܝܢ ܬܬܓܠܐ	ܬܓܠܝܢ ܬܓܠܐ
ܬܓܠܐ ܢܓܠܐ	ܬܬܓܠܐ ܢܬܓܠܐ	ܬܓܠܐ ܢܓܠܐ
ܢܓܠܐ	ܢܬܓܠܐ	ܢܓܠܐ
ܬܓܠܝܢ ܬܓܠܘܢ	ܬܬܓܠܝܢ ܬܬܓܠܘܢ	ܬܓܠܝܢ ܬܓܠܘܢ
ܢܓܠܝܢ ܢܓܠܘܢ	ܢܬܓܠܝܢ ܢܬܓܠܘܢ	ܢܓܠܝܢ ܢܓܠܘܢ
ܡܓܠܝܐ ܡܓܠܐ		ܓܠܝܐ ܓܠܐ
ܡܓܠܝܢ ܡܓܠܝܢ		ܓܠܝܢ ܓܠܝܢ
ܡܓܠܝܐ ܡܓܠܝ	ܡܬܓܠܝܐ ܡܬܓܠܐ	ܓܠܝܐ ܓܠܐ
ܡܓܠܝܢ ܡܓܠܝܢ	ܡܬܓܠܝܢ ܡܬܓܠܝܢ	ܓܠܝܢ ܓܠܝܢ

S 2 Mediam

Mediam radicalem hic quoque loco Etzotzo alias vocales adſciſcere poſſe, ex §. 45. 46. notum: ut Petocho ܛܰܪ *ſerva* Matth. XIX, 17. ܣܰܒܘ *accipite* XXV, 28. ܩܰܒ *adhaere* Act. VIII, 29. ܢܶܣܰܒ *accipiet* VIII, 17. ܢܶܛܰܪ *ſervabit* Act. XVI, 23. ܢܶܩܰܒ *adhaerebit* Matth. XIX, 5. — — — et Revotzo, ܦܶܠ *cade*, Matth. XXI, 21. ܦܽܨܘ *excutite*, X, 14. ܢܶܦܶܠ *cadet*, V, 29. ܢܶܬܶܠ *dabit* XX, 28. ܐܶܓܪܽܘܓ *traham* Joh. XII, 32. ܓܪܽܘܓܰܝܢܝ *trahe me* Cant. I, 4.

In Aphel haec ſuffecerint, praeteritum ܐܰܦܶܩ, infinitivus ܡܰܦܳܩܘ, imperativus ܐܰܦܶܩ, futurum ܢܰܦܶܩ, participia ܡܰܦܶܩ et ܡܰܦܰܩ.

Ab hac tamen lege excipiuntur, atque Nun ſervant

1) verba mediae rad. geminatae, ut ܢܰܕ pro ܢܕܰܕ *averſatus eſt*.

2) mediae rad. quieſcentis, ut ܢܳܚ *quievit*, ܢܳܕ *agitatus fuit*.

3) verba mediae rad. He, ut ܢܗܰܪ *luxit*, unde ܢܶܢܗܰܪ Matth. V, 16. ܐܰܢܗܰܪ *accendit* Act. XVI, 29. ܢܰܢܗܪܽܘܢ Jeſ. XVI, 7. a ܢܘܗܪ.

Notanda hic et verba ܣܠܶܩ et ܢܣܶܩ aſcendit, quorum alterum alterius vicem explet ubi hoc in desſvetudinem abiit. Nempe ܣܠܶܩ, *aſcendit*, verbum ſolis Syris, Chaldaeis, Samaritanis uſitatum, ſed in ſolo praeterito et participio Peal; reliqua autem tempora conjugationesque ſumit ex ܢܣܶܩ, (Hebraice נסק

Pſ.

Pſ. CXXXIX, 8.) Chaldaeis uſitato, unde Syri faciunt, imperativum, Peal, ܦܘܩ, infinitivum ܡܦܩ, futurum ܐܦܘܩ, totamque conjugationem Aphel, ܐܦܩ, ܡܦܩܘ &c.

Tertiae radicales Nun et Thau nullam Syris faciunt anomaliam, vel ubi maxime exſpectaſſes, nec, ut apud Hebraeos, ante aliud Nun et Thau excidunt. Vide Galat. II, 16. ܗܝܡܢܢ *credidimus*, ܣܝܒܪܢ *ſuſtinuimus*, 1 Theſſ. III, 1. ܢܚܬܬܘܢ *deſcendiſtis* 1 Cor. XI, 17. ܒܗܬܬܝ *pudefacta es*, Jerem. II, 36. Ne tamen quid diſſimulem, ingenue fateor, ex bibliis polyglottis exempla ſumta eſſe, in quibus forte emendatio editoris acceſſit, non ex codicibus manuſcriptis, quos non habeo.

§. LVIII.

Verba mediae radicalis geminatae.

1) Verba mediae radicalis geminatae, eam, ut paradigma docet, in praeterito, infinitivo, imperativo, futuro Peal, inque conjugationibus Aphel, Etthaphal, Schaphel et Eſchthaphal, abjiciunt, ita quidem, ut Syri Orientales, Chaldaei, modo id fieri poſſit, in prima radicali per Dageſch forte compenſent, אַדֵּק pro אַדְקֵק, id autem ubi nequit fieri, in tertia, ut דְקַּי pro דְקָקִי. Vix monitu opus, ubi nec prima nec tertia radicalis geminationem admittit, illa in initio hac

in fine vocis posita, ut דַק, mediam radicalem sine compensatione elidi.

Syri quidem occidentales geminationis signo, ac forte, ut §. 11. diximus, re ipsa carent: hoc tamen uno demto verba ad typum Chaldaeorum flectunt, ita ut e. g. vocales ante literam, quae Chaldaeis Dagesch habet, abjici nequeat.

Excipiuntur verba secundae et tertiae radicalis Olaph, nempe quod Olaph in illis legem quiescentium sequitur, ut ܒܨܐ *eminuit*, ܝܐܐ *decorus fuit*, ܟܐܐ *increpuit*, ܠܐܝ *laboravit*, ܦܐܐ unde est in passivo ܐܬܦܐܝ *ornatus fuit* (*).

2) Imperativum et futurum Peal in his quoque verbis pro Etzotzo habere posse Revotzo, quibusque id legibus fiat, ex §. 45. 46. sumimus: exempla modo utriusque flexionis adjicientes: ܥܘܠܘ *intrate*, Matth. VII, 13. ܦܪܘܣ *frange* Levit. VI, 21. in fut. ܬܥܘܠ *ingredieris* Matth. VIII, 8. ܢܒܘܙ *spoliabit* Marc. III. 27. ܢܕܘܩ *adsperget* Levit. IV, 6. 17. 18. ܐܪܚܡ *miserebor* Rom. IX, 15. (mirum, cum sit verbum adfectus.) Exempla Petocho sunto, ܛܢ *aemulare*, plur. ܛܢܘ Apoc. III, 19. 1 Cor. XIV, 1. ܬܛܢ *aemulaberis* Ps. XXXVII, 1. ܬܪܓ *concupisces* Rom. VII, 7. ܢܚܫ *patietur* Matth. XVI, 21.

Futuri

(*) ܟܐܐ, tertia rad. gutturali, quod pater meus posuerat, omitto, quia in conjugationibus, de quibus jam loquimur, non occurrit. Vide et §. 51.

Futuri praeformativas literas vocalem habere, analogiae Chaldaismi consentaneum est, ex quo primae radicali Dagesch forte imprimendum. Reperitur tamen Matth. XVIII, 33. ܕܬܪܚܡ abjecta vocali, quod mendosum alii putant, pater meus malebat ad inusitatum ܚܡ referre: equidem erroribus editorum accensuerim, quamquam simile quid et in Chaldaicis libris obtinere, manuscriptis etiam, vocalemque pro lubitu poni et omitti, ex grammatica Chald. p. 54. disces.

In participio Aphel media radicalis aliquando redit, sed occultata, ut ܡܛܠܠܝܢ *obumbrantes* Hebr. IX, 5.

3) In participio activo Peal loco mediae radicalis assumitur Olaph, ut ܚܐܫ *patiens* 1 Petr. II, 23. ܚܐܢ *miserans* Rom. IX, 15. ܦܐܪ *abscindens* Luc. V, 36. ܪܐܓ *concupiscens* Galat. V, 17. quod vero accedente terminatione, (status emphatici, itemque feminina et pluralis numeri) perit, ut ܥܠܝܢ *eminentes* Exod. XXVI, 24. ܪܓܐ *concupiscens* (fem.) Jac. IV, 5. ܚܫܝܢ *patientes* 1 Petr. IV, 19. Est tamen ubi et ante terminationem servatur in ܥܠ *ingressus est*, regulariter, ܥܐܠܐ Joh. XIX, 41. ܥܐܠܝܢ Matth. X, 12. ܥܐܠܝܢ XII, 45. raro in aliis, ut ܪܐܓܝܢ Hebr. XI, 16. Hinc fit, ut Olaph quiescens nominibus mediae rad. geminatae nonnunquam inseratur, forte primo errore librariorum. Vide §. 25.

Parti-

Participium Peil omni anomalia vacat. Vide exempla Matth. XII, 10. ܪܥܝܥܐ *fractus*, ܡܚܝܚܝܢ *vulnerati* Act. XIX, 16. ܪܓܝܓ *cupidus* Phil. I, 23. ܥܦܝܦܐ *duplicatus* 1 Tim. V, 17.

4) In Ethpeel nulla anomalia, media enim radicalis abjici non solet. Vide exempla Dan. II, 35. Matth. XXII, 44. Rom. XI, 30. Hebr. IX, 13. Formae quidem Chaldaeis permissae אִתְּקַל pro אִתְקְלַל, nullum in Syriasmo exemplum enotavi.

5) Pael et Ethpaal prorsus regulariter flectuntur, nisi quod hic quadrilitera, (ut apud Hebraeos, Chaldaeosque) paulo usitatiora, ܓܪܓܪ *traxit* Act. VIII, 3. ܡܪܡܪ *exacerbavit* Num. XX, 24. ܐܬܡܪܡܪ Act. XVII, 16.

6) Conjugatio Schaphel his in verbis rarior, retulerim tamen eo ܫܚܡ *denigravit*, de quo p. 92. dixi. Singularis forma quadrilitera, ܫܪܓܪܓ *pellexit*, cujus passivi participium occurrit versu 8. epistolae Judae, ܡܫܪܓܪܓܝܢ.

Ad

Ad §. 58. VERBUM med. rad. geminatum ܪܣ *adſperſit*.

Eſchtaph.	Schaph.	Ettaph.	Aphel.	Ethpaal	Pael.	Ethpeel.	Peal.
ܐܫܬܪܣ	6. ܫܪܣ	ܐܬܬܪܣ	ܐܪܣܬ ܐܪܣ	ܐܬܪܣܣ 5.	5. ܪܣܣ	ܐܬܪܣܣܬ ܐܬܪܣܣ ܐܬܪܣܣܬܘܢ ܐܬܪܣܣܬ 4. ܐܬܪܣܣܬ	ܪܣܬ ܪܣ ܪܣܬܘܢ ܪܣܬ ܪܣܬ ܪܣܘ ܪܣ ܪܣܝ ܪܣܬܘܢ ܪܣܬܝܢ ܪܣܢ 1. ܪܣܢܢ
		ܡܬܬܪܣܘ	ܡܪܣܘ	ܡܬܪܣܣܘ	ܡܪܣܣܘ	ܡܬܪܣܣܘ	ܡܪܣ
		ܐܬܬܪܣ	ܐܪܣ	ܐܬܪܣܣ	ܪܣܣ	ܐܬܪܣܣܝ ܐܬܪܣܣ	2. ܪܘܣܝ ܪܘܣ ܪܘܣܘ ܪܘܣܝܢ
		ܐܬܬܪܣ	ܐܪܣ	ܐܬܪܣܣ	ܐܪܣܣ ܬܪܣܣ	ܐܬܪܣܣ ܬܬܪܣܣܝ ܬܬܪܣܣ	2. ܐܪܘܣ ܬܪܘܣܝ ܬܪܘܣ ܢܪܘܣ ܬܪܘܣ ܢܪܘܣ ܬܪܘܣܘܢ ܬܪܘܣܝܢ ܢܪܘܣܘܢ ܢܪܘܣܝܢ
			2. ܡܪܣ		ܡܪܣܣ		3. ܪܐܣ ܪܐܣܐ ܪܐܣܝܢ ܪܐܣܢ
		ܡܬܬܪܣ	ܡܪܣ	ܡܬܪܣܣ	ܡܪܣܣ	ܡܬܪܣܣ ܡܬܪܣܣܐ	ܪܣܝܣ ܪܣܝܣܐ ܪܣܝܣܝܢ ܪܣܝܣܢ

CAPUT VIII.

DE NOMINE.

§. LIX.

Nominum diviſio in vernacula et exotica, Syriaca civitate donata.

Antequam ad formas, genus et flexionem nominum accedamus, ante omnia ſciendum, non pauca Syros ex linguis barbaris, plura ex graeca, accepiſſe, Syriacaque civitate donaſſe.

Ad barbaram originem retulerim pleraque, quae ſola ex Orientalibus lingua Aramaea, interdum adeo ſola Syriaca occidentalis habet, quorumque etymologia ex linguis Orientalibus expediri nequit, ut ܦܬܟܪܐ *idolum*. Hujus quidem generis non pauca, nec id mirum, cum diu Perſarum imperio ſubfuerint, cumque vicinis gentibus barbaris, Armenis, aliisque commercia exercuerint Syri. Sed haec quidem nomina prorſus ut Syriaca flectuntur, eadem generis diſtinguendi ratio, quin ita formam Syriacam induerunt, ut a Syriacis non dignoſcas, niſi hoc ipſo, quod etymon latet, nec ea reliquus habet Oriens.

Ab

Ab Alexandri Magni inde tempore Syria, quae Graecis ſubfuit, inque cujus majoribus urbibus, aulis maxime, graece loquebantur, Graeca vocabula recepit, initio pauca, decurſu ſeculorum plura, maxime poſtquam ſub Conſtantinopolitanis imperatoribus fuit Syria, eidemque et eccleſia graecas voces invexit. Quod diſcrimen temporum et ad rem criticam, atque ubi de aetate librorum quaeritur, notandum. Pauca caſte et modeſte graeca vocabula habet verſio antiqua N. T. ſeculo, ſine dubio, primo facta, pauca veteris teſtamenti verſio, eam, ut videtur, brevi inſequuta; ſed jam innumera, quae ſeculo ſexto condi coepit, verſio N. T. Philoxeniana, et quorum inde ab hoc ſeculo ad decimum tertium atque adeo decimum quintum ſcripta habemus.

Horum vero ex Graecia peregrinorum vocabulorum alia eſt, quam barbarorum, ratio. Aliquando Syriacis ſe nominum formis adcommodant, nec tamen ſemper, ſed alia patriam manifeſte fatentur. Alias etiam generis et flexionis leges de illis infra notabimus, in grammaticis aliis omiſſas, ſed ſcitu neceſſarias.

Latina, quae multo pauciora in linguam Syriacam immigrarunt, barbarorum plerumque more Syriacam formam plane ſequuntur, ut ܩܘܣܛܕܝܐ *cuſtodes*, ܩܣܛܢܘܪܐ *quaeſtionarius*, *carnifex*: raro terminationis latinae tenacia ſunt.

§. LX.

Forma nominum.

De forma nominum, id vero eſt, ratione eorum ad verba ex quibus orta ſunt, haec notanda:

1) Ut reliqui orientales ita et Syri ſua domeſtica (de barbaris enim Graeciſque hic plane non loquor) a verbis formare ſolent: idque eo quoque pertinet, ut ſecundum conjugationes diſpertiri nomina poſſis. Sic conjugationis Peal ſunt, ܛܠܝܐ *puer*, ܡܠܟܐ *rex*, ܟܬܒܐ *ſcriptum*, - - Ethpeel, ܡܫܬܡܥܢܐ *obediens*, - - Pael, ܡܓܕܦܢܐ *blaſphemator*, (ex participio activo) ܓܘܕܦܐ *blaſphemia*, ܡܫܠܡܢܐ (ex participio paſſivo) *perfectus*: - - ex Ethpaal ܡܬܥܡܪܢܝܬܐ ἡ οἰκουμένη: - - ex Aphel ܡܥܗܕܢܘܬܐ *commonefactio* - - ex Etthaphal ܡܬܬܦܝܣܢܘܬܐ *perſvaſio*: - - ex Schaphel ܫܘܘܕܝܐ *promiſſio*, - - ex Eſchthaphal ܡܫܬܘܚܪܢܘܬܐ *mora*, *cunctatio*. Haec et ſuae conjugationis vim et ſignificationem ſequi ſolent: ex Pael autem derivata ſaepe muneris, habitus, vitae generis ſunt, ut ܕܝܢܐ *judex*, ܓܢܢܐ *hortulanus*, ܟܕܒܐ et ܕܓܠܐ *mendax*, eamque prae ſe ferunt ſignificationem frequentativum, quam in verbis non auſi ſumus huic conjugationi adſerere.

2) A participiis non ſolum ſed et ab aliis nominibus nomina nova formari, quorum jam aliqua obiter exempla poſuimus. Sic a participio ܡܪܚܡ fit ܡܪܚܡܢܐ *miſeri-*

misericors, indeque novum nomen, ܡܪܚܡܢܘܬܐ, *misericordia* a ܡܬܚܒܠ, ܡܬܚܒܠܢܐ *corruptibilis*, et ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ *corruptibilitas*, a ܡܫܬܡܥܢܐ *obediens*, ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ *obedientia* quae ipsae forma perquam frequentes.

3) Ex nominibus, quae ab aliis sunt nominibus ducta, maxime sunt notatu digna diminutiva, triplici modo formari solita,

a) adjecta terminatione ܘܢ, ut ܟܬܒܘܢ in st. emph. ܟܬܒܘܢܐ βιβλαρίδιον Apoc. X, 2. 8. 9. 10. inque feminino ܐܠܦܘܢܝܬܐ Marc. III, 9. in versione Philoxeniana. Apud Castellum reperies, ܒܪܘܢܐ *filiolus*, ܒܪܬܘܢܝܬܐ *filiola*, ܐܢܬܘܢܝܬܐ *muliercula*, ܛܠܝܘܢܐ *puellus*, ܩܪܝܘܢܐ *viculus*. Nec in simplicibus modo sed et compositis occurrunt, ut ܒܪܢܫܘܢܐ *homuncio*, ܡܐܟܠܩܪܨܘܢܐ *adcusator parvulus*, contemtim ita dictus, (Svevica Germaniae dialecto, ein Anklägerlein). Potest et signum diminutionis geminari, ut ܒܪܘܢܘܢܐ *filiolus*, ܐܢܬܘܢܘܢܝܬܐ *muliercula*, (vide Castelli lexicon) raro tamen id fieri, et plerumque jocando, auctor est Amira.

b) adjecta terminatione ܘܣ, e. g. in versione Philoxeniana, Marc. V, 4. ܒܪܬܘܣܐ *pupilla*, i. e. ut Bar Ali vocabulum in lexico interpretatur ܛܠܝܬܐ, *puellula*, VIII, 7. ܢܘܢܘܣܐ ἰχθύδια. Sic Castellus dabit,

 bit,

bit, ܟܠܒܘܣܐ *catellus*, in feminino ܟܠܒܘܣܬܐ, ܐܡܪܘܣܐ *agnellus* fem. ܐܡܪܘܣܬܐ.

Utriusque formae plura exempla ſi quis cupiat, inveniet in Amirae grammatica p. 143-146. quae non exſcribo, et quod multa ſunt, et quod ſine auctoritate poſita.

c) Amira auctor eſt, aliqua diminutiva formari inſerto ܘ, et geminata tertia radicali, ut ܟܢܫܘܫܬܐ *collectiuncula*, a ܟܢܫܬܐ.

Antiquior Syriasmus perquam raro diminutivis uſus videtur: Philoxeniana verſio ubi illa ponit, antiqua Peſchito forma nominis ordinaria utitur, ac ne quidem in verſione Syriaca priſci foederis diminutiva me legere memini. Pater meus, Polyglottorum diligentiſſimus collator, qui manu ſua grammaticae adnotaverat formam diminutivam, et cui exempla ex Caſtelli lexico excerpta debeo, ex verſione Vet. Teſt. nullum diminutivum adnotavit. Ergo et diminutivorum uſus aetatis eſt linguae Syriacae, atque ad librorum aetates diſcernendas critico non inutilis.

Caeterum nulla harum formarum diminutivorum Arabiae ſimilis. Primae et tertiae forte aliqua, ſed incerta, veſtigia in lingua Hebraica reperias, cui nomina propria, diminutivam apud multas gentes formam habentia, ſaepe in ון deſinunt, ac nomina colorum,

minus

minus intenſum colorem deſignantia, duas radicales geminant, ut אֲדַמְדָּם ab אָדֹם: diminutivorum autem in ܘܣ deſinentium nullum in Hebraismo aut Arabismo exemplum. Eſtne ergo peregrina? Id quidem patrem meum ſuſpicatum video, ܘܢ et ܘܣ ad Graecam terminationem *ον* latinamque *us* referentem.

§. LXI.

Nomina compoſita.

Habent Syri et nomina ex duobus compoſita, nec propria ſolum, ut Hebraei, ſed et adpellativa: ut ܐܟܠ ܩܪܨܐ *comedens fruſtum* (carnem ſocii) i. e. *adcuſator*, ܒܪܬ ܩܠܐ *filiae vocum*, i. e. *oracula*, Act. XII. 22. ܒܪ ܐܢܫ *filius hominis*, i. e. *homo*, (hoc quidem eo usque crebreſcens, ut *hominis* nomen ſimplex obſoleverit, atque ubi vel de Adamo ſermo eſt, patrem non habente, ܒܪܢܫܐ ܩܕܡܝܐ vocetur, 1 Cor. XV, 45.) ܒܥܠ ܕܒܒܐ *dominus furoris*, (*habens furorem*), i. e. *inimicus*, ܒܥܠ ܕܝܢܐ *habens litem*, i. e. *adverſarius*, Luc. XII, 58. ܫܢ ܦܝܠܐ *os elephanti*, i. e. *ebur* Apoc. XVIII, 12. ܣܝܡ ܐܝܕܐ *impoſitio manus* (χειροθεσία) 1 Timoth. IV, 14. ܣܘܡ ܓܘܢܐ *color caeruleus* Exod. XXV, 5. a ܓܘܢܐ *color*, et alio nomine ܣܘܡ, ܩܒܠܘܬ ܛܝܒܘܬܐ *gratiarum actio* Apoc. VII, 12. a ܩܒܠ ܛܝܒܘܬܐ, proprie, *accepit ut gratiam*, i. e. *gratiam habuit*, ܪܝܫ ܥܠܠܬܐ *primitiae proventuum*

Exod.

Exod. XXIII, 19. ܫܩܠܛܥܢܐ *fusceptio oneris*, i. e. *diligentia*, ܫܬܐܣܬܐ *fundamentum* ab Hebraico שות ponere, et ܐܣܬܐ *murus*. De nominibus numeralibus cum denario conjunctis, quae huc quoque referenda, infra agemus, deque aliis, quae licet compofita fint, divifim tamen fcribuntur, in fyntaxi. Compofitorum abftracta in hunc modum formantur, a ܪܒ ܒܝܬܐ *oeconomus*, ܪܒ ܒܝܬܘܬܐ *oeconomia*, a ܪܒ ܟܗܢܐ *fummus facerdos*, ܪܒ ܟܗܢܘܬܐ et ܪܒܘܬ ܟܗܢܘܬܐ (1 Macc. VII, 21.) *fummum facerdotium*, ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ *inimicitia*: et ܒܥܠܕܒܒܬܐ *inimica*, (Mich. VII, 8.) jam utroque nomine, jam folo pofteriore, terminationem adfcifcente.

§. LXII.

Motio nominum.

Ad formam nominum referenda motio, id vero eft, ratio, qua ex mafculinis fiunt feminina. Id quidem apud Syros fit adjecta terminatione ܐ, ut ܫܦܝܪ *pulcher*, ܫܦܝܪܐ *pulcra*, ܡܠܟܐ fem. ܡܠܟܬܐ.

Sunt aliqua, quae ante terminationem O Jud quoque adjiciunt (ܝܬܐ) ut ܙܥܘܪ *parvus*, ܙܥܘܪܝܬܐ *parva* Ephef. III, 8. ܡܫܬܡܥܢ *obediens*, quod et in ftatu emphatico mafculini fine Jud ܡܫܬܡܥܢܐ fcribitur, fem. ܡܫܬܡܥܢܝܬܐ Jac. III, 17. Quo et referenda feminina ftatus emphatici ܡܫܡܫܢܝܬܐ *miniftra*, a ܡܫܡܫܢ Rom. XVI, 1.

ܡܚܝܢܝܬܐ *vivificans*, a ܡܚܝܢ 1 Cor. XV, 45. ܡܫܟܚܢܝܬܐ *potens*, a ܡܫܟܚܢ Hebr. V, 7. ܡܬܥܡܪܢܝܬܐ *terra habitata* Apoc. III, 10. XX, 2. a ܡܬܥܡܪܢ *habitabilis* — ܬܪܝܢܝܬܐ *secunda*, a ܬܪܝܢ Apoc. VI, 3. ܫܡܝܢܝܬܐ plur. ܫܡܝܢܝܬܐ *caelestia*, a ܫܡܝܢ. Suspicor haec a masculinis in Jud silens desinentibus concipienda esse ܐܚܪܢ, ܡܬܡܠܟܢܢ &c. Vide quae infra in paradigmate masculinorum adferentur, ܬܐ in statu emphatico habentia, ut ܡܠܟܬܐ, ܡܠܟܘܬܐ, quorum eadem est, quae nostrorum femininorum ratio.

Caeterum non sola Syris moventur adjectiva, quibus utrumque genus necessarium, sed et aliquando substantiva, jam casu utramque terminationem habentia, jam consilio, atque ad fortiorem significationem ab alia tanquam diminutiva distinguendam: sic ܝܡܐ ܝܡ, masculinum, est *mare*, quale *mediterraneum*, *Erythraeum*, *Oceanus*, sed inde femininum ܝܡܬܐ, ܝܡܬܐ, *lacus*.

§. LXIII.

De nominibus substantivis, maxime, propriis. Adjectiva gradu carent.

Divisionem nominum in substantiva et adjectiva, illorumque in adpellativa et propria, ex grammatica cujuscunque linguae, quam pueri didicimus, sumo.

De ſolis nominibus propriis monendum, Syros, linguae Graecae ab Alexandri M. tempore valde adſvetos, nomina propria domeſtica, atque origine orientalia duplici modo ſcribere et poſſe et ſolere. Sui eum ſunt, ipſique aut literas aut librum ſcribunt, orthographiam ſequuntur orientalem, iisdemque nomen literis exprimunt, quas etymon Hebraicum, Arabicum, Aramaeum poſcit: at ubi graeca Syriace vertunt, nonnunquam graecam orthographiam ſequuti, aliis plane literis graecos ſonos exprimunt. Illuſtri exemplo ſit, frequens in Arabia, pluriumque et celebrium regum nomen, *Arethas:* quod cum Arabice حَارِث ſit (חוֹרֵשׁ Hebraice, q. d. *arator*, ut nobis, *Bauer* et *Georgius*, nomina ſunt) in hiſtoria perſecutionis Nagranenſis, (chreſtom. num. 5.) ܚܪܬ ſcribitur; at interpreti Novi Teſtamenti ubi Aretas nominandus erat, ܐܪܛܣ eſt, 2 Cor. XI, 32. (*). Quod uno in exemplo poſitum late patet, eſtque hiſtoriam ex Syrorum monumentis hauſturo, ſcitu maxime neceſſarium.

Haec quidem ad graecos ſonos adcommodata ſcribendi ratio, rariſſime et modeſte in antiqua verſione bibliorum, primi ſeculi opere, uſurpatur: at multo frequentius in Philoxeniana, ſeculi illa ſexti, cujus exempla dedimus in bibl. Orientali T. XVI. p. 127-136.

Sunt

(*) Vide biblioth. Or. T. VII. p. 157. 158.

Sunt et aliqua nomina propria Syris uſitata, quae ſenſim orientalem formam exuerunt, induerunt graecam. Sic *Joannes*, ubi de baptiſta aut evangeliſta ſermo, ܝܘܚܢܢ eſt, nec modo antiquae verſioni ſed et plerumque Philoxenianae; at in chreſtomathia p. 85. aliquis, epiſcopus Adorbiganae ordinatus, nomen Joannis ſuſcipiens, Graeca illud forma ſumit, ܐܝܘܐܢܝܣ, ſed paulo poſt alius, epiſcopus Carduae creatus, ܝܘܚܢܢ vocatur, p. 86.

Aliquid ejusmodi et in adpellativo nomine Ἀῤῥαβών, origine Phoenicio, ſed Graeca civitate donato, obſervo. Antiquus interpres Eph. I, 14. olim, pro more Orientali ܥܪܒܘܢ ſcripſiſſe videtur, ex Peſchita enim facta verſio Arabica, quam Erpenius edidit, عربون habet; at nunc vel in Peſchita legitur, ܪܗܒܘܢܐ, quod aut librariorum recentiorum, aut ex Philoxeniana verſione translatum eſſe ſuſpicor.

Adjectiva gradus comparationis non habent, quorum defectum circumſcriptione ſupplent Syri: ſed de ea in Syntaxi agemus. Hac ergo egeſtate Hebraicae linguae ſimilior Aramaea, quam Arabicae, gradum certe unum habenti.

§. LXIV.

Casus non habent, nisi aliquando in Graecis.

Casum Syri non habent, ne in barbaris quidem in Syriasmum susceptis: quae autem de circumscriptione casus, praepositionibusque huic usui adhibitis dicenda, syntaxi servamus.

Sola graeca nonnunquam in Philoxeniana versione, literarum ac syllabarum tenaci, casum graecum servant, ut Apoc. XV, 7. ܦܝܐܠܐܣ φιάλας, XVI, 2. ܦܝܐܠܝܢ φιάλην. Plura exempla vide in bibliotheca Orientali T. XVI. p. 129. 130. Sic fere Germanorum alii dicunt, *dem Evangelium glauben*, plerique, casu latino retento, *dem Evangelio glauben*, *an Christum glauben*.

§. LXV.

Genus masculinum et femininum agnoscitur, 1) ex terminatione.

Genus, ut reliquo Orienti, ita et Syris non nisi duplex, masculinum et femininum, dignoscendum, primo ex terminatione, deinde ex significatione.

Ad terminationem quod attinet, ut in reliquis linguis Orientis ita et hic sola notanda feminina: masculinorum enim nulla est propria terminatio, sed omnia, quae non in femininam terminationem desinunt, sunt masculina.

Femi-

Feminina ergo sunt, quae in statu absoluto singularis numeri in ܐ , ܘ , ܝ , ܘܬ݂ *(O, U, I, Oth) desinunt* ut ܐܶܓܪܳܐ *epistola*, ܡܰܠܟ݁ܽܘ *regnum*, ܒܪܺܝ *creatura*, ܡܢܳܬ *portio*. Facilis quidem notatu lex grammatica, atque re eadem, quae apud Hebraeos: terminatio enim ܐ respondet Hebraeorum ה ; terminatio U et I est apocopata pro Uth et Ith, Thau in statu constructo redituro ܡܰܠܟ݁ܽܘܬ݂ , ܒܪܺܝܬ݂ , ergo in U, I et Oth desinentia respondent nominibus Hebraeorum in ת desinentibus.

Hanc quidem legem teneri velim, ac tironibus vel suffecerit initio, *desinentia in O, U et I sunt feminina*: rara enim quae in Oth desinunt. At cum multa nomina in statu absoluto obsoleverint, inque lexicis soleant in emphatico poni, ne quis errori locus, etiam hanc status emphatici legem addo: *feminina sunt*, quorum status emphaticus in ܬܐ servile desinit, ut ܐܶܓܪܬܳܐ , ܡܰܠܟ݁ܽܘܬ݂ܳܐ , ܒܪܺܝܬ݂ܳܐ , ܡܢܳܬ݂ܳܐ . *Servile* dixi, Thau enim si radicale sit nihil ad genus, nec feminina facit: sic ܡܰܘܬ݂ܳܐ *mors* et similia, masculina sunt, est enim a radice מות.

Reliqua omnia ex lege sunt masculina, ut ܟܬ݂ܳܒ *liber*, in statu emphatico ܟܬ݂ܳܒܳܐ , ubi cave, statum emphaticum masculinorum, cum absoluto femininorum confundens, pro feminino habeas, atque scito, terminationem status emphatici masculini eandem esse ac femininorum absoluti.

Sunt

Sunt tamen quae ab hac lege excipiuntur, atque ſub maſculina terminatione feminina aut certe communia ſunt (*), quae quidem, ut in lexicis fieri ſolet, in ſtatu emphatico pono: ܐܠܦܐ *navis*, ܐܘܪܚܐ *via*, ܐܬܐ *ſignum* (cum Thau radicali) ܐܪܥ, emph. ܐܪܥܐ *terra*, ܩܘܠܬܐ *hydria*, ܒܐܪܐ *puteus*, ܟܪܣܐ *venter*, ܒܩܪܐ *grex* Marc. V, 11. 13. ܓܘܡܪܐ *prunae* Pſ. XVIII, 9. ܙܒܢܐ *tempus* Rom. I, 13. ܙܩܐ *uter*, ܣܝܦܐ *gladius*, c. (mirum, quo conſenſu in gladii nominibus fere omnibus, multa enim habent, Orientales omnes femininum genus ament) ܛܘܥܝܝܢ *error*, *deceptio*, (ſed puto ܛܘܥܝܢ adpellandum) ܡܘܒܠܐ *onus*, Matth. XXIII, 4. ܟܟܪܐ *talentum* ܟܐܦܐ *lapis*, ܟܪܣܐ *uterus*, Luc. XI, 27. ܠܫܢܐ *lingua*, c. ܢܦܫܐ *anima*, ܢܘܪܐ *ignis*, (in cujus nominibus orientales linguae feminina amant) ܣܗܪܐ *luna*, c. ܣܘܟܐ *rami* Rom. XI, 17. 19. ܣܦܣܝܪ *gladius* (nomen barbarum et origine Perſicum) ܥܢܢܐ *nubes* Exod. XXIV, 15. 16. ܥܪܣܐ *lectus* Marc. II, 4. ܪܘܚܐ *ventus*, et, *ſpiritus*, ܪܬܝܬܐ *terror*, c. (cum Thau radicali) ܫܝܘܠ *Hades*, ܫܘܚܬܐ *aerugo* Jac. V, 3. (cum Thau rad.) ܫܡܫܐ *ſol*, ܫܘܫܢ *lilium* Matth. VI, 28. Luc. XII, 27. aliaque plura, diligentius in poſterum conquirenda, ac certe in lexicis adnotanda.

§. LXVI.

(*) Non auſus ſum, communia a femininis ſejungere, quod parum hucusque certi in lexicis, ſolo excepto Schafiano, collectum, ac forte multa quae feminine legi, etiam alicubi maſculine occurrunt: illis tamen, quae ſine dubio generis communis ſunt, c. addidi.

§. LXVI.

2) *ex significatione.*

Nomina virorum, five propria five adpellativa, mafculina effe, feminarum feminina, vel me tacente ex confenfu plerarumque linguarum quisque fumferit. Addendum tamen, nomina virorum adpellativa a muneribus ducta haud raro in plurali terminationem femininam habere, (abftracto pofito pro concreto) ut ܪ̈ܥܘܬ *paftores*, ܡܪܘܬ *domini*, ܐܣܘܬ *medici*, ܫܩܘܬ *pincernae*, fed generis effe mafculini.

Feminina funt nomina urbium, regionum, membrorumque quae corpori gemina funt, ut ܥܝܢܐ *oculus*, ܒܘܪܟܐ *genu*, ܠܓܒܝܢ *coftae*, ܐܦܝܢ *facies* Genef. XXX, 2. (ob duplex ejus quod obvertitur latus) ܟܒܕܐ *jecur* (ob duplicem ejus lobum) &c.

§. LXVII.

Genus commune.

Generis communis funt 1) nomina animalium, ut ܚܡܪܐ *afinus*, ܓܡܠܐ *camelus*, ܨܦܪܐ *paffer* 2) paffim et alia, quorum exempla fupra obiter dedi, pleniorem ac certum catalogum dare nequeo, quod hucusque ab his, qui lexica fcripferunt, Schafio excepto, generi nominum indicando exemplisque confirmando, ea quae debebat cura adhibita non eft.

§. LXVIII.

§. LXVIII.

Genus nominum graecae originis.

Graeca vocabula, quae in Syriacam transierunt civitatem, his legibus non subjecta, saepe suum genus servant, ut διαθήκη, ܕܝܐܬܝܩܐ *fem.* Hebr. IX, 10. φιάλη ܒܦܝܠܝܬܗ *fem.* Apoc. XV, 7. σύνοδος ܣܘܢܗܕܘܣ *fem.* Neutra forte tanquam et casu genus sortiuntur, ut κοιμητήριον ܩܘܡܝܛܪܝܘܢ *fem.* chrestom. p. 52. ܐܐܪ, *aër*, ut graecum ἀήρ, utrumque genus habet, masculinum et femininum.

§. LXIX.

Status nominum.

Status nominum triplex est, 1) *absolutus* 2) *constructus* et 3) *emphaticus*. Absolutus qui sit, et constructus (i. e. genitivum regens) ex Hebraica grammatica sumo: emphaticum cum solis Chaldaeis communem habent Syri. Hic quidem per terminationem indicat, quod nos Germani, per articulum, *der*, *die*, *das*, ejusque vice fungitur: Arabes nempe et Hebraei articulum habent, أَلْ et He demonstrativum, sed ejus loco Aramaei terminationem. Qua de re uberius dictum in grammatica Chaldaea §. 20.

Nec tamen constanter status emphaticus hac propria significatione Syris ponitur: accidit enim in permultis

multis nominibus, masculinis maxime, ut status absolutus obsolesceret, in quibus emphaticus in absoluti locum successit, et indeterminate ponitur.

Hinc factum, ut et in lexicis non paucis nomina in statu emphatico poni soleant.

§. LXX.

Numerus.

Numerus triplex est,

1) *Singularis*, de uno. Nec tamen raro collective ponitur, plane ut Hebraeis, quod nimis prope diligentes Syri signo diacritico Ribbui notare, p. 40. dictum, ut ܪܟܫܐ *equitium*, seu *equi*, Jac. III, 3. Apoc. IX, 7. 9. 17. ܒܩܪܐ *grex*, Matth. VIII, 30. 31. 32.

2) *pluralis.*

3) *dualis*, sed rarissimi usus, nec nisi in his quatuor occurrens vocibus, ܬܪܝܢ *duo*, ܬܪܬܝܢ *duae*, ܡܐܬܝܢ *ducenti*, ܡܨܪܝܢ *Aegyptus*, (duplex nempe, inferior et superior). Terminatio ejus, ut vel ex his exemplis liquet, est ܝܢ contracta ex Chaldaico ין.

Aliis in nominibus ita in desvetudinem abiit Syris, ut vel in nominibus propriis, quae Hebraei dualiter efferunt, Syri pluralem ponant, dualiter acceptum. Sic Mesopotamiam a duplici fluvio, cujus insula est, אֲרַם נַהֲרַיִם Hebraeis dictam, Syri ܒܝܬ

ܢܰܗܪ̈ܘܳܬܳܐ *inter* (duo) *flumina* vel ܒܶܝܬ ܢܰܗܪܺܝܢ vocant; Jamniamque, urbem duplicem, ſeu, ut Plinii verbis utar, *Jamnias duas, alteram intus*, ܝܰܡܢܺܝܢ 1 Macc. IV, 15.

Hoc quidem, quo jure? an ex manuſcriptorum codicum auctoritate, neſcio, eousque imitantur biblia Polyglotta in punctis vocalibus addendis, ut vel Hebraicis nominibus urbium dualibus, iisdem literis ſcriptis, pluralis Syriaci puncta ſubſternantur, ut Geneſ. XIV, 5. קַרְנַיִם, ܩܘܪܢܰܝܶܡ, — — קִרְיָתַיִם ܩܘܪܝܳܬܰܝܶܡ. Uno inſigni in loco Geneſ. XXXII, 2. ubi Moſes narrat, a duplicibus caſtris nomen מַחֲנָיִם ductum eſſe, biblia Polyglotta dualem, ſed perperam aliisque vocalibus exprimunt ܡܰܚܢܰܝܶܡ (ܡܰܚܢܰܝܶܡ ſcribendum fuiſſet) ſed alibi hoc nomen ut plurale ܡܰܚܢܰܝܶܡ ſcribunt. Id quidem vel his exemplis conſtat, dualem valde Syris obſoleviſſe, eique pluralem ſucceſſiſſe, illis quoque in locis, ubi vel nos plurali ſine addito numerali, DUO, pro duali uti non poſſemus.

§. LXXI.

F l e x i o.

Flexionem cum maſculinorum tum femininorum in exemplis pono, plane regularibus ſimplicibusque, i. e. nullam vocalium mutationem aut abjectionem admittentibus. Para-

Paradigma maſculinorum

Pluralis			Singularis		
emphat.	conſtr.	abſolut.	emphat.	ſtatus abſolutus et conſtructus	
ܛܳܒܶܐ	ܛܳܒܰܝ	ܛܳܒܺܝܢ	ܛܳܒܳܐ	ܛܳܒ	*bonus*

In his ergo notandum:

1) Status conſtructus ſingularis numeri ab abſoluto in maſculinis non diverſus.

2) Status emphaticus ſing. adſciſcit in fine ܳܐ, ut apud Chaldaeos אָ: unde fit, ut maſculina emphatica et feminina abſoluta eandem formam habeant.

3) Pluralis, ut apud Chaldaeos et Arabes adſciſcit terminationem ܺܝܢ, Mem enim ִים ſoli habent Hebraei et Samaritani.

4) Status conſtructus deſinit in ܰܝ, Jud mobili, quod Hebraeis quieſcens (מַלְכֵי) eſſe ſolet.

5) Emphaticus adſciſcit terminationem ܶܐ, cujus ratio ex Chaldaismo repetenda, ſtatui conſtructo Syrorum אָ addente, טָבַיָּא, hocque *Ajja* non raro in E, טָבֵי contrahente. Quod ergo Chaldaei aliquando, id Syri plerumque faciunt, ita tamen ut E per Olaph quieſcens ſcribant, ܛܳܒܶܐ pro ܛܳܒܰܝܳܐ. Pauca, in ܝܶܐ deſinentia infra notabuntur.

Paradigma femininorum

Pluralis			Singularis			
emphat.	conſtr.	abſol.	emphat.	conſtr.	abſol.	
ܛܒ̈ܬܐ	ܛܒ̈ܬ	ܛܒ̈ܢ	ܛܒܬܐ	ܛܒܬ	ܛܒܐ	*bona*

Statum emphaticum pluralis ſingularisque numeri cum in femininis tum in maſculinis iisdem literis ſcribi, quisque videt: unde inventum ſignum Ribbui, pluralique impoſitum, quo a ſingulari dignoſcatur.

Caeterum ſunt non pauca nomina, alius generis terminationem in plurali adſciſcentia, quam in ſingulari.

1) Maſculina femininam terminationem in plurali adſciſcunt, ut ܦܘܪܣܐ *ſolium*, ܦܘܪ̈ܣܘܢ — — ܪܥܝܐ *paſtor* ܪ̈ܥܘܢ — — ܐܣܝܐ *medicus*, ܐ̈ܣܘܢ — — ܐܬܪ *locus*, ܐܬܪ̈ܘܢ : et, quae in ſtatu emphatico pono, cum in ſingulari abſoluto obſoleverint, ܐܪܝܐ *leo*, ܐܪ̈ܝܘܬܐ — — ܐܘܪܝܐ *ſtabulum*, *praeſepe*, ܐܘܪ̈ܝܘܬܐ. Ratio nonnullorum ex his infra ad paradigmata reddetur, hic non occupanda, niſi quod una voce dixerim, pluralem à ſingularis forma alia, in femininam terminationem deſinente, concipiendum.

2) Feminina, maſculinam terminationem in plurali habentia, ut ܐܡܬܐ *cubitus*, ܐܡ̈ܝܢ — — ܒܥܬܐ *quaeſtio*, in bibliis polygl. Tit. III, 9. ܒ̈ܥܬܐ, (quamquam hoc puto vitioſum eſſe, melius aliis habentibus ܒܥ̈ܬܐ) — ܕܡܥܬܐ *lacruma*, ܕܡ̈ܥܐ — — ܕܡ̈ܥܬܐ plur.

plur. ܠܒ̈ܢܐ *lateres*, ܡܢܬܐ *pilus*, ܡ̈ܢܘܢ -- ܢܫ̈ܐ *mulieres* plurale tantum, Hebraice נָשִׁים, ܣܐܬܐ, *Sea*, mensurae genus ܣܐ̈ܝܢ -- ܣܦܝܢܐ *navis*, st. emph. ܣܦܝܢܬܐ plur. ܣܦܝ̈ܢܐ -- ܫܒܫܬܐ *palmes*, ܫܒ̈ܫܬܐ Joh. XV, 5. (nisi forte ab editoribus in punctis erratum, rescribendumque ܫܒ̈ܫܬܐ) -- ܫܥܬܐ *hora*, ܫܥ̈ܝܢ -- ܫܬܐܣܬܐ *fundamentum*, ܫܬ̈ܐܣܐ.

3) Alia denique utramque formam pluralis habent, ut ܐܒܐ *pater*, ܐܒܗ̈ܝܢ, ܐܒܗ̈ܬܐ, -- ܚܝܠܐ *robur, exercitus*, ܚܝ̈ܠܝܢ, ܚܝ̈ܠܘܬܐ, -- ܝܘܡܐ *dies*, ܝܘ̈ܡܝܢ, ܝܘ̈ܡܬܐ, -- ܠܒܐ *cor*, ܠܒ̈ܝܢ, ܠܒ̈ܘܬܐ, -- ܠܠܝܐ *nox*, ܠܠܝ̈ܢ et ܠܠܘ̈ܬܐ, -- ܡܪܐ *dominus*, ܡܪ̈ܝܢ et ܡܪ̈ܘܬܐ, -- ܢܗܪܐ *fluvius*, ܢܗܪ̈ܝܢ et ܢܗܪ̈ܘܬܐ, -- ܪܘܚܐ *spiritus*, ܪܘܚ̈ܝܢ et ܪܘܚ̈ܬܐ.

Composita de quibus §. 61. diximus, triplici modo flectuntur:

1) aliqua soli ultimo nomini terminationem pluralem addunt, ut, ܒܥܠܕܒ̈ܒܐ *hostes*, ܫܬ̈ܐܣܐ *fundamenta*, Matth. XXVII, 52. ܒܝܬ ܩܒܘ̈ܪܐ ܐܬܦܬܚܘ *sepulcra aperta sunt*, ܒܝܬ ܓܙ̈ܐ *horrea* Luc. XII, 18. hac constructione ܐܣܬܘܪ ܒܝܬ ܐܘܨܪ̈ܝ ܘܐܒܢܐ ܘܐܘܪܒ ܐܢܘܢ (ubi manifeste est plurale) ܚܕ̈ ܒܫܒܐ *dies dominici* Assem. bibl. Or. T. I. p. 48.

2) alia priori ut ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ *homines*. Huc et referenda, ܒܢ̈ܝ ܚܐܪܐ, -- -- et

ܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ *summi sacerdotes*, posterius enim ܟܗ̈ܢܐ etiam ubi de uno summo sacerdote, i. e. *capite vel principe sacerdotum sermo*, plurali numero ponitur, ܪܝܫ ܟܗ̈ܢܐ et ܪܫܝ ܟܗ̈ܢܐ.

3) denique et alia utrique, ut ܩܢܘܦܘܢܝ̈ܐ (κενοφωνίαι) 1 Timoth. VI, 20. ܐܟܠܝ ܩܪ̈ܨܐ *maledici* 2 Tim. III, 3. et in feminino ܐܟܠܬ ܩܪ̈ܨܐ *maledicae* 1. Tim. III, 11. ܪ̈ܒܝ ܒܬܐ *oeconomi*.

§. LXXII.

Pluralis recentior graecorum quorundam nominum.

Praeter hanc Syris domesticam flexionem, ad quam et barbara ac graeca in Syriacam civitatem recepta, formabantur, inde a seculo quinto, aut paulo ante, invectus est pluralis nonnullorum nominum Graecorum in ܘ desinens, ex terminatione Graeca OI an aliunde ortus? cujus exempla pono: ܐܦܝܬܪܘܢܝܘ *epithroniae*, *orationes ex suggestu episcopali habitae*, Assemani bibl. Or. T. I. p. 469. ܐܪܝܢܘ *Ariani*, chrest. p. 55. ܐܪܬܕܘܟܣܘ *orthodoxi*, chrestom. p. 13. ܐܪܛܝܩܘ et ܗܪܛܝܩܘ *haeretici*, chrest. p. 13. 15. et Asseman. T. II. p. 15. ܠܛܝܢܘ *Latini*, Ephraem Syr. T. I. p. 192. ܢܣܛܘܪܝܢܘ *Nestoriani*, Assem. T. II. p. 15. ܣܘܢܗܕܘ *synodi*, chrest. p. 66. Assem. T. I. p. 503. 515. (In singulari est ܣܘܢܗܕܘܣ) ܩܠܪܝܩܘ *clerici*, chrestom. p. 19. 20. Assem. T. II. p. 12.

Nuspi-

Nuspiam hanc formam in versione antiqua veteris novique testamenti observavi, (unde et fit, ut in grammaticis omitti soleat) est ergo, ut prope certum habeo, serior Syriasmus ac sequior. Ἡρωδιανοὶ Marc. III, 6. XII, 13. veteri versioni sunt per circumloqutionem, ܕܒܝܬ ܗܪܘܕܣ at recentiori Philoxenianae, ܗܪܘܕܝܢܐ.

§. LXXIII.

Paradigmata masculinorum.

Sequuntur jam largiore manu paradigmata, pleraque ex patris mei grammatica Syriaca translata, cujus et ordinem servavi, *secundum vocales quas masculinorum ultimae, femininorum penultimae syllabae in singulari absoluto habent.*

Pluralia			Singularia		
emphat.	constr.	absolut.	emph.	Absol. et constr.	
ܝܡܡܐ	ܝܡܡܝ	ܝܡܡܝܢ	ܝܡܐ	ܝܡ	*mare.*

ܝܡ pro ܝܡܡ. Vide Act. IV, 24. Sic ab ܥܡ *populus*, ܥܡܐ Pl. ܥܡܡܐ Matth. IV. 16. Act. IV, 25. At a ܣܩ *saccus* fit ܣܩܐ Apoc. XI, 3.

ܐܝܕܝܐ	ܐܝܕܝ	ܐܝܕܝܢ	ܐܝܕܐ	ܐܝܕ	*manus.*
ܓܒܪܐ	ܓܒܪܝ	ܓܒܪܝܢ	ܓܒܪܐ	ܓܒܪ	*vir.*

Sic ܙܒܢ *tempus*, ܦܓܪ *corpus*, ܗܕܝܘܛ *imperitus*; ܟܦܢ *fames*; et sic emphatica ܐܓܪܐ *merces*, ܐܢܟܐ *stannum*, ܐܪܙܐ *cedrus*, concipe ab absolutis, quanquam obsoletis, ܐܓܪ, ܐܢܟ, ܐܪܙ, pro ܐܓܪ, ܐܢܟ, ܐܪܙ

ܡܠܟܐ

emphat.	Conſtr.	abſol.	emphat.	Abſol. et conſtr.	
ܛܡܐܬܐ	ܛܡܐܝ	ܛܡܐܝܢ	ܛܡܐܐ	ܛܡܐ	*immundus.*

Nempe ܐ in hoc Nomine gutturale eſt, idemque, praecedente conſona ſine vocali vocalem ſuam ad eam remittit. §. XXI. p. 53. 54. 55. Vide Act. X, 14. 28. 1 Cor. VII, 14. 2 Cor. VI, 17. Cohel. IX, 2. Sic ܬܕܐܐ *gramen*, Pl. ܬܕܐܝܢ, vel per metatheſin ܬܐܕܝܢ *gramina* Gen. I, 11. Eſa. XXVII, 10. ab Hebr. דֶּשֶׁא. (Sitne in ſtat. abſoluto, qui in deſvetudinem abiit, ܬܕܐ concipiendum, ut pater meus voluit, an ܬܕܐ, nolim hic quaerere, eſt enim longa et incerta diſputatio).

ܣܦܪܐ ܣܦܪܝ ܣܦܪܝܢ ܣܦܪܐ ܣܦܪ *liber.*

Sic ܒܣܪ *caro*, ܣܛܪ *latus*, ܡܠܟ *conſilium:* et ſic emphatica ܐܒܠܐ *luctus*, ܐܓܡܐ *ſtagnum*, ܐܕܪܐ *area*, ܐܠܦܐ *navis*, ܐܡܪܐ *agnus*, ܐܫܟܐ *teſticulus*, concipe ab ܐܒܠ, ܐܓܡ, ܐܕܪ, ܐܠܦ, ܐܡܪ.

ܡܕܒܚܐ ܡܕܒܚܝ ܡܕܒܚܝܢ ܡܕܒܚܐ ܡܕܒܚܬܐ } ܡܕܒܚ *altare.*
ܡܕܒܚܬܐ ܡܕܒܚܬ ܡܕܒܚܢ ܡܕܒܚܐ ܡܕܒܚܬܐ }

Sic ܡܕܢܚ *Oriens*, ܡܦܬܚ *apertio*, ܡܪܒܥ *uterus*. A ܡܒܘܥ *fons*, ſtatum emphaticum ܡܒܘܥܐ alii editores punctarunt ܡܒܘܥܐ, alii, quod mihi verius videtur, ܡܒܘܥܐ inque plurali, ܡܒܘܥܐ. Vide pag. 57. et Schaafii lexicon, nomina diſſentientium et exempla daturum.

ܡܣܠܝܬܐ ܡܣܠܝ ܡܣܠܝܢ ܡܣܠܝܐ ܡܣܠܝ *reprobatus.*

Quia

Quia *Jud* in Participiis passivis *Pael* et *Aphel* ponitur loco 3. rad. *Olaph*, igitur haec in emphatico Singulari et omni Plurali eandem flexionem habent, atque illa quae in ܐ radicale terminantur. Vide ܡܛܫܝ *occultatus* Luc. VIII, 17. ܡܫܪܝ *paralyticus* Matth. VIII, 6. ܡܣܠܝ *reprobatus* 1 Tim. IV, 4. indeque Pl. ܡܣܠܝ̈ܐ 1 Cor. I, 28. 2 Cor. XIII, 5. 7. ܡܫܡܠܝ *completus*, emphat. ܡܫܡܠܝܐ 1 Joh. IV, 18. Pl. emphat. ܡܫܡܠܝ̈ܐ Col. IV, 12. Sic a ܡܫܬܝ *potus* fit ܡܫܬܝܐ.

emphat.	constr.	absolut.	emph.	Absol. et constr.	
ܟܟܪ̈ܐ	ܟܟܪ̈ܝ	ܟܟܪ̈ܝܢ	ܟܟܪܐ	ܟܟܪ	*talentum.*
ܨܦܪ̈ܐ	ܨܦܪ̈ܝ	ܨܦܪ̈ܝܢ	ܨܦܪܐ	ܨܦܪ	*passer.*
ܡܫܟܚܢ̈ܐ	ܡܫܟܚܢ̈ܝ	ܡܫܟܚܢ̈ܝܢ	ܡܫܟܚܢܐ	ܡܫܟܚܢ	*potens.*
ܓܝܓܠ̈ܐ	ܓܝܓܠ̈ܝ	ܓܝܓܠ̈ܝܢ	ܓܝܓܠܐ	—	*rota.*

Concipe a ܓܝܓܠ. Sic emph. ܦܝܪܡܐ *thuribulum*, Pl. ܦܝܪ̈ܡܐ.

ܥܠܡ̈ܐ	ܥܠܡ̈ܝ	ܥܠܡ̈ܝܢ	ܥܠܡܐ	ܥܠܡ	*saeculum.*

Sic ܦܠܚ *operarius*, *miles*, ܣܦܪ *scriba*.

ܐܘܪܥ̈ܐ	ܐܘܪܥ̈ܝ	ܐܘܪܥ̈ܝܢ	ܐܘܪܥܐ	ܐܘܪܥ	*occursus.*

Vid. Matth. XXV, 1. Joh. XI, 20. Act. XXVIII, 15.

ܚܒܘܫܝܢ, quod hic pater meus posuerat, vide sub ܚܒܘܫܝܐ. Formas quidem similes in *Ai* desinentes Amira habet p. 72. gramm. et lexicographi, ܓܘܓܝ *araneus*, ܛܘܥܝܝ *error*, ܛܘܫܝܝ *absconditum*, sed pa-

radigma non pono, quod flexionis exempla non ſuccurrunt. Ne terminatio quidem dubio libera, ipſe enim Amira cum l. c. doceat, feminini generis eſſe, mallem ſane ܓܘܓܝܢ, ܐܘܠܝܢ, ܐܘܫܝܢ efferre.

emphat.	conſtr.	abſol.	emphat.	Abſol. et conſtr.	
ܫܠܕ̈ܐ	ܫܠܕ̈ܝ	ܫܠܕܝܢ	ܫܠܕܐ	ܫܠܕ	*cadaver.*

Vid. Act. IX, 40. Apoc. XI, 8. Ex ſcriptione Syriacorum librorum manet Petocho in incremento finali, ac ſi Dolath ex analogia geminandum eſſet: contra Chaldaei flectunt, שְׁלָדָא, magis ad linguae analogiam; nolim tamen ex ea Syriacam ſcriptionem corrigere, in exotico enim vocabulo, a σκελετὸν orto, fluctuare Aramaei potuerunt.

ܓܦ̈ܐ	ܓܦ̈ܝ	ܓܦܝܢ	ܓܦܐ	ܓܦ	*ala.*

Contractum ex ܓܢܦ, quod flectendum fuerat ſec. paradigma ܪܓܠ *pes.* Sic ܓܠ *feſtuca,* ܦܣ *ſors.*

—	—	—	ܫܠܝܐ	ܫܠܐ	*tranquillitas.*

Vide Luc. II, 13. et c. VIII, 24. Sic ܐܠܝܐ *ejulatus,* ܒܟܝܐ *fletus,* ܪܢܝܐ *cogitatio,* videntur eſſe emphatica ab abſolutis inuſitatis ܐܠܐ et ܒܟܐ.

ܡܠܟ̈ܐ	ܡܠܟ̈ܝ	ܡܠܟܝܢ	ܡܠܟܐ	ܡܠܟ	*rex.*

Differt a ܡܠܟ emph. ܡܠܟܐ *conſilium,* quod vide ſub ܣܦܪ *liber.* Sic ܡܪܐ *dominus,* ܨܠܡ *imago.*

ܛܠܝ̈ܐ	ܛܠܝ̈ܝ	ܛܠܝܢ	ܛܠܝܐ	ܛܠܐ	*infans.*

Pro

Pro ܝܰܬܺܝܒ . Sic ܝܰܪܶܩ *olus*, ܝܰܬܶܡ *orphanus*; et, mutato ob sequens ܪ *Revotzo* in *Pethocho*, ܝܓܰܪ *acervus*, emph. ܝܓܰܪܳܐ Gen. XXXI, 46. ܝܰܪܰܚ emphat. ܝܰܪܚܳܐ *mensis*.

emphat.	constr.	absol.	emphat.	absol. et constr.	
ܫܒ̈ܰܝܳܐ	ܫܒ̈ܰܝ	ܫܒܰܝܺܢ	ܫܒܝܳܐ	ܫܒܶܐ	*captivus.*

Sub terminatione Pluralis absoluti atque emphatici chaldaizante, coll. supra pag. 163. Sic ܓܒܶܐ *electus*, ܣܡܶܐ *caecus*, et Participia *Peil* et *Ethpeel* Verborum 3. rad. ܐ ܓܠܐ (unde ܓܠܝܳܐ Exod. XV, 3.) ܩܫܶܐ *durus*, ܕܟܶܐ *purus*. Attamen a ܓܠܶܐ *manifestus*, et ܟܣܶܐ *tectus*, etiam reperitur emph. ܓܠܝܳܐ et ܟܣܝܳܐ Matth. VI, 4. ad analogiam paradigmatis sequentis; et a ܛܠܶܐ *infans* fit Pl. emph. ܛܠܳܝ̈ܶܐ; velut ab inusitato ܛܠܳܝ.

Ad hoc paradigma et referendum coeli nomen plurale ܫܡܰܝܳܐ, a singulari inusitato ܫܡܶܐ: nisi quod in statu constr. plur. unum modo Jud ܫܡܰܝ habet, Ps. CXIV, 16. CXLVIII, 4. Status absolutus obsolevit.

ܪ̈ܶܓܠܶܐ	ܪ̈ܶܓܠܰܝ	ܪ̈ܶܓܠܺܝܢ	ܪܶܓܠܳܐ	ܪܶܓܠ	*pes.*

Sic ܓܶܢܣ *genus* Matth. XIII, 47. c. XVII, 21. 1 Cor. XIV, 10.

ܡܰܚܙ̈ܝܳܬܳܐ	ܡܰܚܙ̈ܝܳܬ	ܡܰܚܙܝܳܢ	ܡܰܚܙܝܬܳܐ	ܡܰܚܙܝܳܐ	*adspectus, speculum.*

Vide Eph. VI, 6. Ex. XXXVIII, 8. Sic ܡܰܓܠܝܳܐ *retectio*. Quomodo et ܡܰܫܪܝܳܐ *habitaculum*, ܡܰܫܬܝܳܐ *potus*, lice-

Y 2 bit

bit concipere ab absolutis, quamquam inusitatis, ܡܪܥܝܐ, ܡܫܠܝܐ. Sic Participia Verborum 3. rad. *Olaph* in *Pael*, *Ethpaal*, *Aphel*, *Ettaphal:* ut ܡܙܢܝܐ *scortator*, Pl. emph. ܡܙܢܝ̈ܢܐ Apoc. XXI, 8.

emphat.	constr.	absol.	emphat.	absol. et constr.	
ܣܗ̈ܕܐ	ܣܗ̈ܕܝ	ܣܗܕܝܢ	ܣܗܕܐ	ܣܗܕ	*testis.*
ܪܥܝ̈ܐ	ܪܥܝ̈ܢ	ܪܥܝܢ	ܪܥܝܐ	ܪܥܐ	*pascens.*

Vide Luc. XVII, 7. Judae v. 12. Haec est flexio Participii qua Participii. At

ܪܥܘܬܐ	ܪܥܘܬ	ܪܥܘܢ	ܪܥܝܐ	ܪܥܐ	*pastor.*

Quomodo et ܐܣܝܐ Pl. ܐܣܘ̈ܬܐ *medici*, ܫܩܝܐ plur. ܫܩܘܬܐ *pincernae* Genes. XL, 1. 2. &c. at ܡܪܐ utroque modo ܡܪ̈ܝܐ et ܡܪܘܬܐ *domini*. In his quidem pluralis in ܘܬ desinens concipiendus a singulari ܪܥܘ, ܐܣܘ, ܡܪܘ, abstracto posito pro concreto, quod in nominibus munerum et dominii Orientalibus frequens, Assem. T. I. Bibl. Or. p. 218. infima, *imago* ܕܡܠܟܘܬܐ *regni*, i. e. *regis*. Vide gramm. §. 66.

Ad haec paradigmata, tertiam rad. Olaph habentia, non referendum ܬܡܢܐ, cujus pluralis, (*octoginta*) est ܬܡܢܝܢ.

ܦܘܪܣܘܬܐ	ܦܘܪܣܘܬ	ܦܘܪܣܘܢ	ܦܘܪܣܐ	ܦܘܪܣܐ	*folium.*
ܪ̈ܫܐ	ܪ̈ܫܝ	ܪܫܝܢ	ܪܫܐ	ܪܝܫ	*caput.*

Sic ܒܝܫ *malus*, ܕܝܢ *judicium*, ܟܐܒ *dolor*, ܟܐܢ *rectus*, ܫܐܕ *daemon*. At

ܛܠܝܐ

emphat. constr. absol. emphat. abs. et constr.

ܥܝܢܐ ܥܝܢܝ ܥܝܢܝܢ ܥܝܢܐ ܥܝܢ (*) *oculus.*

Sic ܚܝܠ *robur*, ܩܝܣ *lignum*, ܣܝܦ *gladius*. Eodem modo ܛܠܝܐ *juvenis*, Pl. ܛܠܝܢ, emph. ܛܠܝܐ, concipe ab absoluto Sing. ܛܠܝ; pariterque ܚܘܠܝܐ *binnulus*, et ܦܪܕܝܣܐ *paradisus*.

ܕܘܝܐ ܕܘܝ ܕܘܝܢ ܕܘܝܐ ܕܘܝ *egenus.*

Sic ܚܓܝܪ *claudus*, ܣܪܝܩ *inanis*; at ܢܒܝܐ *propheta*, Pl. ܢܒܝܐ, Jud et Olaph in unum Jud contractis.

ܝܠܝܕܐ ܝܠܝܕܝ ܝܠܝܕܝܢ ܝܠܝܕܐ ܝܠܝܕ *natus.*

Pro ܝܠܝܕܝܝܢ. Sic ܝܗܝܒ *datus.*

ܩܕܝܫܐ ܩܕܝܫܝ ܩܕܝܫܝܢ ܩܕܝܫܐ ܩܕܝܫ *sanctus.*

Chald. קַדִּישׁ. Sic ܚܟܝܡ *sapiens*, ܚܣܝܢ *validus*. At ܣܓܝ *multus*, in incremento adsumit ܐ, ut ܣܓܝܐܐ Matth. II, 18. Pl. ܣܓܝܐܝܢ, ܣܓܝܐܢ, ܣܓܝܐܬܐ Matth. VII, 13. Luc. I, 7. Apoc. II, 19.

ܡܐܢܐ ܡܐܢܝ ܡܐܢܝܢ ܡܐܢܐ ܡܐܢ *vas.*

Sic ܩܠܡ *culex*; ܐܪܙ *arcanum*, ܡܪ i. q. ܡܪܐ *dominus*; ܟܫܦ *testudo*; at ܐܢܫ *homo*, emph. ܐܢܫܐ, Pl. ܐܢܫܝܢ. (Statu emphatico pluralis caret, ܐܢܫܐ enim *homines*, *viri*, cujus exempla dabit Schaafius, non pluralis est, sed singularis collectivus).

ܒܝܬܐ

(*) Ratio diversae flexionis ex linguis Hebraica et Arabica, repetenda, in quibus forma עַיִן diphthongum habet: a Syris in I mutatam.

absol. et constr.	emphat.	absol.	constr.	emphat.	
ܟܬܒ	ܟܬܒܐ	ܟܬܒܝܢ	ܟܬܒܝ	ܟܬܒܐ	*liber.*

Sic ܕܪܥ *brachium*, ܚܙܘ *visus*, ܥܢܢ *nubes*, ܩܝܡ *foedus*, ܫܪܓ *lucerna.* At ܐܠܗ pro ܐܠܗ, Chald. אֱלָהּ *Deus*, sequitur canonem literae *Olaph* §. 33. indeque per accidens flectitur ad typum sequentis paradigmatis.

ܓܢܒ	ܓܢܒܐ	ܓܢܒܝܢ	ܓܢܒܝ	ܓܢܒܐ	*fur.*

Sic ܓܢܢ *hortulanus*, ܕܓܠ *mendax*, ܕܝܢ *judex*, ܗܕܡ *membrum*, ܚܝܒ *debitor*, ܩܝܘܡ *stabilis:* item ܬܘܬܒ *inquilinus*, ܬܘܬܪ *abundantia*, ܡܪܚܡܢ *miserator*, ܡܫܠܡܢ *proditor;* nec non ܩܕܡܝ *primus.*

ܙܒܢ	ܙܒܢܐ	ܙܒܢܝܢ	ܙܒܢܝ	ܙܒܢܐ	*tempus.*

Sic ܐܣܘܪ *cingulum*, ܚܘܪ *albus*, ܠܫܢ *lingua;* ܥܩܪ *radix*, ܦܬܓܡ *verbum*, ܓܠܝܢ *revelatio;* item ܪܘܫܝܢ *accusatio.*

ܙܝܙܢ	ܙܝܙܢܐ	ܙܝܙܢܝܢ	ܙܝܙܢܝ	ܙܝܙܢܐ	*zizanium.*
ܢܨܪܝ	ܢܨܪܝܐ	ܢܨܪܝܝܢ	ܢܨܪܝܝ	ܢܨܪܝܐ	*Nazarenus.*

Sic ܐܪܡܝ *Syrus*, ܐܪܡܝ *ethnicus* (vide p. 82.) ܐܪܥܢܝ *terrestris*, ܝܚܝܕܝ *unigena.*

ܕܘܒܪ	ܕܘܒܪܐ	ܕܘܒܪܝܢ	ܕܘܒܪܝ	ܕܘܒܪܐ	*ductus.*

Sic ܦܘܠܓ *divisio*, ܦܘܠܓܐ emph. ܒܘܝܐܐ *consolatio;* et cum *Nun* formativo ܐܘܠܨܢ *adflictio*, ܦܘܪܥܢ *retributio*, ܩܘܪܒܢ *oblatio;* ܫܘܠܛܢ *dominium;* it. ܝܘܕܝ *Judaeus;* et quadrilittera, ܥܘܪܓܠ *volutatio*, ܫܘܒܗܪ *gloriatio*, ܫܘܘܕܥ *notificatio*, ܫܘܘܕܝ *promissio.*

ܫܘܕܝ

emphat.	constr.	absol.	emphat.	absol. et constr.	
ܛܘܪ̈ܐ	ܛܘܪ̈ܝ	ܛܘܪ̈ܝܢ	ܛܘܪܐ	ܛܘܪ	*mons.*

Sic ܛܘܒ *beatitudo*, ܢܘܢ *piscis*; it. ܚܘܒ emph. ܚܘܒܐ *amor*, ab ܐܚܒ pro ܐܚܒܒ *amavit*. Aliter vero sequens

ܝܘ̈ܡܬܐ ܝܘ̈ܡܬ ܝܘ̈ܡܝܢ ܝܘܡܐ ܝܘܡ *dies.*

Nempe U in incremento vocis diphthongescit, ubi Arabes diphthongum, Hebraei O habent, يَوْم יוֹם. Sic ܣܘܦ *finis*: et sic masculina ܙܘܥܐ *motus*, ܚܘܒܐ *debitum*; ܝܘܢܐ *columba*, ܡܪܘܡܐ *locus excelsus*, concipe ab absolutis ܙܘܥ, ܚܘܒ, ܢܘܢ, ܡܪܘܡ.

ܙܥܘܪ̈ܐ ܙܥܘܪ̈ܝ ܙܥܘܪ̈ܝܢ ܙܥܘܪܐ ܙܥܘܪ *parvus.*

Sic ܡܓܘܫ *magus*, ܫܝܘܠ *infernus*, ܬܚܘܡ *terminus*. At

ܒܘܪ̈ܟܐ ܒܘܪ̈ܟܝ ܒܘܪ̈ܟܝܢ ܒܘܪܟܐ ܒܪܟ *genu.*

Nempe transposito *Etzozo* ante incrementum finale, §. 34. Sic ܓܘܫܡ *corpus*, ܥܘܬܪ *divitiae*, ܩܘܕܫ *sanctitas*, ܫܘܚܢ *ulcus*, et emphatica ܪܘܓܙܐ *ira*, ܒܘܫܐ *malitia*. Emphatica primae rad. ܐ ܐܘܪܚܐ *via*, ܐܘܪܟܐ *longitudo*, ܐܘܟܠܐ *cibus*, ܐܘܟܡܐ *nigredo*, concipe ab absolutis ܐܘܪܚ, ܐܘܪܟ, ܐܘܟܠ, ܐܘܟܡ, observato canone literae Olaph §. 34.

ܝܘܪ̈ܩܐ ܝܘܪ̈ܩܝ ܝܘܪ̈ܩܝܢ ܝܘܪܩܐ ܝܘܪܩ *olus.*

Sic ܙܘܪܥ *semen*, ܩܘܪܝ *pagus*: it. ܒܘܪܙ *fascia*, ܦܘܬܬ *frustum*.

ܚܫܘ̈ܟܐ ܚܫܘ̈ܟܝ ܚܫܘ̈ܟܝܢ ܚܫܘܟܐ ܚܫܘܟ *tenebrae.*

Sic ܢܣܝܘܢ *tentatio*, ܣܕܘܢ *sindon*.

ܡܕܝܢ̈ܬܐ

emphat.	conſtr.	abſolut.	emphat.	abſol. et conſtr.	
ܚܛܘܦܐ	ܚܛܘܦܝ	ܚܛܘܦܝܢ	ܚܛܘܦܐ	ܚܛܘܦ	*raptor.*

Sic ܝܕܘܥ *familiaris*, qs. *cognitor*, ܥܒܘܕ *opifex* ܛܠܘܡ *iniquus*; ܥܡܘܪ *habitator*, ܦܬܘܪ *menſa*, ܫܡܘܥ *auditor*: item ܦܬܩܐ *libellus*, ܥܘܬܪܐ *divitiae*.

ܚܒܘܫܝܐ	ܚܒܘܫܝ	ܚܒܘܫܝܢ	ܚܒܘܫܝܐ	ܚܒܘܫ	*carcer.*

Pater meus, in ſtatu abſoluto non inventum, ex analogia aliqua, ipſi veriſimili viſa, conceperat a ſtat. abſol. ܚܒܘܫܢ. Verum occurrit in ſtat. abſol. cum Jod otiante, in bibliotheca Aſſemani Or. T. I. p. 531. col. 1. infima, quam ſcriptionem ſequutus ſum. Sic et flectes, ܕܒܘܪܝܐ *turba*, ܚܛܘܦܝܐ *raptus*, ܥܠܘܒܝܐ *injuria*, ܣܘܣܝܐ *equus*, Apoc. VI, 2. ܥܪܘܩܝܐ *fuga*, chreſt. p. 106. ܥܨܘܒܝܐ *oppreſſio*, ܪܕܘܦܝܐ *perſecutio* Rom. VIII, 35. plur. ܪ̈ܕܘܦܝܐ 2 Cor. XII, 10. ܫܓܘܫܝܐ *tumultus*, Marc. XIV, 2. plur. c. XIII, 8. ܫ̈ܓܘܫܝܐ: et veriſimiliter ܐܘܠܨܢܐ *oppreſſio animi* 2 Cor. II, 4. ſed cui alii alias vocales dederunt, ut Caſtellus, ܐܘܠܨܢܐ.

§. LXXIV.

Paradigmata regularia Nominum Feminorum:

Pluralia.			Singularia,			
Emphatica.	Conſtr.	Abſolut.	Emphat.	Conſtr.	Abſoluta.	
ܒܛܢܬܐ	ܒܛܢܬ	ܒܛܢܢ	ܒܛܢܬܐ	ܒܛܢܬ	ܒܛܢܐ	*gravida.*

In hujus, ut et ſequentis formae ܫܓܘܫܝܐ ſtatu emphatico ſingulari, vocalis a prima ad mediam radicalem

trans-

transponitur, sec. §. 34. c. Sic a ܫܘܬܦܬܐ *socia*, ܡܫܡܫܬܐ *usus*, ܛܢܦܬܐ *impura*, ܛܢܦܬܐ pro ܐܛܢܦܬܐ idem, ܣܒܪܬܐ *evangelium*, ܥܩܪܬܐ *sterilis*, ܬܒܥܬܐ *vindicta*; fiunt emphatica ܣܒܪܬܐ Luc. VI, 10. ܡܫܡܫܬܐ Rom. I, 26. 27. ܛܢܦܬܐ Matth. XII, 43. ܛܢܦܬܐ Apoc. XVIII, 2. Lev. V, 2. (fluctuante tamen flexione, Marc. I, 23. enim Polygl. habent ܛܢܦܬܐ Schaafius ܛܢܦܬܐ) ܣܒܪܬܐ Matth. V, 23. Marc. I, 15. ܥܩܪܬܐ Luc. I, 7. 36. ܬܒܥܬܐ Luc. XXI, 22. Et sic a ܚܕܬܐ *nova* fit emph. ܚܕܬܐ, Ch. חֲדַתָּא contracte pro ܚܕܬܬܐ Matth. IX, 16. c. XXVI, 28. Apoc. XXI, 1. 2. Pl. ܚܕܬܬܐ *novae* Matth. IX, 17. c. XIII, 52. Attamen a ܛܢܦܬܐ *impura*, frequentius reperitur ܛܢܦܬܐ, servato vocalium ordine, Marc. I, 26. c. III, 30. cet. quin et ܚܪܫܬܐ pro ܚܪܫܬܐ *muta*, coll. §. 15. et 33. pag. 80. Sic et ܒܬܘܠܬܐ *virgo*, ab ܒܬܘܠܬܐ Genes. XXIV, 16. Ab inusitato ܝܕܥܬܐ fit ܝܕܥܬܐ *cognitio*, §. 33. pag. 78.

Emphat.	Constr.	Absol.	Emphat.	Constr.	Absol.	
ܟܠܠܬܐ	ܟܠܠܬ	ܟܠܠܢ	ܟܠܬܐ	ܟܠܬ	ܟܠܐ	*Sponsa.*

Vide Schaafium, et Ps. CXLIII, 12. Sic ab ܥܠܬܐ *proventus*, ܥܠܠܬܐ Prov. VIII, 19.

ܐܪܡܠܬܐ	ܐܪܡܠܬ	ܐܪܡܠܢ	ܐܪܡܠܬܐ	ܐܪܡܠܬ	ܐܪܡܠܐ	*vidua.*

Sic ܡܘܗܒܬܐ *donum*, ܡܚܫܒܬܐ *cogitatio*, ܡܛܪܬܐ pro ܡܛܪܬܐ *custodia*: it. ܡܝܩܪܬܐ *honorata*, ܡܗܝܡܢܬܐ *fidelis*, ܡܨܒܬܬܐ *ornata*, (unde Apoc. XXI, 3. emph. ܡܨܒܬܬܐ) ܡܩܒܠܬܐ *accepta*. At ܡܦܠܬܐ *ruina* facit emph. ܡܦܘܠܬܐ Luc. II, 34.

ܚܝܘܬܐ	ܚܝܘܬ	ܚܝܘܢ	ܚܝܘܬܐ	ܚܝܘܬ	ܚܝܘܐ	*bestia.*

Vide

Vide Dan. IV, 14. 15. 17. Sic ܚܕܘܐ *gaudium*, emph. ܚܕܘܬܐ pro ܚܕܘܬܐ, coll. §. XXXIII. p. 80.

emphat.	conſtr.	abſol.	emph.	conſtr.	abſol.	
ܛܠܝܬܐ	ܛܠܝܬ	ܛܠܝܢ	ܛܠܝܬܐ	ܛܠܝܬ	ܛܠܝܐ	*puella.*

Sic ܓܒܝܐ *electa*, ܒܢܝܐ *aedificata*, ܕܟܝܐ *pura*; nec non Participium *Ethpeel*, vt ܡܬܒܢܝܐ *aedificata*. Item Participia activa *Pael* et *Aphel*, ut ܡܣܠܝܐ *rejiciens* f. emph. ܡܣܠܝܬܐ, ܡܟܣܝܐ *tegens* f. ܡܟܣܝܬܐ : at paſſiva in ſtatu emph. ſingulari loco *Chevotzo* habent *Pethocho*; ut ܡܣܠܝܐ *rejecta*, emph. ܡܣܠܝܬܐ, ܡܫܡܠܝܐ *perfecta*, emphat. ܡܫܡܠܝܬܐ, Hebr. VI, 8. Marc. IV, 28. ܡܒܢܝܬܐ *aedificata* Pſ. CXXI, 3. Vide §. XXXIII.

ܥܠܠܬܐ	ܥܠܠܬ	ܥܠܠܢ	ܥܠܬܐ	ܥܠܬ	ܥܠܐ	*praetextus.*

Scribitur et ܥܠܠܐ in Singulari abſoluto Matth. XIX, 3. Sic a ܚܛܐ *triticum* fit emph. ܚܛܬܐ Marc. IV, 28.

			ܙܕܩܬܐ			
ܙܕܩܬܐ	ܙܕܩܬ	ܙܕܩܢ	ܙܕܩܬܐ	ܙܕܩܬ	ܙܕܩܐ	*eleemoſyna.*
			ܙܕܩܬܐ			

Sic a ܕܒܚܐ *ſacrificium* fit emph. ܕܒܚܬܐ Phil. II, 17. et ܕܒܚܬܐ Rom. XII, 1. a ܒܗܬܐ *terror*, ܒܗܬܬܐ Rom. I, 27. et ܒܗܬܬܐ Deut. XXII, 21. a ܕܚܠܐ *timor*, ܕܚܠܬܐ 1 Cor. II, 3. a ܢܩܒܐ *femina*, ܢܩܒܬܐ Gen. I, 27. et ܢܩܒܬܐ Matth. XIX, 4. ab ܥܓܠܐ *vitula*, ܥܓܠܬܐ Hebr. IX, 12. ab ܥܙܩܐ *annulus*, ܥܙܩܬܐ 1 Reg. XXI, 8. At ܡܬܠܐ *parabola*, emphat.

ܡܬܠܬܐ

ܬܐܬܐ Matth. XXIV, 32. Pl. ܬ̈ܐܬܐ Gal. IV, 14. et ܣܢܐܬܐ *odium*, emph. ܣܢܝܬܐ ad leges §. 21. observat canonem *Olaph*. Sic et emphatica ܦܪܕܬܐ *granum*, ܫܒܫܬܐ *palmes*, nec non contracta ܓܦܬܐ *vitis*, ܠܒܢܬܐ *later*, concipe ab absolutis ܦܪܕܐ, ܓܦܢܐ, ܠܒܢܐ. ܚܘܝܐ *serpens*, in plur. emph. habet ܚܘ̈ܘܬܐ Vide Schaafii lex.

emphat.	constr.	absol.	emphat.	constr.	absol.	
ܐܓܪ̈ܬܐ	ܐܓܪ̈ܬ	ܐܓܪ̈ܢ	ܐܓܪܬܐ	ܐܓܪܬ	ܐܓܪܐ	*epistola.*

Habet med. rad. gravem seu geminatam, ex Hebr. אִגֶּרֶת. Sic ܥܪܩܐ *corrigia*, emph. ܥܪܩܬܐ Marc. I, 6.

ܬܫܒܘܚ̈ܬܐ	ܬܫܒܘܚ̈ܬ	ܬܫܒ̈ܚܢ	ܬܫܒܘܚܬܐ	ܬܫܒܘܚܬ	ܬܫܒܘܚܐ	*laus.*

Sic ܬܕܡܘܪܐ *miraculum*, emph. ܬܕܡܘܪܬܐ Marc. XII, 11.

ܫܫܠ̈ܬܐ	ܫܫܠ̈ܬ	ܫܫܠ̈ܢ	ܫܫܠܬܐ	ܫܫܠܬ	ܫܫܠܐ	*catena.*
ܒܝܫ̈ܬܐ	ܒܝܫ̈ܬ	ܒܝܫ̈ܢ	ܒܝܫܬܐ	ܒܝܫܬ	ܒܝܫܐ	*malum.*

Sic ܒܝܥܐ *ovum*, ܬܪܝܨܐ *rectum*, ܬܐܪܬܐ *conscientia*. A ܟܘܬܝܢܐ, *tunica*, in plurali dicitur, ܟܘܬܝ̈ܢܢ, ܟܘܬܝ̈ܢܬ, ܟܘܬܝ̈ܢܬܐ (vide Schaafii lex.) incertum, utrum ab obsoleta forma ܟܘܬܝܢܬܐ (§. 62.) an ܟܘܬܝܢܝܢ pag. 181.

ܡܕܝ̈ܢܬܐ	ܡܕܝ̈ܢܬ	ܡܕܝ̈ܢܢ	ܡܕܝܢܬܐ	ܡܕܝܢܬ	ܡܕܝܢܐ	*urbs.*

Sic a ܡܣܟܝܢܐ emph. ܡܣܟܝܢܬܐ: at a ܐܚܪܢܐ *alia*, ܐܚܪܬܐ; et a ܬܐܬܐ *ficus*, ܬܐܬܐ vel ܬܬܐ.

ܝܪܝܥ̈ܬܐ	ܝܪܝܥ̈ܬ	ܝܪܝܥ̈ܢ	ܝܪܝܥܬܐ	ܝܪܝܥܬ	ܝܪܝܥܐ	*cortina.*

Excidit tamen nonnunquam Jud, sing. ܝܪܥܬܐ plur. ܝܪ̈ܥܢ ܝܪ̈ܥܬܐ Exod. XXXVI, 8. 9. 10. librarii culpa?

an recte? non meum est, dicere. Forte sine Jod scriptum ܡ̈ܢܰܘܳܢ efferendum erat.

emphat.	constr.	absol.	emphat.	constr.	absol.	
ܡ̈ܢܰܘܳܬܳܐ	ܡ̈ܢܰܘܳܬ	ܡ̈ܢܰܘܳܢ	ܡܢܳܬܳܐ	ܡܢܳܬ	ܡܢܳܬ	*portio.*

Sic ܟܢܳܬ *collega*, Pl. ܟ̈ܢܰܘܳܬܳܐ Matth. XVIII, 29. ܒܪܳܬ *pollex*, Pl. ܒܪ̈ܘܳܬܳܐ Lev. VIII, 23. 24. ܥܠܳܬ *holocaustum*, Pl. ܥ̈ܠܰܘܳܬܳܐ Numer. XXIII, 3. et ܟܐܳܬ pro ܟܐܬ, emph. ܟܐܳܬܳܐ *increpatio* 2 Cor. II, 6. Sunt haec nomina fere tertiae rad. Olaph, quae in plurali in Vau mobile transit.

A ܒܥܳܬ *disputatio*, biblia polygl. Tit. III, 9. pluralem faciunt ܒܥܬܳܐ, valde irregulariter, aliis singulariter sine ulla anomalia ܒܥܳܬܳܐ habentibus. Pluraliter tamen accepisse video Arabem Erpenianum, (مسايل).

ܥ̈ܳܩܳܬܳܐ	ܥ̈ܳܩܳܬ	ܥ̈ܳܩܳܢ	ܥܳܩܬܳܐ	ܥܳܩܰܬ	ܥܳܩܳܐ	*angustia.*

Sic ܫܳܥܳܐ *hora.*

ܥ̈ܶܓܠܳܬܳܐ	ܥ̈ܶܓܠܳܬ	ܥ̈ܶܓܠܳܢ	ܥܶܓܰܠܬܳܐ	ܥܶܓܰܠܬ	ܥܶܓܠܳܐ	*currus.*

Sic ܐܳܟܠܳܐ *comedens.* At ܦܪܰܚܳܐ *avis*, emph. ܦܪܰܚܬܳܐ.

ܘ̈ܳܠܝܳܬܳܐ	ܘ̈ܳܠܝܳܬ	ܘ̈ܳܠܝܳܢ	ܘܳܠܝܳܬܳܐ	ܘܳܠܝܰܬ	ܘܳܠܝܳܐ	*conveniens.*

Sic ܙܳܢܝܳܐ *scortum*, ܙܳܢܺܝܬܳܐ, Pl. ܙ̈ܳܢܝܳܬܳܐ Apoc. XVII, v. 5. ܨܳܕܝܬܳܐ *desolata*, Gal. IV, 27. a ܨܳܕܝܳܐ; et ܦܳܐܝܬܳܐ *decens* Prov. XIII, 19. Pl. ܦ̈ܳܐܝܳܢ Rom. X, 15. a ܦܳܐܝܳܐ.

ܨܘܚ̈ܳܝܳܬܳܐ	ܨܘܚ̈ܳܝܳܬ	ܨܘܚ̈ܳܝܳܢ	ܨܘܚܳܝܬܳܐ	ܨܘܚܳܝܰܬ	ܨܘܚܳܝܳܐ	*convicium.*
ܒ̈ܬܘܠܳܬܳܐ	ܒ̈ܬܘܠܳܬ	ܒ̈ܬܘܠܳܢ	ܒܬܘܠܬܳܐ	ܒܬܘܠܰܬ	ܒܬܘܠܳܐ	*virgo.*

Sic

Sic ܓܙܘܪܬܐ *circumcisio*; ܠܒܘܢܐ emph. ܠܒܘܢܬܐ *thus.*

emphat.	constr.	absol.	emphat.	constr.	absolut.	
ܟܘܬܡܬܐ	ܟܘܬܡܬ	ܟܘܬܡܢ	ܟܘܬܡܬܐ	ܟܘܬܡܬ	ܟܘܬܡܐ	*macula.*

Sic ܬܘܩܠܬܐ *offendiculum*, ܢܘܫܩܐ *osculum*. Potest tamen et vocalis adsumi secundum §. XV. et XXXIII. ut ܒܘܪܟܬܐ Ps. III, 9. ab absol. ܒܘܪܟܐ *benedictio.*

Apocopen ܬ adformativi in statu absoluto singulari passa sunt Nomina, quae terminantur in ܘ vel ܝ, eademque ܘ et ܝ ante terminationem pluralem movent: ut

ܒܪܝܘܬܐ ܒܪܝܘܬ ܒܪܝܘܢ ܒܪܝܬܐ ܒܪܝܬ ܒܪܝ *creatura.*

Sic ܡܫܡܠܝ *plenitudo*, ܫܒܝ *captivitas.*

ܬܘܕܝܘܬܐ ܬܘܕܝܘܬ ܬܘܕܝܘܢ ܬܘܕܝܬܐ ܬܘܕܝܬ ܬܘܕܝ *gratiarum actio.*

Sic ܫܬܐܣܝ *fundatio*, ܡܪܥܝ *grex.*

ܪܘܚܘܬܐ ܪܘܚܘܬ ܪܘܚܘܢ ܪܘܚܬܐ ܪܘܚܬ ܪܘܚ *lucrum.*

Solum fuerit ܫܘܪܝܬ *principium*, quod ܬ suum servat in absoluto Genes. I, 1. Joh. I, 1. 2 Thess. II, 13. Vide plura exempla in Schaafii lex.

ܩܪܝܘܬܐ ܩܪܝܘܬ ܩܪܝܘܢ ܩܪܝܬܐ ܩܪܝܬ ܩܪܝ *trabs.*

Sic ܙܘܝ *angulus*, ܚܘܝ *junctura*, ܚܫܡܝ *coena*, ܡܪܓܢܝ *margarita*, ܛܠܠܝ *umbra.*

ܡܥܡܘܕܝܘܬ ܡܥܡܘܕܝܘܢ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܡܥܡܘܕܝܬ ܡܥܡܘܕܝ *baptismus.*
ܡܥܡܘܕܝܘܬܐ

ܡܫܘܬܐ

emphat.	conſtr.	abſol.	emphat.	conſtr.	abſol.	
ܡܚܘܬܐ	ܡܚܘܬ	ܡܚܘ	ܡܚܘܬܐ	ܡܚܘܬ	ܡܚܘ	*plaga.*

Vide Apoc. XXI, 9. at

ܨܒܘܬܐ	ܨܒܘܬ	ܨܒܘ	ܨܒܘܬܐ	ܨܒܘܬ	ܨܒܘ	*res.*

Sic ܕܡܘ *ſimilitudo.* Sed

ܨܠܘܬܐ	ܨܠܘܬ	ܨܠܘ	ܨܠܘܬܐ	ܨܠܘܬ	ܨܠܘ	*precatio.*
ܡܠܟܘܬܐ ܡܠܟܘܬܐ	ܡܠܟܘܬ ܡܠܟܘܬ	ܡܠܟܘ ܡܠܟܘ	ܡܠܟܘܬܐ	ܡܠܟܘܬ	ܡܠܟܘ	*regnum.*

Sic ܣܟܠܘ *delictum*, ܝܬܪܘ *utilitas.*

ܪܒܘܬܐ	ܪܒܘܬ	ܪܒܘ	ܪܒܘܬܐ	ܪܒܘܬ	ܪܒܘ	*myrias.*
ܟܐܢܘܬܐ	ܟܐܢܘܬ	ܟܐܢܘ	ܟܐܢܘܬܐ	ܟܐܢܘܬ	ܟܐܢܘ	*rectitudo.*

Sic ܚܐܪܘ *libertas.* At ܢܒܝܘ *prophetia*, Pl. ܢܒܝܘܬܐ.

ܦܠܓܘܬܐ	ܦܠܓܘܬ	ܦܠܓܘ	ܦܠܓܘܬܐ	ܦܠܓܘܬ	ܦܠܓܘ	*diſſenſio.*

Vide 1 Cor. I, 10. Sic ܦܠܚܘ *militia* c. IX, 7. Apoc. XIX, 14. At ܣܗܕܘ *teſtimonium*, Pl. emph. ܣܗܕܘܬܐ Marc. XIV, 56. Deut. IV, 45.

ܒܥܘܬܐ	ܒܥܘܬ	ܒܥܘ	ܒܥܘܬܐ	ܒܥܘܬ	ܒܥܘ	*petitio.*

Vide Deut. III, 24. Rom. X, 1. Eph. VI, 18. 1 Tim. V, 5. Sic ܙܟܘ *victoria*, ܚܢܘ *taberna.* At

ܡܪܘܬܐ	ܡܪܘܬ	ܡܪܘ	ܡܪܘܬܐ	ܡܪܘܬ	ܡܪܘ	*dominium*, vel, *dominus.*

A ܡܐܐ *centum* pluraliter dicitur, ܡܐܘܬܐ *centuriae* Exod. XVIII, 21. et a ܢܩܝܐ *ovis*, ܢܩܘ Exod. XXII, 1. quae

1. quae concipienda videntur a ܡܐܐܘ *centuria*, et ܓܒܒܘ.

Vide Col. I, 16. 2 Petr. II, 10.

§. LXXV.

Anomala.

Specialia in flexione ſunt, quae vel maſculina, in Plurali terminationem femininam, vel feminina, in Plurali maſculinam habent, §. 71. pag. 164. vel maſculina, in Plurali emphatico chaldaizant, ibid. p. 163. vel ante terminationem pluralem adſumunt ſive *He*, ut ܐܡܗܝܢ *matres*, ab ܐܡܐ; ſive *Wau*, ut ܢܗܪܘܬܐ *fluvii*, a ܢܗܪܐ; ſive *Jud*, ut ܕܘܟܝܬܐ *loca*, a ܕܘܟܐ; vel vocales ſive mutant, ut ܛܠܝܐ *pueri*, a ܛܠܝܐ; ſive novas inſerunt, ut ܨܠܘܬܝܢ *precationes*, a ܨܠܘܬܐ. Inprimis adjicimus haec ſequentia, nominum, in uſu quotidiano linguae frequentiſſimorum, unde et multus anomaliae et abuſui locus:

Maſculina.

Pluralia.			Singularia.			
ܐܒܗܐ ܐܒܗܬܐ	ܐܒܗܝܢ ܐܒܗܬ	ܐܒܗܝ ܐܒܗܝ	ܐܒܐ	ܐܒ	ܐܒ	*Pater.*
ܒܢܝܐ	ܒܢܝܢ	ܒܢܝ	ܒܪܐ	ܒܪ	ܒܪ	*filius.*
ܒܬܐ	ܒܬܝܢ	ܒܬܝ	ܒܝܬܐ	ܒܝܬ	ܒܝܬ	*domus.*

Vide Matth. XII, 25. Tit. I, 11.

ܫܡܗܐ ܫܡܗܬܐ	ܫܡܗܝ ܫܡܗܬ	ܫܡܗܘܗܝ ܫܡܗܬܗ	ܫܡܐ	ܫܡ	ܫܡ	*nomen.*
ܐܬܪܘܬܐ	ܐܬܪܘܬ	ܐܬܪܘܬܗ	ܐܬܪܐ	ܐܬܪ	ܐܬܪ	*locus.*

Feminina.

ܐܡܗܬܐ	ܐܡܗܬ	ܐܡܗܬܗ	ܐܡܐ	ܐܡ	ܐܡ	*mater.*
ܒܢܬܐ	ܒܢܬ	ܒܢܬܗ	ܒܪܬܐ	ܒܪܬ	—	*filia.*

Abſolutum ܒܪܐ *filia* obſolevit.

ܐܚܘܬܐ	ܐܚܘܬ	ܐܚܘܬܗ	ܚܬܐ	—	—	*ſoror.*
ܐܡܗܬܐ	ܐܡܗܬ	ܐܡܗܬܗ	ܐܡܬܐ	ܐܡܬ	ܐܡܐ	*ancilla.*
ܐܡܝܐ	ܐܡܝ	ܐܡܝܗ	ܐܡܬܐ	ܐܡܬ	ܐܡܐ	*cubitus.*
ܐܡܘܬܐ	ܐܡܘܬ	ܐܡܘܬܗ	ܐܘܡܬܐ	ܐܘܡܬ	ܐܘܡܐ	*gens.*
ܫܢܝܐ	ܫܢܝ	ܫܢܝܗ	ܫܢܬܐ	ܫܢܬ	ܫܢܐ	*annus.*
ܣܦܘܬܐ	ܣܦܘܬ	ܣܦܘܬܗ	ܣܦܬܐ	—	—	*labium.*
ܕܘܟܝܬܐ	ܕܘܟܝܬ	ܕܘܟܝܗ	ܕܘܟܬܐ	ܕܘܟܬ	ܕܘܟܐ	*locus.*

§. LXXVI.

Nomina numeralia.

Nomina *numeralia* ſunt vel *cardinalia* (ܡܢܝܢܝܐ) vel *ordinalia* (ܛܟܣܢܝܬܐ)

Ordinalia.			Cardinalia.		
Fem.	Maſc.		Fem.	Maſc.	
ܩܕܡܝܬܐ	ܩܕܡܝܐ	*primus.*	ܚܕܐ	ܚܕ	*unus.*

ܬܪܝܢ

Fem.	Masc.		Fem.	Masc.	
ܬܪܝܢܝܬܐ	ܬܪܝܢܐ	*secundus.*	ܬܪܬܝܢ	ܬܪܝܢ	*duo.*
ܬܠܝܬܝܬܐ	ܬܠܝܬܝܐ	*tertius.*	ܬܠܬ	ܬܠܬܐ	*tres.*
ܪܒܝܥܝܬܐ	ܪܒܝܥܝܐ	*quartus.*	ܐܪܒܥ	ܐܪܒܥܐ	*quatuor.*
ܚܡܝܫܝܬܐ	ܚܡܝܫܝܐ	*quintus.*	ܚܡܫ	ܚܡܫܐ	*quinque.*
ܫܬܝܬܝܬܐ	ܫܬܝܬܝܐ	*sextus.*	ܫܬ	ܫܬܐ	*sex.*

Post Praefixa ܒܕܘܠ pro ܫܬܐ dicitur ܐܫܬܐ Luc. I, 26.

Fem.	Masc.		Fem.	Masc.	
ܫܒܝܥܝܬܐ	ܫܒܝܥܝܐ	*septimus.*	ܫܒܥ	ܫܒܥܐ	*septem.*
ܬܡܝܢܝܬܐ	ܬܡܝܢܝܐ	*octavus.*	ܬܡܢܐ	ܬܡܢܝܐ	*octo.*
ܬܫܝܥܝܬܐ	ܬܫܝܥܝܐ	*nonus.*	ܬܫܥ	ܬܫܥܐ	*novem.*
ܥܣܝܪܝܬܐ	ܥܣܝܪܝܐ	*decimus.*	ܥܣܪ	ܥܣܪܐ	*decem.*
ܚܕܥܣܝܪܝܬܐ	ܚܕܥܣܝܪܝܐ	*undecimus.*	ܚܕܥܣܪܐ	ܚܕܥܣܪ	*undecim.*
ܬܪܬܥܣܝܪܝܬܐ	ܬܪܥܣܝܪܝܐ	*duodecimus.*	ܬܪܬܥܣܪܐ	ܬܪܥܣܪ	*duodecim.*
cet.	cet.		ܬܠܬܥܣܪܐ	ܬܠܬܥܣܪ	*tredecim.*
			ܐܪܒܥܣܪܐ	ܐܪܒܥܣܪ	*quatuordecim.*
			ܚܡܫܥܣܪܐ	ܚܡܫܬܥܣܪ	*quindecim.*
			vel ܚܡܫܬܥܣܪ Joh. XI, 18.		
			ܫܬܥܣܪܐ	ܫܬܬܥܣܪ, ܫܬܥܣܪ	*sedecim.*
			ܫܒܥܣܪܐ	ܫܒܥܣܪ	*septendecim.*
			ܬܡܢܬܥܣܪܐ	ܬܡܢܥܣܪ, ܬܡܢܬܥܣܪ	*octodecim.*
			ܬܫܥܣܪܐ	ܬܫܥܣܪ	*novendecim.*

Aa Porro

Porro Communis generis ſunt Cardinalia haecce: ܥܣܪܝܢ *viginti*, ܬܠܬܝܢ *triginta*, ܐܪܒܥܝܢ *quadraginta*, ܚܡܫܝܢ *quinquaginta*, ܫܬܝܢ *ſexaginta*, ܫܒܥܝܢ *ſeptuaginta*, ܬܡܢܝܢ *octoginta*, ܬܫܥܝܢ *nonaginta*. A quibus formantur *Ordinalia*, addita terminatione M. ܢܝܐ, F. ܢܝܬܐ, ut ܥܣܪܢܝܐ *vigeſimus*, ܥܣܪܢܝܬܐ *vigeſima*, cet. Reliqua ſunt: ܡܐܐ *centum*, ܡܐܬܝܢ *ducenti*, ܬܠܬܡܐܐ *trecenti*, ܫܒܥܡܐܐ *ſeptingenti*, ܬܡܢܡܐܐ *octingenti*, ܬܫܥܡܐܐ *nongenti*; ܐܠܦ *mille* (pro ܐܠܦ vel ܐܠܦ, unde emph. ܐܠܦܐ, et Pl. ܐܠܦܝܢ, ܐܠܦܐ) et ܪܒܘ *myrias*.

§. LXXVII.

Numeralia exotica.

Numeralibus Graecis aliquam, non quidem civitatem, ſed tamen peregrinitatem dederunt Syri, ubi de rebus Graecis aut Romanis loquuntur, in quibus fas erat, nomina retineri. Sic in chronico Edeſſeno, p. 71. chreſtomathiae, ܕܘܕܩܛܘܢ eſt, *duodecimus ab urbe lapis*. (12 milliaria Romana).

§. LXXVIII.

Nomina dierum hebdomadis, et menſium.

Gratum facere linguae Syriacae ſtudioſis nobis videmur, poſt numeralia, nomina quoque dierum hebdomadis, et menſium, uno conſpectu exhibentes, ne opus ſit, illis identidem recurrentibus, lexica evolvere.

Dies

Dies quidem hebdomadis Judaico plane modo, quod mirari possis, adpellantur, sed id inde, quod per Syriam et Mesopotamiam late religio Judaica ante christianam viguit, proselytos multos nacta, maxime eo ex sexu, cui circumcidi non opus erat. Sic Damasci plerasque idololatrarum uxores sacris Judaicis addictas fuisse, auctor est Josephus. Sunt ergo

dies solis,	ܚܕ ܒܫܒܐ	*primus hebdomadis.*
lunae,	ܬܪܝܢ ܒܫܒܐ	*secundus hebdomadis.*
Martis,	ܬܠܬ ܒܫܒܐ	*tertius hebdomadis.*
Mercurii,	ܐܪܒܥܐ ܒܫܒܐ	*quartus hebdomadis.*
Jovis,	ܚܡܫܐ ܒܫܒܐ	*quintus hebdomadis.*
Veneris,	ܥܪܘܒܬܐ	*vespera* (sc. *sacra* ante *sabbatum.*)
Saturni,	ܫܒܬܐ	*sabbatum.*

Mensium nomina describo ex §. 6. commentationis de mensibus Hebraeorum, ubi interpretationis argumenta addidi. Lunares cum sint, solaribus non exacte respondent, sed a primo mensis lunaris novilunio, aut proximo ante illum, initium capiunt:

ܬܫܪܝܢ ܩܕܝܡ — — — *October.*

ܬܫܪܝܢ ܐܚܪܝ — — — *November.*

[*Hinc* ܐܦܝܐ ܕܬܫܪ̈ܝܢ *autumnale tempus*, *plurali dualiter posito*, itemque ܐܦܝܐ ܬܫܪܝܢܝܐ].

ܟܢܘܢ ܩܕܝܡ, vel ܟܢܘܢ simpliciter *December.*

ܟܢܘܢ ܐܚܪܝ — — — *Januarius.*

ܫܒܛ — — — *Februarius.*

ܐܕܪ — — — *Martius.*

ܢܝܣܢ — — — *Aprilis.*

ܐܝܪ — — — *Majus.*

ܚܙܝܪܢ — — — *Junius.*

ܬܡܘܙ — — — *Julius.*

ܐܒ — — — *Augustus.*

ܐܝܠܘܠ — — — *September.*

His mensibus, quoties opus, alius intercalaris Hebraeorum more additur.

CAPUT IX.
DE
PRONOMINE.

§. LXXIX.

Pronomina personalia.

Pronomina sunt, vera nomina, sed loco aliorum nominum posita, ne haec nimis saepe recurrentia sint auditu

ditu molesta, e. g. pro, *Deus misit filium Dei, ut per filium Dei homines Deo reconciliaret*, dicimus, *Deus misit filium suum, ut per eum homines sibi reconciliaret*.

Ex his primaria sunt, personalia

Plur. fem.	Plur. comm.	Plur. masc.	Singul. fem.	Singul. comm.	Singul. Masc.
	ܚܢܢ *nos*			ܐܢܐ *ego*	
ܐܢܬܝܢ		ܐܢܬܘܢ *vos*	ܐܢܬܝ		ܐܢܬ *tu*
ܗܢܝܢ / ܐܢܝܢ } *illae*		ܗܢܘܢ / ܐܢܘܢ } *illi*	ܗܝ / ܗܝ } *illa*		ܗܘ / ܗܘ } *ille*

His quidem Syri, (ut Arabes Hebraeique) loco verbi substantivi praesentis temporis utuntur, ܛܒ ܗܘ *bonus est*, ܡܪܚܡܢ ܐܢܬ *misericors es*. Vide §. 23.

Tertiae personae duplex pronomen posuimus, frequentius ܗܘ ܗܝ ܗܢܘܢ ܗܢܝܢ, aliudque ܗܘ ܗܝ ܐܢܘܢ ܐܢܝܢ. Haec quidem aliquo ponuntur discrimine et regula:

1) ܗܘ et ܗܝ magis jam ad demonstrativorum indolem accedunt, e. g. ܓܒܪܐ ܗܘ *vir ille*, — — ܐܢܬܬܐ ܗܝ *femina illa*, at contra ܐܢܬܬܐ ܗܝ *femina est*.

2) ܐܢܘܢ et ܐܢܝܢ poni amant,

a) in adcusativo, ut ܐܟܠܬ ܐܢܘܢ *voravit illas*, Apoc. XX, 9. ܡܠܝܘ ܐܢܝܢ *impleverunt eas*, Luc. V, 7. Differunt ergo, ܫܕܪܘ ܗܢܘܢ *miserunt illi*, Joh. VII, 32. et ܫܕܪܘ ܐܢܘܢ *miserunt illos*.

b) ubi verbi ſubſtantivi vice fungitur, ut ܐܢ̈ܬܘܢ ܐܢܘܢ *vos eſtis*, Matth. V, 13. 14. ܕܒܒܝܬܐ ܐܢܘܢ *qui in aedibus ſunt*, v. 15. ܬܠܬ ܐܢܝܢ ܫܥ̈ܝܢ *tres ſunt horae*, Act. II, 15. ܛܘܒ̈ܢܐ ܐܢܘܢ *beati ſunt*, Apoc. XXII, 14. ܟܡܐ ܐܢܘܢ ܝܘ̈ܡܘܗܝ ܕܥܒܕܟ *quot ſunt dies ſervi tui?* Pſ. CXIX, 84.

§. LXXX.

De ſuffixis generatim.

Haec pronomina, plane ut apud reliquos Orientales, verbis, nominibus, particulis decurtata in fine conjunguntur, quod ubi fit, ſuffixa vocantur. Poſt verba et particulas ſuam ſignificationem primigeniam perfecte ſervant, ſuntque vel interpreti alias in linguas Syriaca vertenti, vera perſonalia: at poſt nomina vicem ſupplent poſſeſſivorum, e. g. ܡܠܟܟ *rex tui*, pro, *rex tuus*. Sed haec ex grammatica Hebraica ut nota poſtulo.

§. LXXXI.

Suffixa verborum, et quidem 1) *praeteritorum.*

a) 3. Perſ. Sing. Maſc. ܩܛܠ *interfecit*:

Pluralia.			Singularia.		
Fem.	Comm.	Maſc.	Fem.	Comm.	Maſc.
	ܩܛܠܢ *nos* C.			ܩܛܠܢܝ *interfecit me* C.	
ܩܛܠܟܝܢ *vos* F.		ܩܛܠܟܘܢ *vos* M.	ܩܛܠܟܝ *te* F.		ܩܛܠܟ *te* M.
ܩܛܠ ܐܢܝܢ *eas.*		ܩܛܠ ܐܢܘܢ *eos.*	ܩܛܠܗ̇ *eam.*		ܩܛܠܗ *eum.*

Sic

Sic ab ܐܓܰܪ *conduxit* fit ܐܰܓܪܰܢ *conduxit nos* Matth. XX, 7. ܕܟܰܪܳܢ *recordatus est* nostrum Ps. CXV, 12. ܝܺܕܰܥ *novit* ܝܺܕܥܳܟ *novit te* Joh. XVII, 25. ܐܰܚܶܒ *amavit*, ܐܰܚܒܰܢܝ *amavit me* Joh. XV, 9. ܐܶܚܰܕ *adprehendit*, ܐܰܚܕܳܗ̇ *adprehendit illam* Marc. I, 31. ܐܰܩܺܝܡ *erexit*, ܐܰܩܺܝܡܳܗ̇ *erexit eam*, ibid. ܐܰܥܶܠ, ܐܰܥܠܶܗ *ingredi fecit eum* Joh. XVIII, 16.

At Verba 3. rad. ܐ vel ܝ in Suffixis hunc sequuntur typum: vt ܩܪܳܐ *vocavit*

	ܩܪܳܢ *nos.* C.		ܩܪܳܢܝ *vocavit me* C.
ܩܪܳܟܶܝܢ *vos.* F.	ܩܪܳܟܘܢ *vos.* M.	ܩܪܳܟܝ *te* F.	ܩܪܳܟ *te* M.
ܩܪܳܐ ܐܶܢܶܝܢ *illas.*	ܩܪܳܐ ܐܶܢܘܢ *illos.*	ܩܪܳܗ̇ *eam.*	ܩܪܳܝܗܝ *eum.*

Vide Act. XXIII, 18. Luc. XIV, 10. Esa. LIV, 6. Matth. XVIII, 32. Luc. VIII, 54. Act. XVI, 10. Gal. I, 6. Matth. IV, 21. Sic a ܓܒܳܐ *elegit*, ܓܒܳܝܗܝ *elegit eum* 2 Tim. II, 4. ܓܒܳܗ̇ *eam* Zach. III, 2. ܓܒܳܢ *nos* Eph. I, 4. ܓܒܳܟܘܢ *vos* 2 Thess. II, 13. ܣܢܳܐ ܐܶܢܘܢ *odit eos* Joh. XVII, 14.

Pael ܚܰܘܺܝ *ostendit.*

	ܚܰܘܺܝܢ *nobis* C.		ܚܰܘܺܝܢܝ *ostendit mihi* C.
ܚܰܘܺܝܟܶܝܢ *vobis* F.	ܚܰܘܺܝܟܘܢ *vobis* M.	ܚܰܘܺܝܟܝ *tibi* F.	ܚܰܘܺܝܟ *tibi* M.
ܚܰܘܺܝ ܐܶܢܶܝܢ *eis* F.	ܚܰܘܺܝ ܐܶܢܘܢ *eis* M.	ܚܰܘܝܳܗ̇ *ei* F.	ܚܰܘܝܶܗ *ei* M.

Vide exempla Zach. III, 1. Act. X, 28. Luc. IV, 5. Matth. III, 7. Joh. XX, 20.

b) 3. Sing. Fem. ܩܶܛܠܰܬ *interfecit.*

	ܩܰܛܠܰܬܰܢ *nos* C.		ܩܰܛܠܰܬܰܢܝ *interfecit me.*
ܩܰܛܠܰܬܟܶܝܢ *vos* F.	ܩܰܛܠܰܬܟܘܢ *vos* M.	ܩܰܛܠܰܬܟܝ *te* F.	ܩܰܛܠܰܬܳܟ *te* M.
ܩܰܛܠܰܬ ܐܶܢܶܝܢ *eas.*	ܩܰܛܠܰܬ ܐܶܢܘܢ *eos.*	ܩܰܛܠܰܬܳܗ̇ *eam.*	ܩܰܛܠܰܬܶܗ *eum.*

Exem-

Exempla ſunt: ipſum ܩܛܠܬܢܝ Rom. VII, 11. ܝܠܕܬܢܝ *peperit me* (ab ܝܠܕܬ) Jer. XX, 14. ܒܛܢܬܢܝ *concepit me* Pſ. LI, 7. ܝܠܕܬܟ *peperit te* Jer. XXII, 26. ܡܚܒܠܬܟܝ *parturiit te* (in Pael) Cant. VIII, 5. ܕܒܪܬܗ *duxit eum* Luc. IV, 1. ܢܛܪܬܗ *cuſtodivit eum* Joh. XII, 7. ܐܟܠܬܗ *voravit illud* Luc. VIII, 5. ܝܠܕܬܗ *peperit eum* Matth. I, 25. ܫܒܩܬܗ *reliquit illam* Marc. I, 12. ܐܦܩܬܗ Act. I, 9. ܩܒܠܬܗ (vitioſa hic editio Gutbieriana ܩܒܠܬܗ) Marc. I, 31. ܫܝܥܬܗ *oblevit eam*, et ܣܡܬܗ *poſuit eam*, Ex. II, 3. ܐܢܗܪܬܗ *illuminavit eam* (in Aphel) Apoc. XXI, 23. ܐܫܦܥܬܗ *effudit illam* Matth. XXVI, 7. ܐܚܕܬܢ *adprehendit nos* Jer. VI, 24. ܐܕܪܟܬܢ *adſecuta eſt nos* (in Aphel) Num. XX, 14. (Romanae tamen editiones per ܘ ſcribunt, ܐܕܪܟܬܢܘ chreſt. p. 23. lin. 13.) ܫܡܥܬ ܐܢܘܢ *audivit eos* Joh. X, 8. ܐܘܩܕܬ ܐܢܘܢ *accendit eos* (in Aphel) Eſa. XLVII, 14.

At Verba 3. rad. ܐ in Peal, e. g. ܚܙܬ *vidit*, a ܚܙܐ:

ܚܙܬܢ *nos* C.		ܚܙܬܢܝ *vidit me* C.	
ܚܙܬܟܝܢ *vos* F.	ܚܙܬܟܘܢ *vos* M.	ܚܙܬܟܝ *te* F.	ܚܙܬܟ *te* M.
ܚܙܬ ܐܢܝܢ *eas.*	ܚܙܬ ܐܢܘܢ *eos.*	ܚܙܬܗ *eam.*	ܚܙܬܗ *eum.*

Exempla ſunt Ex. II, 2. 6. Num. XXII, 33. Job. XLII, 5. Matth. XXVI, 71.

In Pael vero et Aphel, e. g. ܛܫܝܬ, a ܛܫܐ *occuluit:*

ܛܫܝܬܢ *nos* C.		ܛܫܝܬܢܝ *occuluit me* C.	
ܛܫܝܬܟܝܢ *vos* F.	ܛܫܝܬܟܘܢ *vos* M.	ܛܫܝܬܟܝ *te* F.	ܛܫܝܬܟ *te* M.
ܛܫܝܬ ܐܢܝܢ *eas.*	ܛܫܝܬ ܐܢܘܢ *eos.*	ܛܫܝܬܗ *eam.*	ܛܫܝܬܗ *eum.*

Sic

Sic ܟܣܝܢܝ *texit me* Pſal. XLIV, 16. ܐܛܥܝܢܝ *ſeduxit me* Rom. VII, 11. ܐܚܝܟ *ſervavit te* F. Matth. IX, 22. ܐܝܬܝܗ vel ſec. Polygl. ܐܝܬܝܗ *adduxit eum* c. XIV, 11. ܛܫܝܗ *occuluit eum* Ex. II, 2. ܐܢܘܢ ܛܫܝ *occuluit illos* Joſ. II, 4.

c) 2. Sing. Maſc. ܩܛܠܬ *interfeciſti.*

ܩܛܠܬܢ *nos* C. ܩܛܠܬܢܝ *interfeciſti me* C.

ܐܢܝܢ ܩܛܠܬ *eas.* ܐܢܘܢ ܩܛܠܬ *eos.* ܩܛܠܬܗ *eam.* ܩܛܠܬܝܗܝ *eum.*

Exempla ſunt: ܝܕܥܬܢܝ *cognoviſti me* Joh. XIV, 9. ܢܛܪܬܝܗܝ *ſervaviſti eum* Joh. I, 10. ܣܥܪܬܝܗܝ *viſitaſti eum*, et ܥܗܕܬܝܗܝ *meminiſti ejus* Hebr. II, 7. et in Aphel, ܐܣܩܬܢܝ *adſcendere feciſti me* Pſ. LXXI, 20. ܐܡܟܬܝܗܝ *humiliaſti eum*, et ܐܫܠܛܬܝܗܝ *dominari feciſti eum*, ibid. ܐܣܩܬܢ *adſcendere feciſti nos* Ex. XVII, 3. Pſ. XLIV, 8. 10-12. et in Verbis 3. rad. ܝ, ܪܕܝܬܢܝ *erudiviſti me* Jer. XXXI, 18. ܚܘܝܬܢܝ *oſtendiſti mihi* Ex. XXXIII, 12. ܐܚܝܬܢܝ *vivificaſti me* Pſ. LXXI, 20.

d) 2. Sing. Fem. ܩܛܠܬܝ *interfeciſti.*

ܩܛܠܬܝܢ *nos* C. ܩܛܠܬܝܢܝ *interfeciſti me* C.

ܩܛܠܬܝ *eas.* ܐܢܘܢ ܩܛܠܬܝ *eos.* ܩܛܠܬܝܗ *eam.* ܩܛܠܬܝܗܝ *eum.* ܐܢܝܢ

Exempla: ܣܚܦܬܝܢܝ *deſtruxiſti me* Jud. XI, 35. ܝܠܕܬܝܢܝ *peperiſti me* Jer. II, 27. ܐܪܓܙܬܝܢܝ *ad iram provocaſti me* Ez. XVI, 26. ܣܡܬܝܗܝ *poſuiſti illud* v. 19.

ܐܘܡܝܬܢ *adjurasti nos* Jos. II, 17. 20. ܐܚܬܬܢ *demisisti nos* v. 18. ܐܫܟܚܬ ܐܢܘܢ *invenisti eos* Jer. II, 34.

e) 1. Sing. ܩܛܠܬ *interfeci.*

ܩܛܠܬܟܝܢ *vos* F. ܩܛܠܬܟܘܢ *vos* M. ܩܛܠܬܟܝ *te* F. ܩܛܠܬܟ *interfeci te* M.

ܩܛܠܬ ܐܢܝܢ *eas.* ܩܛܠܬ ܐܢܘܢ *eos.* ܩܛܠܬܗ *eam.* ܩܛܠܬܗ *eum.*

Exempla: ܝܕܥܬܟ *novi te* Ex. XXXIII, 12. ܝܠܕܬܟ *genui te* Hebr. I, 5. ܚܢܬܟ *misertus sum tui* Matth. XVIII, 33. ܝܕܥܬܟܘܢ *novi vos* Matth. VII, 23. ܣܡܬܟܘܢ *posui vos* Joh. XV, 16. At a ܝܗܒ *dedit*, ܝܗܒܬܟ *dedi te* Gen. XVII, 5. ܝܗܒܬܗ *dedi illud* Lev. VI, 17. Et in Pael ܦܩܕܬܟ *praecepi tibi* Ex. XXXI, 11. ܫܒܚܬܟ *glorificavi te* Joh. XVII, 4. ܩܪܒܬܗ *adduxi eum* Matth. XVII, 16. ܫܠܡܬܗ *perfeci illud* Joh. XVII, 4. ܦܩܕܬܟܘܢ *praecepi vobis* Matth. XXVIII, 20. ܫܕܪܬܟܘܢ *misi vos* Joh. IV, 38. ܫܕܪܬ ܐܢܘܢ *misi eos* Joh. XVII, 18. Item in Aphel ܐܠܒܫܬܟ *indui te* Zach. III, 4. ܐܟܣܬܗ *argui eum* Gal. II, 11. ܐܚܒܬܟܘܢ *dilexi vos* Joh. XV, 9. ܐܘܠܕܬܟܘܢ *genui vos* 1 Cor. IV, 15. ܐܘܕܥܬܟܘܢ *notificavi vobis* Joh. XV, 15.

Quae vero tertiam rad. ܐ in ܝ mutant, ita flectuntur, ut a ܚܙܐ *vidit*, ܚܙܝܬ *vidi*:

ܚܙܝܬܟܝܢ *vos* F. ܚܙܝܬܟܘܢ *vos* M. ܚܙܝܬܟܝ *te* F. ܚܙܝܬܟ *vidi te* M.

ܚܙܝܬ ܐܢܝܢ *eas.* ܚܙܝܬ ܐܢܘܢ *eos.* ܚܙܝܬܗ *eam.* ܚܙܝܬܗ *eum.*

Exempla: ܚܙܝܬܟ *vidi te* Joh. I, 49. ܐܫܬܝܬܗ *bibi illum* Matth.

Matth. XXVI, 42. ܓܒܝܬܟܘܢ *elegi vos* Joh. XV, 16. 19. et in Pael ܚܘܝܬܟܘܢ *oſtendi vobis* Joh. X, 32.

f) 3. Plur. Maſc. ܩܛܠܘ *interfecerunt.*

ܩܛܠܘܢ *nos* C. ܩܛܠܘܢܝ *interfecerunt me* C.
ܩܛܠܘܟܝܢ *vos* F. ܩܛܠܘܟܘܢ *vos* M. ܩܛܠܘܟܝ *te* F. ܩܛܠܘܟ *te* M.
ܩܛܠܘ ܐܢܝܢ *eas.* ܩܛܠܘ ܐܢܘܢ *eos.* ܩܛܠܘܗ *eam.* ܩܛܠܘܗܝ *eum.*

Exempla: ܝܕܥܘܢܝ *noverunt me* Jer. II, 8. ܕܩܪܘܗܝ *transfixerunt eum* Apoc. I, 7. ܢܣܒܘܗ *duxerunt eam* ܫܒܩܘܗ *demiſerunt eam*, Marc. II, 4. Matth. XXII, 28. in Pael, ܫܕܪܘܢ *miſerunt nos* Joh. I, 22. ܫܐܠܘ ܐܢܘܢ *interrogarunt eos* c. IX, 19. et in Aph. ܐܘܕܥܘܗܝ *indicarunt ei* Act. XXV, 2. Reperitur et ܐܪܓܙܘܢܢܝ pro ܐܪܓܙܘܢܝ *ad iram provocarunt me* Zach. VIII, 14. ܦܩܕܘܢܢܝ *mandaverunt mihi.*

At a ܚܙܐ *vidit*, Pl. ܚܙܘ *viderunt*, fit
ܚܙܐܘܘܢ l. ܚܙܐܘܢ *nos* C. ܚܙܐܘܘܢܝ vel ܚܙܐܘܢܝ *viderunt me* C.
ܚܙܐܘܟܝܢ *vos* F. ܚܙܐܘܟܘܢ *vos* M. ܚܙܐܘܟܝ *te* F. ܚܙܐܘܟ *te* M.
ܚܙܘ ܐܢܝܢ *eas* F. ܚܙܘ ܐܢܘܢ *eos.* ܚܙܐܘܗ *eam.* ܚܙܐܘܗܝ *eum.*

Exempla: ܒܥܐܘܢܝ *quaeſiverunt me* Eſa. LXV, 1. et ܒܥܐܘܘܢܝ *idem* Rom. X, 20. ܩܪܐܘܢ *vocarunt nos* Act. XXVIII, 2. ܚܙܐܘܗܝ *viderunt eum* Matth. II, 10. ܡܠܘ ܐܢܝܢ *impleverunt eas* Luc. V, 7.

A ܢܣܝܘ *tentarunt*, et ſimilibus formis, dicitur
ܢܣܝܘܢ *nos* C. ܢܣܘܢܝ *tentarunt me* C.
ܢܣܘܟܝܢ *vos* F. ܢܣܘܟܘܢ *vos* M. ܢܣܘܟܝ *te* F. ܢܣܘܟ *te* M.
ܢܣܝܘ ܐܢܝܢ *eas.* ܢܣܝܘ ܐܢܘܢ *eos.* ܢܣܘܗ *eam.* ܢܣܘܗܝ *eum.*

Exempla: ܢܣܝܘܢܝ *tentarunt me* Hebr. III, 9. ܚܣܕܘܗܝ *conviciati sunt ei* Joh. IX, 28. Sic in Aph. ܐܝܬܝܘܗܝ *adduxerunt eum* v. 13.

g) 3. Plur. Fem. ܩܛܠܝ vel ܩܛܠܝܢ: unde ܓܕܫܢܝ *evenerunt mihi* Levit. X, 19. ܪܕܝܢܢܝ *castigarunt me* Psal. XVI, 8. (fluctuante vocalis loco) ܐܫܟܚܢܝܗܝ *invenerunt eum* Luc. XXIV, 3. ܚܙܝܢܝܗܝ Luc. XXIII, 55. ܐܫܩܝܢܝܗܝ Genes. XIX, 35. ܥܒܕܢܢܝ ܘܬܩܢܢܝ *fecerunt me, et pararunt me*, Psal. CXIX, 73. in Aph. ܐܬܡܗܢܢ *obstupefecerunt nos* Luc. XXIV, 22.

h) 2. Plur. Masc. ܩܛܠܬܘܢ *interfecistis*: unde in Peal ܣܥܪܬܘܢܢܝ *visitastis me* Matth. XXV, 35. ܪܚܡܬܘܢܢܝ *amavistis me* Joh. XVII, 27. ܐܚܕܬܘܢܢܝ *comprehendistis me* Marc. XIV, 49. ܐܫܟܚܬܘܢܝܗܝ *invenistis eum* Matth. II, 8. ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ *fecistis illud* c. XXI, 13. In Pael, ܟܢܫܬܘܢܢܝ *congregastis me*, et ܟܣܝܬܘܢܢܝ *vestivistis me*; it. in Aph. ܐܫܩܝܬܘܢܢܝ *bibendum dedistis mihi*, c. XXV, 35. Primae pers. plur. ܐܣܩܬܘܢܢ ܘܐܝܬܝܬܘܢܢ *ascendere nos fecistis et duxistis nos*, Num. XXI 5. — — Post fem. ܩܛܠܬܝܢ exemplum suffixi habe, ܫܒܩܬܝܢܝܗܝ *reliquistis eum*, Exod. II, 20.

i) 1. Plur. ܩܛܠܢ vel ܩܛܠܝܢ *interfecimus*:

ܩܛܠܢܟܝܢ *vos* F. ܩܛܠܢܟܘܢ *vos* M. ܩܛܠܢܟܝ *te* F. ܩܛܠܢܟ *interfecimus te* M.

ܩܛܠܢ ܐܢܝܢ *eas.* ܩܛܠܢ ܐܢܘܢ *eos.* ܩܛܠܢܗ *eam.* ܩܛܠܢܝܗܝ *eum.*

Exem-

Exempla: ܛܠܡܢܟ *laesimus te* Mal. III, 8. ܫܡܥܢܝܗܝ *audivimus illum* Marc. XIV, 58. ܫܒܩܢܝܗ̇ *reliquimus eam* Act. XXI, 3. ܝܗܒܢܝܗ̇ *dedimus eam* Deut. XXIX, 8. ܚܙܝܢܟ *vidimus te*, ܐܘܟܠܢܟ *cibavimus te*, ܐܫܩܝܢܟ *bibendum dedimus tibi*, ܟܢܫܢܟ *excepimus te*, ܟܣܝܢܟ *vestivimus te* Matth. XXV, 37. 38. ܒܪܟܢܟܘܢ *benediximus vobis* Pf. CXVIII, 26.

§. LXXXII.

2) *Suffixa infinitivorum.*

a) in *Peal*, ܡܩܛܠ *interficere*,

ܡܩܛܠܢ *nos* C. ܡܩܛܠܢܝ *me* C.

ܡܩܛܠܟܝܢ *vos* F. ܡܩܛܠܟܘܢ *vos* M. ܡܩܛܠܟܝ *te* F. ܡܩܛܠܟ *te* M.

ܐܢܝܢ ܡܩܛܠ *eas*. ܐܢܘܢ ܡܩܛܠ *eos*. ܡܩܛܠܗ̇ *eam*. ܡܩܛܠܗ *eum*.

Exempla: ܡܩܒܪܢܝ *sepelire me* Matth. XXVI, 12. ܡܩܛܠܢܝ *interficere me* Joh. VII, 19. ܡܩܛܠܟ *interficere te* v. 20. ܡܪܓܡܟ *lapidibus obruere te* c. XI, 8. ܡܐܚܕܗ *adprehendere eum* c. VII, 30.

At in Verbis 3. rad. ܐ, ܡܣܢܐ *odisse*

ܡܣܢܝܢ *nos* C. ܡܣܢܝܢܝ *me* C.

ܡܣܢܝܟܝܢ *vos* F. ܡܣܢܝܟܘܢ *vos* M. ܡܣܢܝܟܝ *te* F. ܡܣܢܝܟ *te* M.

ܐܢܝܢ ܡܣܢܐ *eas*. ܐܢܘܢ ܡܣܢܐ *eos*. ܡܣܢܝܗ̇ *eam*. ܡܣܢܝܗܝ *eum*.

Exempla: ܡܚܙܝܢܝ *videre me*, ܡܚܙܝܟ *videre te* Luc. VIII, 20. ܡܒܥܝܗܝ *quaerere eum* Matth. II, 13. ܡܣܢܝܟܘܢ *odisse vos* Joh. VII, 7.

b) In reliquis Conjugationibus, terminatio ܘ ante Suffixa mutatur in ܘܬ, excepto Suffixo 3. perf. pluralis, ut:

ܡܩܒܠܘ *accipere.*

ܡܩܒܠܘܬܢ *nos* C. ܡܩܒܠܘܬܝ *me* C.

ܡܩܒܠܘܬܟܘܢ *vos* M. ܡܩܒܠܘܬܟܝ *te* F. ܡܩܒܠܘܬܟ *te* M.

ܡܩܒܠܘܬܟܝܢ *vos* F.

ܡܩܒܠܘ ܐܢܘܢ *eos.* ܡܩܒܠܘܬܗ *eam.* ܡܩܒܠܘܬܗ *eum.*

ܡܩܒܠܘ ܐܢܝܢ *eas.*

Exempla: ܡܕܟܝܘܬܝ *purificare me* Matth. VIII, 2. ܡܩܒܠܘܬܗ *accipere eum* Joh. XIV, 17. ܡܦܫܩܘܬܗ *explicare illud* Hebr. V, 11. ܡܘܒܕܘܬܢ *perdere nos* Marc. I, 24. ܡܚܝܒܘܬܟܘܢ *condemnare vos* Col. II, 18. ܡܝܬܝܘ ܐܢܘܢ *adducere illos* Joh. X, 16.

§. LXXXIII.

3) *Suffixa imperativorum.*

a) Singularis Masc. ut ܩܛܘܠ *interfice.*

ܩܛܘܠܝܢ *nos* C. ܩܛܘܠܝܢܝ *me* C.

ܩܛܘܠ ܐܢܝܢ *eas.* ܩܛܘܠ ܐܢܘܢ *eos.* ܩܛܘܠܝܗ *eam.* ܩܛܘܠܝܗܝ *eum.*

Exempla in Peal: ܦܪܘܩܝܢܝ *eripe me* Matth. XIV, 30. ܬܒܘܥܝܢܝ *vindica me* Luc. XVIII, 3. ܙܩܘܦܝܗܝ *crucifige eum* Joh. XIX, 6. ܥܒܘܕܝܗܝ *fac illud* Ex. XXVI, 31. ܦܣܘܩܝܗ *abscinde eam* Matth. XVIII, 8. Marc. IX, 43. 45. Joh. XII, 7. ܦܪܘܩܝܢ *libera nos* Luc. XI, 4. ܦܪܘܣ ܐܢܘܢ *obduc eos*

Ex.

Ex. XXV, 28. et in imperfectis, ܐܳܟ݂ܽܘܠܰܝܗܝ *comede illud* Apoc. X, 9. ܢܓܽܘܪܰܝܢܝ *trahe me*, et ܐܰܥܶܠܰܝܢܝ *introduc me* Cant. I, 4. ܣܺܝܡܰܝܢܝ *pone me* Cant. VIII, 6. ܣܺܝܡܰܝܗܝ *pone eum* Num. XXI, 8. ܣܺܝܡܶܝܗ *pone eam* Ex. XXX, 18. ܬܒ݂ܽܘܪܰܝܗܝ *frange eum*, a ܬܒ݂ܽܘ pro ܬܒ݂ܽܘܪ Lev. VI, 21. ܛܰܪ ܐܶܢܽܘܢ *serva eos* Joh. XVII, 11.

In Ethpeel: ܐܶܬ݁ܕ݁ܰܟ݂ܪܰܝܢܝ *recordare mei* Luc. XXIII, 42. In Pael: ܦ݁ܰܨܳܝܢܝ *libera me* Pf. XXXI, 2. ܥܰܕ݁ܪܰܝܢܝ *juva me* Matth. XV, 25. ܩܰܕ݁ܫܰܝܗܝ *sanctifica illum* Ex. XL, 10. ܩܰܕ݁ܶܫ ܐܶܢܽܘܢ *sanctifica illos* Ex. XL, 13. In Aphel: ܐܰܫܡܰܥܰܝܢܝ *audire me fac* F. Cant. II, 14. ܐܰܘܟ݂ܠܰܝܗܝ *ciba eum* Rom. XII, 20. ܐܰܣܩܰܝܗܝ *adscendere fac eum* Ex. XXXIII, 12. ܐܰܟ݂ܣܰܝܗܝ *argue eum* Matth. XVIII, 15. ܐܰܦ݁ܩܶܝܗ *ejice eam* Gal. IV, 20.

At *Verba* 3. *rad.* ܝ sequuntur hunc typum, in Peal:

ܒܥܺܝ *quaere.*

ܒܥܺܝܢ *nos C.* ܒܥܺܝܢܝ *me C.*

ܒܥܺܝ ܐܶܢܶܝܢ *eas.* ܒܥܺܝ ܐܶܢܽܘܢ *eos.* ܒܥܺܝܗ *eam.* ܒܥܺܝܘܗܝ *eum.*

Exempla: ܡܚܺܝܢܝ *dele me* Ex. 32, 33. ܣܚܽܘܦ݂ܝܗ ܘܦܣܽܘܩܝܗ *crue eam*, *et abscinde eam* Matth. 5, 29. ܥܢܺܝܢ *responde nobis* 1 Reg. 18, 26. ܫܪܺܝ ܐܶܢܽܘܢ *dimitte eos* Marc. 6, 36.

In Pael et Aphel ita:

ܦ݁ܰܨܳܐ *eripe.*

ܦ݁ܰܨܳܢ *nos C.* ܦ݁ܰܨܳܝܢܝ *me C.*

ܦ݁ܰܨܳܐ ܐܶܢܶܝܢ *eas.* ܦ݁ܰܨܳܐ ܐܶܢܽܘܢ *eos.* ܦ݁ܰܨܳܗ *eam.* ܦ݁ܰܨܳܝܗܝ *eum.*

Exem-

Exempla: ܚܰܘܳܝܢܝ *ostende mihi* Ex. 33, 18. ܚܰܘܳܢ *ostende nobis* Joh. 14, 8. Et in Aph. ܐܰܝܬܳܝܗܝ *adduc eum* Matth. 17, 17. ܐܰܚܳܝܢܝ *vivifica me* Ps. 119, 25. ܐܰܣܚܳܐ ܐܶܢܽܘܢ *lava eos* Ex. 40, 12.

b) *Sing. Fem.* ut ܩܛܘܽܠܝ *interfice.*

ܩܛܘܽܠܝܢ *nos* C. ܩܛܘܽܠܝܢܝ *me* C.

ܩܛܘܽܠܝ ܐܶܢܶܝܢ *eas.* ܩܛܘܽܠܝ ܐܶܢܽܘܢ *eos.* ܩܛܘܽܠܝܗ *eam.* ܩܛܘܽܠܝܗܝ *eum.*

Exemplum in Pael, ܗܰܝܡܢܝܢܝ *crede mihi* Joh. 4, 21.

Et in Verbis 3. rad. ܐ, ut ܒܥܳܝ *quaere.*

ܒܥܳܝܝܢ *nos* C. ܒܥܳܝܝܢܝ *me* C.

ܒܥܳܝ ܐܶܢܶܝܢ *eas.* ܒܥܳܝ ܐܶܢܽܘܢ *eos.* ܒܥܳܝܝܗ *eam.* ܒܥܳܝܝܗܝ *eum.*

Exempla: in Pael, ܚܰܘܳܝܢܝ *ostende mihi* Cant. 2, 14. et in Aphel, ܐܰܝܬܳܝܗܝ *adduc eum* 2 Sam. 14, 10. ܐܰܫܩܝܢܝ *bibendum da mihi* Genes. 24, 17.

c) Plur. Masc. ut ܩܛܘܽܠܘ *interficite*,

ܩܛܠܽܘܢ *nos* C. ܩܛܠܽܘܢܝ *me* C.

ܩܛܘܽܠܘ ܐܶܢܶܝܢ *eas.* ܩܛܘܽܠܘ ܐܶܢܽܘܢ *eos.* ܩܛܠܽܘܗ *eam.* ܩܛܠܽܘܗܝ *eum.*

Exempla: ܫܩܘܽܠܘܢܝ *tollite me* Jon. 1, 12. ܙܩܘܽܦܘܗܝ *crucifigite eum* Joh. 19, 6. ܐܚܘܽܕܘܗܝ *capite eum*, ab absoluto ܐܚܘܽܕܘ Marc. 14, 44. ܦܪܘܽܥܘܗ *retribuite ei* Apoc. 18, 6. transposito *Etzotzo* ante incrementum finale. Quam flexionem imitantur et illa Verba, quae in Imperativo absoluto *Pethocho* habent; ut a ܫܡܰܥܘ *audite*, fit ܫܡܰܥܘܢܝ *audite me* Gen. 23, 8. a ܕܒܰܪܘ *sumite*, ܕܒܰܪܘܗܝ *sumite eum*

Joh.

Joh. XVIII, 31. et ab ܐܡܪܘ *dicite*, ܐܡܪܘܗܝ *dicite illud* Matth. X, 27. Aliud est, ubi 1. rad. in Imperativo deficit: ut ab ܗܒܘ *date*, ex ܝܗܒ *dedit*, dicitur ܗܒܘܗܝ *date illum* 2 Sam. XX, 21. ܗܒܘܗ *date illam* Gen. XXXIV, 8. pro quo tamen et ܗܒܘܗ legitur Matth. XXV, 28. Aliquando interponitur *Nun* epenthet. ut ܓܫܘܢܢܝ pro ܓܫܘܢܝ *contrectate me* Luc. XXIV, 39. ܐܚܘܕܘܢܝܗܝ *capite eum* Ps. II, 11. In Pael et Aphel ܐܦܩܘܗܝ *ejicite eum* Matth. XXV, 30. ܐܘܒܠܘܗܝ *adducite eum* Marc. XIV, 44. ܐܥܡܕܘ ܐܢܘܢ *baptizate eos* Matth. XXVIII, 19. ܐܠܦܘ ܐܢܘܢ *docete eos* v. 20. ܨܒܥܘܗ *intingite eam.*

At in Verbis 3. rad. *Olaph*, a ܒܥܘ *quaerite* fit

ܒܥܘܢ *nos* C. ܒܥܘܢܝ *me* C.

ܒܥܘ ܐܢܝܢ *eas.* ܒܥܘ ܐܢܘܢ *eos.* ܒܥܘܗ *eam.* ܒܥܘܗܝ *eum.*

Exempla: ܒܥܘܢܝ *quaerite me* Esa. XLVI, 19. ܫܪܘܗܝ *solvite eum* Joh. XI, 44. ܚܙܘܗܝ *videte eum* Hebr. III, 1. ܒܥܘܗ *exquirite eam.* In Pael et Aphel: ܚܘܘܢܝ *indicate mihi* Matth. II, 8. ܐܝܬܘܗܝ *adducite eum* Marc. XI, 2.

d) Plur. Fem. ut ܩܛܘܠܝܢ *interficite.*

— *nos* C. ܩܛܘܠܝܢܢܝ *me* C.

ܩܛܘܠܝܢ ܐܢܝܢ *eas.* ܩܛܘܠܝܢ ܐܢܘܢ *eos.* — *eam.* ܩܛܘܠܝܢܝܗܝ *eum.*

Exempla: ܫܡܥܝܢܝ *auscultate me* Esa. LI, 4. et in Pael, a ܫܒܚܝܢ *laudate*, ܫܒܚܝܢܝܗܝ *laudate eum* Rom. XV, 11. At ex verbis tertiae rad. Olaph exemplum nota Exod. II, 20. ܩܪܝܢܝܗܝ *vocate illum.*

§. LXXXIV.

4) *Suffixa Futurorum.*

a) Sing. et Pl. 1. perf. et Sing. Mafc. 2. nec non Mafc. et Fem. 3. perf. ܐܩܛܘܠ *interficiam*, ܢܩܛܘܠ *interficiet* et *interficiemus*, ܬܩܛܘܠ *interficies*.

ܢܩܛܘܠ *interficiet*.

ܢܩܛܠܢ *nos* C. (*) ܢܩܛܠܢܝ *me* C.

ܢܩܛܠܟܝܢ *vos* F. ܢܩܛܠܟܘܢ *vos* M. ܢܩܛܠܟܝ *te* F. ܢܩܛܠܟ *te* M.

ܢܩܛܘܠ ܐܢܝܢ *eas*. ܢܩܛܘܠ ܐܢܘܢ *eos*. ܢܩܛܠܝܗ *eam* ܢܩܛܠܝܘܗܝ *eum*.

Exempla: In Peal, ܢܥܒܪܢܝ *praetereat me* Matth. XXVI, 39. ܢܐܟܠܢܝ *comedet me* Joh. VI, 57. ܢܦܪܥܟ *rependet tibi* Matth. VI, 18. ܢܪܚܡܝܘܗܝ *amabit eum* Marc. XII, 33. Joh. XIV, 23. ܢܫܟܚܝܗ *inveniet eam* Matth. X, 39. ܬܐܪܬܢ *haeredites nos* Ex. XXXIV, 9. ܢܓܡܪܟܘܢ *perficiet vos* Hebr. XIII, 21. ܢܚܛܘܦ ܐܢܘܢ *rapiet eos* Joh. X, 28. Et in defectivis: ܐܕܥܟ *agnofcam te* Exod. XXXIII, 13. 17. ܐܣܝܡܟ *ponam te* v. 22. ܐܕܘܢܟ *judicabo te* Luc. XIX, 22. ܐܕܘܢܝܘܗܝ *judicabo eum* Joh. III, 17. ܕܢܩܪܘܢܝܘܗܝ *ut vocarent illum* Marc. III, 31. ܢܪܓܝܗ *concupifcet eam* Matth. V, 28. ܐܣܝܡܝܗ *ponam eam* Joh. X, 18. ܐܣܒܝܗ *fumam eam* v. 17. ܬܛܪ ܐܢܘܢ *ferves eos* Joh. XVII, 15.

Sic

(*) Scribitur tamen et aliquando ܝܢ inferto Jud, ut Pf. XVIII, 36. ܬܣܥܕܝܢܝ ubi noftrum non eft, grammaticorum et librariorum lites componere, fed enotare.

Sic in Pael: ܢܒܛܠܝܗ̇ *cessare faciet eam* Hebr. IX, 26. ܬܚܝܒܝܗ̇ *condemnabit* F. *eam* Matth. XII, 42. Et in Aphel: ܢܚܒܘܗܝ *amabit eum* Luc. VII, 42. ܢܚܠܝܗ̇ *profanabit eam* Ex. XXXI, 14. ܢܘܒܕܝܗ̇ *perdet eam* Matth. X, 39. ܬܣܩܢ *adscendere facias nos* Exod. XXXIII, 15. ܐܘܒܕܟܘܢ *perdam vos* M. v. 3. et ܐܘܒܕܟܝܢ *perdam vos* F. Zeph. II, 5.

Nota: Pro ܘܗܝ scribitur et ܘܗܝ ; ut ܢܐܣܪܘܗܝ *vinciet eum* Matth. XII, 29. ܢܩܛܠܘܗܝ *interficiet eum* c. XXI, 38. ܢܫܠܡܘܗܝ *tradet eum* c. XXVI, 16. quin et ܗ , ut ܢܫܟܚܝܗ *inveniet eum* c. XVIII, 13. Item pro ܢ aliquando est ܝܢ ; ut ܬܥܠܢ *ingredi facias nos* c. VI, 13. at ܬܥܠܝܢ idem Luc. XI, 4. ܬܗܪܢܝ *molestes me* Luc. XI, 7.

At in Verbis 3. rad. *Olaph*, a ܢܒܢܐ *aedificabit* fit

ܢܒܢܝܢ *nos* C. ܢܒܢܝܢܝ *me* C.

ܢܒܢܝܟܝܢ *vos* F. ܢܒܢܝܟܘܢ *vos* M. ܢܒܢܝܟܝ *te* F. ܢܒܢܝܟ *te* M.

ܢܒܢܐ ܐܢܝܢ *eas.* ܢܒܢܐ ܐܢܘܢ *eos.* ܢܒܢܝܗ̇ *eam.* ܢܒܢܝܘܗܝ *eum.*

Exempla: ܢܩܪܝܢܝ *invocabit me* Ps. LXXXIX, 26. ܐܫܪܝܟ *dimittam te* Joh. XIX, 10. ܢܪܥܝܘܗܝ *pascet eum* Matth. II, 6. ܐܒܢܝܗ̇ *aedificabo eam* c. XVI, 18. (at ܢܫܪܝܗ̇ pro ܢܫܪܝܗ̇ *dimittet eam* c. XIX, 7.) Sic in Pael: ܐܐܣܝܘܗܝ *sanabo eum* c. VIII, 7. ܐܕܡܝܗ̇ *assimilabo eam* c. XI, 16. ܢܕܟܝܢ *purificabit nos* Tit. II, 14. Quomodo et quadrilittera in Praeterito per ܝ terminata: ut

a ܢܦܪܣ fit ܢܦܪܣܝܗ̇ *publicabit eam* c. I, 19. Item in Aphel: ܢܪܡܝܢܝ *projiciet me* Joh. V, 7.

b) Sing. Fem. 2. perſonae, quorum exempla nulla habemus.

c) Plur. Maſc. 2. et 3. perſonae, ܬܩܛܠܘܢ *interficietis* et ܢܩܛܠܘܢ *interficient.*

ܢܩܛܠܘܢܢ *nos* C. ܢܩܛܠܘܢܢܝ *interficient me* C.
ܢܩܛܠܘܢܟܘܢ *vos* M. ܢܩܛܠܘܢܟܝ *te* F. ܢܩܛܠܘܢܟ *te* M.
ܢܩܛܠܘܢܟܝܢ *vos* F.

ܢܩܛܠܘܢ ܐܢܘܢ *eos.* ܢܩܛܠܘܢܗ̇ *eam.* ܢܩܛܠܘܢܗܝ *eum.*
ܢܩܛܠܘܢ ܐܢܝܢ *eas.*

Exempla: ܬܐܚܕܘܢܢܝ *capietis me* Matth. XXVI, 55. ܬܒܥܘܢܢܝ *quaeretis me* Joh. VII, 36. ܬܫܟܚܘܢܢܝ *invenietis me*, ibid. ܢܚܕܪܘܢܟܝ *cingent te*, ܢܐܠܨܘܢܟܝ *adfligent te*, et ܢܣܚܦܘܢܟܝ *deſtruent te*, Luc. XIX, 43. ܢܓܠܘܢܝܗܝ *manifeſtabunt eum* Matth. XII, 15. ܬܫܐܠܘܢܝܗܝ *rogabitis eum* c. VI, 8. ܬܚܙܘܢܝܗܝ *videbitis eum* c. XXVI, 64. (reperitur tamen et ſine Jud, ܬܪܝܡܘܢܗ Joh. VIII, 28.) ܬܥܒܕܘܢܗ̇ *facietis illam* Matth. VI, 1. ܬܪܕܦܘܢ ܐܢܘܢ *perſequemini eos* Matth. XXIII, 34. ܢܒܙܘܢ ܐܢܝܢ *praedabuntur eas*, et ܢܐܪܬܘܢ ܐܢܝܢ *haereditabunt eas* Zeph. II, 9. ܠܐ ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ ܘܠܐ ܢܫܡܥܘܢܟܘܢ Marc. VI, 11. Sic in Pael, ܢܨܪܝܘܢܟܘܢ *lacerabunt vos* Matth. VII, 6. ܢܚܝܒܘܢܗ̇ *condemnabunt eam* c. XII, 41. et in Aphel, ܢܘܒܕܘܢܝܗܝ *perdent eum* v. 14. ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ *tradent vos* c. XXIV, 9.

d) Plur.

d) Plur. Fem. 2. et 3. perſ. ut ܢܫܰܡܠܢܳܢܳܗ̇ *ſtabilient eam*, et ܢܣܺܝܡܳܢܳܗ̇ *collocabunt eam*, Zach. VI, 11.

§. LXXXV.

5) *Suffixa participiorum.*

Suffixa Participiorum rariora ſunt: et vero a Suffixis Nominum vix differunt. Vide ܣܳܢܰܐ̈ܝ *odio proſequentes me* Ex. XX, 5. Pſ. IX, 14. ܝܳܕܥܰܘܗ̱ܝ *noſcentes eum* Act. XXIV, 23.

§. LXXXVI.

6) *Suffixa nominum.*

Quod ad *Suffixa Nominum*, ſunt ea vel *Maſculinorum*, vel *Femininorum:* et tum haec tum illa vel *analoga* et *regularia*, vel *ſpecialia* et *anomala*. Dicuntur autem *Singularia*, quae Nomini Singulari; *Pluralia* vero, quae Plurali Nomini ſubjiciuntur. De quibus nota ſequentes regulas.

a) Ante Suffixa Nomen ipſum concipe in ſtatu emphatico, et loco terminationis emphaticae ܐ pone Suffixa.

b) Si contingat, Nomen ipſum Singulare ante Suffixa nullam omnino habere vocalem, primae Nominis litterae ſubjiciatur *Revotzo;* ut a ܒܰܪ *filius*, fit emphaticum ܒܪܳܐ, hinc vero cum Suffixis ſingularibus 1. perſ. Sing. nec non 2. et 3. perſ. Plur. fit ܒܶܪܝ pro ܒܪܝ *filius*

 meus

meus Marc. II, 5. ܒܪܟܘܢ et ܒܪܟܝܢ *filius vester* M. et F. Joh. IX, 19. ܒܪܗܘܢ *filius illorum*, ܒܪܗܝܢ *filius illarum*. Sic ܫܡܝ *nomen meum* Gen. XLVIII, 16. ܕܡܝ *sanguis meus* Joh. VI, 54. 55. ܫܡܗܘܢ *nomen illorum* Gen. V, 2. ܕܡܗܝܢ *sanguis illarum* Hebr. XIII, 11.

c) Si contingat, ante Suffixa concurrere tres, in Femininis vero ut plurimum post *Zekopho* et *Etzotzo*, duas consonas destitutas vocali; his efferendis adsume vocalem *Pethocho:* ut a M. ܡܘܒܠܐ *onus*, ܡܘܒܠܝ *onus meum* Matth. XI, 30. a ܡܫܟܒܐ *cubile*, ܡܫܟܒܝ *cubile meum* Job. VII, 13. Dan. IV, 10. 13. a ܡܩܕܫܐ *sanctuarium*, ܡܩܕܫܗܘܢ *sanctuarium illorum* 2 Par. 36, 17. ab ܗܝܟܠܐ *palatium*, ܗܝܟܠܝ *palatium meum* Dan. 4, 4. Sic a F. ܪܚܡܬܐ *amor*, ܪܚܡܬܝ *amor meus* Luc. 15, 9. a ܣܘܣܝܬܐ *equitium*, ܣܘܣܝܬܝ *equitium meum* Cant. I, 8. ܡܐܟܘܠܬܝ *cibus meus* Joh. IV, 34. ܫܥܬܝ *hora mea* Joh. II, 4. ܫܥܬܟܘܢ *hora vestra* Luc. 22, 53. Sic ܡܠܬܐ *verbum* (quia *Lomad* implicite geminat ad instar Hebr. מִלָּה) facit ܡܠܬܝ *verbum meum* Matth. 13, 23. ܐܢܬܬܝ *uxor mea* Jud. 15, 1. et ܠܐܘܬܟܘܢ *laborem vestrum* Esa. 55, 2. Et ܚܕܘܬܐ *gaudium* (quia est pro ܚܕܝܘܬܐ) ante Suffixa ܝ, ܟܘܢ, ܟܝܢ, ܗܘܢ, ܗܝܢ, facit itidem ܚܕܘܬܝ *gaudium meum*, et ܚܕܘܬܟܘܢ *gaudium vestrum*, Joh. 15, 11. ܚܕܘܬܗܘܢ *gaudium illorum* Luc. 24, 41. Reperio tamen sine Petocho Ps. 16, 2. ܛܒܬܝ *bonum meum* Genes. 23, 5. 8. 13. ܡܝܬܬܝ *mortuam meam*,

meam, Matth. 4, 34. ܡܐܟܘܠܬܝ *cibus meus*. Magna in vocalibus ponendis et omittendis libertas.

d) Nomina Singularia Mafculina, quae ftatum emphaticum per ܝܐ terminant, Suffixum 1. perf. Sing. formant ܝܝ (excepto ܟܘܪܣܝܐ, quod habet ܝ), 2. et 3. plur. ܝܟܘܢ, ܝܟܝܢ, ܝܗܘܢ, ܝܗܝܢ: ut ܛܠܐ, emph. ܛܠܝܐ, ܛܠܝܝ *puer meus* Matth. 8, 6. 8. ܟܘܪܣܐ, emph. ܟܘܪܣܝܐ *folium*, ܟܘܪܣܝ *folium meum* Act. 7, 49. ܡܫܬܝܐ *potus*, ܡܫܬܝܟܘܢ *potus vefter*, et ܡܫܬܝܗܘܢ *potus illorum*, Dan. 1, 10. 16. ܥܪܘܩܝܐ *fuga*, ܥܪܘܩܝܟܘܢ *fuga veftra* Matth. 24, 20. Marc. 13, 18.

e) Nomina numeralia cardinalia a III. usque ad X. licet fint Singularis Numeri, tamen Suffixa adfcifcunt Pluralia: ut ܬܠܬܝܗܘܢ *tres illi* 1 Joh. 5, 7. 8. ܐܪܒܥܬܝܗܘܢ *quatuor illi* Dan. 1, 7. Apoc. 4, 8. ܐܪܒܥܬܝܗܝܢ *quatuor illae* Apoc. 6, 6. ܫܒܥܬܝܗܘܢ *feptem ifti* Matth. 22, 26.

§. LXXXVII.

7) *Suffixa mafculinorum.*

* Suffixa analoga Nominum Mafculinorum.

a) ܡܠܟ, emph. ܡܠܟܐ *rex*.

ܡܠܟܝ *reges mei* C. ܡܠܟܝ *meus* C.

ܡܠܟܝܟܝ *tui* F. ܡܠܟܝܟ *tui* M. ܡܠܟܟܝ *tuus* F. ܡܠܟܟ *tuus* M.

ܡܠܟܝܗ *illius* F. ܡܠܟܘܗܝ *illius* M. ܡܠܟܗ *illius* F. ܡܠܟܗ *illius* M.

ܡܠܟܝܢ

ܡܰܠܟ̈ܰܝܢ *nostri* C. ܡܰܠܟܰܢ *noster* C.

ܡܰܠܟ̈ܰܝܟܶܝܢ *vestri* F. ܡܰܠܟ̈ܰܝܟܽܘܢ *vestri* M. ܡܰܠܟܟܶܝܢ *vester* F. ܡܰܠܟܟܽܘܢ *vester* M.

ܡܰܠܟ̈ܰܝܗܶܝܢ *illarum.* ܡܰܠܟ̈ܰܝܗܽܘܢ *illorum.* ܡܰܠܟܗܶܝܢ *illarum.* ܡܰܠܟܗܽܘܢ *illorum.*

b) ܒܰܪ, emph. ܒܪܳܐ *Filius.* c) ܡܰܫܟܒ, emph. ܡܰܫܟܒܳܐ *cubile.*

ܒܪܝ *meus* C. ܡܰܫܟܒܝ *meum* C.

ܒܪܶܟܝ *tuus* F. ܒܪܳܟ *tuus* M. ܡܰܫܟܒܶܟܝ *tuum* F. ܡܰܫܟܒܳܟ *tuum* M.

ܒܪܳܗ *illius* F. ܒܪܶܗ *illius* M. ܡܰܫܟܒܳܗ *illius* F. ܡܰܫܟܒܶܗ *illius* M.

ܒܪܰܢ *noster* C. ܡܰܫܟܒܰܢ *nostrum* C.

ܒܪܟܶܝܢ *vester* F. ܒܪܟܽܘܢ *vester* M. ܡܰܫܟܒܟܶܝܢ *vestrum* F. ܡܰܫܟܒܟܽܘܢ *vestrum* M.

ܒܪܗܶܝܢ *illarum.* ܒܪܗܽܘܢ *illorum.* ܡܰܫܟܒܗܶܝܢ *illarum.* ܡܰܫܟܒܗܽܘܢ *illorum.*

Pluralia Suffixa sub b) et c) cum illis sub a) coincidunt: dummodo observaveris, ܒܰܪ in Pl. habere ܒܢܝܢ, emph. ܒܢ̈ܝܳܐ.

d) ܡܰܫܬܝܳܐ *potus:*

ܡܰܫܬܝ *mei* cet. ܡܰܫܬܝܝ *meus* C.

ܡܰܫܬܝܶܟܝ *tuus* F. ܡܰܫܬܝܳܟ *tuus* M.

ܡܰܫܬܝܳܗ *illius* F. ܡܰܫܬܝܶܗ *illius* M.

ܡܰܫܬܝܰܢ *noster* C.

ܡܰܫܬܝܟܶܝܢ *vester* F. ܡܰܫܬܝܟܽܘܢ *vester* M.

ܡܰܫܬܝܗܶܝܢ *illarum.* ܡܰܫܬܝܗܽܘܢ *illorum.*

§. LXXXVIII.

§. LXXXVIII.

Suffixa femininorum.

Suffixa analoga Nominum Femininorum.

a) ܒܬܘܠܐ, emph. ܒܬܘܠܬܐ *virgo:*

ܒܬܘܠܬܝ *meae* C.		ܒܬܘܠܬܝ *mea* C.	
ܒܬܘܠܬܟܝ *tuae* F.	ܒܬܘܠܬܟ *tuae* M.	ܒܬܘܠܬܟܝ *tua* F.	ܒܬܘܠܬܟ *tua* M.
ܒܬܘܠܬܗ *illius* F.	ܒܬܘܠܬܗ *illius* M.	ܒܬܘܠܬܗ *illius* F.	ܒܬܘܠܬܗ *illius* M.
ܒܬܘܠܬܢ *noſtrae* C.		ܒܬܘܠܬܢ *noſtra* C.	
ܒܬܘܠܬܟܝܢ *veſtrae.*	ܒܬܘܠܬܟܘܢ *veſtrae.*	ܒܬܘܠܬܟܝܢ *veſtra.*	ܒܬܘܠܬܟܘܢ *veſtra.*
ܒܬܘܠܬܗܝܢ *illarum.*	ܒܬܘܠܬܗܘܢ *illorum.*	ܒܬܘܠܬܗܝܢ *illarum.*	ܒܬܘܠܬܗܘܢ *illorum.*

b) ܒܪܬܐ *filia*, ante Suffixum ܝ *Pethocho* ſuum a prima ad ſequentem litteram transfert, ut ܒܪܬܝ *filia mea* Marc. 5, 23. aſt in reliquis ſervat, ut ܒܪܬܟ *filia tua* c. 5, 35. ܒܪܬܟܘܢ *filia veſtra* Gen. 34, 8.

§. LXXXIX.

Nomina ſpecialia cum ſuffixis.

Tria haec Nomina, ܐܒܐ *pater*, ܐܚܐ *frater*, ܚܡܐ *ſocer*, ante Suffixa Singularia (excepto Suffixo 1. perſ.

Sing. ante quod e contrario *Olaph* loco *Pethocho* adsumit *Zekopho*) adsciscit ܘ : ut ܐܒܐ *pater*

ܐܒܘܢ *noster* C. ܐܒܝ *meus* C.

ܐܒܘܟܝܢ *vester* F. ܐܒܘܟܘܢ *vester* M. ܐܒܘܟܝ *tuus* F. ܐܒܘܟ *tuus* M.

ܐܒܘܗܝܢ *illarum*. ܐܒܘܗܘܢ *illorum*. ܐܒܘܗ *illius*. ܐܒܘܗܝ *illius*.

Sic ܐܚܝ *frater meus* Luc. 6, 42. ܐܚܘܟ *frater tuus* Matth. 5, 23. ܚܡܘܟܝ *socer tuus* F. Gen. 38, 13. ܐܚܘܗܝ *frater illius* M. Matth. 4, 18. ܚܡܘܗܝ *socer illius* M. Joh. 18, 13. ܚܡܘܗ idem F. Gen. 38, 25. cet.

Nominis ܡܝ̈ܐ *aquae*, haec exempla do cum suffixis positi, quae pater meus observaverat, grammaticaeque adscripserat

F.	C.	M.
	ܡܝ̈ܢ 1 Sam. 25, 11.	
		ܡܝ̈ܟ Num. 20, 19.
ܡܝ̈ܗ Num. 20, 8.	— — —	ܡܝ̈ܘܗܝ Jes. 33, 16.
	ܡܝ̈ܝܢ Thren. 5, 4.	
		ܡܝ̈ܘܟ Num. 23, 25.
		ܡܝ̈ܘܗܘܢ Exod. 7, 19.
		ܡܝ̈ܗܘܢ Ezech. 12, 19.

§. XC.

Suffixa Particularum.

Suffixa Particularum sunt vel *Singularia*; ut a) post ܒ *in*, et ܠ notam *Dativi*:

ܒܝ

ܒܢ *in nobis* C. ܒܝ *in me* C.

ܒܟܝܢ *in vobis* F. ܒܟܘܢ *in vobis* M. ܒܟܝ *in te* F. ܒܟ *in te* M.

ܒܗܝܢ *in illis.* ܒܗܘܢ *in illis.* ܒܗ̇ *in illa.* ܒܗ *in illo.*

b) ܠܘܬ *ad*, et ܡܢ *a*, *ex*,

ܠܘܬܢ *ad nos* C. ܠܘܬܝ *ad me* C.

ܠܘܬܟܝܢ *vos* F. ܠܘܬܟܘܢ *vos* M. ܠܘܬܟܝ *te* F. ܠܘܬܟ *te* M.

ܠܘܬܗܝܢ *illas.* ܠܘܬܗܘܢ *illos.* ܠܘܬܗ̇ *eam.* ܠܘܬܗ *eum.*

c) ܒܣܬܪ *post*,

ܒܣܬܪܢ *nos* C. ܒܣܬܪܝ *post me* C.

ܒܣܬܪܝܟܝܢ *vos* F. ܒܣܬܪܝܟܘܢ *vos* M. ܒܣܬܪܝܟܝ *te* F. ܒܣܬܪܝܟ *te* M.

ܒܣܬܪܝܗܝܢ *illas.* ܒܣܬܪܝܗܘܢ *illos.* ܒܣܬܪܝܗ̇ *illam.* ܒܣܬܪܘܗܝ *illum.*

Sic ܒܬܪ *post*,

ܒܬܪܢ *nos* C. ܒܬܪܝ *post me* C.

ܒܬܪܝܟܝܢ *vos* F. ܒܬܪܝܟܘܢ *vos* M. ܒܬܪܝܟܝ *te* F. ܒܬܪܝܟ *te* M.

ܒܬܪܝܗܝܢ *illas.* ܒܬܪܝܗܘܢ *illos.* ܒܬܪܝܗ̇ *illam.* ܒܬܪܘܗܝ *illum.*

d) ܠܘܩܒܠ *contra*, quod, ubi *Pethocho* ob incrementum syllabicum finale abjicitur, *Vau* cum ipsius vocali transponit, non vero, ubi *Pethocho* manet.

ܠܘܩܒܠܢ *nos* C. ܠܩܘܒܠܝ *contra me* C.

ܠܩܘܒܠܟܝܢ *vos* F. ܠܩܘܒܠܟܘܢ *vos* M. ܠܘܩܒܠܟܝ *te* F. ܠܘܩܒܠܟ *te* M.

ܠܩܘܒܠܗܝܢ *illas.* ܠܩܘܒܠܗܘܢ *illos.* ܠܘܩܒܠܗ̇ *eam.* ܠܘܩܒܠܗ *eum.*

Exempla vide Matth. 12, 30. Joh. 12, 18. Rom. 8, 31. Marc. 9, 40. Esa. 57, 12.

Vel ſunt *Pluralia Maſculinorum*; ܒܠܚܘܕܝ̈ *ſeorſim*, *ſolus*, ܒܠܥܕܝ̈ *ſine*, ܚܕܪ ſeu ܚܕܪܝ̈ *circa*, ܚܠܦ *pro*, ܥܠ *ſuper*, ܠܘܬ vel ܠܘܬ *verſus*, ܩܕܡ *ante*, ܬܚܘܬ pro ܬܚܝܬ *ſub*. Ut

ܥܠܝ *ſuper me* C. ܩܕܡܝ *ante me* C.
ܥܠܝܟܝ *te* F. ܥܠܝܟ *te* M. ܩܕܡܝܟܝ *te* F. ܩܕܡܝܟ *te* M.
ܥܠܝܗ̇ *illam*. ܥܠܘܗܝ *illum*. ܩܕܡܝܗ̇ *eam*. ܩܕܡܘܗܝ *eum*.
ܥܠܝܢ *nos* C. ܩܕܡܝܢ *nos* C.
ܥܠܝܟܝ̈ܢ *vos* F. ܥܠܝܟܘܢ *vos* M. ܩܕܡܝܟܝ̈ܢ *vos* F. ܩܕܡܝܟܘܢ *vos* M.
ܥܠܝܗܝ̈ܢ *illas*. ܥܠܝܗܘܢ *illos*. ܩܕܡܝܗܝ̈ܢ *illas*. ܩܕܡܝܗܘܢ *illos*.

Exempla vide Joh. 8, 16. 29. Matth. 4, 10. Marc. 9, 2. Luc. 24, 18. Marc. 1, 30. Joh. 13, 29. Actor. 25, 11. 2 Tim. 3, 9. In Polyglottis habetur quidem Joh. 8, 9. ܒܠܚܘܕܗ̇ *ſola*, ſed mendoſe pro ܒܠܚܘܕܝܗ̇, uti rectius Joh. 12, 24.

Vel ſunt *Pluralia Femininorum*, nempe poſt ܡܛܠ *propter*:

ܡܛܠܬܢ *nos* C. ܡܛܠܬܝ *propter me* C.
ܡܛܠܬܟܝ̈ܢ *vos* F. ܡܛܠܬܟܘܢ *vos* M. ܡܛܠܬܟܝ *te* F. ܡܛܠܬܟ *te* M.
ܡܛܠܬܗܝ̈ܢ *illas*. ܡܛܠܬܗܘܢ *illos*. ܡܛܠܬܗ̇ *illam*. ܡܛܠܬܗ *illum*.

At ܒܝܢ et ܒܝܢܬ *inter*, utriusque Generis Suffixa Pluralia regit; maſculina, ut ܒܝܢܝ *inter me* Gal. 2, 2. ܒܝܢܝܟ *inter te* Matth. 18, 15. ܒܝܢܝܢ *inter nos* Luc. 16, 26. et feminina, ut ܒܝܢܬܟܘܢ *inter vos* Joh. 1, 26. ܒܝܢܬܗܘܢ *inter illos* c. 8, 59.

§. XCI.

§. XCI.

Reliqua pronomina.

ܗܢܝܢ *hae* ܗܢܘܢ *hi* ܗܕܐ / ܗܕܐ } *haec* ܗܢܐ *hic.*
ܗܠܝܢ *hi*, et, *hae.*

Cum sequentibus personalibus ܗܘ et ܗܝ loco verbi substantivi positis, ܗܢܐ et ܗܕܐ coalescunt, ܗܢܘ, *hic est*, ܗܕܐ ܗܝ *haec est*. Vide §. 23. p. 60. et Luc. 22, 53. Joh. 2, 11. 1 Joh. 5, 4. Apoc. 20, 3.

Aliquando et cum ܗܘ et ܗܝ componitur ad fortius demonstrandum *is ipse*, *ea ipsa:* e. g. Matth. 5, 47. *nonne portitores* ܗܝ ܗܕܐ *id ipsum faciunt.*

Superest etiam, quamquam rarius, Chaldaicum אִלֵּין *illi* vel *illae* (Hebr. אֵלֶּה) in constructione comparativa, ܕܐܝܟ ܐܠܝܢ *quae sunt ut haec*, i. e. *talia*, 2 Petr. 3, 11.

Relativum in utroque genere et numero est ܕ praefixum, ex Hebraico זֶה, ut mihi quidem videtur, ortum, relativamque significationem ex demonstrativa ita fere adeptum, ut nostrum, *der*, *die*, *das*.

Componitur nonnunquam cum praecedente interrogativo, ܡܢ, ܐܝܢܐ, ܐܝܕܐ, ܐܝܠܝܢ quod propriam significationem exsuens, adsciscit relativam. Quin et Hebr. 5, 2. ܐܝܢܐ nullo sequente ܕ relative ponitur, ܘܐܝܢܐ ܡܫܟܚ, *et qui possit*, sed vereor ut vera sit lectio.

Alias quoque significationes ܕ praefixum habet, sed de quibus hic non est agendi locus.

Interrogativa sunt

1) *de persona*, ܡܰܢ utroque genere et numero, *quis? quae? qui? quae?* e. g. Matth. 11, 16. ܠܡܰܢ *cuinam?* Marc. 3, 33. ܡܰܢ ܗ̱ܝ ܐܶܡܝ ܘܡܰܢܽܘ ܐܰܚܰܝ *quaenam est mater mea? et quinam sunt fratres mei?* Saepe cum sequente ܗܘ *contrahitur*, ܡܰܢܽܘ, ut Matth. 3, 7. ܡܰܢܽܘ ܚܰܘܝܳܟܽܘܢ *quis (ille) vobis monstravit*, q. d. *quis est ille, qui vobis monstravit*, idque etiam fit, ubi de pluribus sermo, ut ܐܝܠܝܢܗܘܢ ܡܰܢܽܘ *quinam sunt?* Apoc. 7, 13. – – Cave autem cum ܡܰܢ interrogativo confundas ܡܶܢ superfluum et otiosum, centies centiesque in libris Syrorum recurrens, ex Graeco μὲν ortum, de quo vide Castelli et Schaafii lexicon.

Item de persona ponuntur, ܐܰܝܢܳܐ *quis?* et ܐܰܝܕܳܐ *quae?*

De transitu horum in relativa vixdum dictum,

2) de re, *quid?* ܡܳܐ, ܡܶܢ (*) (Hebraicum מָן semel Exod. 16, 15. obvium) indeque ܡܳܢܳܐ, ac rarius ܡܽܘܢ Judic. 13, 17. Nehem. 11, 24. – – Quod Luc. 8, 30. legitur, ܡܰܢ ܫܡܳܟ, *quis est nomen tuum?* aut vertendum, *quis es nomine tuo*, aut potius efferendum

(*) Vide de hoc ܡܶܢ, quibusdam etiam eruditis ignoto, Castelli et Schaafii lexicon.

dum, ܡܢܘ ܫܡܟ *quodnam est nomen tuum*, ut Exod. 3, 13. recte editum est, ܡܢܘ ܫܡܗ *quodnam est nomen ejus*: atque adeo suspicor, ܡܢܘ, cum ܡܢܘ idem esse, et ܡܢܘ efferendum, ut in loco plane parallelo Jud. 13, 17. ܡܢܘ ܫܡܟ. Sic potuerit interrogativum *MOIV* plene et defective scribi.

3) de re et persona promiscue, ܐܝܠܝܢ *quinam?* et *quaenam?* genere etiam communi. 1 Thess. 4, 2. Hebr. 3, 17. 18. 5, 12.

Nova quodammodo pronomina Syri faciunt per suffixa, addita nominibus ܢܦܫܐ *animans*, *persona*, et ܩܢܘܡܐ, quod Syrorum Arabumque lexicographi *substantiam*, *hypostasin*, *personam*, أقنوم vertere solent, etymo plane latente. Hoc quidem modo circumscribunt *reciproca*, et pronomen, *ipse*, ut ܢܦܫܗ et ܩܢܘܡܗ *sese*, Matth. 23, 12. *quisquis* ܕܢܪܝܡ ܢܦܫܗ *exaltaverit se*, *humiliabitur*, et *quisquis* ܕܢܡܟ ܢܦܫܗ *humiliaverit se*, *exaltabitur* Joh. 5, 43. ܒܫܡ ܢܦܫܗ *suo nomine* (ἐν τῷ ἰδίῳ ὀνόματι) Prov. 3, 5. *ne confide* ܒܚܟܡܬܐ ܕܢܦܫܟ *in tua ipsius sapientia*, 7. *noli esse sapiens* ܒܥܝܢܝ ܢܦܫܟ *in oculis tuis*, Luc. 11, 17. ܥܠ ܢܦܫܗ *contra se ipsum* (de hominibus) inque eodem versu (de domo) ܥܠ ܩܢܘܡܗ *contra se ipsam*, Act. 21, 11. ligavit ܪ̈ܓܠܝ ܕܢܦܫܗ *pedes suos* Joh. 5, 26. *ut pater vitam habet* ܒܩܢܘܡܗ *in se ipso* Rom. 9, 3. ܐܢܐ ܩܢܘܡܝ *ego ipse* 1 Thess. 4, 9. ܐܢܬܘܢ ܩܢܘܡܝܟܘܢ *vos ipsi*. Vide et Joh. 6, 53. Rom. 1, 27. 2 Cor. 12, 15.

Nec

Nec tamen in ſolis haec compoſitio uſitata reciprocis, ſed et ſimpliciter facit nova pronomina perſonalia ſeparata, caſuum obliquorum, *me*, *te*, *illum* &c. ut in chreſtom. p. 26. *femina*, *quae ex quo adoleverat*, ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܫ ܠܒܪܝܗ *nemo viderat eam foris*, et p. 75. ܩܪܘ ܗܘܘ ܠܗ ܒܫܘܡܗܘܢ *denominarunt ſe ſecundum* ILLOS.

Caeterum et ſimplex ſuffixum reciproce poni poteſt, ut Matth. 14, 15. ܘܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ, *ut emant ſibi.*

Sic et ex דִּי Chaldaico (in lingua enim Syriaca obſolevit, ſolo praefixo ܕ obtinente) praefixo Lomad, et ſuffixo nova faciunt pronomina poſſeſſiva, ܕܝܠܝ *qui mihi eſt*, i. e. *meus*, hoc typo

F.	C.	M.	F.	C.	M.	
	ܕܝܠܢ *noſter*			ܕܝܠܝ *meus*		1.
ܕܝܠܟܝܢ	– –	ܕܝܠܟܘܢ *veſter*	ܕܝܠܟܝ		ܕܝܠܟ *tuus*	2.
ܕܝܠܗܝܢ { *ipſarum* *ſuus*		ܕܝܠܗܘܢ { *ipſorum* *ſuus*	ܕܝܠܗ		ܕܝܠܗ { *ejus*, *ſuus*	3.

His quidem poſſeſſivis ſeparatis maxime utuntur,

a) ubi ſuffixo poſt nomen poſito ſententia non ſatis exprimi poteſt, ut *tuum eſt regnum* Matth. 6, 13. ܕܝܠܟ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ – – Joh. 1, 11. *ad ſua venit* ܠܕܝܠܗ ܐܬܐ, *et ſui* (οἱ ἴδιοι) *eum non receperunt* ܘܕܝܠܗ ܠܐ ܩܒܠܘܗܝ Joh. 10, 12. *nec ſui ſunt* ܘܠܘ ܕܝܠܗ ܐܢܘܢ et v. 14. *novi meos*, *et agnoſcor a meis* ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܕܝܠܝ ܘܡܬܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢ ܕܝܠܝ.

b) ubi

b) ubi paulo fortius et emphatice accipiendum possessivum, et quidem ita, ut plerumque nomini suffixum jam habenti postponatur, ut Marc. 2, 18. ܬܠܡܝ̈ܕܝܟ ܕܝܠܟ *sed tui discipuli*, Luc. 6, 42. ܒܥܝܢܟ ܕܝܠܟ *in tuo ipsius oculo* Joh. 4, 34. ܡܐܟܘܠܬܝ ܕܝܠܝ *cibus meus*. Vide et Joh. 5, 47. c. 7, 6. 8. c. 15, 21. Ponuntur tamen et promiscue, maxime in seriore Syriasmo, ut chrestom. p. 99. lin. 12. ܪܘܓܙܝ ܕܝܠܝ *ira mea*.

Frequentius etiam video usurpari in Philoxeniana versione, quam in antiqua, incertum, utrum seculi more, an quod omnes voces Graecas, in quibus emphases quaerebat, exprimere interpres statuerat. Sic Apoc. 1, 5. λύσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, quae verba graeca nihil habent emphatici, redditur, ܐܝܢܐ ܕܫܪܐ ܠܢ ܡܢ ܚܛܗ̈ܝܢ ܕܝܠܢ ܒܕܡܐ ܕܝܠܗ, cum emphatica constructio Graeca Act. 20, 28. ἐν τῷ ἰδίῳ αἵματι ab antiquo interprete sine ܕܝܠܗ vertatur, ܗܝ ܕܩܢܗ ܒܕܡܗ *quam emit suo sanguine*.

Caeterum non solis possessivis formandis ܕܝܠ adhibetur, sed et saepe proprie vertendum, *quod ejus est*, aliquando et suffixis subjungitur, ubi illa paulo fortius sumenda, ut, in oppositionibus: 2 Cor. 1, 12. *sincere versati sumus in mundo, maxime vero* ܠܘܬܟܘܢ ܕܝܠܟܘܢ *apud vos ipsos*: 5, 19. ܘܣܡ ܒܢ ܕܝܠܢ *posuit in nobis, nobis inquam*, 1 Joh. 2, 2. ܘܠܐ ܚܠܦܝܢ ܕܝܠܢ ܒܠܚܘܕܝܢ *nec pro nobis solum, sed et pro toto mundo*.

CAPUT X.
DE
PARTICULIS.

§. XCII.
De particulis generatim.

Particulas dicimus, *partes orationis, quae nec ſubjectum nec praedicatum eſſe poſſunt.* Multa in illis, originem ſi ſpectes, nomina et verba, quorum et haud raro formam ſervant, numerumque et flexionem ante ſuffixa: ſed particulae factae, nomina et verba eſſe deſierunt.

Numerantur in illis,

1) *adverbia*, ܡܠܐ ܡܦܩܢܝܬܐ. Horum multa, ex nominibus et participiis ducta, ut ſtatus conſtructus femininorum, in ܬ, ܐܘܬ et ܐܝܬ, deſinunt: ut ܐܚܪܝܬ *poſtremo*, ܩܕܡܝܬ vel ܩܕܡܐܝܬ *primum*, ܡܘܗܒܬ *gratis*, Act. 25, 11. (*) (quo et referes Pſ. 123, 3. ܚܝܐܝܬ ܒܠܥܝܢ ܗܘܘ ܠܢ q. d. *viventer* i. e. vivos *deglutiviſſent nos*) ܬܢܝܢܘܬ *iterum*, ܐܠܗܐܝܬ *divinitus*, ܚܦܝܛܐܝܬ *ſedulo*, ܒܝܫܐܝܬ *male*, ܒܨܝܪܐܝܬ *parum*, ܓܠܝܐܝܬ *manifeſte*, ܕܟܝܐܝܬ *pure*, ܡܛܫܝܐܝܬ *clam*, ܡܣܪܗܒܐܝܬ, *feſtinanter* a ܡܣܪܗܒ *feſtinans*. Ad illuſtrandum Hebraismum trans-

(*) Enoto, quod hac in voce ipſe ſudavit Schaafius p. 236. lex.

transtulit pater meus, §. 37. dissertationis, cui titulus, *lumina Syriaca.*

2) *praepositio*, ܩܘܕܡܝܬ ܫܡܗܐ

3) *conjunctio*, ܐܣܘܪܐ

4) *interjectio* ܡܬܕܡܪܢܘܬ ܫܡܗܐ

Sunt autem particulae, aliae simplices, ut ܗܐ *ecce*, ܥܠ *super*, aliae compositae, ܐܝܟܐ *ubi*, ܐܝܡܟܐ *unde*, ܒܠܥܕ *sine*, ܗܟܘܬ *similiter*, ܗܟܝܠ *igitur*, ܗܟܢܐ *ita*, ܗܫܐ *jam*, ܡܛܠ *quapropter*, ܡܟܐ *hinc*, de loco, ܡܟܝܠ *hinc*, de tempore, ܡܡܬܘܡ *unquam*. Ex compositis possunt et aliquae ut duae voces scribi, e. g. ܡܢ ܡܬܘܡ.

Multae denique particulae ex Graeca lingua immigrarunt, ut ܓܝܪ (saepe abusive ac vix ulla significatione positum) ܡܢ *quidem*, (vide Philoxenianam versionem Marc. 9, 12.) saepe redundans, ut p. 92. 98. chrestomathiae, ܐܘ, O! Has ad illustrandum Hebraismum transferre noli.

§. XCIII.

De praefixis.

Quatuor particulas praefixas, vocabulo technico ܒܕܘܠ dictas, Syri habent,

1) ܒ quod cum Hebraico significatu fere idem.

2) ܕ multiplicis significationis, est enim primo pronomen, *qui*, *quae*, *quod*, (p. 213.) deinde ex illo nota genitivi casus, denique particula, *ut* vel

 quod.

quod. Reſpondet Schin praefixo Hebraeorum, nec tamen ex illo, ſed ex זֶה ortum videtur, ex demonſtrativa relativam ſignificationem nacto, ut noſtrum, *der*, *die*, *das*.

3) ܘ, eadem cum Vau copulativo Hebraeorum latitudine ſignificationis: converſivum autem futuri aut praeteriti non habent.

4) ܠ, idem Hebraico ל, niſi quod non dativi ſolum, ſed et adcuſativi nota eſt.

Reliqua Hebraeorum praefixa, ה, כ, מ, non habent, particulis ſeparatis loco illorum utentes, He autem demonſtrativo opus non habentes, ob ſtatum emphaticum.

Nullam vocalem adferentes, ſine vocali praefiguntur, ܒܥܡܟ, ܕܡܠܟܬܐ, ܘܗܘ, ܠܢܡܘܣܐ. At voce, cui praefiguntur, a duplici conſonante incipiente, vocalem adſciſcunt, (§. 33. p. 78. 79.) plerumque Petocho, ut, ܒܫܡܫܐ, ܕܐܪܥܝ, ܘܫܡܥܘܢ, ܠܡܠܟܬܐ. Quin et hoc faciunt, litera initiali vocis vocalem habente, non propriam, ſed ab Olaph quieſcente remiſſam, (§. 21. pag. 55.) ut a ܡܐܐ *centum*, ܒܡܐܐ Marc. 4, 20. ܕܡܐܐ v. 8. ܕܝܐܐ *quod pulcrum eſt*, 3 Joh. 6. ܘܟܐܐ *et increpuit* Luc. 23, 40. et ſequente He occultando, ut ܠܡܪܗܘܢ 2 Tim. 1, 17.

Ab hac lege recedunt

1) ante

1) ante voces ab Olaph, He occultato et Jud cum Chevotzo incipientes, quae illis vocalem ſuam remittunt, ut ܒܐܪܥܐ, ܕܐܪܥܐ, ܘܐܪܥܐ, ܠܐܒܘܟ Matth. 6, 6. ܒܐܠܦܐ *in navigio*, ܒܐܝܕܐ, ܕܐܝܕܐ, ܘܐܝܕܐ, ܠܐܝܕܐ, ܘܐܒܕܢܐ, ܠܐܒܕܢܐ, ܒܐܘܪܚܐ, ܕܐܘܪܚܐ, ܘܐܘܪܚܐ, ܠܐܘܪܚܐ, — — ܕܝܗܝ *quod prodeſt* 2 Tim. 2, 21. ܘܥܗܕ *recordatus eſt*, ܒܝܠܝܕܐ, ܕܝܠܝܕܐ, ܘܝܠܝܕܐ, ܠܝܠܝܕܐ. Vide pag. 55. 57. 10. 11. 44.

2) ante ܫܬܐ *ſex*, et ܫܬܝܢ *ſexaginta* per Revotzo praefiguntur, ܒܫܬܝܢ Marc. 4, 20. ܕܫܬܝܢ v. 8. Matth. 13, 8. 23. ܘܫܬܝܢ Apoc. 11, 3. c. 12, 6. c. 13, 18. ܘܫܬܐ Jac. 5, 17. Exod. 31, 17. probabiliter, quod haec numeralia cum Olaph prosthetico adpellata ſunt, *Eſchtho* et *Eſchthin* quin et aliquando ܐܫܬܐ et ܐܫܬܝܢ ſcribuntur. Vide §. 25. n. 1. Luc. 1, 26. 36. Num. 1, 31.

3) In ܠܘܩܒܠ *contra*, et ܠܘܩܕܡ *ante*, a ܩܘܒܠ (Judith. 16, 17.) et ܩܘܕܡ (cujus pluralem ܩܘܕܡܝܢ habemus Pſ. 102, 26. Act. 26, 20.) per U praefiguntur, ܠܘܩܕܡ, transpoſita vocali. At Petocho excidente, praefixio regularis eſt, ܠܩܘܒܠܐ, ܠܩܘܒܠܗ &c. Exempla petes ex Schaafii lexico.

CAPUT XI.

SYNTAXIS ET IDIOMATA VERBORUM.

§. XCIV.

Verba neutra pro passivis posita.

Perquam Syris frequens, verba neutra pro passivis ponere, ut

ܛܥܐ *errare*, pro, *decipi:* Luc. 21, 8. *videte*, ܚܙܘ ܠܐ ܬܛܥܘܢ, *ne erretis*, pro graeco, μὴ πλανηθῆτε: Joh. 7, 47. *num et vos* ܛܥܝܬܘܢ *erratis?* pro πεπλάνησθε. Sic et Philoxeniana versio, alias in Graecis proprie reddendis superstitiose diligens. Vide et 1 Tim. 2, 14.

ܝܩܕ *arsit*, pro, *combustus est.* Chrestom. p. 34. *templum* ܕܝܩܕܬ ܡܢܟ *quod a te combustum est:* Matth. 13, 30. ܕܢܐܩܕܘܢ *ut comburantur*, v. 40. ܘܝܩܕܝܢ ܒܢܘܪܐ, pro, καὶ πυρὶ κατακαίεται. (Sic et Philoxeniana hoc loco, sed v. 30. substituens activum ܐܝܟ ܕܠܡܘܩܕܘ ܐܢܘܢ.) Hebr. 13, 11. Apoc. 8, 7.

ܢܦܠ *cecidit*, pro, *conjectus*, *dejectus est.* Matth. 3, 10. *arbor* — — *exscinditur* ܘܢܦܠܐ ܒܢܘܪܐ, pro, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. (Hic tamen Philox. ܡܫܬܕܝܐ) c. 5, 25. 29. c. 9, 19. c. 13, 47. c. 18, 8. 9. c. 21, 21. Marc. 9, 45. 47. Luc. 12, 28.

12, 28. Joh. 3, 24. *nondum* ܢܦܠ ܗܘܐ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ, *ceciderat*, i. e. *conjectus erat in carcerem*, 7, 47. c. 12, 6. ܡܕܡ ܕܢܦܠ ܒܗ *quod in cistam injiciebatur.* (Sic fere, duro Syriasmo, vetus Latina, Matth. 17, 15. *cadit a daemonio in ignem.*)

ܢܦܩ *egressus est*, pro, *ejectus est:* Matth. 8, 12. ܢܦܩܘܢ ἐκβληθήσονται, *ejicientur foras in tenebras*, (sed Philoxeniana, ܢܬܬܦܩܘܢ, rariore conjugatione Etthaphal usa ad proprietatem verbi graeci exprimendam) 9, 33. ܢܦܩ ܫܐܕܐ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου (sic et Philox.) Luc. 16, 4. ܡܐ ܕܢܦܩܬ ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας (Philox. alio verbo intransitivo usa, ܡܐ ܕܐܫܬܢܝܬ).

ܣܠܩ *ascendit*, pro *extractus*, *evulsus est.* Judae 12. *arbores quae* ܣܠܩܘ ܡܢ ܥܩܪܝܗܘܢ *ascenderunt ex radice sua*, Gr. ἐκριζωθέντα.

ܥܠ *ingressus*, pro, *illatus est.* Lev. 10, 18. *sanguis ejus* ܠܐ ܥܠ *non illatus est*, (לֹא הוּבָא) Act. 21, 37. ܡܥܠ Gr. εἰσάγεσθαι, *inferri.*

ܩܡ *stetit*, pro *constitutus est*, sensu ecclesiastico. Chrestom. p. 97. *sancitum est, ne unquam sine patriarcha* ܡܦܪܝܢܐ ܢܩܘܡ *Mafrianus constituatur.*

§. XCV.

Passiva pro activis deponentialiter poni visa.

Contra, *passivae* conjugationis verba pro activis aliquando veniunt. Quo spectat, quum nonsolum Joh. 5, 3. et 6. ܪܡܝܢ ܗܘܘ *projecti erant*, idem valet ac *jacebant*, sed etiam

etiam quum conjugationes paſſivae velut deponentia ſunt, et active ſignificant, quod inprimis locum habet in verbis adfectuum et ſenſuum, haec enim in ſemipaſſivis cenſeri, jam §. 43. monitum ut ܐܬܓܘܪܪ *ruminavit* Levit. 11, 3. 5. ܐܬܕܟܪ *recordatus eſt*, qs. *recordari factus eſt*, ܐܬܚܫܒ *cogitavit* Rom. 2, 3. c. 15, 5. Luc. 23, 4. ܐܣܬܡܟ *recubuit*, qs. *ſuffultus eſt* Matth. 15, 35. ܐܫܬܘܕܥ *agnovit*, qs. *noſcere factus eſt* Col. 1, 6. ܐܫܬܡܥ *obedivit*, qs. *dicto audiens factus eſt* Matth. 8, 27. ܐܬܪܓܪܓ *deſideravit*, Matth. 13, 17. ܐܬܬܘܝ *poenitentia ductus eſt* Matth. 27, 3. Prov. 5, 11. (proprie, *abſumi*, coll. توي).

De participio Peil, quas ob cauſſas active ponatur, §. 40. dixi: hic locum relinquo exemplis a patre meo collectis, ܐܒܝܠܐ *lugentes*, Matth. 5, 4. ܐܚܝܕܝܢ *tenentes* Matth. 14, 3. Hebr. 1, 3. c. 2, 14. ܘܐܠܝܢ *et lamentabantur* Luc. 23, 27. ܐܣܝܪ ܣܦܣܪܐ *accinctus eſt gladium* Rom. 13, 4. ܐܬܝܢ ܗܘܘ *advenientes fuerant* Joh. 11, 19. c. 6, 17. ܕܕܒܝܪܝܢ *ducentes* Act. 21, 16. Jac. 3, 4. ܕܚܕܝܪܝܢ ܠܗ *qui cingentes cum* Matth. 8, 18. ܫܩܝܠ ܗܘܐ *onuſtus erat*; pro *ferebat*, Joh. 12, 6. ܕܟܢܝܫ ܗܘܐ ܡܝܐ *qui collegerat aquas*, *hydropicus* Luc. 14, 2. ܟܒܝܫ ܢܦܫܗ *continens ſeipſum* Tit. 1, 8. ܟܦܝܢ ܘܨܗܝܢ *eſurientes ac ſitientes*, ܢܦܝܩ *egreſſus* Marc. 7, 30. Matth. 5, 6. ܣܘܐ *deſiderans*, Rom. 15, 23. ܣܥܝܪ *operatus* v. 18. ܕܪܟܝܒ ܥܠ ܥܝܠܐ *inſidens pullo*, Joh. 12, 15. ܕܫܩܝܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ οἱ δὲ βαστάζοντες αὐτόν, Luc. 7, 14. ܟܠ ܕܦܩܝܕܐ ܗܘܬ *omne quod*

quod possidens erat c. 21, 4. ܩܢܝ̈ ܡܩܢܝܢܐ *possidentes pecus* Genes. 46, 32. vide et Act. 4, 32. 34. Prov. 8, 12. (Sic Hebraei נֶאֱמָן in Niphal.) ܬܟܝܠ *confidens* seu *confisus* Hebr. 2, 13.

Notanda et haec constructio, ܫܒܝܩ ܠܝ ܟܠ *relictum mihi est omne*, i. e. reliqui omnia, chrestom. pag. 28. ܟܦܝܪ ܠܟ *abnegatum est te*, pro, *abnego te*, p. 35. ܐܝܟ ܕܪܚܝܡ ܠܝ *ut dilectum est mihi*, i. e. ut volo. p. 33.

§. XCVI.

Passiva reciproce posita.

Verba *Passiva* apud Syros non minus, quam Graecos, aliquando *reciprocam* actionem notant: ܐܬܢܩܦ *conjunctus fuit*, ܐܬܥܫܢ *confortatus est*, ܐܬܪܚܩ *elongatus est*; pro, *conjunxit se*, *confortavit se*, *elongavit se*; ܐܬܗܦܟ *conversus est*, pro, *convertit se* Matth. 9, 22. ܐܬܟܦܦ *incurvavit sese*, Jo. 8, 6. ܐܬܛܫܝ *occultavit se* Jo. 8, 59. ܐܬܦܫܛ *erexit se* Jo. 8, 7. Strictius tamen actiones reciprocas per verbum transitivum, et nomen ܢܦܫܐ *animam* cum Suffixis, (uti in Syntaxi Pronominum docebimus) exprimunt.

§. XCVII.

Verbum habendi circumscribitur.

Verbum *Habere* Syri non habent, sed per ܐܝܬ *est*, cum seq. Praefixo *Lomad*, seu Dativi nota, circumscribunt: ut Matth. 3, 9. ܕܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܒܪܗܡ *Pater est nobis*

Abraham, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ; c. 5, 46. ܡܢܐ ܐܓܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ τίνα μισθὸν ἔχετε; 2 Tim. 1, 13. ܕܡܘܬܐ ܠܟ ܢܗܘܐ ܡ̈ܠܐ ܕܚܠܝܡܬܐ Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων. Unde constructio ad literam graecae linguae est in Philoxeniana 2 Joh. v. 9: ܘܐܒܐ ܘܒܪܐ ܐܝܬ ܠܗ *et Patrem et Filium est ei*, pro, *habet*. Sic Joh. 12, 8. antiqua habet, ܡܣܟܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ, Philoxeniana, ܠܡܣܟܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. Possunt etiam per ܗܘܐ circumscribere, ut Joh. 12, 6. ܓܠܘܣܩܡܐ ܠܘܬܗ ܗܘܐ *cista apud illum erat*, pro, γλωσσόκομον εἶχε Rom. 1, 13. ܕܢܗܘܐ ܠܝ ܐܕܫܐ *ut sit mihi fructus*, pro, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ.

§. XCVIII.

Compositorum verborum defectum quomodo suppleant.

Sed nec *compositis Verbis*, qualibus Graeci Latinique, utuntur: supplent vero illorum defectum per *simplicia*, eaque 1) vel absolute posita, ut Act. 26, 5. ܝܕܥܝܢ *scientes*, pro, *praescientes*, Eph. 3, 3. ܟܬܒܬ *scripsi*, pro προέγραψα, et sic Rom. 9, 23. 2 Cor. 12, 21. *Videre* item, pro *visum recipere* Matth. 11, 5. Marc. 10, 51. 52. *dare*, pro *reddere* Luc. 3, 11. Act. 23, 33. *vivere*, pro *reviviscere* Luc. 15, 24. 32. *mensurare*, pro *remensurare* Matth. 7, 2. Luc. 10, 31. 32. *sedere*, pro *considere* Marc. 14, 54. *ne* σε ἀντικαλέσωσι ܢܩܪܘܢܟ ܠܟ Luc. 14, 12. Vide et Luc. 10, 31. 32. ܥܒܪ ἀντιπαρῆλθεν 1 Petr. 2, 23. ܘܠܐ ܡܨܚܝܐ οὐκ ἀντελοιδόρει. 2) vel cum adjectis quibusdam *Verbis Particulisve auxiliaribus*.

Nempe

Nempe a) Composita cum Praepositione *Ante* vel *Prae*, seu quae *anticipationem* notant, per ܩܕܡ *praevenit*, Verbis in eadem Persona, Tempore, et Numero conjunctis; ut Marc. 13, 23. ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ *occupavi dixi*, i. e. *praedixi*, Act. 2, 31. ܩܕܡ ܚܙܐ *praevidit*; et, si plura cupis exempla, Actor. 7, 52. Rom. 3, 9. 25. c. 8, 28. 30. c. 11, 35. c. 12. 10. 1 Cor. 2, 7. Gal. 3, 8. Eph. 1, 2. inverso item ordine Joh. 20, 4. ܪܗܛ ܩܕܡܗ *cucurrit*, *praevenit eum*, pro, *praecucurrit*: vel per Particulas, ut Matth. 2, 9. ܐܙܠ ܗܘܐ ܩܕܡܝܗܘܢ *ibat ante illos*, pro, *praecedebat*, Rom. 1, 2. ܡܢ ܩܕܝܡ ܡܠܟ *ab-ante promisit*, προεπηγγείλατο; Col. 1, 5. ܡܢ ܩܕܝܡ ܫܡܥܬܘܢ *ab-ante audivistis*, pro, προηκούσατε, 2 Cor. 13, 2. ܡܢ ܩܕܝܡ ܐܡܪܬ προείρηκα, *praedixi*, item Luc. 22, 47. Rom. 1, 2. c. 15, 4. Eph. 2, 10.

b) Quae *adversationem*, per ܠܘܩܒܠ *adversus*, et ܥܠ *contra*: ut Matth. 5, 39. ܕܠܐ ܬܩܘܡܘܢ ܠܘܩܒܠ ܒܝܫܐ μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, et plura exempla Matth. 26, 62. Luc. 13, 17. c. 21, 15. Act. 4, 14. c. 6, 10. c. 7, 51. c. 13, 45. c. 27, 15. c. 28, 19. Rom. 7, 23. c. 13, 2. 1 Timoth. 1, 10. 2 Tim. 2, 25. Sic Rom. 11, 18. ܠܐ ܬܫܬܒܗܪ ܥܠ ܣܘܟܐ μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων, Jac. 4, 11.

c) Quae *societatem*, per ܥܡ *cum*: ut Act. 25, 5. ܢܚܬܘܢ ܥܡܢ *descendant nobiscum*, pro συγκαταβάντες, 2 Tim. 1, 8. ܚܫܘܫ ܒܚܫܐ ܥܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ Hebr. 4, 15. *qui non possit* ܕܢܚܫ ܥܡ ܟܘܪܗܢܢ συμπαθῆσαι

ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν. Aliquando et per duo verba, ut Marc. 9, 25. ἐπισυντρέχει, ܪܗܛ ܘܡܬܟܢܫܝܢ.

d) Quae *iterationem*, per adjectum ܡܢ ܕܪܝܫ *a capite*, seu *denuo*; ut Hebr. 6, 6. ܡܢ ܕܪܝܫ ܨܠܒܝܢ ἀνασταυροῦντας, 1 Petr. 1, 3. ܐܘܠܕܢ ܡܢ ܕܪܝܫ ἀναγεννήσας ἡμᾶς, v. 23. ܕܡܢ ܕܪܝܫ ܐܬܝܠܕܬܘܢ ἀναγεγεννημένοι.

Alia exempla, quae in classes non redigo, vide Rom. 12, 8. ὁ προϊστάμενος ܕܩܐܡ ܒܪܝܫܐ 1 Thess. 5, 12. οἱ προϊστάμενοι ὑμῶν. ܕܩܝܡܝܢ ܒܪܝܫܟܘܢ Phil. 2, 9. ὑπερύψωσε ܐܪܝܡܗ ܪܘܪܒܐܝܬ

Denique e) quae cum *Nominibus* sunt composita, per divisa a Verbis nomina, ut Rom. 11, 20. ܠܐ ܬܬܪܝܡ ܒܪܥܝܢܟ μὴ ὑψηλοφρόνει; c. 1, 10. εὐοδωθήσομαι ܢܬܛܝܒ ܠܝ ܐܘܪܚܐ Marc. 3, 4. ܠܡܥܒܕ ܛܒܬܐ ܐܘ ܒܝܫܬܐ ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι; c. 4, 20. ܘܝܗܒܝܢ ܦܐܪܐ καρποφοροῦντες; Matth. 19, 18. ܠܐ ܬܣܗܕ ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܘܩܪܐ οὐ ψευδομαρτυρήσεις (*).

§. XCIX.

In tertia persona pergitur, ubi secunda praecesserat.

Syri adloquentes in *secunda persona*, post interveniens vel Participium vel Pronomen relativum, sermonem aliquando *ex secunda in tertiam* deflectunt: ut Luc. 13, 34. *O Hierosolyma, Hierosolyma*, ܩܛܠܐ ܢܒܝܐ ܘܪܓܡܐ ܠܐܝܠܝܢ

(*) Quae pater meus hic §. X. habebat, omitto, ad pag. 103. referens.

ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܫܬܠܚܝܢ ܠܘܬܗ *occidens prophetas et eos lapidans qui miſſi ſunt ad ipſam*, pro, *ad te*; Gal. 4, 21. *Dicite mihi vos*, ܐܝܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ *qui volunt* (pro *vultis*) *eſſe ſub lege.* Rom. 2, 1. ܐܘ ܒܪܢܫܐ ܕܕܐܢ ܠܚܒܪܗ *o homo, qui judicat proximum ſuum.* Iidem de ſe loquentes ex tertia perſona in primam deflectunt orationem. Rom. 6, 2. ܐܝܠܝܢ ܕܡܝܬܢ ܠܚܛܝܬܐ *illi qui mortui ſumus*, pro, *nos qui mortui ſumus peccato.*

§. C.

Enallage generis et numeri rarior.

Legem, quae jubet ejusdem generis et numeri verbum nomini jungi, multo Syri obſervant religioſius Hebraeis Arabibusque, de quibus vide gramm. Arab. §. 70. 71. nec quod his licet, ſibi licere arbitrantur. Ergo vix ullam obſervare datur anomaliam generis vel numeri, quod enim aliqui huc retulerunt, Marc. 3, 28. ܕܪ̈ ܡܫܒ̈ܩܢܘܗ, pro ܕܒܢ defectiva potius ſcriptio eſt, de qua vide §. 43. pag. 103. ܕܠܐ ܫܡܥܬܘܢ Jerem. 3, 13. aut vitium librariorum eſt, admiſſu facile cum ܕܠܐ et ܕܠܝ idem ſonent, aut in imperativo licuit, quod in praeterito licuiſſe diximus, Jod non ſonorum omittere. Forte lingua Graeca inde ab Alexandro M. Syris prope vernacula, et quam grammatice diſcebant, qui libros audebant ſcribere, eos magis noſtrae grammaticae adſvefecit.

§. CI.

Subjunctivi defectum quomodo suppleant.

Subjunctivum Syri, in exhortationibus, vel simpliciter per Futurum indicativi formant, v. g. Marc. 4. 35. ܢܥܒܪ ܠܗܠ διέλθωμεν, transeamus, Joh. 11, 16. et c. 14, 31. 42. ܢܐܙܠ ἄγωμεν *eamus*, 1 Cor. 15, 32. ܢܐܟܘܠ ܘܢܫܬܐ φάγωμεν καὶ πίωμεν *edamus et bibamus*, it. Joh. 19, 24. vel per Imperativum efferunt, v. g. c. 11, 15. ܗܠܘ *ite*, *agite*, pro, ἄγωμεν *eamus* Marc. 1, 38. vel denique per Futurum cum praemisso ܬܐ *veni*, vel ܬܘ *venite*; ut Joh. 11, 7. ܬܘ ܢܐܙܠ *venite*, *ibimus*, pro *eamus*. Conf. Gen. 19, 32. c. 31, 44. c. 37, 20. 27. Ps. 82, (83) 5. Prov. 7, 18. Cant. 7, 11. Vide porro sub finem §. 103. dicenda.

§. CII.

Imperativus periphrasticus.

Loco *imperativi* saepe venit Participium vel Adjectivum, cum secunda persona Praeteriti Verbi Substantivi ܗܘܐ *fuit*, idque in praeceptis tum adfirmantibus tum negantibus: ut Matth. 5, 25. ܗܘܝܬ ܡܬܪܥܐ *fuisti* (q. d. *fueris*) *reconciliatus*, pro διαλλάγηθι *reconciliare*, seu *reconciliator*; Marc. 5, 34. ܗܘܝ ܚܠܝܡܐ *esto sana*; Matth. 6, 7. ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܦܩܩܝܢ *ne fueritis garrientes*, pro, *nolite garrire*; Marc. 13, 37. ܗܘܘ ܥܝܪܝܢ *fuistis* (*fueritis*) *vigiles*, pro, *vigilate*. Sic Luc. 10, 37. c. 11, 2. c. 13, 14. Rom. 12, 9-14. 16. 1 Cor. 11, 24. c. 14, 20. Eph. 4,

32.

32. Tit. 3, 1. 1 Joh. 4, 1. Quin et fine verbo ܗܘܐ *πεφίμωσο*, Marc. 4, 39. vertitur ܐܣܝܪ ܦܘܡܟ inque Philoxeniana verſione, ܐܣܝܪ ܟܡܡ. Eſt et notanda aſperior conſtructio verbi ܗܘܝܬܘܢ in eadem Philox. Marc. 11, 22. ܗܘܝܬܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ, *fueritis ſit vobis fides*, *ἔχετε πίστιν*. (vide p. 226.)

Aliquando et alia praeterita blandius atque optative pro imperativo ponuntur, ut Pſ. 4, 2. ܥܢܝܬܢܝ *reſponderis mihi*, pro עֲנֵנִי.

§. CIII.

ܗܘܐ in excitationibus et adhortationibus 1 et 3 perſ. ſubjunctive poſitum.

Idem ܗܘܐ aliquando loco ſubjunctivi, in adhortationibus in prima vel tertia perſona concipiendis ponitur: ut 1 Cor. 4, 1. ܗܟܢܐ ܗܘܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܠܟܘܢ *Sic ſumus* (*ſimus*, ſeu *fuerimus*) *aeſtimati vobis*, Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος; Gal. 6, 9. ܠܐ ܬܗܘܐ ܡܐܢܐ ܠܢ *ne fuerit pertaeſa nobis*, ſc. *anima*, i. e. *μὴ ἐκκακῶμεν*, *ne defetiſcamus*. 1 Tim. 2, 11. *Mulier in ſilentio* ܬܗܘܐ ܝܠܦܐ *fuit* (pro *ſit*, *eſto*) *diſcens*, *μανθανέτω*; v. 8. *Volo igitur*, ܕܢܗܘܘܢ ܡܨܠܝܢ *ut fuerint precantes*, pro, *ut precentur*: 1 Theſſ. 5, 12. 13. *Adhortamur vos*, ܕܬܗܘܘܢ ܝܕܥܝܢ *ut fueritis agnoſcentes*, pro, *ut agnoſcatis*. Sic Tit. 2, 9. 10. Hebr. 13, 5.

Quin et participia ſine verbo ܗܘܐ (quod forte ſubintelligitur) loco ſubjunctivi ponuntur, ut Marc. 2, 21. ܕܠܐ ܢܫܩܘܠ *ne auferat*, 22. ܕܠܐ ܢܨܪܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܠܙܩܐ *ne vinum rumpat*

pat utres, (ſic et Matth. 9, 17. Luc. 5, 36.) quin et hac conſtructione magis imperativa, Matth. 8, 4. Marc. 1, 44. ܚܙܝ ܠܐܢܫ ܠܐ ܬܐܡܪ ܐܠܐ, ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, Luc. 12, 13. *dic fratri meo*, ܕܢܦܠܓ ܝܪ̈ܬܘܬܐ *ut dividat hereditatem.*

§. CIV.

Imperfectum et plusquamperfectum ſubjunctive et hypothetice poſitum.

De imperfecto et plusquamperfecto per ܗܘܐ formato §. XXXIX. diximus: itemque de ܗܘܐ auxiliari futuri. Hoc quidem ſuum imperfectum Syri etiam in ſubjunctivo, deſcribendis eventibus hypotheticis, adhibent: ut Pſ. 123, (124) 3. ܚ̈ܝܐ ܒܠܥܝܢ ܗܘܘ ܠܢ *vivos degluticbant*, i. e. *deglutiviſſent nos*; v. 4. ܡܛܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܢ *ſubmergebant*, pro, *ſubmerſiſſent nos*; Gen. 31, 42. *Niſi Deus patris mei — adſtitiſſet mihi*, ܗܫܐ ܣܦܝܩܐܝܬ ܫܪܐ ܗܘܝܬ ܠܝ *nunc vacuum dimittebas*, i. e. *dimiſiſſes me.* Vide plura exempla Matth. 25, 27. Joh. 5, 46. c. 8, 19. 39. 42. c. 18, 30. 36. c. 21, 25. 2 Cor. 11, 1. Gal. 4, 15. Hebr. 10, 2. c. 11, 15. 1 Joh. 2, 19.

§. CV.

Participium per ܟܕ *ad notandum ſtatum reſtringitur.*

De participio loco praeſentis poſito §. XLI. actum. Quodſi vero *participialiter* capiantur, ad notandum ſive *agentis* ſive *patientis ſtatum*, praemittunt illis Syri

vel

vel separatum ܟܕ *dum*, vel Praefixum ܕ *qui:* ut ܟܕ Joh. 1, 36. *Intuitus est Jesum*, ܟܕ ܡܗܠܟ *ambulantem*, seu *dum ambularet*; Act. 22, 5. *ut adducerem eos Hierosolymam* ܟܕ ܐܣܝܪܝܢ *vinctos*; vide porro Matth. 3, 6. c. 14, 25. Joh. 6, 6. c. 9, 2. 19. At ܕ Marc. 2, 14. *Vidit Levin* ܕܝܬܒ - - *qui sedens erat*, i. e. *sedentem*; c. 11, 2. *invenietis pullum* ܕܐܣܝܪ *qui vinctus* est, seu *vinctum*. Sic v. 4. Matth. 3, 7. c. 14, 26. c. 15, 32. c. 26, 64. Porro illud ܟܕ facit periphrasin Ablativi consequentiae in Participiis: ut Matth. 15, 20. ܟܕ ܠܐ ܡܫܝܓܢ ܐܝܕܝܗܘܢ *cum non lotae essent manus ejus*, i. e. *non lotis manibus*. Sic Marc. 7, 2. 5. Joh. 11, 44.

§. CVI.

Participium Graecorum verbo junctum per asyndeton exprimunt.

Caeterum elegantiam Graecorum, qua *Participium* alii Verbo connectunt, Syri ita exprimunt, ut utrumque Verbum in eodem Modo, Tempore ac Persona, sine interjecta *Copula* ponant, per *Asyndeton:* ut Matth. 2, 8. ܐܙܠܘ ܒܥܘ *ite, exquirite*, πορευθέντες ἐξετάσατε, et ibid. *ut et ego* ܐܬܐ ܐܣܓܘܕ ܠܗ *veniam, adorem illum*, ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ; v. 9. ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܩܡ *donec venit, stetit*, ἕως ἐλθὼν ἔστη; v. 11. ܘܢܦܠܘ ܣܓܕܘ ܠܗ *et prociderunt, adorarunt illum*, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ. Sic ibid. v. 13. 14. 16. 21. 23.

§. CVII.

Infinitivus in reduplicatione verbi positus.

Conſtructio *Verbi* cum ſuo ipſius *Infinitivo*, ſine interveniente Praefixo *Lomad*, eſt emphatica: ut Luc. 1, 22. ܡܪܡܙܘ ܪܡܙ ܗܘܐ *innuendo*, i. e. identidem *innuebat;* Joh. 9, 9. ܡܕܡܐ ܕܡܐ *ſimilis exſiſtendo*, i. e. perquam *ſimilis eſt.* Sic Act. 5, 28. c. 7, 45. Philem. v. 9. Hebr. 6, 14. Etiam in negativa oratione: ut Joh. 20, 5. ܡܥܠ ܕܝܢ ܠܐ ܥܠ *ingrediendo vero non introiit;* Rom. 9, 6. ܠܐ ܗܘܐ ܡܦܠ ܢܦܠܬ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ *non cadendo*, i. e. nequaquam *cecidit verbum Dei.* – – Sic quidem interpres antiquus, libere vertens, ſuaeque linguae ingenium ſequutus: at Philoxeniana verſio, deſtinatum habens graeca ſuperſtitioſius exprimere, hunc infinitivum omittit.

§. CVIII.

Ordinaria conſtructio infinitivi cum alio verbo per ܠ.

In ordinaria vero conſtructione Verbi unius cum Infinitivo alterius, *Infinitivus* requirit Praefixum *Lomad:* ut Matth. 2, 13. ܥܬܝܕ ܗܘ ܗܪܘܕܣ ܠܡܒܥܝܘܗܝ ܠܛܠܝܐ Μέλλει Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον; Luc. 15, 15. *Miſit eum in agrum* ܠܡܪܥܐ ܚܙܝܪܐ *ad paſcendum ſues.* Sic Matth. 4, 17. c. 6, 24. c. 14, 5.

§. CIX.

Aliae conſtructiones loco infinitivi uſurpari ſolitae.

Attamen in conſtructione Verborum, loco *Infinitivi* ſaepe ponitur

a) Ver-

a) Verbum finitum eodem Genere, Numero, et Perſona cum Verborum altero, *Wau* copulativo interjecto, aut per *Aſyndeton* ſubaudito; ut Luc. 20, 11. 12. ܘܐܘܣܦ ܘܫܕܪ *et addidit et miſit*, καὶ προσέθετο πέμψαι.

b) Futurum cum Praefixo ܕ *ut*, ſive expreſſo ſive ſubaudito. Ut, cum expreſſo quidem *Dolath*, Matth. 2, 22. ܕܚܠ ܕܢܐܙܠ *timuit ut abiret*, pro *abire*; c. 16, 3. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܒܩܘܢ *noviſtis ut probetis*, i. e. *probare*, et ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܦܪܫܘܢ *non noviſtis ut diſcernatis*, pro *diſcernere*, v. 24. ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܐܬܐ ܒܬܪܝ *quisquis vult ut veniat poſt me*, pro *venire*; it. c. 17, 10. Marc. 1, 45. c. 6, 7. Luc. 13, 11. c. 14, 28. 1 Cor. 2, 14. ܕܢܥܒܕܝܘܗܝ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ *facere illum volo epiſcopum*. Aſſ. Bibl. Or. T. I. p. 50. At ſine *Dolath* Matth. 14, 28. ܦܩܘܕ ܠܝ ܐܬܐ ܠܘܬܟ *praecipe mihi*, *veniam*, id eſt, *venire*, ſeu *ut veniam ad te*; Marc. 7, 27. ܫܒܘܩ ܠܘܩܕܡ ܢܣܒܥܘܢ ܒܢܝܐ ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα. Luc. 18, 13. *nec volebat*, ܐܦܠܐ ܥܝܢܘܗܝ ܢܪܝܡ ܠܫܡܝܐ *vel oculos ſuos attolleret*, pro *attollere*. Item v. 41. Joh. 4, 7. 10. c. 6, 65. c. 13, 10. c. 21, 3. Rom. 8, 39. et in paſſiva voce Hebr. 12, 19. ܕܠܐ ܢܬܘܣܦ ܢܗܘܐ ܡܠܬܐ ܥܡܗܘܢ *ut ne adjiceretur ſermo fieret*, pro *ſermo fieri cum illis*. — — Hae conſtructiones cum aequipollentes ſint, videas, ſaepe in Philoxeniana Dolath addi, quod in antiqua omiſſum eſt, ut Matth. 14, 28. Marc. 7, 27.

 c) Par-

c) Participium, idque vel abſolute, vel cum adjecta Particula. Nempe α) *abſolute*, tum in *activa* voce, ut Matth. 12, 1. ܫܪܝܘ ܡܦܪܟܝܢ ܫܒܠܐ ܘܐܟܠܝܢ *coeperunt vellicantes ſpicas, et comedentes*, pro *vellicare* et *comedere*; c. 13, 30. ܫܒܘܩܘ ܪܒܝܢ *ſinite creſcentia*, pro *creſcere*; item Marc. 2, 2. c. 7, 15. 18. Luc. 5, 21. c. 15, 14. c. 18, 16. Joh. 5, 19. c. 8, 43. c. 11, 44. c. 18, 8. Act. 10, 47. c. 20, 32. 1 Joh. 3, 15. Frequentiſſimum hoc poſt verba *incipiendi*, *continuandi*, *deſinendi*, Graecismis adnumerandum in linguam Syriacam ſuſceptis, nec ad Hebraismi illuſtrationem e. g. Geneſ. 9, 20. transferendum: rarius poſt alia, ut Marc. 2, 2. ܐܝܟ ܕܠܐ ܐܫܟܚ ܐܝܢܐ ܐܢܘܢ *ut non poſſet capere illos:* chreſtom. p. 79. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܡܣܝܡܝܢ *non poterant ponere.*

Vide et Marc. 6, 37. ܘܢܬܠ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ καὶ δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν Luc. 10, 40. ܐܡܪ ܠܗ ܕܬܗܘܐ ܡܥܕܪܐ ܠܝ *Dic ei, ut ſit juvans me*; c. 12, 13. ܐܡܪ ܠܐܚܝ ܕܢܦܠܓ ܥܡܝ ܝܪܬܘܬܐ εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου, μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν; tum vero in voce *paſſiva*, ut Luc. 11, 53. ܫܪܝܘ ܡܬܚܡܬܝܢ ܠܗ *coeperunt male adfecti*, pro, *indignari*; 1 Joh. 2, 8. ܫܪܝ ܡܬܚܙܐ *coepit lux eſſe viſa*, pro *videri*. At vero β) *cum adjecta Particula:* ut cum Praefixo *Dolath*, Hebr. 9, 23. ܐܠܨܐ ܗܘܐ ܕܗܠܝܢ ܡܬܕܟܝܢ *oportet ut haec mundata* fiant, pro, *oportet haec mundari*; cum ܫܠܝ vero, ſequente *Dolath*, Act. 21, 32. ܘܗܢܘܢ ܫܠܝܘ ܡܢ ܕܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܦܘܠܘܣ *ceſſabant ab eo ut percuterent*, i. e. *percutere Paulum.*

§. CX.

§. CX.

Passiva cum dativo caussae efficientis constructio.

Passiva Verba aliquando junguntur *Dativis*, notandae caussae efficienti seu agenti, ita ut Dativi perinde valeant, ac Ablativi cum praemissa Praepositione ܡܢ *a* vel *ab*: ut Matth. 14, 8. ܕܡܬܦܝܣܐ ܗܘܬ ܠܐܡܗ *προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς* Luc. 6, 4. ܠܐ ܡܬܚܙܝܐ ܠܟ *non videtur tibi*, i. e. *a te*; c. 8, 29. ܫܒܐ ܗܘܐ ܠܗ *captivabatur ei*, pro, *ab eo*; c. 23, 41. *nihil quod morte dignum sit*, ܣܥܝܪ ܠܗ *factum ei*, pro, *ab eo*. Sic Joh. 8, 33. c. 9, 11. 15. coll. v. 18. item c. 13, 7. Actor. 15, 24. c. 18, 18. c. 21, 23. Rom. 11, 2. 1 Theff. 2, 4. 1 Tim. 4, 4. Jac. 5, 15. Vide C. B. Michaelis differt. *de Soloec. Caf.* §. XIX.

§. CXI.

De quorundam verborum constructione.

Sunt et quorundam verborum constructiones notandae, a nostro Latinorumque more diversae, v. g. *ingredi* vel *adscendere*, non *per ostium*, sed *ex ostio*, nec *per locum*, sed *ex loco*; ut Joh. 10, 1. 2. ܡܢ ܕܠܐ ܥܐܠ ܡܢ ܬܪܥܐ *quisquis non ingreditur ex ostio* in ovile, et ܣܠܩ ܡܢ ܕܘܟܐ ܐܚܪܢܐ *adscendit ex loco alio*; Verba confitendi et abnegandi construuntur cum Beth: Matth. 10, 32. *Quisquis* ܕܢܘܕܐ ܒܝ *confessus fuerit in me*, et v. 33. ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܟܦܘܪ ܒܝ *quisquis vero abnegaverit in me*. Confer differt. C. B. Michaelis *de Soloecismo Casuum* §. VI.

§. CXII.

Ellipsis verbi bis ponendi.

Idem Verbum, quod in orationis protasi praecesserat, aliquando in apodosi subticetur: ut Matth. 1, 22. ܗܳܕܶܐ ܕܶܝܢ ܟܽܠܳܗ ܕܗܘܳܬ ܕܢܶܬܡܰܠܶܐ *Hoc vero totum, quod factum est*, factum est, *ut impleretur* caet. Joh. 20, 31. ܐܳܦ ܗܳܠܶܝܢ ܕܟܬܺܝܒܳܢ ܕܬܗܰܝܡܢܽܘܢ *Etiam haec, quae scripta sunt*, scripta sunt, *ut credatis*. Rom. 5, 20. ܡܰܥܠܳܢܳܗ ܕܢܳܡܽܘܣܳܐ ܕܗܘܳܐ ܕܬܶܣܓܶܐ ܚܛܺܝܬܳܐ *introductio legis quae facta est*, facta est *ut multiplicaretur peccatum* Hebr. 7, 18. ܫܽܘܚܠܳܦܳܐ ܕܶܝܢ ܕܗܘܳܐ ܠܦܽܘܩܕܳܢܳܐ ܩܰܕܡܳܝܳܐ ܡܶܛܽܠ ܡܚܺܝܠܽܘܬܶܗ *Mutatio vero, quae facta est legi priori*, facta est *propter ejus imbecillitatem;* c. 8, 3. ܟܽܠ ܓܶܝܪ ܪܰܒ ܟܽܘܡܪܳܐ ܕܡܶܬܬܩܺܝܡ ܕܢܩܰܪܶܒ ܩܽܘܪ̈ܒܳܢܶܐ *Omnis enim pontifex qui constituitur*, constituitur, *ut offerat oblationes.*

Graeca comparans, plerumque videbis, in illis ne protasin quidem et apodosin esse, sed eam totam interpreti, hujus constructionis amanti, deberi: unde nec mirum, Philoxenianam versionem omisso Dolath plane pro nostro more habere, ܗܳܕܶܐ ܕܶܝܢ ܟܽܠܳܗ ܗܘܳܬ τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν Matth. 1, 22. ܗܳܠܶܝܢ ܕܶܝܢ ܟܬܺܝܒܳܢ ταῦτα δὲ γέγραπται. Joh. 20, 31. Est et hoc observatu dignum, Rom. 15, 4. ubi in Graecis idem verbum in protasi et apodosi est, Syrum hac constructione non uti, sed bis verbum exprimere.

§. CXIII.

§. CXIII.

ܗܘܐ *redundans.*

Verbum Subſtantivum ܗܘܐ *Fuit* redundat, ſeu expletivum eſt,

1) poſt negativum ܠܐ *non*, ut Matth. 10, 20. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܡܡܠܠܝܢ *Nam non ſane vos loquimini;* c. 16, 11. ܕܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܠܚܡܐ ܐܡܪܬ *quod non ſane de pane dixerim;* et porro Joh. 6, 32. 38. 58. c. 13, 11. 18. Hebr. 2, 5. 16. c. 9, 24. 1 Joh. 4, 10. Pro hoc quidem ܠܐ ܗܘܐ Philoxeniana verſio fortiorem negandi particulam ܟܠܠ *neutiquam*, ponere ſolet, unde et ipſum fortius negare cenſendum eſt, recteque per, *non ſane*, reddi ſolet.

2) poſt ܠܐ interrogativum, *nonne?* ut Matth. 13, 55. ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܒܪܗ ܕܢܓܪܐ *Nonne ſane hic eſt filius fabri?* Forte quod ܗܘܐ *fuit* cum ܗܐ *ecce* a Syris confuſum eſt, unde et cum eo alternat ibid. v. 56. *et ſorores ejus omnes* ܠܐ ܗܐ ܠܘܬܢ ܐܝܬܝܢ *nonne ecce! apud nos ſunt?* nec non Jac. 2, 4. 6. 7. coll. ibid. v. 5. 21. Sic Matth. 20, 13. Marc. 11, 13. Luc. 11, 40. c. 17, 17.

3) poſt ſeipſum aut aliud Verbum, ſine immutatione Temporis Perfecti in Plusquamperfectum, quam alias Praeteritis inferre ſolet; ut Marc. 1, 45. ܫܪܝ ܗܘܐ non, *incepit fuit*, i. e. *inceperat*, ſed ſimpliciter, *incepit*, Luc. 1, 8. ܗܘܐ ܗܘܐ ܕܝܢ *Factum eſt vero;* Joh. 3, 25. ܗܘܬ ܗܘܬ ܕܝܢ ܒܥܬܐ *Facta eſt autem quaeſtio.* (In primo exemplo et

ver-

versio Philox. concinit, at in duobus posterioribus superfluum ܗܘܐ et ܗܘܬ omittit).

De ܗܘܐ post ܐܝܬ, non redundante, sed imperfectum faciente vide p. 98.

§. CXIV.

Observationes de quibusdam verbis ordine alphabetico.

Addimus singulares vocum constructiones, et loquendi formulas, ex ordine Verborum, quibus illae constant, alphabetico, ut facilius reperiri queant. Erunt autem Verba haecce: ܐܚܕ *tenuit*, ܐܟܠ *comedit*, ܐܠܨ *coegit*, ܐܬܐ *venit*, ܒܐܫ *malus fuit*, ܒܛܠ *vacuus fuit*, ܒܝܐ *hortatus est*, ܓܠܐ *retexit*, ܗܘܐ *factus est*, ܚܘܝ *indicavit*, ܐܬܚܫܚ *usus est*, ܟܪܝ *curtatus est*, ܡܐܢ *taeduit*, ܡܛܐ *pertigit*, ܡܠܐ *implevit*, ܢܓܕ *traxit*, ܢܣܒ *accepit*, ܣܠܩ *adscendit*, ܢܦܩ *exiit*, ܣܡ *posuit*, ܥܒܪ *transiit*, ܥܠ *intravit*, ܩܥܐ vel ܩܪܐ *clamavit*, ܦܣܩ *succidit*, ܫܕܐ *projecit*, ܫܕܪ *misit* (*).

1 Tim. 6, 1. ܠܡܪܝܗܘܢ ܒܟܠ ܐܝܩܪ ܢܐܚܕܘܢ *dominos suos in omni honore habeant*, proprie, *teneant*, Germ. *sollen ihre Herren in allen Ehren halten.* 2 Thess. 3, 15. ܘܠܐ ܐܝܟ ܒܥܠܕܒܒܐ ܬܐܚܕܘܢܝܗܝ *neque tanquam inimicum habeatis eum*, Germ. *und haltet ihn nicht als einen Feind.*

Matth.

(*) Haec quidem immensum ditari possent, sed nolui id facere, cum ad lexicon potius quam grammaticam pertineant. Ea tamen delere nolui, quae pater meus in sua syntaxi collegerat, grata certe lectoribus: ubi opus fuit, aut supplevi aut emendavi.

Matth. 27, 12. ܘܟܕ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܩܪ̈ܨܘܗܝ *et cum accuſarent eum*, proprie, *comederent fruſta*, ſeu *carnem ejus*. Sic c. 12, 10. Marc. 15, 3. 1 Tim. 3, 11. 2 Tim. 3, 3. Tit. 2, 3. Imperſonaliter ſeu paſſive, Luc. 16, 1. ܘܐܬܐܟܠܘ ܠܗ ܩܪ̈ܨܘܗܝ *et accuſatus eſt ei*. Hinc ܐܟܠܩܪ̈ܨܐ *accuſator*, *obtrectator*, et ſynecdochice *Diabolus*, Matth. 4, 1. 5. 8. 11. c. 25, 41. ܡܐܟܠܩܪ̈ܨܐ *obtrectatio* Rom. 1, 30. et diviſim ܡܐܟܠܬܐ ܩܪ̈ܨܐ Joh. 18, 29. Intelligendae phraſi, quam plerique male verterunt, *comedere adcuſationes*, vel, *excidia*, adnoto: *adcuſare*, *male de aliquo loqui*, orientalibus dici, *mordere eum*, *comedere carnem ejus*, (vide ſupplementa ad lex. Hebr. ſub בשר) et ܩܪܨܐ idem eſſe Arabico قُرْصٌ *fruſtum*, a قَرَصَ *momordit*.

Phil. 1, 24. ܐܠܨܐ ܠܝ ܨܒܘܬܐ *cogit me res*, pro *neceſſum habeo*; c. 2, 25. ܐܠܨܬܢܝ ܨܒܘܬܐ *coegit me res*, pro ἀναγκαῖον ἡγησάμην *neceſſarium duxi*; Act. 15, 28. ܗܠܝܢ ܕܐܠܝܨܢ *haec quae coguntur*, pro ἀναγκαῖα *neceſſaria*.

1 Tim. 5, 15. ܕܠܩܕܡܝܟ ܐܬܐ ܐܢܬ *quod ante te venias*, id eſt, *proficias*, *progrediaris*, Germ. *daſs du vor dich kommſt*. 2 Tim. 3, 9. ܠܐ ܢܐܬܘܢ ܠܩܕܡܝܗܘܢ *non venient ante ſe*, pro, *non proficient ultra*. Sic 1 Cor. 11, 17.

Jac. 4, 2. ܘܠܐ ܐܬܐ ܠܐܝܕܝܟܘܢ *et non venit* quod quaeritis, *in manus veſtras*, pro, *et non poteſtis adipiſci*. Joh. 11, 35. ܐܬܝ ܗܘܝ ܕܡ̈ܥܘܗܝ *veniebant lacrimae ejus*, Germ. *die thränen kamen ihm*, pro, *lacrimabatur*; ad inſtar Hebr.

Ezech. 24, 16. וְלֹא תָבוֹא דִּמְעָתֶךָ *nec oborientur tibi lacrimae.*

ܐܬܐ ܒܬܪܗ *venit eum*, vel ܐܬܐ ܒܬܪ *venit post* aliquem, pro *sequutus est eum* Matth. 8, 10. 19. quae phrasis, Syris frequentissima, (vide Schaafii lex.) etiam in Graecismum N. T. recepta est, ut Marc. 1, 17. δεῦτε ὀπίσω μου.

Matth. 26, 8. ܘܐܬܒܐܫ ܠܗܘܢ *malum fuit*, seu, *visum est illis*, id est, *displicuit.* ܐܬܒܐܫ et ܐܬܒܐܫ idem, c. 21, 15. Marc. 14, 4. et paulo alia constructione, ad §. 109. referenda, Luc. 11, 53. ܫܪܝܘ ܡܬܒܐܫ ܠܗܘܢ *coeperunt displicebat ipsis*, i. e. *coeperunt aegre ferre*, graece δεινῶς ἔχειν.

Luc. 10, 34. ܘܐܬܒܛܠ ܠܗ ܒܝܨܦܗ *et vacavit ipsi* (sic enim proprie sonaret) *super eo*, pro *curam ejus gessit*; ut Latini dicunt *vacare litteris*, pro *operam dare*, *studere.* Sic Rom. 12, 17. 2 Cor. 9, 5. Gal. 2, 10. 2 Tim. 2, 15. c. 4, 9. et in Peil Marc. 4, 38. ܠܐ ܒܝܨܦܐ ܠܟ ܕܐܒܕܝܢܢ *nonne curae est tibi quod perimus?* Luc. 10, 40. Joh. 12, 6. Act. 17, 21. 1 Petr. 5, 7. ܕܗܘ ܒܝܨܦܐ ܗܘ ܠܗ ܥܠܝܟܘܢ *siquidem ei, ei inquam* (cum pleonasmo Pronominis) *cura est super vobis*, seu *curae estis.*

Παρακαλεῖν cum Graecis utrumque sit, *rogare*, et *hortari*, Syrus interpres, etiam ubi hortandi significatum habet, molliore verbo ܒܥܐ uti solet, ut Rom. 12, 1. ܒܥܐ ܗܟܝܠ ܡܢܟܘܢ *peto igitur a vobis.* Sic et Rom. 16, 17. 1 Cor. 1, 10. vel potius ubique.

1 Joh.

1 Joh. 3, 21. ܓܠܐ ܐܝܬ ܐܦܝܢ *Retecta eſt facies noſtra*, pro παῤῥησίαν ἔχομεν, *fiduciam habemus*: unde ܓܠܝܘܬ ܐܦܐ et ܓܠܝܐ ܐܦܐ *retectio faciei*, pro, παῤῥησία Phil. 1, 20. 1 Tim. 3, 13. Hebr. 3, 6. et ܓܠܐ ܥܝܢܐ *retecto oculo*, pro, *aperte*, *palam* Joh. 16, 25. c. 18, 20. 2 Cor. 3, 12. Hebr. 4, 16.

Joh. 12, 42. ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܒܪ *ut ne fierent foras, ut ne expellerentur*: ut Graecis active dicitur ἔξω ποιῆσαι *foras facere*, pro *exire jubere* vel *expellere* Act. 5, 34.

2 Cor. 3, 1. ܕܢܚܘܝܟܘܢ ܡܢܐ ܚܢܢ *ut oſtendamus vobis, quid* ſeu quales *ſimus*, ἑαυτοὺς συνιστάνειν.

1 Cor. 7, 31. *Et qui utuntur ſaeculo hoc, ſint tanquam* ܡܫܬܡܫܝܢ ܠܐ ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܚܫܚܘܬܐ *utentes non extra convenientiam uſus*, pro, *ne abutantur*.

Luc. 18, 23. 24. ܟܪܝܬ ܠܗ *decurtatus*, vel, *confoſſus eſt ei*, ſc. ܪܘܚܐ *ſpiritus*, vel ܢܦܫܐ *anima*, pro, *triſtatus eſt*. Sic Matth. 14, 9. c. 17, 23. Joh. 16, 20. 21. 22. c. 21, 17. et tranſitive in Aphel 2 Cor. 2, 2. 5. c. 7. 8.

Hebr. 3, 10. ܡܐܢܬ ܠܝ ܒܕܪܐ ܗܘ *taeduit me generationis illius*, ſeu *faſtidium habui*; proprie, *taedio adfecta eſt mihi* (ſc. ܢܦܫܐ *anima*, vel ܪܘܚܐ *ſpiritus*) *in generatione illa*. Sic v. 17. Luc. 18, 1. Gal. 6, 9. 2 Theſſ. 3, 13. Hebr. 3, 10. 17. c. 12, 3.

Rom. 14, 4. ܡܛܝܐ ܒܐܝܕܝ ܡܪܗ *Poteſt dominus ejus*, proprie, *pertingens eſt in manibus domini ejus*. Sic in Fem.

2 Tim. 1, 12. Hebr. 11, 19. ܕܡܫܟܚ ܒܐܝܕܘܗܝ *qui potest*, et in Peil c. 2, 2. ܕܡܫܟܚܝܢ ܒܐܝܕܝܗܘܢ *qui possunt.*

Joh. 11, 19. ܕܢܡܠܘܢ ܒܠܒܗܝܢ *ut implerent cor illarum*, cum Praefixo ܒ objectivo, pro, *ut consolarentur illas*; 1 Theff. 2, 11. ܘܡܡܠܝܢ ܗܘܝܢ ܒܠܒܟܘܢ *et implebamus cor vestrum*, i. e. *consolabamur vos.* Sic Jud. 19, 3. Genef. 34, 3. c. 50, 21. Unde Phil. 2, 1. ܡܘܠܝܐ ܒܠܒܐ *implementum cordis*, pro, *solatium.* Lapfarunt *Trostius* et *Gutbierius*, derivantes ista non a ܡܠܐ *implevit*, fed a ܡܠܠ *loquutus est*, ad instar phrafis Hebraeae דבר על לב *loqui ad cor alicujus*, pro *consolari* Jef. 40, 2. quod vero analogiae grammaticae repugnat: fed et *Castellus Schaafiusque*, deducentes quidem a ܡܠܐ, fed ita ut fignificatum ei tribuant Verbi cognati ܡܠܠ *loquutus est*, quem tamen fignificatum ܡܠܠ nonnifi in Pael, ܡܠܐ vero extra hanc fyntaxin cum ܒܠܒܐ nunquam habet, ficut nec ܡܠܠ fequenti Praefixo ܒ jungitur, quod contra de ܡܠܐ *implevit* valet, v. g. Act. 5, 3. ܡܠܐ ܣܛܢܐ ܒܠܒܟ *implevit Satanas cor tuum.*

Hebr. 6, 15. ܐܓܪ ܪܘܚܗ *protraxit* (Aphel a rad. ܢܓܪ) *spiritum suum*, i. e. *exspectavit patienter*, feu *longanimis fuit.* Sic c. 13, 22. Luc. 18, 7. Jac. 5, 7. Unde ܢܓܝܪܐ ܪܘܚܗ *cujus spiritus protractus*, pro, *longanimis*, 1 Cor. 13, 4. 2 Tim. 2, 24. nec non ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ vel ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ *protractio spiritus*, pro, *longanimitas* 1 Tim. 1, 16. Hebr. 6, 12.

Jac.

Jac. 2, 9. ܒܐܦ̈ܐ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ *faciem accipitis*, προσωποληπτεῖτε. Sic Luc. 20, 21. Gal. 2, 6. Unde ܡܣܒ ܒܐܦ̈ܐ *acceptio faciei*, προσωποληψία *personae respectus*, Matth. 23, 28. Luc. 12, 1. Joh. 7, 24. 1 Tim. 5, 21. et ܢܣܒ ܒܐܦ̈ܐ *acceptor facierum*, pro, *hypocrita* Matth. 7, 5.

Deut. 29, 9. ܕܬܥܒܕܘܢ ܠܡܣܩ ܠܪܫܐ *ut faciatis adscendere* (a ܣܠܩ *adscendit*) *ad caput*, i. e. *ad felicem exitum perducatis.* Sic c. 28, 29. Prov. 13, 13.

Act. 26, 1. ܘܡܦܩ ܗܘܐ ܪܘܚܐ *et exibat* (an *exire faciebat* seu *proferebat*?) *Spiritum*? an, *animam halitum*? i. e. *defendebat se.* Sic v. 2. 24. c. 19, 33. 40. c. 22, 1. c. 24, 10. Luc. 21, 14. 2 Cor. 12, 19. unde 2 Tim. 4, 16. ܒܡܦܩ ܪܘܚܝ *in apologia mea.* Ratio et proprietas phraseos non adeo liquida. Luc. 12, 11. sec. Polygl. Angl. legitur in Aphel, ܐܝܟܢܐ ܡܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܪܘܚܐ *quomodo prolaturi sitis spiritum*, vel, *halitum*, i. e. *vos defensuri.*

Act. 4, 21. ܕܢܣܝܡܘܢ ܒܪܫܗܘܢ *Ut ponerent in capite illorum*, pro, *punirent illos*; unde ܣܡ ܒܪܫܐ, vel conjunctim ܣܝܡܬܒܪܫܐ *positio in capite*, pro, *poena*, *supplicium* Act. 22, 5. Hebr. 10, 29.

ܣܡ ܥܠ *cinxit*, *circumdedit*, pro Hebr. הִקִּיף Ps. 17. (18) 9. ܟܬܒ ܠܘܩܒܠ *scripsit contra* aliquem, proprie, *composuit librum contra* aliquem, Asseman T. I. bibl. Or. p. 169.

Act. 5, 4. ܣܡܬ ܒܠܒܟ *posuisti in corde tuo*, pro, *constituisti*; Luc. 1, 9. ܕܢܣܝܡ ܒܣܡ̈ܐ *ut poneret odoramenta*, pro, *suffiret*, *suffitum faceret*; Tit. 3, 12. ܣܡܬ ܒܪܥܝܢܝ *posui in*

mente mea, pro, κέκρικα *decrevi*, quomodo et Act. 19, 21. unde in deteriorem partem flexa significatione, ܣܝܡܐ ܒܪܥܝܢܐ *positio in mente*, pro, ὑπόνοια *suspicio*, 1 Tim. 6, 4. Item Matth. 6, 19. 20. ܣܝܡܘ ܠܟܘܢ ܣܝܡܬܐ *ponite vobis positiones*, pro, *congerite* vel *struite vobis thesauros*; quomodo et Rom. 2, 5. Denique Eph. 1, 5. ܣܡܢ ܠܒܢܝܐ *posuit nos in filios*, pro, *adoptavit*, unde Rom. 8, 15. 23. et c. 9, 4. ܣܝܡܬ ܒܢܝܐ *positio filiorum*, pro, *adoptio.*

Joan. 4, 4. ܡܣܢܩܘ ܗܘܬ ܠܗ *Opus erat ei*, pro, *oportebat eum*; velut per Latinismum. ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ *male adfecti*, οἱ κακῶς ἔχοντες Marc. 1, 32. 34. et c. 2, 17. ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ sed pro quibus Philoxeniana versio substituit, ܕܒܝܫ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܟܣܝܘ, atque, ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ.

1 Tim. 3, 3. Tit. 1, 7. ܥܒܪ ܥܠ ܚܡܪܐ *transiens super vinum*, pro, πάροινος *vinosus*, quod *Arabs Erpenii* ex Syro expressit, *nimius in bibendo vino.*

Joh. 9, 21. 23. ܥܠ ܠܗ ܒܫܢܘܗܝ *Intravit sibi in annos suos*, pro, ἡλικίαν ἔχει *aetatem habet*, Germ. *er ist zu seinen Jahren gekommen*, Hebr. בָּא בַיָּמִים Gen. 18, 11. ubi *Syr.* pariter ܥܠܘ ܒܫܢܝܐ *intraverant in annos.*

Act. 25, 11. 12. ܠܓܢܣ ܩܣܪ ܩܪܐ ܐܢܐ *ad protectiones Caesaris provoco*, et ܠܓܢܣ ܩܣܪ ܩܪܝܬ *ad protectionem Caesaris provocasti*, pro, *Caesarem adpello*, et *Caesarem adpellasti.* Sic c. 26, 32. et, quod idem est, c. 28, 19. *coactus sum* ܕܐܩܪܐ ܓܢܣ ܩܣܪ *inclamare protectionem Caesaris.*

Cae-

Caeterum ܡܓܢܘܗܝ et ܡܓܢ *Castellus* et *Gutbierius* verterunt *provocationem* seu *adpellationem*, quasi esset a ܡܓܢ *clamare* Act. 21, 28. Genes. 41, 55. Deut. 22, 24. Jes. 14, 31. quod si placeat, alia puncta substernenda, ut fecit Castellus in lexico p. 273. ܡܓܢܘܗܝ: at ܡܓܢܘܗܝ est nomen cum praefixo ܡ, a ܓܢ Aph. ܐܓܢ *texit*, *protexit*. Sic et Erpenianus *Arabs* ex Syriaco fonte phrasin istam vertit, *confugere ad asylum*, vel *implorare asylum Caesaris*.

Hebr. 6, 12. ܘܕܠܐ ܬܬܡܓܠܢ ܠܟܘܢ *et ut ne succidatur vobis*, sc. ܪܘܚܐ *spiritus*, vel ܢܦܫܐ *anima*, pro, *ut ne segnescatis*, seu *defetiscatis*, opposite ad ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ *protractionem spiritus*, seu *longanimitatem*, ibid. Ephraem. Syr. T. I. p. 85. *cum Rabela* (sobolis cupida, quamque exspectare jubebat maritus, Sarae eam exemplo solatus) *intellexisset*, ܕܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ ܣܢܝܩܐ ܠܗ ܕܠܐ ܒܙܒܢܐ ܡܬܦܣܩܐ ܠܗ propríe, *quod protractione spiritus opus est ipsi, qui nullo certo praestituto tempore ei praecidebatur*. Sic 1 Thess. 3, 3. Hebr. 10, 38. ܘܐܢ ܡܬܦܣܩܐ ܠܗ *sin succidatur ipsi*, pro, *sin defetiscat*; unde ibid. v. 39. ܦܣܩܬܐ *succisio*, nempe spiritus, pro *torpore*, Hebr. קֹצֶר רוּחַ Ex. 6, 9. Vide paulo ante sub ܟܪܐ vel ܟܪܝ *curtari*.

A ܫܕܐ *jecit*, nota phrases, *non potuit* ܠܐ ܡܨܐ ܕܢܫܕܐ ܪܓܠܗ ܒܐܪܥܐ *pedem humi figere*, i. e. ire chrestom. p. 79. ܫܕܝܐ ܒܥܪܣܐ *projectus in lectum*, i. e. ex morbo decumbens, ibid. (vide et Schafii lex.) ܐܫܕܝ ܣܚܝܘܬܐ *projecit natationem*, i. e. nata-

natavit, Act. 27, 42. 43. ܐܪܡܝ ܠܒܢܐ *lateres confecit* Exod. 5, 7. 16. ܐܪܡܝ ܣܗܕܘܬܐ ܒܥܡܐ *projecit testimonium in populum*, i. e. *obtcstatus est populum* Exod. 19, 12. ܐܬܪܡܝ *subjecit se*, *aures praebuit*, *fecit quod alter voluit*, Galat. 2, 5. 13. 1 Tim. 1, 4. Tit. 1, 14. chrestom. p. 79. Ephraem T. I. pag. 84.

Luc. 19, 28. ܫܕܪܬܘܢ ܒܬܪܝ *misistis post me*, pro μετεπέμψαθέ με, Germ. *ihr habt nach mir geschickt.* Sic Actor. 10, 29.

CAPUT XII.

SYNTAXIS ET IDIOMATA NOMINUM.

---

§. CXV.

Composita graecorum quomodo exprimant Syri ubi ipsi compositum non habent.

Habent quidem Syri nomina composita, §. 61. Graecorum autem divitias et compositionis facilitatem cum lingua eorum non adsequatur, aut omnino pro diverso utriusque linguae ingenio, graeca vertentes, composita ubi opus est lubetve exprimunt,

1) alia

1) alia per simplex efferunt ut τὰ ἀόρατα ܟܣ̈ܝܬܗ Rom. 1, 20. ἄνομοι ܥܘ̈ܠܐ et ἀνυπότακτοι ܡܪ̈ܘܕܐ 1 Tim. 1, 9. Id quidem jam per necessitatem fit, aut elegantiam, Syris simplex habentibus, graeco composito aequipollens, ut ܚܙܝܐ ἀνάβλεψις Luc. 4, 18. ܟܢܬܐ *collega* pro σύνδουλος Matth. 18, 28. ubi et videas Philoxenianam versionem idem facere: jam praeter necessitatem, Luc. 11, 46. δυσβάστακτα ܝܩܝܪ̈ܐ *gravia*, et Matth. 9, 16. ἄγναφος, ܚܕܬܐ *novus*; hoc quidem loco male, nec enim idem sunt pannus novus et ἄγναφος, nec panni novi lacinia majorem rupturam factura esset. In his ergo Philoxeniana composito aut circumscriptione uti solet, ut Luc. 11. ܥܣ̈ܩܝ ܠܡܛܥܢ *difficilia portatu*, et Matth. 9. egregie, ܠܐ ܡܣܪ̈ܩܬܐ. — — Syros simplicia ponere, ubi Graeci pro suae linguae ingenio composita simplicibus aequipollentia, vix opus dictu.

2) alia circumscribunt: ut

a) Composita *negativa*, seu quae *privationem* notant, per ܠܐ *non*, ܕܠܐ *sine*, vel ܠܝܬ *non est*, vel alia quacunque ratione. Sunt autem vel α) *Adjectiva*, v. g. 1 Cor. 7, 8. τοῖς ἀγάμοις, ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܢܫ̈ܐ *illis quibus non sunt uxores*; c. 1, 28. τὰ ἀγενῆ; ܐܝܠܝܢ ܕܫܝܛܐ ܫܪܒܬܗܘܢ *quorum spreta est familia*; Act. 4, 13. ἀγράμματοι, ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܣܦܪܐ *nescientes litteras*; Eph. 1, 4. ἀμώμους, ܕܠܐ ܡܘܡ *sine labe*; 1 Cor. 6, 2. ἀνάξιοι, ܠܐ

ܫܘܝܢ *non digni*; Matth. 12, 5. 7. ἀναίτιοι, ܕܠܐ ܥܕܠܐ *fine reprehensione*; Joh. 8, 7. ὁ ἀναμάρτητος, ܕܠܐ ܚܛܗܐ *fine peccato*; Hebr. 11, 12. ἀναρίθμητος, ܕܡܢܝܢܐ ܠܝܬ ܠܗ *cui numerus non eſt*; 1 Cor. 1, 8. ἀνέγκλητος, ܕܠܐ ܪܫܐ *fine accuſatione*; 2 Cor. 9, 15. et 1 Petr. 1, 8. ἀνεκδιήγητος et ἀνεκλάλητος, ܕܠܐ ܡܫܬܥܝܢܐ *quae non enarratur*; Luc. 12, 33. ἀνέκλειπτος, ܕܠܐ ܥܒܪ *qui non tranſit*; Matth. 3, 12. ἀσβέστῳ, ܕܠܐ ܕܥܟܐ *qui non exſtinguitur*; quibus adde cumulum exemplorum Rom. 1, 31. nec non c. 12, 9. Luc. 24, 25. 2 Cor. 9, 4. Eph. 3, 8. Col. 1, 15. 16. 1 Tim. 1, 17. c. 3, 2. c. 6, 14. 2 Tim. 2, 15. 23. Hebr. 2, 8. c. 11, 27. Jac. 2, 13. 1 Petr. 1, 22. item Eph. 5, 17. ἄφρονες, ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ *carentes mente*. Vel β) *Subſtantiva*, v. g. Apoc. 17, 4. ܠܐ ܕܟܝܘܬܐ *immunditiés*; 1 Cor. 15, 53. 54. ἀφθαρσία et ἀθανασία, ܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ *non-corruptibilitas*, et ܠܐ ܡܝܘܬܘܬܐ *non-mortalitas*; Rom. 11, 30. 32. ἀπείθεια, ܠܐ ܡܬܛܦܝܣܢܘܬܐ *non-obedientia* (*); Rom. 2, 23. Marc. 6, 6. ἀπιστία, ܚܣܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܐ *defectus fidei*, et Marc. 16, 14. ܚܣܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܐ, quorum loco Philoxeniana ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ponere ſolet.

b) *So-*

(*) Conferebat hic pater meus Hebraica אַל־מָוֶת *immortalitas*, Prov. 12, 28. אַל־קוּם *irreſiſtibilis*, 30, 31. ligna אַל מוּגִים *non putreſcentia*: de quorum tamen pleriſque dubitari poſſit. At eandem conſtructionem habemus in לֹא אֵל *non Deus*, לֹא עָם *non populus* Deuteron. 32, 21. Vide et Pſ. 36, 5. Jeſ. 31, 3. 8. c. 55, 2.

b) *Societatem* notantia: α) per adjectum ܥܡ *cum;* ut Rom. 16, 7. Col. 4, 10. Philem. v. 23. ὁ συναιχμάλωτός μου, ܫܒܝܐ ܕܥܡܝ *captivus qui est mecum;* Rom. 16, 3. 9. 21. ὁ σύνεργος ἡμῶν, ܦܠܚܐ ܕܥܡܢ *operarius qui nobiscum est:* β) per ܚܒܪܐ *socius;* ut Joh. 11, 16. τοῖς συμμαθηταῖς, ܠܬܠܡܝܕܐ ܚܒܪܘܗܝ *discipulis sociis suis;* 1 Petr. 5, 1. ὁ συμπρεσβύτερος, ܩܫܝܫܐ ܚܒܪܟܘܢ *presbyter socius vester:* γ) per ܫܘܬܦܐ *consors;* ut Eph. 3, 6. σύσσωμοι, ܫܘܬܦܐ ܕܦܓܪܐ *consortes corporis.*

c) *Anticipationem* seu *prioritatem* dicentia, per ܡܩܕܡܘܬ *anticipatio:* ut Act. 2, 23. et 1 Petr. 1, 2. προγνώσει, ܒܡܩܕܡܘܬ ܝܕܥܬܗ *anticipatione scientiae suae;* 1 Tim. 5, 21. χωρὶς προκρίματος, ܘܠܐ ܬܬܡܩܕܡ ܬܪܥܝܬܟ *nec praeveniatur mens tua.*

d) *Copiam, multitudinem* designantia, varie: πολυλογία Matth. 6, 7. ܡܡܠܠܐ ܣܓܝܐܐ, inque Philox. ܣܓܝܐܘܬ ܡܡܠܠܐ, πολύτιμος Matth. 13, 46. Marc. 14, 3. ܣܓܝܐܬ ܕܡܝܐ Philox. ܣܓܝܐܬ ܛܝܡܐ, πολλαπλασίονα Luc. 18, 30. ܥܘܦܦܐ ܣܓܝܐܐ (*duplicationibus multis*) πολυποίκιλος Eph. 3, 10. ܡܦܪܫܬܐ ܣܘܓܐܐ, πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως Hebr. 1, 1. ܒܟܠ ܡܢܘܢ ܘܒܟܠ ܐܕܫܝܢ *omnimodis portionibus et omnimodis formis,* captata paronomasia.

e) *Universitatem* connotantia, per ܟܠ *omne:* ut Luc. 23, 18. παμπληθεί, ܟܠܗ ܟܢܫܐ *tota multitudo;* c. 11, 23. τὴν πανοπλίαν, ܟܠܗ ܙܝܢܐ *totam armaturam;*

2 Cor. 6, 18. παντοκράτωρ, ܕܟܠ ܐܚܝܕ *qui omnia tenet*; vel inverso ordine, Apoc. 1, 8. c. 4, 18. ܐܚܝܕ ܟܠ *tenens omnia*; Sap. 18, 15. παντοδύναμος, ܕܟܠ ܡܫܟܚܐ *qui omnia potest*; Hebr. 4, 12. ἐνεργής, ܟܠ ܡܣܥܪܢܐ *omnia operans*.

f) Quae *iterationem*, per ܡܢ ܕܪܝܫ *a capite*: ut Tit. 3, 5. ܡܘܠܕܐ ܕܡܢ ܕܪܝܫ παλιγγενεσία.

g) Quae *spurium* quid, per ܕܓܠܐ *mendax*; ut 2 Cor. 11, 26. ψευδάδελφοι, ܐܚܐ ܕܓܠܐ *fratres mendaces*; v. 13. ψευδαπόστολοι ܫܠܝܚܐ ܕܓܠܐ; 2 Pet. 2, 1. ψευδοπροφῆται et ψευδοδιδάσκαλοι ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ et ܡܠܦܢܐ ܕܓܠܐ; Matth. 24, 24. ܡܫܝܚܐ ܕܓܠܐ ψευδόχριστοι; 1 Tim. 6, 20. ܝܕܥܬܐ ܕܓܠܬܐ ψευδώνυμος γνῶσις. Rarius per ܕܟܕܒ et ܕܟܕܒܘܬܐ ut Matth. 24, 24. ψευδοπροφῆται ܢܒܝܐ ܕܟܕܒܘܬܐ inque Philox. ܢܒܝܐ ܟܕܒܐ.

h) *vana* per ܣܪܝܩ: κενόδοξοι Gal. 5, 26. ܣܪܝܩܝ ܫܘܒܚܐ, κενοδοξία Philip. 2, 3. ܫܘܒܚܐ ܣܪܝܩܐ, κενοφωνίαι 1 Tim. 6, 20. 2 Tim. 2, 16. et ματαιολογίαι 1 Tim. 1, 6. ܡܠܐ ܣܪܝܩܬܐ, ματαιολόγοι Tit. 1, 10. ܣܪܝܩܝ ܡܠܝܗܘܢ.

Alia, quae ad species non redigimus, exempla sunto: ἐπίορκοι 1 Tim. 1, 10. ܕܥܒܪܝܢ ܥܠ ܡܘܡܬܐ *migrantes jusjurandum*, ἀνδραποδισταί ibidem, ܓܢܒܝ ܒܢܝ ܚܐܪܐ *furantes ingenuos*, πατρολῴαι καὶ μητρολῴαι ibid. ܐܝܠܝܢ ܕܡܚܝܢ ܠܐܒܗܝܗܘܢ ܘܠܐܡܗܬܗܘܢ ܕܡܚܝܢ, σκληροκαρδία Marc. 16, 14. ܩܫܝܘܬ ܠܒܐ δυσερμήνευτος ܥܛܠܐ ܠܡܬܦܫܩܘܬܗ δυσνόητα 2 Petr. 3, 16. ܥܛܝܠܢ ܠܡܣܬܟܠܘ. ܐܦܝ ܬܪܥܐ *facies ostii*, pro, *velum* Matth. 27, 51. Marc.

Marc. 15, 38. Hebr. 6, 19. c. 9, 3. ܕܠܐ ܕܝܠܗ *qui non eſt ſuus*, pro, ἀλλότριος *alienus* v. 25. ܒܣ̈ܡܐ ܡܫܡ̈ܠܝܐ *incenſa integra*, pro, ὁλοκαυτώματα c. 10, 6. 8. ܫܛܪ ܚܘܒܐ *ſcriptum debiti*, χειρόγραφον Col. 2, 14. ܟܦܘܪ̈ܝ ܛܝܒܘܬܐ *abnegantes beneficium*, pro, ἀχάριστοι *ingrati* 2 Tim. 3, 2. ܕܛܠܐ ܒܬܠܡܝܕܘܬܗ *qui puer eſt in diſcipulatu ſuo*, νεόφυτος 1 Tim. 3, 6. ܕܥܝܪ ܪܥܝܢܗ *cujus mens vigil eſt*, νηφάλεος v. 2. ܕܪܗܛܐ ܐܝܕܗ ܠܡܡܚܝܐ *cujus manus currit ad percutiendum*, πλήκτης *plagoſus* v. 3. ܣܪ̈ܝܩܝ ܫܘܒܚܐ *vani gloriae*, κενόδοξοι Gal. 5, 26. ܩܠܝܠ ܡܢ ܣܓܝ *modicum de multo*, pro, *aliquantulum* Rom. 15, 24.

§. CXVI.

Nomina compoſitis diviſim ſcriptis faciendis inſervientia.

Habent Syri praeter ea compoſita, de quibus §. 62. diximus, ingentem copiam compoſitorum ſecundariorum, duobus nominibus diviſim ſcriptorum, quibus formandis nomina quaedam auxiliaria inſerviunt. Sic quidem maxime nominibus أَبٌ *pater*, et أُمٌّ *mater* utuntur Arabes, (vide Golium p. 10. 11. 147-150.) ſed horum apud Syros uſus rarior, nec exempla inveni praeter haec a Caſtello notata, ܐܡܐ ܕܪܫܐ *mater capitis*, i. e. *cranium*, ܐܡܐ ܕܡܝܐ Sirac. 24, 34. *mater aquae*, Gr. ὑδραγωγός, *aquaeductus*, atque inde elliptice ܐܡܐ pro בְּרֵכָה Nehem. 2, 14. At frequentiſſima Syris auxiliaria, quae ſola hic pono,

1) ܒܪ *filius*, Pl. ܒܢܝܢ *filii*; v. g. ܒܪ ܐܘܡܢܘܬܐ *filius opificii*, pro, ὁμότεχνος, Actor. 18, 3. c. 19, 24. 25. 38. ܒܪ ܫܪܒܬܐ ܪܒܬܐ *filius familiae magnae*, pro, εὐγενὴς *nobilis* Luc. 19, 12. ܒܪ ܙܘܓܝ *fili jugi mei*, pro, σύζυγε *ſocie*, idem *jugum* trahens Phil. 4, 3. ܒܪ ܡܪ̈ܒܝܢܐ *filius educatorum*, pro, σύντροφος *una educatus* Act. 13, 1. ܒܪ ܙܪܥܐ *filius ſeminis*, pro, *ſeminabile*, quomodo et Tharg. *Onkel.* Lev. 11, 37. 38. ܒܪ ܒܣܪܐ *filius carnis*, *eadem carne ſatus*, *cognatus* Eſa. 58, 7. Rom. 11, 14. ܒܪ ܓܘܪܐ *filius adulterii*, *nothus* Deut. 23, 2. ܒܪ ܝܘܡܗ *filius diei ſui*, *eundem diem agens* Deut. 24, 15. Prov. 12, 16. ܒܪ ܫܥܬܗ *filius horae ſuae*, *eandem horam agens*, et adverbialiter, *illico*, *ſtatim* Matth. 13, 5. 20. Joh. 5, 9. c. 13, 30. Act. 10, 33. c. 21, 32. Luc. 5, 13. etiam pluraliter Matth. 20, 34. et in Femin. c. 21, 20. ܒܪ ܐܢܫܐ *filius hominis*, pro *homo*, paſſim atque ita uſu receptum, ut vel Adamus, qui patrem non habuit, ܒܪܢܫܐ ܩܕܡܝܐ dicatur 1 Cor. 15, 47. ܒܪ ܨܘܪܐ *filius colli*, pro, *fimbria collaris* ſeu *collum ambiens* Pſ. 132, (133) 2. Et in Plurali: ܒܢܝ̈ ܝܪܬܘܬܐ *filii haereditatis*, συγκληρονόμοι Eph. 3, 6. ܒܢܝ̈ ܐܬܪܐ *filii loci*, οἱ ἐντόπιοι Act. 21, 12. ܒܢܝ̈ ܡܕܝܢܬܐ *filii urbis*, συμπολῖται, et ܒܢܝ̈ ܒܝܬܐ *filii domus*, οἰκεῖοι c. 2, 19. ܒܢܝ̈ ܫܪܒܬܐ *filii tribus*, συμφυλέται 1 Theſſ. 2, 14. ܒܢܝ̈ ܥܡܐ *filii populi*, *gentiles* Joh. 18, 35. ܒܢܝ̈ ܠܘܝܬܐ *filii comitatus*, σύνοδοι,

συνοδία

συνοδία, συνέκδημοι, Luc. 2, 44. Act. 19, 29. ܒܢ̈ܝ ܫܢ̈ܝ *filii annorum meorum*, συνηλικιῶταί μου, Gal. 1, 14. ܒܢ̈ܝ ܚܐܪ̈ܐ et ܒܪ *filius* et *filii ingenuorum*, pro, ἐλεύθερος et ἐλεύθεροι 1 Cor. 7, 22. 1 Petr. 2, 16. unde et fluvius Eleutherus 1 Macc. 11, 7. ܒܪ ܚܐܪܐ vocatur: ܒܢ̈ܝ ܩܪܛܐ *filii Cretae, Cretenses*, Tit. 1, 12. ܒܢ̈ܝ ܦܬܟܪ̈ܐ *filii idolorum, idololatrae* Apoc. 2, 14. 20. Eodem modo et ܒܪܬ filia ponitur, ut ܒܪܬ ܩܠܐ Rom. 10, 16. 18. Gal. 4, 20. Hebr. 3, 15. plur. ܒܢ̈ܬ ܩܠܐ Act. 12, 22. ܒܪܬ ܚܐܪܐ *manumissa*, 1 Macc. 11, 7.

Plura si cupias evolve Schafii lexicon: haec tamen lexicis ignota si ordine alphabetico addidero, non ingratum me facturum lectoribus confido: ܒܪ ܐܪ̈ܙܐ *filius arcani*, i. e. *consiliarius intimus*, chrest. p. 41. ܒܪ ܒܠܘ̈ܛܐ *filius quercuum*, i. e. *generosa stirpe ortus*, Assem. bibl. Or. Tom. I. p. 243. ܒܪ ܕܡܘܬܐ *simillimus*, Ephraem. T. I. p. 46. ܒܪ ܗܪ̈ܣܝܣ *sectarius haeretici* chrestom. p. 5. ܒܪ ܟܝܢܐ *eandem naturam habens*, (frequentissimum in litibus Nestorianorum et monophysitarum nomen) ܒܪ ܬܪ̈ܬܝܢ ܡܢ̈ܘܢ *qui duplicem hereditatis partem accipit* Ephr. T. I. 75. ܒܪ ܢܡܪ̈ܐ *filius pardorum*, Bacchus, Carrhis cultus, Asseman T. I. bibl. Or. p. 327. ܒܪ ܦܠܓܗ *qui hereditatem cum alio dividit*, Ephr. T. I. 75. ܒܪ ܦܠܛܝܢ *palatinus aulicus*, Asseman T. II. p. 248. ܒܪ ܦܬܘܪܐ *filius mensae*, i. e. *commensalis*, ܒܪ ܡܐܟܠܬܐ

ܒܪܩܠܝܬܐ *syncellus*, chreſt. p. 63. ܒܪ ܫܢܐ *filius cuſpidis* (ἀκμῆς) *coaetaneus* Dan. 1, 10. ܒܪ ܬܪܥܝܬܐ *eandem cum alio tenens ſententiam vel doctrinam.* chreſtom. p. 9. 80.

Cave tamen, cum *Caſtello* ad hanc claſſem referas periphraſin *lunatici*, Matth. 17, 15. ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܪ ܐܓܪܐ *qui eſt ſibi*, non *filius tectorum*, qs. *qui tecta ſcandit*, ſed potius *extra tecta*, qui domi non manet, coll. Luc. 8, 27. Nam et pluraliter dicitur c. 4, 24. ܘܕܒܪ ܐܓܪܐ *et qui ſunt extra tecta.* Sic et ܒܪ ܫܘܪܐ *quod extra murum eſt*, (foſſa) Jeſ. 26, 1. non ad ܒܪ *filius*, ſed ܒܪ *extra* referendum videtur.

2) ܒܝܬ *domus*: v. g. ܒܝܬ ܡܒܬܐ *domus pernoctationis*, i. e. *diverſorium* Gen. 42, 27. ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ *domus vinctorum*, *carcer*, Matth. 5, 25. Apoc. 2, 10. ܒܝܬ ܒܣܡܐ *domus odoramentorum*, *thuribulum* Hebr. 9, 4. ܒܝܬ ܓܘܣܐ *domus perfugii*, *aſylum* Pſ. 9, 10. ܒܝܬ ܕܝܢܐ *domus judicii*, pro, *praetorium*, Act. 19, 19. et κριτήριον Jac. 2, 6. ܒܝܬ ܐܣܘܪܐ *domus ligationis*, *carcer* Gen. 42. 17. ܒܝܬ ܓܙܐ *domus gazae*, et ܒܝܬ ܡܐܢܐ *domus armorum*, pro, *gazophylacium*, et *armamentarium*, Geneſ. 39, 2. Marc. 12, 41. 43. ܒܝܬ ܙܝܬܐ *domus olearum*, *olivetum* Luc. 19, 29. 37. Act. 1, 12. ܒܝܬ ܟܬܒܐ *domus librorum*, pro, *capſa libraria* 2 Tim. 4, 13. ܒܝܬ ܡܝܬܐ *domus mortuorum*, i. e. *ſepulchrum* Matth. 14, 2. ܒܝܬ ܡܟܣܐ *domus publicanorum*, i. e. *telonium* Matth. 9, 9. ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ *domus*

domus mansionis, i. e. *diversorium* Marc. 14, 14. ܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ *domus custodiae*, *carcer* Apoc. 2, 10. ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ *domus sepulturae*, pro, *sepulcrum* Matth. c. 27, 60. vel Pl. ܒܝܬ ܩܒܘܪ̈ܐ *sepulcra* Luc. 8, 27. ܒܝܬ ܩܦܣ̈ܐ *domus capsarum*, seu *horreum* Luc. 12, 18. 24. ܒܝܬ ܩܘܪܒܢܐ *domus oblationis*, pro, *arca recipiendis donariis* Matth. 27, 6. ܒܝܬ ܗܠܘܠܐ *domus chori*, γάμος Matth. 25, 10. ܒܝܬ ܟܢܘܫܬܐ *synagoga* et *synedrium* Luc. 7, 5. c. 22, 66. ܒܝܬ ܡܠܟܘܬܐ *urbs regia* 1 Maccab. 7, 2. ܒܝܬ ܡܥܡܘܕܝܬܐ *βαπτιστήριον* (sub qua voce vide Svicerum) chrestom. p. 55. ܒܝܬ ܢܘܪܐ *caminus* p. 96. ܒܝܬ ܣܗܕܐ *martyrium*, locus in templo ubi ossa martyrum servantur, sepulcrum martyris, p. 62. ܒܝܬ ܦܬܟܪܐ *idoleum*, Assem. B. O. T. III. P. II. p. 122. ܒܝܬ ܫܒܬܐ *synagoga* chrest. p. 59.

Paulo difficilior phrasis, ubi non de loco, sed de tempore poni videtur, ut ܒܝܬ ܝܠܕܐ *dies natalis*, Genes. 40, 20. Matth. 14, 6. (ad quem locum vide Ludovicum de Dieu) Marc. 6, 21. unde *festum nativitatis Christi* ܒܝܬ ܝܠܕܐ ܕܡܪܢ vel etiam κατ' ἐξοχὴν ܒܝܬ ܝܠܕܐ dicunt. Suspicabatur Lud. de Dieu nomen inde ortum, quod die natali in eadem domo coeli, sensu astrologico, sol esset: verum dicunt et Syri ܒܝܬ ܐܒܠܐ *luctus*, e. g. Genes. 27, 41. *veniet* ܒܝܬ ܐܒܠܗ ܕܐܒܝ *luctus patris mei*, Ezech. 24, 17. ܒܝܬ ܐܒܠܐ ܠܐ ܬܥܒܕ *luctum ne institue*.

Alia, et ab his sejungenda ratio eorum compositorum in quibus ܒܝܬ *inter* significat, estque particula, ut ܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ *Mesopotamia* (q. d. inter duo flumina) ܒܝܬ ܥ̈ܝܢܐ *frons* &c.

3) ܒܥܠ *dominus:* v. g. ܒܥܠܕܒܒܐ *dominus furoris* a ذُبّ *furor*, aut si mavis a ذَبَّ *repulit, tutatus est*, pro, *inimicus* Matth. 13, 28. 39. ܒܥܠ ܕܝܢܐ *dominus luctae*, pro, *adversarius* Ps. 11, tit. ܒܥܠ ܕܝܢܐ *dominus judicii*, *adversarius* Matth. 5, 25. ܒܥܠ ܬܚܘܡܐ *dominus limitis*, pro *finitimus*, *vicinus*, 2 Par. 14, 5. ܒܥܠ ܡܠܟܐ *dominus consilii*, *consiliarius* Rom. 11, 34. ܒܥܠ ܩܝܡܐ *dominus foederis*, pro, *foederatus* Gen. 14, 13.

4) ܡܪܐ *dominus*, eodem modo ac praecedens: ܡܪܐ ܚܘܒܐ *dominus debiti*, i. e. *creditor* Luc. 7, 41. ܡܪܐ ܩܢܝܢܐ *pecuarius*, Genes. 46, 34. (אנשי מקנה) ܡܪܐ ܚܝܠܐ *strenuus*.

5) ܪܒ *princeps*, *praefectus:* v. g. ܪܒ ܐܠܦܐ *chiliarchus* et ܪܒ ܡܐܬܐ centurio, 2 Sam. 18, 1. ܪܒ ܒܝܬܐ *praefectus domus*, *oeconomus* Luc. 8, 3. indeque abstractum ܪܒܘܬ ܒܝܬܘܬܐ *oeconomia* c. 16, 2. ܪܒ ܟܘܡܪ̈ܐ *praefectus sacerdotum*, ἀρχιερεὺς Hebr. 4, 14. ܪܒ ܟܗܢܐ idem, in reliquis N. T. libris, ܪܒ ܪ̈ܥܘܬܐ ἀρχιποιμὴν 1 Petr. 5, 4. ܪܒ ܫܩ̈ܘܬܐ *archipincerna* Gen. 40, 1. ܪܒ ܡܟ̈ܣܐ ἀρχιτελώνης Luc. 19, 2. ܪܒ ܡܠܚܐ *nauclerus* Jon. 1, 6. &c. &c.

6) ܪܝܫ

6) ܪܺܫ *caput:* ut ܪܺܫ ܐܰܒܳܗܳܬܳܐ *caput patrum, patriarcha* Act. 2, 29. ܪܺܫ ܟܳܗܢܶܐ ἀρχιερεύς, verſio Philoxeniana ܪܺܫ ܟܢܽܘܫܬܳܐ *caput ſynagogae, archiſynagogus* Luc. 8, 41. ܪܺܫ ܡܰܠܐܰܟܶܐ *caput angelorum, archangelus* 1 Theſſ. 4, 16. ܪܺܫ ܣܡܳܟܳܐ *caput convivii,* ἀρχιτρίκλινος Joh. 2, 8. 9.

§. CXVII.

De nominibus propriis geographicis.

Pergimus ad nomina ſubſtantiva et adjectiva: Nominibus propriis urbium et regionum Syri frequenter addunt adpellativum ܡܕܺܝܢ݈ܬܳܐ *urbs,* et ܒܶܝܬ, jam *urbs,* jam, *regio.* Exemplorum quantum ſufficit in chreſtomathia invenient linguam Syriacam diſcentes, ex quibus, ut intelligar, duo modo ponam p. 8. ܡܶܢ ܒܶܝܬ ܗܪܛܓܪ *ex domo* (urbe) *Artagera,* et ܡܶܢ ܢܺܝܢܘܶܐ ܡܕܺܝܢ݈ܬܳܐ *ex Ninive urbe.* De metropoli magnae regionis ubi loquuntur, ut Antiochia, Alexandria, pro ܡܕܝܢܬܐ haud raro ponunt, ܪܰܒܬܳܐ M*agna* i. e. *metropolis,* ut p. 58. chreſtomathiae, ܐܠܟܣܰܢܕܪܺܝܰܐ ܪܰܒܬܳܐ Sic et nomina, *caſtellum, vicus,* addere ſolent.

Eodemne referendum ſit, quod in illis actuum apoſtolicorum capitibus, in quibus itinera Pauli deſcribuntur, maxime in viceſimo ſeptimo, non modo haec quae dixi adpellativa, ſed et alia, ut, ܓܳܙܰܪܬܳܐ *inſula,* adduntur, in dubiis relinquo: forte enim ſi non omnia, aliqua tamen, ſcholia ſunt, ſive editoris et librarii erudi-

 tioris,

tioris, docere volentis minus eruditos, ſive marginis, errore in textum recepta. Certe caput 27 ſine ejusmodi ſcholiis indocto non difficile modo, ſed obſcurum. Arabs quidem Erpenianus, ex Syriaco Actus vertens, aliqua horum nominum omittens, teſtis eſt, in ſuo illa exemplo Syriaco non fuiſſe.

§. CXVIII.

Adjectiva in ſubſtantiva tranſeuntia.

Frequente uſu adjectivorum aliqua in ſubſtantiva tranſire, omiſſo nempe, quod facile ſubintelligitur ſubſtantivo, omnibus fere linguis commune: ſic Latinis *bidentes* ſimpliciter, ſunt, *oves bidentes*. Hoc quidem recentiori Syriasmo in nominibus dignitatum eccleſiaſticarum frequentius: ut ܩܕ̈ܝܫܐ *ſancti*, (per compendium ſcriptionis ܩ̈ܕ) i. e. *epiſcopi*, chreſt. p. 82. qui et ܚܣ̈ܝܐ *pii* vocari ſolent. Quin et in aliis uſu venit nominibus, ut ܚܘܪ̈ܐ *albi*, nummi genus, Aſſ. Bibl. Or. T. II. p. 377. ܫܒܘܥܐ ܕܚܘܪ̈ܐ *hebdomas albarum* ſc. veſtium, chreſtom. p. 85. &c.

§. CXIX.

Circumſcriptio adjectivorum.

Nomina Adjectiva Syris, quam vel Graecis vel Latinis, comparate pauciora ſunt. Penſatur tamen illorum defectus a) per Subſtantiva ab aliis Subſtantivis recta;

cta; ut ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ *Spiritus sanctitatis*, pro, *sanctus*, Matth. 4, 1. ܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚ *donum spiritus*, pro, *spirituale* Rom. 1, 11. ܒܚܟܡܬܐ ܕܒܣܪܐ *in sapientia carnis*, pro, *carnali* 2 Cor. 1, 12. b) per Substantiva absolute quidem posita, sed cum Praefixo *Dolath*; ut, *novimus*, ܝܕܥܝܢܢ ܕ ܕܪܘܚ ܗܘ *quod lex spiritus* (*spiritualis*) *sit*, ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܒܣܪܐ ܐܢܐ *ego vero carnis* (*carnalis*) *sum* Rom. 7, 14. ܒܕܐܠܗܐ *in divinis*, q. d. ܒܨܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ *in rebus Dei* Hebr. 2, 17. ܒܗܠܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܐܢܝܢ *in illis quae Dei sunt*, i. e. in rebus divinis c. 5, 1. quomodo Luc. 8, 49. ܕܩܣܪ et ܕܐܠܗܐ sunt τὰ τοῦ Καίσαρος, et τὰ τοῦ Θεοῦ; item ܕܙܒܢܐ ܗܘ *temporarius est* Matth. 13, 21. ܡܢ ܕܒܝܬ ܪܒ ܟܢܘܫܬܐ *ex* (subaudi ܐܢܫܐ *hominibus*) *domus archisynagogi*, i. e. *ex domesticis* Luc. 8, 49. ܕܫܐܕܐ ܗܘܘ *cujus daemones sunt*, i. e. *daemoniacus*. Marc. 5, 15. 16. (pro quo tamen Philoxeniana ܡܫܐܕܢܐ ponit, adjectivum ex participio factum.) c) per Substantiva cum Suffixis; ut ܛܘܒܝܟ *beatus es* (proprie, *beatitudines tuas!*) Matth. 16, 17. ܛܘܒܝܗܘܢ *beatitudines illorum!* pro, *beati sunt* c. 5, 3 - - 11. d) per Participia passiva vel neutra; ut, *Ignis* ܕܠܐ ܕܥܟ *qui non exstinctus fit*, pro, ἄσβεστος *inexstinguibilis* Luc. 3, 17. ܕܠܐ ܡܬܚܒܠ ܘܠܐ ܡܬܚܙܐ *qui non corruptus, nec visus fit*, pro ὁ ἄφθαρτος καὶ ὁ ἀόρατος *incorruptibilis et invisibilis* 1 Tim. 1, 17. e) aut per aliam quamcunque periphrasin; ut ܕܐܝܟ ܗܢܐ *qui est sicut hic*, pro, *talis* Matth. 9, 8. ܕܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ *secundum quem*, pro, *qualis*

qualis Marc. 13, 19. ܗܘ ܕ *quod*, et ܟܠܗ ܗܕܐ *omne hoc*, pro, *tantum quantum* Apoc. 18, 7.

§. CXX.

De ܡܪܝ *et* ܡܪܢ

Frequentiſſimum Syris, ܡܪܝ *mi domine*, quo fere ut nos nomine, *Herr*, utuntur, promiſcue quemque ܡܪܝ *ſalutantes*, aut illud nomini ejus addentes. Scriptores tamen eccleſiaſtici hoc aliquando diſcrimine, ut heterodoxorum nomina ſine ܡܪܝ ponant, orthodoxos ſolos *dominos* vocent e. g. ܡܪܝ ܦܦܐ *dominus Papas*. Vide chreſtom. p. 8. 9.

ܡܪܢ *dominus noſter*, abſolute ponunt, ubi de rege ſermo, chreſtom. p. 48. ܟܕ ܚܙܐ ܡܪܢ ܐܒܓܪ ܡܠܟܐ *cum vidiſſet dominus noſter Abgar rex:* idque vetus interpres N. T. ita ad Chriſtum tranſtulit, ut ὁ κύριος ܡܪܢ verteret. Joh. 21, 7. 12. Actor. 1, 1. 1 Cor. 11, 26. quin et ipſe Paulus 1 Cor. 16, 22. Μαρὰν ἀθὰ *dominus noſter venit*, pro quo Phil. 4, 5. habet, ὁ Κύριος ἐγγύς. Philoxeniana tamen verſio pro hoc ܡܪܢ, graeca exacte repraeſentare ſtudens, ܡܪܝܐ reponere ſolet.

§. CXXI.

Nomina alius generis terminationem in plurali habentia, quam in ſingulari, in conſtructione plerumque ſequuntur genus ſingularis.

Pluralia feminina, quae in Singulari ſunt maſculina, et

et viciſſim Pluralia maſculina, quae in Singulari ſunt feminina, ſequuntur *Genus* ſuorum Singularium.

a) Ad priorem Nominum claſſem ſpectant: Matth. 12, 43. et Luc. 11, 24. ܒܐܬܪܘܬܐ ܕܡܝܐ ܠܝܬ ܒܗܘܢ *in locis* (Fem.) *in quibus* (Maſc.) *aquae nullae ſunt*; Act. 19, 1. ܒܐܬܪܘܬܐ ܥܠܝܐ *in locis ſuperis*; Luc. 2, 13. ܚܝܠܘܬܐ ܣܓܝܐܐ *exercitus multi*; Luc. 1, 23. ܡܐ ܕܐܬܡܠܝܘ ܝܘܡܬܐ *cum impleti eſſent dies*; c. 17, 22. ܢܐܬܘܢ ܝܘܡܬܐ *venient dies*; Dan. 7, 9. ܟܘܪܣܘܬܐ ܐܬܬܣܝܡܘ *throni poſiti ſunt*, cet. quorum Pluralia, ſi terminationem ſpectes, ſunt Feminina, ſed a Singularibus deducta Maſculinis, ܐܬܪ *locus*, ܚܝܠ *exercitus*, ܝܘܡ *dies*, ܟܘܪܣܝܐ *thronus*.

b) Ad poſteriorem vero claſſem confer: Num. 11, 31. ܬܪܬܝܢ ܐܡܝܢ *duo* F. *cubiti* M. Joh. 11, 35. ܘܐܬܝܢ ܗܘܝ ܕܡܥܘܗܝ *et oboriebantur lacrimae ejus*; Gen. 11, 3. ܐܢܝܢ *illos* F. poſt ܠܒܢܐ *lateres* M. Act. 17, 20. ܡܠܐ ܢܘܟܪܝܬܐ *verba* M. *peregrina* F. Luc. 12, 7. ܡܢܝܢ ܕܣܥܪܐ ܕܪܝܫܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܢܝܢ ܐܢܘܢ *pili comae capitis veſtri omnes numerati ſunt*; Marc. 4, 32. *tulit* ܣܘܟܐ ܪܘܪܒܐ *ramos ingentes*; Luc. 5, 2. *vidit* ܣܦܝܢܢ ܬܪܬܝܢ ܕܩܝܡܢ *naves duas ſtantes*; c. 12, 19. ܠܫܢܝܐ ܣܓܝܐܬܐ *in annos multos*; Matth. 7, 25. ܫܬܐܣܘܗܝ ܣܝܡܢ ܗܘܝ *fundamenta ejus poſita erant*, cet. a Singularibus Femininis ܐܡܬܐ *cubitus*, ܕܡܥܬܐ *lacrima*, ܡܠܬܐ *verbum*, ܡܢܬܐ *pilus*, ܣܘܟܬܐ *ramus*, ܣܦܝܢܬܐ *navis*, ܫܬܐܣܬܐ *fundamentum*.

§. CXXII.

§. CXXII.

Anomalia generis.

Supra jam §. 100 monitum, rariſſimam Syris eſſe anomaliam generis, certa ſatis et perpetua lege ſubſtantiva maſculina cum maſculinis, foeminina cum femininis conſtrui. Colligemus tamen aliqua, quantumvis pauca, anomala aut anomaliam prae ſe ferentia.

Quod ſecunda ſtatim pagina chreſtomathiae occurrit, ܦܠܓܘܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ *diſſidium erat*, vix in anomalis cenſendum: ܐܝܬ enim cum nomen ſubſtantivum generis maſculini ſit, cum eo ܗܘܐ recte conſtrui poterat, ad verbum: *diſſidium exſiſtentia erat.* Quamquam eo ipſo loco, ex quo petita phraſis, Joh. 9, 16. ܦܠܓܘܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ legitur, unde ſuſpicor, ܗܘܐ non vitium quidem grammaticale, ſed tamen ſphalma eſſe librarii.

Nomen ܡܠܬܐ *Verbum*, quod feminini eſt Generis, cum ad Chriſtum refertur, et τὸν ὑποστατικὸν λόγον deſignat, ut maſculinum conſtruitur, reſpectu habito ad ſenſum: Joh. 1, 1-4. 14. *In principio* ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ *erat M. Verbum*, ܘܗܘ ܡܠܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ *et ille* (pro *illud*) *Verbum erat apud Deum*, cet. Sic Apoc. 13, 1. ſqq. ܚܝܘܬܐ ܫܢܝܢܬܐ *beſtia dentata*, quia Antichriſtum ſignat, non niſi maſculinis jungitur, per ſyllepſin.

Ex Defectivis Pluralibus Maſculinis Nomen ܫܡܝܐ *Caelum* aliquando jungitur Singulari feminino; ut Matth. 16,

Matth. 16, 2. ܣܘܡܩ ܫܡܝܐ *rubet caelum*. Sic ibid. v. 3. Jac. 5, 17. 18. at masculino in Philoxeniana versione citatis Matthaei locis, 16, 2. 3. et Apoc. 19. 11. Nempe coeli nomen, quod Arabibus (سماء) femininum, Hebraeis masculinum, Syris fuit generis communis.

Nomina generis communis, aut dubii, aut arbitrarii, in eadem orationis serie possunt alternatim masculine et feminine construi. ܦܘܪܣܘܣ p. 61. chrestom. lin. 1. construitur cum femininis ܐܬܡܟܢܬ et ܐܪܡܠܬܐ, lin. 2. cum masc. ܗܢܐ ܐܪܝܘܟ. Idem Hebraeis usu venire, sed multo frequentius, observavimus.

§. CXXIII.

Casum, quomodo Syri exprimant?

Casum, i. e. *terminationem quae constructionem nominis arguit*, Syri non habent, ut nec Hebraei; nullum certe ex his sex casibus, quos latini: septimum enim, *regentem*, recte dicere statum constructum posset, si quis novitate et veritate verborum delectatur. Re ipsa, i. e. constructione, nulla orbis terrarum lingua caret, atque illa vix usquam Syriaca legenti dubia: quod eo usque valet, ut saepius in Hebraicis, atque adeo in Latinis, de constructione nominis ambigere, quam in Syriacis possis.

Nominativus quidem nullo plane apud Syros indicio aut notatur, aut indiget, sed ex tota orationis serie intelligitur.

Genitivus triplici modo exprimitur,

1) per praecedens nomen ſtatus conſtructi, ut ܡܠܝ ܐܠܗܐ *verba dei*

2) per Dolath praefixum poſt ſtatum emphaticum, ܡܠܐ ܕܐܠܗܐ proprie, *verba quae ſunt Dei.*

3) pleonaſtice, per idem Dolath ſed poſt nomen in ſtatu ſuffixo poſitum, ut ܡܠܘܗܝ ܕܐܠܗܐ *verba ejus, quae ſunt Dei.* Talis pleonasmus, qualis ille Germanorum, qui pro, *Gottes Wort*, dicere poſſunt, *Gottes ſein Wort*, apud nos obnoxius grammaticis viſus, ſed Syris perquam frequens.

Dativus ex praefixo Lomad agnoſcitur, ܠܐܠܗܐ *Deo.*

Accuſativum vel ex ſolo praecedente verbo activo, aut praepoſitione, adcuſativum regente, ut ܒܬܪ, *poſt*, ܠܘܬ *ad*, ܡܛܠ *propter*, ܥܠ *ſuper*, agnoſces, ut ܚܙܝܢ ܫܘܒܚܗ *vidimus gloriam ejus*, Joh. 1, 14. Saepe tamen et praefixum Lomad ei praeponunt, ut ܐܚܒ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ *amavit deus mundum*, Joh. 3, 16. ܕܠܗ ܘܠܐ ܫܡܝܐ ܢܩܒܠܘܢ *quem oportet coelum capere.* 1 Joh. 3, 10. *in hoc eſt amor*, *non* ܕܚܢܢ ܐܚܒܢ ܠܐܠܗܐ ܐܠܐ ܕܗܘ ܐܠܗܐ ܐܚܒܢ ܘܫܕܪ ܠܒܪܗ ܚܘܣܝܐ *quod nos amavimus Deum, ſed quod Deus amavit nos, et miſit filium ſuum propitiationem.* Interpres V. T. Syriacus

riacus coeperat quoque, pro את Hebraeorum, adcuſativi caſus nota, ܝܳܬ ponere, Geneſ. 1, 1. *in principio creavit Deus* ܝܳܬ ܫܡܰܝܳܐ ܘܝܳܬ ܐܰܪܥܳܐ *coelum et terram:* ſed ſtatim deſiit, credo, quod moleſta vel ipſi videretur particulae inſolentioris frequens repetitio, verſuque jam quarto pro את האור poſuit ܠܢܽܘܗܪܳܐ. Quin hoc ipſo in loco Geneſ. 1, 1. Ephraem Syrus ne pro particula quidem habuit, ſed nomine, ܩܢܽܘܡܳܐ, *ſubſtantiam*, interpretatus, ܗܰܘ ܕܶܝܢ ܩܢܽܘܡܶܗ ܕܫܡܰܝܳܐ ܘܩܢܽܘܡܶܗ ܕܐܰܪܥܳܐ i. e. *ſubſtantiam coeli* et *ſubſtantiam terrae:* forte ergo ܝܳܬ plane non fuit particula adcuſativi index, ſed emphaſin captarat interpres in Hebraico את. Eccleſiaſten Salomonis qui Syriacum fecit, aliquoties eodem ܝܳܬ utitur, ut c. II, 3. III, 17. IV, 1. VIII, 9. 17. itemque Cantici interpres c. III, 5. VIII, 4.

Vocativus jam ex ſerie orationis agnoſcitur ut Matth. 26, 39. 41. Rom. 8, 15. Apoc. 16, 7. Luc. 1, 3. jam ex particula ܐܳܘ, quam a graecis ſumſerunt, ܐܳܘ ܐܰܢ̱ܬ݁ܬ݂ܳܐ Matth. 15, 28. ܐܳܘ ܬܶܐܘܳܦܺܝܠܳܐ Act. 1, 1. Vide et Luc. 24, 15. Actor. 7, 51. Rom. 2, 1. 3. 1 Timoth. 6, 11. 20. Jac. 5, 1. – – Philoxenianam verſionem, cum alias vocalibus careat, ſubjecta tamen vocali E vocativum indicare video, Luc. 1, 3. ܬܐܘܦܝܠܐ *Theophile.*

Ablativus ex praepoſitionibus ablativum regentibus agnoſcitur.

§. CXXV.

Specialiora de casu notata.

Nominativus aliquando absolute ponitur, et citra nexum syntacticum: ut Joh. 19, 11. ܗܘ ܡܢ ܕܐܫܠܡܢܝ ܠܟ ܪܒܐ ܗܝ ܚܛܝܬܗ ܡܢ ܕܝܠܟ *Is qui tradidit me tibi, majus est peccatum ejus quam tuum*, ex Graeco ὁ παραδιδούς μέ σοὶ μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει; Act. 15, 21. ܡܘܫܐ ܓܝܪ - - - ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܟܪܘܙܐ *Moses enim - - sunt ei praecones*, i. e. *habet suos praecones*. Constructio sensum magis quam syntaxin respiciens. Alia et plura exempla vide in patris mei dissertatione *de Soloec. Casuum* §. VII.

Genetivus aliquando vicem supplet Nominativi, aut alius cujusque Casus per adpositionem adjecti: ut Act. 7, 40. ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ *ex regione Aegypti*, i. q. *ex regione Aegypto*; Act. 20, 26. et Rom. 11, 8. ܝܘܡܐ ܕܝܘܡܢܐ *die hodierni*, seu *hujus diei*, pro, *die hodierno*; quam syntaxin utrobique et Arabs sequitur. Idem *Genitivus* pro Ablativo, in constructionibus per regimen: ut Luc. 24, 25. ܐܘ ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ ܘܝܩܝܪܝ ܠܒܐ *o carentes rationis, et graves cordis*, pro *ratione, corde*; Act. 7, 51. ܐܘ ܩܫܝ ܩܕܠܐ *o duri cervicis*, pro *cervice*; Cant. 2, 5. ܟܪܝܗܬ ܕܪܚܡܬܐ *aegra amoris*, pro *amore*. Vide praedictam differt. §. XI.

Post nonnullas particulas, alium casum regentes, sequi videri possit genitivus, ut Assemani bibl. Or. T. I. p. 30. ܥܡܗܘܢ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ *cum episcopis*, p. 36. ܡܢ ܕܟܗܢܘܬܗ

a pre-

a precando chreſtom. p. 75. ܡܢܗ ܕܦܓܪܐ *de eodem corpore*, p. 78. *noluit colloqui* ܥܡܗ ܕܦܛܪܝܪܟܐ *cum patriarcha:* ſed hac carebis anomalia, ſi ad literam vertas, *cum illis, qui ſunt epiſcopi*, i. e. cum illis nempe epiſcopis, *ab eo quod erat ad precandum*, - - *ab illo quod eſt corpore*, i. e. ab illo, nempe corpore, - - *cum illis*, *nempe epiſcopis*. Eſt Dolath pleonaſticum, genitivum ſimulans, non faciens.

Huc et referendas exiſtimo has conſtructiones, ܐܕܢܗ ܕܝܡܝܢܐ *amputavit aurem ejus quae eſt dextra*, i. e. nempe dextram, Luc. 22, 50. Joh. 18, 10. ܓܒܐ ܕܝܡܝܢܐ ܕܣܦܝܢܬܐ *latus* (nempe) *dextrum navigii* Joh. 21, 6. ܥܝܢܟ ܕܝܡܝܢܐ *oculus tuus dexter* ܐܝܕܟ ܕܝܡܝܢܐ *manus tua dextera*, ܦܟܟ ܕܝܡܝܢܐ *maxilla tua dextera* Matth. 5, 29. 30. 39. ܪܓܠܗ ܕܝܡܝܢܐ *pedem ſuum dexterum* Apoc. 10, 2. ܐܝܕܗ ܕܣܡܠܐ *manu ſua ſiniſtra* Jud. 3, 21. Quae quidem per ellipſin explicabat Pater meus p. 160. Syriasmi, pro *manus*, vel, *oculus lateris ſiniſtri.* Et hoc ſatis veriſimile, ſed noſtram conſtructionis explicationem veriſimiliorem facit Philoxeniana verſio Matth. 5, 29. plene habens ܥܝܢܟ ܗܝ ܕܝܡܝܢܝܬܐ et Luc. 22, 50. ܐܕܢܗ ܗܘ ܕܝܡܝܢܐ.

Caeterum ut apud Hebraeos, ſic et apud Syros, ſtatus conſtructus duo ſubſtantiva conjungens ſaepe adjectivorum loco fungitur. Vide §. 119. et ne hic exemplis careas, habe, ܣܓܝܐܢ ܐܪܡܠܬܐ *multum viduarum* Luc. 4, 25. pro πολλαὶ χῆραι (quem Syriasmum primo interpre-

 ti

ti eleganter obrepentem, vitavit ſuperſtitioſius graecas conſtructiones exprimens Philoxeniana verſio, ܣܓܝܐܬܐ (ܕܝܘܡ̈ܬܐ) ܩܠܝܠ ܝܘ̈ܡܬܐ *exiguum dierum* Joh. 2, 12. pro, οὐ πολλὰς ἡμέρας, ſeu, ut habet Philoxeniana, ܠܐ ܣܓܝܐܐ ܝܘ̈ܡܬܐ *non multum dierum.*

Dativus poſt Verbum paſſivum aliquando aequipollet *Ablativo* cum Praepoſitione *a* vel *ab:* Vide §. 110.

Contra, *Accuſativus* poni videtur aliquando a) pro *Nominativo*, ubi eſt conſtructio ad ſenſum; ut Matth. 26, 11. ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ *me vero non omni tempore eſt vobis*, pro, *ego non ſum vobis*, vel *me non habetis.* Sic Joh. 12, 8. Apoc. 9, 11. Vide §. 97. b) pro *Dativo*, ubi conceptus, quos nos Syrorum verbis ſubdimus, a Syrorum conceptibus nonnihil differunt: v. g. Eph. 6, 13. *ut poſſitis* ܠܐܪܥܘܢ ܒܒܝܫܐ *obviam ire Malo*, quaſi *obvium habere Malum*; Luc. 13, 2. ܕܗܟܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ *quod ita factum eſt* ſeu *evenit illis*, qs. Germ. *daſs dieſes ſie alſo betroffen hat*; ſic Act. 7, 40. et c. 28, 5. 6. Item Deut. 20, 11. ܢܦܠܚܘܢܟ *ſervient tibi*, qs. *colent te* ſervitiis; Act. 6, 2. ܘܢܫܡܫ ܦܬܘܪ̈ܐ *et miniſtrabimus menſis*, qs. *miniſtrando curabimus menſas.* c) Pro *Ablativo*, poſt Verba *copiae* vel *inopiae*: ut Pſ. 104, 24. ܡܠܝܐ ܐܪܥܐ ܩܢܝܢܟ *plena eſt terra poſſeſſionem tuam*, pro, *poſſeſſione tua*; Col. 1, 9. ܕܬܬܡܠܘܢ ܝܕܥܬܐ *ut impleamini cognitionem*, pro, *cognitione*; Matth.

16,

16, 26. *si* – – ܢܦܫܗ ܢܬܚܣܪ *animam suam destitutus fuerit*, pro *anima sua*, h. e. *si animae suae jacturam fecerit*. Item post Verba quaedam neutra; ut Matth. 26, 39. ܢܥܒܪܢܝ *transeat me*, pro παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ, aut passiva; ut ܡܢܐ ܢܬܟܣܐ *quid vestiemur*. Matth. 6, 31.

§. CXXV.

De comparatione.

Gradus comparationis non terminationibus, sed vel sensu vel periphrasi discernuntur. Quod a) ad *sensum*, confer Rom. 9, 12. ܩܫܝܫܐ ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ ܠܙܥܘܪܐ *senex erit servus parvo*, id est, *senior minori*; Matth. 11, 20. ܚܝܠܘܗܝ ܣܓܝܐܐ *virtutes ejus multae*, i. e. *plurimae*, c. 22, 36. *Quodnam est praeceptum in lege* ܪܒ *magnum*, i. e. *maximum?* Quod vero b) ad *periphrasin*, COMPARATIVUS describitur per Positivum cum praeced. vel seq. ܡܢ *prae*; ut Joh. 10, 29. ܡܢ ܟܠ ܪܒ ܗܘ *prae omnibus magnus est*, pro, *major omnibus*; 1 Cor. 1, 25. *Stultitia Dei* ܚܟܝܡܐ ܗܝ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ *sapiens est prae hominibus*, pro, *sapientior hominibus*. Aliquando interjicitur ܛܒ *valde*, vel ܝܬܝܪ *magis*; ut Hebr. 3, 3. ܣܓܝܐܐ *Magna est enim gloria hujus* ܛܒ ܡܢ ܕܡܘܫܐ *valde prae* gloria *Mosis*, pro, *longe major*; item c. 4, 12. c. 11, 4. 26. Act. 20, 35. *Beatus est qui dat* ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܘ ܕܢܣܒ *magis prae illo qui accipit*, pro, *beatior est accipiente*. SUPERLATIVUS significatur vel per quadrilittera, ut 1 Cor. 6, 2.

ܕܩܕܝܫܐ

ܕܙܥܘܪ̈ܐ ἐλαχίστων, 2 Petr. 1, 4. ܪ̈ܘܪܒܐ μέγιστα; vel per geminationem Positivi, ut Joh. 6, 6. ܩܠܝܠ ܩܠܝܠ *parvum parvum*, i. e. *minimum;* vel adjecto ܛܒ *valde*, ut Matth. 8, 28. ܒܝܫܐ ܛܒ *mali valde*, i. e. *pessimi;* vel praemisso ܣܓܝ *multum*, ut Apoc. 18, 12. c. 21. 11. ܣܓܝ ܡܝܩܪܬܐ τιμιωτάτου; vel sequente Praefixo ܒ ante Pluralem, ut Matth. 2, 6. ܙܥܘܪܐ ܒܡܠܟ̈ܐ ܕܝܗܘܕܐ *parva in regibus* (id est minima regum) *Judae;* vel per constructionem cum Genitivo plurali, ut 1 Cor. 15, 9. ܙܥܘܪܗܘܢ ܕܫܠܝ̈ܚܐ *parvus* (i. e. minimus) *apostolorum;* Eph. 3, 8. vel denique per Positivum absolute positum, ut Matth. 5, 19. c. 25, 40. 45.

§. CXXVI.

Collectiva ad sensum pluraliter constructa.

Singularia collectiva, seu quae in Singulari multitudinem notant, jungi et Pluralibus possunt, respectu habito ad sensum: ut Joh. 4, 30. ܘܢܦܩܘ ܐܢܫ *et exiverunt homo*, id est, *homines;* unde impositum *Ribbui*, et p. 77. chrestomathiae, ܕܝܪܐ ܟܕ ܚܙܘܗ *monasterium* (i. e. monachi) *cum vidissent.* At ܥܢܐ *ovis* seu *oves*, jungitur Singulari, etiam de multis; ut Joh. 10, 3. ܘܥܢܐ ܫܡܥܐ ܩܠܗ *et ovis audit*, (pro, *et oves audiunt*) *vocem ejus.* Sic ibid. v. 4. 5. 7. 8. 12. 16.

§. CXXVII.

§. CXXVII.

Quaedam pluralia tantum ad ſenſum ſingulariter conſtructa.

Defectiva, ſeu *Pluralia tantum*, modo pluralibus junguntur, modo Singularibus; illud ſecundum grammaticam, hoc vero ad ſenſum: ut ܫܡܝܐ *caeli* vel *caelum*, plurale in ſyntaxi eſt Marc. 1, 10. ܐܬܦܠܓܘ ܫܡܝܐ *ſciſſi ſunt caeli*, itemque Luc. 4, 25. Joh. 1, 52. Act. 7, 56. Apoc. 21, 1. at ſingulare Matth. 16, 2. 3. ܣܡܩ ܠܗ ܫܡܝܐ *rubet caelum*, et Luc. 3, 21. Hebr. 9, 24. Sic ܚܝܐ *vitae* vel *vita*, ſingulare eſt Joh. 1, 4. ܒܗ ܚܝܐ ܗܘܐ *in ipſo vita erat*, at mox ibidem plurale, ܘܚܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܢܘܗܪܐ ܕܒܢܝܢܫܐ *et vitae erant lux mundi*, item c. 3, 15. 16. c. 4, 22. c. 5, 26. 40. At ܐܦܝ ܬܪܥܐ *facies portae*, ſeu *velum*, ſingulare eſt Marc. 15, 38. ܘܐܦܝ ܬܪܥܐ ܐܨܛܪܝ *et velum ruptum eſt*. Quamvis enim in parallelis Matth. 27, 51. et Luc. 23, 45. editio Polygl. τὸ ܐܨܛܪܝ ſigno *Ribbui* notaverit, quaſi illud Plurale eſſet, idemque cum ܐܨܛܪܝܘ *ruptae ſunt;* tamen falſum hoc eſſe, prodit locus cit. Lucae, in quo ſequitur ܡܢ ܡܨܥܬܗ *ex medio ſui*, cum Suffixo ſingulari maſculino. Num. 4, 5. ܐܦܝ ܬܪܥܐ ܕܦܪܣܐ Sic et duale proprium ܡܨܪܝܢ *Aegyptus;* Hebr. 11, 26. ܣܝܡܬܗ ܕܡܨܪܝܢ *theſauri ejus* (Fem. Sing.) np. *Aegypti*, et v. 27. ܫܒܩܗ ܠܡܨܪܝܢ *reliquit eam*, np. *Aegyptum*.

§. CXXVIII.

Status constructus ante praepositiones alium casum regentes.

Status constructus pro absoluto venit ante Praepositiones, sive a) praefixas, ut Matth. 16, 3. ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ *acceptores facierum, hypocritae*, pro ܢܣܒܝܢ; Luc. 1, 7. 18. ܡܩܕܡܝ ܒܝܘܡܬܗܘܢ *provecti in diebus suis*; v. 28. ܡܒܪܟܬ ܒܢܫܐ *benedicta in mulieribus*; v. 51. ܠܡܪܝܡܝ ܒܪܥܝܢܐ ܕܠܒܗܘܢ *inflatos mente*; c. 2, 36. ܡܩܕܡܬ ܒܝܘܡܝܗ *provecta in diebus suis*; Act. 23, 23. ܫܕܝܝ ܒܝܡܝܢܐ *jaculantes dextra*; 2 Tim. 3, 2. ܟܦܪܝ ܒܛܝܒܘܬܐ *abnegantes beneficium, ingrati*; et v. 3. ܡܫܥܒܕܝ ܠܪܓܝܓܬܐ *servi adfectuum et cupiditatum* (ἀκρατεῖς) Genes. 12, 11. ܫܦܝܪܬ ܚܙܘܐ *pulcra adspectu*, Dan. 1, 4. ܡܠܦܦܝ ܒܚܟܡܬܐ *instituti in scientia*, 2 Petr. 1, 17. ܦܐܝܬ ܒܪܒܘܬܐ *ornata majestatice*; Cant. 1, 8. ܫܦܝܪܬ ܒܢܫܐ *pulchra in mulieribus*: sive b) separatas, ut 1 Tim. 1, 10. ܫܟܒܝ ܥܡ ܕܟܪܐ *concumbentes cum maribus*; et ܥܒܪܝ ܥܠ ܡܘܡܬܐ *migrantes jus jurandum*, (ἐπίορκοι) Apoc. 12, 15. ܫܩܝܠܬ ܡܢ ܢܗܪܐ *ablata a fluvio*, c. 14, 4. ܙܒܝܢܝ ܡܢ ܐܪܥܐ *emti ex terra*.

§. CXXIX.

Geminatio nominum.

Geminatio eorundem nominum per adpositionem, sensum habet vel a) *intensivum*, de quo supra §. CXXV. in descriptione Superlativi; vel b) *distributivum*, ut Matth.

Matth. 20, 9. 10. ܕܝܢܪ ܕܝܢܪ *denarium denarium*, pro, *singulos denarios*; Joh. 6, 7. c. 8, 9. ܚܕ ܚܕ *unus unus*, pro, *unusquisque* seu *singuli*; c. 21, 25. Apoc. 21, 21. ܚܕܐ ܚܕܐ *unum unum*, pro, *singula* seu *singulatim*; c. 2, 6. ܬܪܬܝܢ ܬܪܬܝܢ *duas duas*, pro, *binas*; 2 Cor. 11, 24. ܐܪܒܥܝܢ ܐܪܒܥܝܢ *quadraginta quadraginta*, pro, *quadrageni*; Marc. 6, 40. *discubuerunt* ܣܕܪ̈ܝܢ ܣܕܪ̈ܝܢ ܡܐܐ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܚܡܫܝܢ *areolis areolis* (id est *areolatim*) *centum centum*, et *quinquaginta quinquaginta*, id est, *centeni* et *quinquageni*; vel c) *plurativum* et *diversitatis*; ut Marc. 2, 17. ܕܒܝܫ ܒܝܫ ܟܪ̈ܝܗܝܢ *qui malo malo* (hoc est, diversis pluribusque malis) *adfecti erant*; Joh. 5, 4. ܒܙܒܢ ܙܒܢ *in tempore tempore*, id est, variis temporibus; 1 Tim. 1, 3. c. 4, 1. c. 5, 15. ܐܢܫ ܐܢܫ *homo homo*, quasi unus et alter, τινὲς *quidam*. ܒܡܕܝܢܬܐ ܡܕܝܢܬܐ Tit. 1, 5. κατὰ πόλιν. Act. 10, 46. ܒܠܫܢ ܠܫܢ *diversis linguis*; c. 21. 34. ܡܕܡ ܡܕܡ *diversum quid*; c. 25, 19. ܙܛܡ̈ܠܐ ܕܝܢ ܡܕܡ ܡܕܡ *quaestiones vero aliquam aliquam*, i. e. *varias*; vel d) *successivum*, ut Act. 11, 4. c. 18, 23. c. 21, 19. ܒܬܪ ܒܬܪ *post post*, i. e. ordine, unus post alterum.

§. CXXX.

Ellipsis nominum.

De ellipsi nominum admonebat me hic agere patris mei grammatica, tres de hac doctrina paragraphos habens. Mihi vero grammatica vix eam capere videtur,

tur, lexicis melius, aut peculiaribus de hoc argumento libris eam relictura. Sunt praeterea pleraeque ellipſes multis linguis communes, quas nolim in Syriacae aut cujusve linguae ſyntaxi repeti, ſed eas modo notari, quae linguae, cujus grammaticam ſcribimus ſunt privae, frequentes, ſcituque neceſſariae. Hac quidem lege unam enoto, qua ignorata adhaerebit forte aut male interpretabitur Syriaca lector. Commune plerisque linguis, ubi idem nomen bis ponendum erat, ſemel omittere: id vero Syri peculiariter in nominibus, *annus*, et, *tempus*, faciunt: e. g. p. 53. chreſtomathiae, ܩܕܡ ܫܢܬܐ ܕܗܘܬ ܒܗ ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܢܝܩܝܐ non ſimpliciter eſt, *ante annum quo habitum eſt Nicaeae concilium*, ſed, *proximo ante annum concilii anno*, plenius ܩܕܡ ܫܢܬܐ ܫܢܬܐ: ibidemque ܘܒܬܪܗ ܕܫܢܬܐ *et poſt hunc annum*, poſitum pro, ܘܫܢܬܐ ܒܬܪܗ ܕܫܢܬܐ *anno poſt hunc annum, quo concilium Nicaeae congregatum eſt*. Sic p. 52. ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ *ſecunda vice*, eſt pro ܙܒܢܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ *tempore* (ultimo) *duorum temporum*, et p. 59. ܙܒܢܬܐ ܕܬܠܬ *tertia vice*, pro, ܙܒܢܬܐ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ.

Pater quae hic de ellipſibus ſcripſerat, nolui mea faciens textui inſerere, in nimis multis et ab ipſo, et ab aliis qui rem ellipticam adgreſſi ſunt diſſentiens: jam enim, idque innumeris fere locis ellipſes facere videntur, ubi nullae ſunt, jam eas non ex linguae uſu ſed ex conje-

conjectura supplere, aliudque nomen, cujus ipsis in mentem venerat, sed de quo auctor non cogitaverat, addere. Ponam hoc in duplici exemplo: ܪܕܐ Syris non est, *deducere*, sed *calcare*, *ire*; hinc de *terra iter faciente* dicunt, ܪܕܐ ܒܐܘܪܚܐ *ivit in via*, de *navigante*, ܪܕܐ ܒܝܡܐ *ivit in mari:* ergo ubi ܪܕܐ pro graeco ἐν τῷ ἐλαύνειν ponitur Marc. 6, 48. aut pro πλεόντων αὐτῶν Luc. 8, 23. non ܝܒܫܐ subintelligendum erat, sed ܒܝܡܐ. — — Contra in ܚܫܟ ܗܘܐ et ܢܨܡܚ nullam plane ellipsin agnosco, sed constructionem impersonalem, qualis nostra, *es wird dunkel*, *es wird helle*, aut latina, *pluit*, quod verbum legens non quaero, utrum *Deus*, *Juppiter*, an, *coelum*, *nubes*, supplendum sit. In his tamen, quae pater meus de ellipsi scripsit, cum alia aut vera sint, aut verisimiliora, eaque ipsa, a quibus dissentio, lectoribus forte placuerint, ne ea pereant, quae scripsit, infra paginam minoribus typis excudi curo (*).

§. CXXXI.

(*) Nomina quaedam Substantiva, per *Ellipsin* suppressa, faciunt singulares et velut impersonales locutiones; ut ܪܘܚܐ *spiritus* vel ܢܦܫܐ *anima*, in Verbis ܥܩܬ, ܡܐܢܬ, ܐܬܬܥܝܩ *contristatur*, *taedet*, *piget*, cum seq. Praefixo *Lomad:* exempla supra dedimus sub his ipsis Verbis. Item ܠܒܐ *cor*, post ܟܪܐ *doluit* cum Praefixo *Lomad;* ut Hebr. 10, 34. ܘܟܪܐ ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܣܝܪܝܢ *et doluit vobis* (cor) *super illis qui vincti sunt*, pro, καὶ τοῖς δεσμίοις (sic enim legit interpres *Syr.*) συνεπαθήσατε, *condoluistis;* 1 Sam. 22, 8. ܘܠܝܬ ܕܟܪܐ ܠܗ ܡܢܟܘܢ ܥܠܝ *nec est cui doleat ex vobis*

vobis super me, qui condoleat mihi. Nec non ܐܪܥܐ *terra*, aut ܝܘܡܐ *dies*, post Verba ܢܓܗ *illuxit* Luc. 6, 13. c. 22, 66. c. 23, 54. et ܢܚܫܟ *tenebrascit* Joh. 6, 17.

Deest item a) ܐܠܦܐ vel ܣܦܝܢܬܐ *navem*, post ܕܒܪ *duxit* et ܕܪܐ *deduxit*, in significatione *navigandi*, v. g. Joh. 6, 19. Marc. 6, 48. Luc. 8, 23. item b) ܦܕܢܐ *jugum*, *par boum*, seu *vomerem*, post idem Verbum ܕܒܪ *duxit*, in significatione *arandi*, v. g. 1 Sam. 8, 12. coll. integra syntaxi Luc. 17, 7. *Quis vestrum habet servum*, ܕܕܒܪ ܦܕܢܐ *qui ducit jugum* seu *vomerem*, id est, *ἀροτριῶντα arantem.* c) ܐܬܪ *locus* et ܙܒܢ *tempus*, ante relativum Pronomen *qui* vel *quod*, cum id significat *ubi* vel *quando*. Sonabit igitur *ubi* proprie, *loco quo;* et *quando*, *tempore quo*; v. g. Marc. 4, 15. c. 13, 14. Joh. 5, 7. c. 7, 31. item Marc. 14, 9. ܒܟܠ ܐܬܪ ܕܬܬܟܪܙ ܣܒܪܬܝ *omni* (loco) *ubi praedicabitur evangelium meum.* Plenius expressa syntaxis est Matth. 6, 19. c. 8, 19. ܐܬܪ ܕܣܣܐ ܘܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ *loco quo* (i. e. *ubi*) *tinea et aerugo perdunt.* d) ܨܒܘܬܐ vel Pl. ܨܒܘܬܐ *res*, ante *qui quae quod* absolute positum; ut Hebr. 5, 1. ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐܠܗܐ ܐܢܝܢ *super illis* (rebus) *quae Dei sunt.* e) ܦܓܪܐ *corpus*, post ܐܣܚܝ *lavit* Joh. 9, 7. 11. 15.

Idem nomen, quod in orationis Subjecto, aut membro sive antecedente sive sequente expressum est, in ejus Praedicato, vel membro sive subsequente sive antecedente subticetur: ut Marc. 11, 13. ܙܒܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܕܬܐܢܐ *tempus enim* illud *non erat* seu *fuerat* (tempus) *ficuum;* Hebr. 5, 14. ܕܓܡܝܪܐ ܕܝܢ ܡܐܟܘܠܬܐ ܗܝ ܥܫܝܢܬܐ *Perfectorum vero* (cibus) *est cibus solidus.* Joh. 1, 14. ܫܘܒܚܐ ܐܝܟ ܕܝܚܝܕܝܐ ܕܡܢ ܐܒܐ *gloriam tanquam* (gloriam) *unigeniti a Patre;* c. 5, 36. *Est mihi* ܠܝ ܣܗܕܘܬܐ ܕܪܒܐ ܡܢ ܕܝܘܚܢܢ *testimonium majus quam* (testimonium) *Joannis.* Sic c. 10, 21. c. 11, 4. Luc. 5, 3. Act. 23, 6. Hebr. 3, 3. c. 5, 14. Item post Suffixa et ante *Dolath:* ut Matth. 3, 4. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܒܘܫܗ ܕܣܥܪܐ *erat vestitus ejus* (vestitus) *pili;* Coloss. 3, 22.

ܕܦܓܪܐ

§. CXXXI.

Numeralium ſyntaxis.

De *Numeralibus*, quorum tum *Cardinalia* tum *Ordinalia* ſupra dedimus §. 76. ratione Syntaxeos nota:

a) *Cardinalia* ab XI. ad XIX. ita in unam vocem componuntur, ut minor numerus antecedat; e. g. ܚܕܥܣܪ *undecim*, q. d. *unus decem.*

Supra XX. ex regula ita componuntur, ut major numerus praecedat minorem, primumque locum obtineant millia, ſecundum centuriae, tertium decades, ultimum unitates, e. g. ܡܢܐ ܡܬܩܠܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬܝܢ chreſt. 56. ܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢܐ ܫܢܝܢ Joh. 5, 5. ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ 1 Cor. 10, 8. ܐܠܦ ܘܫܒܥܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ Exod. 39, 28. verum et poteſt noſtro (Germanorum) more, unitatis numerus decadi praemitti, ut chreſt. p. 56. lin. 15. ܒܚܡܫ ܬܪܝܢ ܘܥܣܪܝܢ. Eſt tamen haec ordinis naturalis inverſio Syris paulo rarior, quam Hebraeis, ut vel ubi Hebraicus textus, minorem numerum praeponit, haud raro poſtponat Syrus interpres, ut (praeter locum jam ante citatum Exod.

ܠܡܪܘܬܟܘܢ ܕܦܓܪܐ *dominis veſtris* (dominis np.) *corporis*, i. e. corporalibus; Hebr. 12, 9. ܐܒܗܝܢ ܕܒܣܪܐ *patres noſtri* (np. patres) *carnis*, ſeu carnales. Hinc et ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ, quod *ſpiritum ſanctitatis* ſeu *ſanctum* vertere ſolemus, cum ſimilibus conſtructionibus, ita reſolve, ac ſi plene dixiſſet Syrus, ܪܘܚܐ ܕܗܘ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ *ſpiritum* illum *qui eſt ſpiritus ſanctitatis.*

Exod. 39, 28.) pro שנים ועשרים אלף שלשה ושבעים ומאתים Num. 4, 43: ܒܡܢܝܢ ܬܪܬܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬܐ, inque loco palmario ac dubio 1 Reg. 5, 11. (al. 4, 30.) ܐܠܦܝܢ ܘܚܡܫܐ pro חמשה ואלף.

b) Eadem *Cardinalia* rem numeratam modo praecedunt, modo ſequuntur: ut Matth. 4, 8. *Vidit* ܬܪܝܢ ܐܚܝܢ *duos fratres*, at v. 21. ܐܚܐ ܬܪܝܢ *fratres duos*; Luc. 1, 56. ܬܠܬܐ ܝܪܚܐ *menſes tres*, at Act. 20, 3. ܬܠܬܐ ܝܪܚܝܢ *tres menſes*. Sic et millia ubi numeranda ſunt, nomen numerans jam praeponitur, ut ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ Marc. 6, 44. ܒܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ 1 Cor. 10, ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ Apoc. 14, 3. jam poſtponitur, ut ܐܠܦܐ ܚܡܫܐ Matth. 14, 21.

c) *Cardinalia* a III. et quae ſequuntur, Nominibus rei numeratae junguntur plerumque per *appoſitionem* in ſtatu abſoluto; rarius per *regimen* in ſtatu *conſtructo*: ut Luc. 19, 17. ܥܣܪܐ ܡܕܝܢܢ *decem urbes*, at Matth. 4, 25. ܥܣܪܬ ܡܕܝܢܬܐ, qs. *decas urbium*. Sic 1 Cor. 4, 15. ܪܒܘ ܪܒܢ *myrias doctores*; c. 14, 19. ܪܒܘ ܡܠܝܢ *myrias verba*, et Matth. 18, 24. ܪܒܘ ܟܟܪܝܢ *myrias talenta*; pro, *doctorum*, *verborum*, *talentorum*. Vide *C. B. Michaelis* diſſert. de *Soloec. Generis* §. XXII.

d) Pro *Ordinalibus* Syri aliquando utuntur *Cardinalibus*, quibus et reliquarum vocum ſyntaxin adcommodant: ut Matth. 20, 3. ܒܬܠܬ ܫܥܝܢ *in tribus horis*, pro *hora*

hora tertia; v. 5. ܒܫܬ ܘܒܬܫܥ ܫ̈ܥܝܢ *in sex et in novem horis*, id est, *horis sexta et nona*, it. ܘܠܘܬ ܚܕܥܣܪܐ ܫ̈ܥܝܢ *et circa undecim horas*, i. e. *horam undecimam*; c. 27, 45. ܥܕܡܐ ܠܫ̈ܥܐ ܬܫܥ *usque ad horas novem*, pro, *usque ad horam nonam*; Marc. 15, 33. ܘܟܕ ܗܘܝ ܫܬ ܫ̈ܥܝܢ *et cum factae fuissent sex horae*, pro, γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης. Sic Joh. 4, 6. 52. Act. 10, 30.

e) Inprimis id fit, si numerus denarium superet; ac tum res numerata praecedit in statu constructo: ut Luc. 3, 1. ܒܫܢܬ ܚܡܫܥܣܪܐ *anno* τῶν *quindecim*, pro, *decimo quinto*; Num. 33, 38. ܒܫܢܬ ܐܪܒܥܝܢ *anno* τῶν *quadraginta*, pro, *quadragesimo*, cet. Quo casu numeratum post numerale subauditur in Plurali, ut plena syntaxis docet Gen. 7, 11. ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܫ̈ܢܝܢ *anno sexcentorum annorum*, id est, *sexcentesimo*; eaque talis fere, qualis ܝܘܡܐ ܕܝܘܡܢܐ *dies hujus diei*, pro, *dies hodiernus*, Act. 20, 26. Rom. 11, 8. Vide supra §. 131.

f) Sed et generatim *Cardinalia* cum et sine Praefixo *Dolath*, in constructionibus per regimen aequipollent *Ordinalibus*; ut Dan. 1, 21. ܠܫܢܬ ܚܕܐ *usque ad annum primum*; c. 2, 1. ܒܫܢܬ ܬܪܬܝܢ *anno secundo*. Sic ܕܬܪܝܢ *secundus* Matth. 22, 26. 39. Marc. 12, 21. Luc. 19, 18. ܕܬܪܬܝܢ *secunda* Luc. 12, 38. ܕܬܠܬܐ *tertius* Marc. 12, 21. Luc. 20, 12. Joh. 2, 1. ܕܬܠܬ *tertia* Luc. 12, 38. ܕܐܫܬܐ *sextus* c. 1, 26. 36. ܕܫܒܥܐ *septimus* Judae v. 14. ܕܬܡܢܝܐ *octa-*

 vus

vus Luc. 1, 59. 2 Petr. 2, 5. Vide Genef. 1, 8. 13. 19. 23. 31.

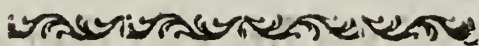
g) Numeralia *partem* totius fignificantia, exprimuntur vel per feparatas voces, ut ܬܘܠܬܐ *pars tertia*, ܪܘܒܥܐ *quarta*, ܚܘܡܫܐ *quinta*, ܡܥܣܪ *decima*, Apoc. 8, 7. fqq. c. 6, 8. 2 Sam. 3, 27. Hebr. 7, 2. 4. 8. 9. vel per periphrafin, ut ܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ *unum de decem*, pro, *decima pars* Apoc. 11, 13.

h) *Vicem* notantia, ut *bis*, *ter* cet. defcribuntur per Ordinalia addito Nomine ܙܒܢ *tempus*, vel ܙܒܢܝܢ *tempora*, ut ܚܕܐ ܙܒܢ *uno tempore*, pro *femel* 2 Cor. 11, 24. 25. ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ *duobus temporibus*, *bis* Marc. 14, 30. 72. ܚܕܐ ܙܒܢ ܘܬܪܬܝܢ *femel et bis* Phil. 4, 15. ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ *ter* Actor. 10, 16. ܫܒܥ ܙܒܢܝܢ *fepties* Luc. 17, 4. ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܝܢ ܙܒܢܝܢ ܫܒܥ ܫܒܥ *usque ad feptuagies fepties* Matth. 18, 22. (feu, ut habet Philoxeniana, ܫܒܥܝܢ ܙܒܢܝܢ ܫܒܥ) quod tamen nomen omitti ac fubintelligi poteft, ut Marc. 14, 30. 72. antequam *gallus canat*, ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܬܠܬ ܬܟܦܘܪ ܒܝ *duabus vicibus*, *tribus abnegabis me*, Luc. 18, 12. ܨܐܡ ܐܢܐ ܬܪܬܝܢ *bis jejuno*. At ubi *una vicium*, v. 9. altera, tertia, quarta notanda eft, plene dicunt, ܙܒܢܐ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ, pr. *vice trium vicium*, elliptice, jam ܙܒܢܐ ܕܬܠܬ, jam ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ, vide §. 131. Ponunt et ܥܕܢܐ *tempus*, ut chreftom. p. 69. ܕܬܠܬ ܥܕܢܐ *tertia vice*. Sed et a quibusdam numeris adverbium formant in ܘܬ definens, ut ܬܢܝܢܘܬ *iterum* Jud. 12. ܬܠܝܬܝܘܬ *tertia vice*.

i) *Mul-*

i) *Multiplicativa*, ſeu quae Latinis terminantur in *plum*, ut *duplum*, *triplum* cet. Syris exprimuntur per ܚܕ *unum* cum ſeq. nomine numerali cardinali, et hoc vel cum Praefixo *Beth*, ut ܚܕ ܒܫܒܥܐ *unum in ſeptem*, i. e. *ſeptuplum* vel *ſeptuplo* Gen. 4, 15. Eſa. 30, 26. ܚܕ ܒܡܐܐ *unum in centum*, pro *centuplo* Matth. 19, 29. Luc. 8, 8. vel ſine interveniente Praefixo, ut ܚܕ ܬܪܝܢ *unum duo*, pro *duplo* Jer. 17, 18. quo et pertinet ܚܕ ܟܡܐ *unum quot*, pro *quanto magis* Philem. v. 16. Hebr. 12, 25. et Rabb. על אחת כמה וכמה idem: vel per *cardinalia* cum praefixo *Beth*, ut ܒܐܪܒܥܐ *in quatuor*, ſubaudi ܐܥܦܐ *duplicationibus*, id eſt, *quadruplum* Luc. 19, 8. coll. Luc. 18, 30. *Nemo relinquit domos* cet. *propter regnum Dei*, *quin recepturus ſit* ܒܐܥܦܐ ܣܓܝܐܐ *in duplicationibus multis*, id eſt, πολλαπλασίονα *multiplicia*.

k) *Diſtributiva*, ut *bini*, *terni*, *quini*, fiunt per geminationem cardinalium: de qua ſupra.

CAPUT XIII.
SYNTAXIS ET IDIOMATA PRONOMINUM.

§. CXXXII.
De pronomine perſonali loco verbi ſubſtantivi poſito.

Pronomina perſonalia verbi ſubſtantivi locum apud Syros obtinere, ex §. 79. ſumimus, itemque de lineola occultante notanda, ex §. 23 et 41. Sic ubi ponitur, idem pronomen non raro ſibi ipſi ſubjungitur, ita ut prius ſit verum pronomen, poſterius verbum ſubſtantivum, ut Matth. 3, 11. ܐܢܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ *ego baptizans ſum*, c. 27, 4. ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ σὺ ὄψει, Joh. 1, 19. ܐܢܬ ܡܢ ܐܢܬ *tu quis es?* Joh. 4, 29. ܠܡܐ ܗܘܝܘ ܡܫܝܚܐ *num is ſit Chriſtus?* (contracte pro ܗܘ ܗܘ, pro quo tamen Philoxeniana verſio ܠܡܐ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ſubſtituit) ܗܝ ܗܝ *illa eſt*, Geneſ. 23, 19. Col. 3, 5. — — ܚܢܢ ܡܢܐ ܚܢܢ *nos quid ſumus* Exod. 16, 8.

Eſt vero hic maxime in, *ego ſum*, *tu es*, *nos ſumus*, *vos eſtis*, pronominis tertiae perſonae notanda cum pronomine primae ſecundaeque perſonae conſtructio, ut Matth. 26, 25. ܠܡܐ ܐܢܐ ܗܘ *num ego ſum?* proprie, *num ego ille?* Matth. 11, 3. 13. ܐܢܬ ܗܘ *tune es qui veniet?* et

16,

16, 16. ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ *tu es Christus*, pronomine tertiae personae ad praedicatum relato, Luc. 24, 18. ܐܢܬ ܗܘ ܟܝ *tune igitur es (est) solus peregrinus?* – – ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ *vos estis (sunt) sal terrae* Matth. 5, 13. lux *mundi* v. 14. (*). Sed Philoxeniana, graecorum ad verba usque tenax, his locis substituit, ܐܢܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ *egone sum?* ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ *tu es*, atque adeo, duplici ܐܢܬ conjuncto, Luc. 24, 18. ܐܢܬ ܒܠܚܘܕܝܟ ܡܬܬܘܬܒܐ ܐܝܬ ܐܢܬ *tune solus peregrinus es*, ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ *vos estis*.

§. CXXXIII.

ܗܘ *redundans.*

Pleonasmus pronominum Syris perquam frequens, quem tamen nonnunquam et in perspicuitatem orationis vertunt.

Pronomen tertiae personae ܗܘ persaepe redundanter ponitur, ut Matth. 15, 19. ܡܢ ܠܒܐ ܗܘ ܓܝܪ ܢܦܩܝܢ *ex corde enim egrediuntur* — Matth. 11, 4. Luc. 7, 19. ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܗܘ ܡܣܟܝܢܢ *an alium exspectabimus?* Luc. 12, 30. *haec enim omnia* ܥܡܡܐ ܗܘ ܕܥܠܡܐ *gentes mundi quaerunt*, Col. 1, 19. ܕܒܗ ܗܘ ܨܒܐ *in quo voluit.* Vide alia exempla Marc. 7, 23. Joh. 8, 26. 28. Rom. 2, 1. 4. c. 3,

(*) Vide §. 99. et similem constructionem ܐܝܬ pro verbo substantivo positi, Hebr. 3, 6. ܘܐܝܬܘܗܝ ܒܝܬܗ ܚܢܢ *est domus ejus nos*, id est, ut nos loquimur, *nos sumus domus ejus.*

c. 3, 28. 31. c. 14, 8. 1 Tim. 1, 4. c. 4, 10. c. 5, 9. Hebr. 13, 22. Redundare, et ſalvo ſenſu omitti poſſe, vel ex Philoxeniana verſione intelligitur, quae illud, graecorum verborum ſtudioſior, fere ubique omittit, unde nec quaero, quomodo latine vertendum ſit, otioſae enim particulae transferri in alias linguas vix ſine errore poſſunt, nihil quippe ſignificantes. Unde ortus hic pleonasmus, dicere non habeo.

§. CXXXIV.

Ipſe, et, idem, quo modo Syri circumſcribant.

Pronomina, *ipſe*, et *idem*, Syri non habent, circumloquendo tamen ſatis ſignate exprimunt.

1) per perſonalia repetita, interpoſita particula ܒܗ. Hebr. 10, 1. 11. ܗܢܘܢ ܒܗ ܗܢܘܢ ܕܒ̈ܚܐ αἱ αὐταὶ θυσίαι. Philip. 3, 1. ܗ̈ܠܝܢ ܒܗ ܗ̈ܠܝܢ τὰ αὐτὰ *eadem*.

2) per compoſitionem pronominum ܗܘ et ܗܢܐ, ut Matth. 5, 46. *nonne portitores* ܗܝ ܗܕܐ *hoc ipſum faciunt?* gr. τὸ αὐτό. Monitum jam §. 91. p. 213. Alia huic ſimilis compoſitio eſt, *menſe Septembri* ܕܝܠܗ ܕܫܢܬܐ ܗܝ *ejusdem anni:* chreſt. p. 64.

3) Eandem et vim nonnunquam habet conſtructio pleonaſtica, de qua §. ſequente agemus, Epheſ. 6, 22. *miſi illum* ad *hoc ipſum* ܫܕܪܬܗ ܠܗ̇ ܗܕܐ (εἰς αὐτὸ τοῦτο) Hebr. 9, 21. ܒܗܘ ܒܗ ܕܡܐ *eodem ſanguine*, ad exprimen-

mendum graecum τῷ αἵματι ὁμοίως ἐῤῥάντισε Matth. 8, 3. 13. Marc. 1, 43. ܒܗ ܫܥܬܐ *eadem hora* Rom. 3, 30. ܒܗ ܒܗܝܡܢܘܬܐ *per eandem fidem*, (quamquam hoc loco Arabi Erp. بالايمان *per fidem* vertenti, plane otiosus visus est pleonasmus) Hebr. 2, 14. ܐܫܬܘܬܦܘ ܒܗܘܢ ܒܗܠܝܢ μετέσχε τῶν αὐτῶν. Matth. 26, 44. *dixit* ܠܗ ܠܡܠܬܐ *eadem verba*, (τὸν αὐτὸν λογον) Hebr. 9, 24. *sed in ipsum coelum* ܠܗ ܠܫܡܝܐ *ingressus est*, εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν, quamquam vel ibi Arabs Erp. pro mere pleonastica constructione habuit, الي السماء vertens, polyglotto, ipsa graeca interpretato, rectius ponente, الي السماء نفسها. Alia plane ratio liberioris circumscriptionis Ps. 102, 28. ואתה הוא et Hebr. 1, 12. σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, ܘܐܢܬ ܐܝܟ ܕܐܝܬܝܟ ܐܝܬܝܟ *tu vero sicut es, ES*, plane ut vel Lutherus non vertit, *du aber bist derselbe*, sed, *du aber bleibest wie du bist.*

4) Aliquando et *ipse* exprimi per ܩܢܘܡܐ, et ܢܦܫܐ addito suffixo, meminerimus ex §. 91. p. 215.

§. CXXXV.

Pleonasmus pronominum, vel otiosus, vel emphaticus.

De pleonasmo suffixorum ante ܕ genitivi et post nonnullas particulas §. 123. et 124. (p. 269.) dicta non repeto, exempli loco ponens, Matth. 1, 20. ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ *filius Davidis*, Act. 4, 10. ܒܫܡܗ ܕܝܫܘܥ *in nomine Jesu.*

Sed

Sed et ante alios casus, praepositionesque, qui eos regunt, suffixa redundant, ut, Joh. 1, 37. ex versione Philoxeniana, ܢܩܦܘܗܝ ܠܝܫܘܥ *adhaeserunt Jesu;* ex antiqua, Matth. 1, 21. ܢܚܝܘܗܝ ܠܥܡܗ *salvabit populum suum,* (Philox. ܢܦܪܘܩܝܘܗܝ ܠܥܡܐ ܕܝܠܗ) v. 25. ܕܒܪܗ ܠܐܢܬܬܗ *adsumsit uxorem suam,* et ܝܠܕܬܗ ܠܒܪܗ *peperit filium suum,* c. 26, 51. Marc. 14, 47. ܡܚܝܗܝ ܠܥܒܕܗ *percussit servum,* et sine Lomad adcusativi, Matth. 25, 25. ܛܫܝܬܗ ܟܟܪܟ *occultavi talentum tuum,* c. 27, 5. ܫܕܝܗܝ ܟܣܦܐ *projecit argentum.* 1 Tim. 6, 14. ܕܬܛܪܝܘܗܝ ܦܘܩܕܢܐ *ut serves praeceptum:* — — ܐܟܘܬܗ ܕܢܡܘܣܐ *secundum legem* 1 Tim. 1, 8. (de Dolath hic et in sequentibus exemplis addito, confer §. 125. p. 268. 269.) ܒܬܪܗ ܕܝܫܘܥ *post Jesum* Joh. 1, 37. c. 18, 15. ܒܬܪܗ ܕܝܘܡܐ *post eum diem,* Act. 10, 23. ܚܕܪܘܗܝ ܕܟܘܪܣܝܐ *circa thronum,* Apoc. 4, 4. c. 5, 11. ܠܘܬܗ ܕܗܪܘܕܣ *ad Herodem,* Luc. 23, 7. ܡܛܠܬܗ ܕܚܛܝܬܐ *propter peccatum,* Rom. 8, 3. ܡܢܗ ܕܥܡܐ *ex populo* Act. 23, 6. *Demetrius testimonium habet,* ܥܠ ܕܡܛܪܝܣ ܣܗܕܘܬܐ ܡܢܗ ܕܥܕܬܐ ܘܡܢܗ ܕܫܪܪܐ *ab omnibus, ab ipsa ecclesia ecclesia et ab ipsa veritate,* (ubi tamen non otiosum sed emphatice positum videtur, ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας) — ܡܛܠܗ ܕܗܢܐ *propterea* Rom. 13, 6. ܥܠܝܗܘܢ ܕܟܘܪܣܘܬܐ *super thronis* Apoc. 4, 4. ܩܕܡܘܗܝ ܕܝܫܘܥ *ante Jesum* Luc. 5, 19. ܩܕܡܘܗܝ ܕܐܡܪܐ *ante agnum* Apoc. 5, 8. In his videas jam plane superfluum esse, jam ambigui-

guita-

guitatem tollere ex defectu articuli ortam: e. g. quod ex Apoc. 4, 4. citavimus, *sedentes* ܥܠܝܗܘܢ ܕܟܘܪܣܘܬܐ definite dictum, ἐπὶ τοὺς θρόνους, *in thronis*, quorum antea mentio facta, at indefinite, *sie sassen auf Thronen*, dicendum fuisset ܥܠ ܟܘܪܣܘܬܐ.

De suffixorum in possessivis pleonasmo vide scripta §. 91. p. 217.

Pronomina ܗܘ̇ et ܗܘ nonnunquam componuntur, aliqua ut videtur emphasi, e. g. Joh. 5, 9. ܘܗܘ ܗܘ ܝܘܡܐ ܫܒܬܐ ܗܘܐ *et ille dies sabbatum erat*, Matth. 3, 1. ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. (Cave huc referas Joh. 5, 15. ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܗܘ ܕܐܚܠܡܗ quod potius ܗܘ cum lineola occultante scribens vertes, *quod Jesus esset is, qui sanaverat ipsum*).

Suffixum praepositioni adjectum saepe redundat ante eandem propositionem repetitam, pronomenque separatum aut nomen: Joh. 5, 4. *descendit* ܠܗ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ *in piscinam*, (ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ) Act. 9, 21. ܘܠܗ ܠܗܕܐ εἰς τοῦτο, 27, 30. *volebant fugere* ܡܢܗ ܡܢ ܐܠܦܐ *ex navigio* (ἐκ τοῦ πλοίου) Rom. 6, 8. ܢܚܐ ܥܡܗ ܥܡ ܡܫܝܚܐ *cum eo, nempe, Christo*, graece αὐτῷ, addito perspicuitatis caussa Christi nomine, 1 Tim. 1, 6. ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܗܠܝܢ *ab his* (gr. ἀφ᾽ ὧν) *aberrarunt*. Vix ei in his alia vis, quam graeci aliquando articuli ὁ, ἡ, τὸ, et nostri germanici, *der*, *die*, *das*, (vide §. seqq.) in quibusdam et plane

 est

eſt otioſum, unde nec Arabs Erpenii exprimere ſolet, e. g. Rom. 6, 8. مع المسيح 1 Tim. 1, 6. من هذه الخصال.

Eodem et hic duorum ſuffixorum poſt repetitam praepoſitionem redit concurſus, Matth. 27, 4. ܡܢܐ ܠܢ *quid ad nos?* Joh. 21, 22. ܠܟ ܡܢܐ ܠܟ *quid ad te?* ܠܝ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܝ *mihi vero eſt cibus.*

§. CXXXVI.

ܗܘ *loco articuli poſitum.*

Statui emphatico cum ſua vis apud Syros pene perierit, neceſſarium illis nonnunquam, ad ambiguitatem ſermonis vitandam, articuli loco ܗܘ ponere, fere ut linguae Europae a latina ortae ex latino ILLE articulum ſibi fecerunt. Raro et modeſte id faciunt, cum alii ſcriptores Syriaci, tum vetus interpres: legimus tamen, Joh. 5, 7. ܟܪܝܗܐ ܗܘ ὁ ἀσθενῶν, (in Philoxeniana verſione cum Dolath, ܕܟܪܝܗ ܗܘ) v. 9. 15. ܓܒܪܐ ܗܘ et ܗܘ ܓܒܪܐ ὁ ἄνθρωπος, atque intercedente Dolath, Matth. 11, 3. ܗܘ ܕܐܬܐ ὁ ἐρχόμενος, Hebr. 7, 7. ܕܙܥܘܪ ܗܘ τὸ ἔλαττον, et ܕܡܝܬܪ ܗܘ ܣܓܝ τὸ κρεῖττον. At in Philoxeniana verſione, nihil graeci praetermiſſura, innumeris locis ܗܘ pro ὁ, ἡ, τὸ, poſitum, auribus aliquando moleſtum.

§. CXXXVII.

§. CXXXVII.

Pronomina partitiva.

I. Pronomina *partitiva*, seu *partes designantia*, notantur vel a) per ܐ̱ܢܫ Pl. ܐ̱ܢܫܝܢ sequente ܡܢ, ut Rom. 11, 14. ܘܐܚܐ ܐ̱ܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ *et ut salvem homines* (i. e. *aliquos*) *ex illis*; Matth. 24, 23. ܐܢ ܐ̱ܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ *si homo*, id est, *si quis dixerit vobis*: vel b) per ܐܝܬ ܕ *est* vel *sunt qui* vel *quae*: ut Matth. 13, 8. *Et dedit fructum*, ܐܝܬ ܕܡܐܐ ܘܐܝܬ ܕܫܬܝܢ ܘܐܝܬ ܕܬܠܬܝܢ *fuit quod centum, et fuit quod sexaginta, et fuit quod triginta*, id est, *aliquid quidem centuplicem, aliud vero sexagenum, aliudque tricenum.* Sic c. 21, 35. c. 22, 5. c. 25, 15. Act. 23, 6. c) elliptice per ܡܢ solum positum Rom. 3, 3. ܐܢ ܡܢܗܘܢ ܓܝܪ ܠܐ ܗܝܡܢܘ εἰ ἠπίστησάν τινες. c. 11, 17. ܡܢ ܣܘ̈ܟܐ τινὲς τῶν κλάδων Marc. 12, 5. ܘܡܢܗܘܢ ܡܢ ܡܚܘ ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܩܛܠܘ τοὺς μὲν δέροντες, τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες, ubi Philoxeniana versio, ad casum quoque adcusativum exprimendum, addito Lomad, ܒܪ ܠܡܢܗܘܢ ܡܢ ܡܚܘ ܠܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܩܛܠܘ. Aliquando tamen partium altera tertiave exprimitur per ܐܚܪܢܐ Pl. ܐܚܪ̈ܢܝܐ *alius alia aliud*: ut Matth. 13, 4-7. ܐܝܬ ܕܢܦܠ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ — — ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܥܠ ܫܘܥܐ — — ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘܒܐ — — ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ *fuit* (aliquid) *quod caderet ad latus viae* - - *aliud vero cecidit super saxum*, - - *et aliud cecidit inter spinas*, - - *aliud denique cecidit in terram bonam*; c. 16, 14. c. 25, 15. Joh. 7, 12.

CAPUT XIV.
SYNTAXIS ET IDIOMATA PARTICULARUM.

§. CXXXVIII.
De praefixo ܒ

De praefixorum ܒܕܘܠ significatione §. 93. summatim dictum: ac de ܒ §. III. monitum, verba confitendi et abnegandi cum ܒ construi. Adde ejus et hunc usum, Act. 5, 3. ܡܠܐ ܣܛܢܐ ܒܠܒܟ *implevit Satanas cor tuum.* Sic Num. 23, 7. c. 24, 3. 20. ܐܪܝܡ ܒܡܬܠܗ *protulit sententiam suam:* ܕܐܨܒܐ ܒܛܒܬܐ *ut velim bonum* (τὸ θέλειν) Rom. 7, 18.

§. CXXXIX.
De praefixo ܕ.

De praefixo ܕ, *qui quae quod*, *ut* vel *quod*, notaque genitivi, haec observanda.

a) Alicubi etiam absolute, sine praevio Nomine regente, Genitivum regit: ut Rom. 14, 8. ܕܡܪܢ ܚܢܢ *Domini nostri sumus.* Hebr. 10, 39. *Nos vero non sumus* ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܠܘ — — ܕܡܦܠܘܬܐ *desperationis*, - - *sed fidei*, puta, filii. ܕܙܒܢܐ *temporis sunt*, i. e. πρόσκαιροι Marc. 4, 17. ܡܢ ܕܒܝܬ ܪܒ ܟܢܘܫܬܐ *de domus principis synagogae* sc. hominibus Marc. 5, 35. (ubi tamen suspicor legendum ܡܢ ܒܝܬ) ܕܒܝܬ

ܗܘܪܘܣ

ܕܗܪܘܕܣ Marc. 3, 6. eadem ellipsi, *homines domus Herodis*, Ἡρωδιανοί. Joh. 5, 35. πρὸς ὥραν antiquo interpreti est, ܕܫܥܬܐ *horae*, ut puto, *spatio*, omisso forte ܐܪܟܐ: at ejus loco Philox. habet ܡܠܝܐ ܫܥܬܐ; forte ergo hoc idem ܡܠܝܐ *plenitudo*, et ante ܕܫܥܬܐ subintelligendum.

b) Circumscriptioni adjectivorum inservire, ex §. 119. meminerimus.

c) Ex Numeralibus Cardinalibus facit Ordinalia. Vide §. 131. f.

d) Nominibus Adjectivis praefixum, vel particulariter illa capi docet; ut Joh. 7, 31. c. 14, 12. ܕܪܘܪܒܢ ܡܢ ܗܠܝܢ *majora hisce*, q. d. aliqua *quae majora sunt his*; Apoc. 22, 10. ܗܘ ܓܝܪ ܙܒܢܐ ܕܩܪܝܒ ܠܗ *illud enim tempus est* (aliquid *quod* est) *propinquum*; Luc. 6, 9. *Quid licitum est in sabbato facere?* ܕܛܒ ܐܘ ܕܒܝܫ *bonum, an malum?* Hebr. 6, 13. ܕܪܒ ܡܢܗ *majorem se* aliquem, et v. 16. ܒܕܪܒ ܡܢܗܘܢ *per majorem se* quempiam; uti Joh. 10, 10. dicitur ܡܕܡ ܕܝܬܝܪ *aliquid majus*, et Luc. 8, 17. ܡܕܡ ܕܟܣܐ *quidquam contecti*; vel adverbialiter, ut Matth. 8, 28. *duo daemones* ܕܒܝܫܝܢ ܛܒ *mali valde*, Joh. 3, 3. 7. ܡܢ ܕܪܝܫ *denuo*.

e) Ex interrogativis facit relativa ut jam p. 213. dictum: hic exempla habe, Matth. 5, 39. ܡܢ ܕܡܚܐ ܠܟ *quisquis percusserit te*; Hebr. 8, 1. ܐܝܢܐ ܕܝܬܒ *qui sedit*; Apoc. 12, 13. ܐܝܕܐ ܕܝܠܕܬ *quae peperit*, Rom. 1, 32. ܐܝܠܝܢ

ܕܝܕ̈ܥܝܢ *qui cum noverint*; Matth. 6, 12. ܡܐ ܕܨܒܝܬܘܢ *quod vultis*; Matth. 6, 19. ܐܝܟܐ ܕܓܢ̈ܒܐ ܚܦܪܝܢ *ubi fures perfodiunt*; Joh. 8, 28. ܐܝܟܢܐ ܕܐܠܦܢܝ ܐܒܝ *quemadmodum docuit me Pater meus*, et ܐܡܬܝ ܕܬܪܝܡܘܢܗ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ *cum elevabitis Filium hominis*; omnia relative.

f) Aliquando ἐλλείπει, e. g. ante Futura, in significatione cauſſali *ut*; Joh. 21, 3. ܐܙܠ ܐܢܐ ܕܐܨܘܕ ܢܘ̈ܢܐ *abeo* ut *capiam piſces*; item in significatione *dum*, poſt ܥܕ *usque*, v. g. Joh. 5, 7. ܥܕ ܕܐܢܐ ܐܬܐ *usque* dum *ego venio*; c. 9, 4. ܥܕ ܕܐܝܡܡܐ ܗܘ *usque* dum *dies eſt*; c. 18, 28. ܥܕ ܕܐܟܠܝܢ *usque* dum *comederent*.

g) Ad imitationem graeci ὅτι ponitur poſt dicti ſignum; ut Matth. 1, 23. *ut impleretur quod dictum eſt a Domino per Prophetam*, ܕܗܐ ܒܬܘܠܬܐ ܒܛܢܐ *nempe* (ſic enim utcunque vertere licebit) *virgo concipiet*; it. c. 2, 15. c. 3, 9. Joh. 1, 23. item in ܕܠܡܐ *numquid?* Joh. 3, 4. c. 6, 61. 70. Huc et referendum videtur Matth. 2, 4. *interrogabat illos*, ܕܐܝܟܐ *ubinam naſciturus eſſet Chriſtus?*

h) Redundat poſt Particulas conditionales ܐܢ *ſi*, ܐܦܢ *ſi*, *etſi*, et ܐܠܐ ܐܢ *niſi*; ut Matth. 10, 13. ܘܐܢ ܗܘ ܕܫܘܝܐ ܒܝܬܐ *et ſi ſit digna domus* iſta, q. d. *et ſi contingat*, *ut digna ſit*; item Marc. 8, 3. Luc. 6, 7. Joh. 8, 36. Act. 16, 15. Rom. 2, 26. 1 Cor. 14, 23. 1 Tim. 3, 15. Hebr. 6, 8. 3 Joh. v. 10. Sic Matth. 9, 21. ܐܦܢ ܠܡܐܢܘܗܝ ܒܠܚܘܕ ܐܬܩܪܒ ܐܢܐ *ſi vel veſtem ejus ſolum attingerem*; Joh. 8, 25. Marc. 13, 20.

20. ܘܐܠܘ ܠܐ ܡܪܝܐ ܕܟܪܝ *et nisi Dominus curtavisset*: tum emphatice ante Propositionis Praedicatum, ut Joh. 6, 63. ܪܘܚܐ ܗܝ ܕܡܚܝܐ τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν.

i) *Ut* significans nonnunquam cum praecedente ܐܝܟ superfluo conjungitur, e. g. chrestom. p. 91. *Demosthenes Edessam venit* ܐܝܟ ܕܢܗܘܐ *ut dux esset exercitus Romani.*

k) Cum ܠܐ, *non*, compositum est, *sine*: Genes. 15, 2. ܕܠܐ ܒܢܝܐ *sine liberis*, Joh. 15, 5. ܕܠܐ ܐܢܐ *sine me* (cujus loco Philoxeniana habet ܣܛܪ ܡܢܝ). Cave tamen huc referas Hebr. 11, 11. ܕܠܐ ܒܙܒܢܐ ܕܫܢܝܗ ܝܠܕܬ (παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκε) ubi proprium tuetur significatum, *et, quod non erat in tempore aetatis*, (i. e. *quod non ab hac aetate exspectari potuisset*), *peperit*.

§. CXL.

De praefixo ܘ.

Praefixum Vau post praecipiendi verba solet esse, UT: chrestom. p. 51. ܦܩܕ ܘܐܬܒܢܝ ܠܗ *praecepit ut aedificaretur sibi palatium.* (Scripta pars haec chronici Edesseni ipso inundationis anno, quo praecipi, non ad finem perduci potuit novi palatii aedificatio) ibid. ܦܩܕ ܘܐܫܬܒܩܘ *praecepit ut remitterentur* antiqua tributa debita.

De asyndeto, ܐܬܐ ܩܡ *venit stetit*, Matth. 2, 9. similibusque, quo interpretes N. T. in reddendis graecorum compositis, et constructionibus participialibus frequen-

quenter utuntur, vid. §. 98. p. 227. et §. 106. Exemplum ejus mere Syriacum habe, ܐܙܠ ܢܚܬ ܠ *venit descendit* Edessam Demosthenes. Chrestom. p. 71.

§. CXLI.

De praefixo ܠ.

Lomad cum suffixo, dativum aliquem commodi faciens, nonnunquam redundat: ut Matth. 10, 6. ܙܠܘ ܠܟܘܢ *abite vobis*, pro πορεύεσθε simpliciter; Joh. 1, 15. 27. 30. 37. et c. 5, 3. ܘܗܘܐ ܠܗ ܩܕܡܝ *et fuit sibi ante me.* Plura exempla vide Luc. 8, 23. Matth. 13, 2. c. 2, 18. c. 3, 2. Joh. 4, 49. Matth. 10, 23. c. 9, 24. c. 12, 26. Post ܒܝܢܬ et ܒܝܬ *inter*, notat alterum objectorum distinguendorum: ut Matth. 18, 15. *Argue fratrem tuum* ܒܝܢܝܟ ܠܗ ܒܠܚܘܕܘܗܝ *inter te et ipsum solum*, Genes. 1, 14. ܒܝܬ ܐܝܡܡܐ ܠܠܠܝܐ *inter diem et noctem*, Exod. 18, 16. ܒܝܬ ܓܒܪܐ ܠܚܒܪܗ *inter virum et socium ejus.* Sic c. 20, 17. c. 24, 3. Joh. 11, 38. Gal. 2, 2. Aliquando et sine Vau, ut Luc. 11, 51. ܒܝܢܬ ܗܝܟܠܐ ܠܡܕܒܚܐ *inter templum et altare*, c. 18, 11. ܒܝܢܘܗܝ ܠܒܝܢܘܗܝ proprie, *inter se et se ipsum*, i. e. seorsim ab aliis, πρὸς ἑαυτόν. Quin et post ܒܝܢܬ bis ponitur, ut in Philoxeniana versione Matth. 18, 15. ܒܝܢܬ ܠܟ ܘܠܗ.

§. CXLII.

§. CXLII.

De adverbiis.

De adverbiis §. jam 92. dictum, multa illorum nomina esse feminina status constructi. Sed et alia ex nominibus in adverbia transeunt, a) partim *Adjectivis*, ut ܡܚܕܐ *statim*, qs. ܡܢ ܚܕܐ ܫܥܬܐ *ex una* eademque *hora* Matth. 3, 16. c. 21, 3. Joh. 13, 32. ad instar Gr. ἐξ αὐτῆς, sc. τῆς ὥρας Act. 10, 33. ܫܦܝܪ *bene*, καλῶς 1 Tim. 3, 13. Gal. 5, 7. ܟܕ ܛܒ *cum bonum*, pro *quamvis*, Germ. *ob wol* Hebr. 5, 8. b) partim *Substantivis*, ut ܒܪ ܫܥܬܗ *illico*, qs. *filius horae suae*, ܡܢ ܫܠܝܗ, vel ܡܢ ܫܠܝܐ, et per Synaeresin ܡܫܠܝܐ *a tranquillitate*, item ܡܢ ܬܚܝܬ ܫܠܝܐ *a-sub tranquillitate*, i. e. *illico*, *confestim*, Marc. 9, 8. 1 Thess. 5, 3. Act. 9, 3. Amant et alias Syri Adverbiorum periphrases: ut *propemodum*, ܒܩܠܝܠ ܡܕܡ *in exiguo quodam* Act. 26, 28. *partim*, ܡܢ ܐܬܪ ܩܠܝܠ *ex loco modico* Rom. 11, 25. vel ܩܠܝܠ ܙܥܘܪ *modicum exiguum* 2 Cor. 2, 5. vel ܩܠܝܠ ܡܢ ܣܓܝ *parum de multo* Rom. 15, 24. 1 Cor. 13, 9. 12. 2 Cor. 1, 14.

§. CXLIII.

De particula ܗܐ.

ܗܐ *ecce!* redundat

a) ante terminum temporis durantis, ut Luc. 7, 45. ܗܐ ܡܢ ܕܥܠܬ *ecce ex quo intravit*, Gr. ἀφ᾽ ἧς εἰσῆλθε; et c. 8, 29. Marc. 9, 21. Act. 10, 30. item Num. 22, 28. ܗܐ

ܙܒܢܝܢ ܬܠܬ ܗܐ ecce tribus vicibus, ſeu jam tertium; chreſt. p. 27. ܙܒܢܝܢ ܬܪܬܝܢ ܗܐ bis vidiſtis me. Hoc quidem inde, quod ܗܐ inter alia eſt jam; pro Graeco ἤδη poſitum Matth. 3, 10. c. 15, 32. &c.

Hunc quidem Syriasmus in Graecam quoque ſacrae ſcripturae linguam aliquando receperunt: Luc. 13, 16. ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, Deuteron. 8, 4. ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη, pro Hebraicis, זה ארבעים שנה. Ipſa adeo Vulgata pro, ἀκούσαντες, Col. 1, 4. habet, ecce ex quo audivimus.

b) poſt ܠܐ non, interrogative capiendum, ubi idem proin eſt ac ה interrogativum Hebraeorum; ut Matth. 5, 46. ܠܐ ܗܐ non ecce, pro οὐχὶ nonne? ſic v. 47. c. 13, 27. 56. cet. Ejus tamen loco alicubi alternat Verbum ſubſtantivum ܗܘܐ fuit, v. g. Matth. 13, 56. Luc. 11, 40. Joh. 6, 70. de quo vide ſupra §. 113. 2. ſoletque Philoxeniana verſio ܠܘ interrogativum, forte ex ܠܐ ܗܘ contractum, ponere. Hebraeis quidem haec conſtructio inſolentior, cujus unicum exemplum ſuccurrit, Hab. 2, 13. הֲלוֹא הִנֵּה מֵאֵת יהוה, translata tamen in graecismum N. T. Act. 2, 7. οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι.

§. CXLIV.

Ἐπίμετρον *Syntaxeos de Synchyſi.*

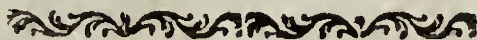
Synchyſis, ſeu transpoſitus vocum ordo, Syris licita: ut a) Verbi ܗܘܐ *fuit*, Luc. 5, 3. *Una illarum navium*

um ܕܫܡܥܘܢ ܗܘܬ ܟܐܦܐ *Simeonis erat Petri*, pro, *erat Simeonis Petri*; aut ſi hoc exemplum interpolationis ſuſpectum, (in graecis enim Πέτρου non legitur) Exod. 7, 7. ܘܡܘܫܐ ܒܪ ܬܡܢܝܢ ܗܘܐ ܫܢܝܢ ܘܐܗܪܘܢ ܒܪ ܬܡܢܝܢ ܗܘܐ ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ. b) Nominis, Matth. 16, 1. ܘܫܐܠܝܢ ܠܗ ܗܘܘ ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܢܚܘܐ ܐܢܘܢ *Et rogabant eum ſignum de caelo ut oſtenderet ſibi*, pro, *ut ſignum de caelo* cet. c) Particulae, Marc. 1, 45. *ita ut non poſſet Jeſus* ܒܓܠܐ ܕܢܥܘܠ ܠܡܕܝܢܬܐ *palam ut ingrederetur* (pro, *ut palam ingrederetur*, h. e. *palam ingredi*) *in urbem*. Hebr. 5, 7. c. 7, 28. ܢܡܘܣܐ ܠܒܢܝܢܫܐ ܗܘ ܟܪܝܗܐ ܡܩܝܡ *Lex homines eſt* (proprie *illa*) *infirmos conſtituens*, pro, *Lex eſt homines infirmos conſtituens*. Joh. 8, 33. ܙܪܥܗ ܚܢܢ ܕܐܒܪܗܡ *Semen ſumus Abrahami*; et v. 37. ܥܒܕܐ ܗܘ ܕܚܛܝܬܐ *ſervus eſt peccati*. Vide porro Joh. 7, 31. c. 21, 23. 1 Tim. 3, 5. c. 6, 7. 1 Joh. 5, 5. Deut. 31, 2.

GOETTINGAE,

EX OFFICINA FR. ANDR. ROSENBUSCH,

ACAD. TYPOGRAPHI.

Mendaeum (Das Zabische nach Norberg.)				6 Palmyrenum (nicht nach Swinton, sondern nach Barthelemy.)	5 Adlerianum	4 Duplicatum (Estrangelo.)	3 Nestorianum	2 Estrangelo	1 Simplex (Peschito)
cum U	Cum E vel I.	Cum A vel O	Separata litera						

8.

9.

Matth: xxvii, 17.

10.

Filippus